Digitized by Google

O. 225

Digitized by Google

Digitized by Google

# Jo. Alberti Fabricii,

SS. Theol. D. & Prof. Publ.

# MENOLOGIUM,

Sive

*Libellus de Menſibus,*

Centum circiter populorum Menſes recenſens, atque inter ſe conferens.

Cum triplici Indice Gentium, Menſium & Scriptorum.

HAMBURGI,
Sumtu Christiani Liebezeit,
Anno Chriſtiano MDCCXIII

Digitized by Google

Digitized by Google

# EXCELLENTISSIMO
# VIRO
# *GODFRIDO GVILELMO LEIBNITIO*,

Sereniſſ. Electoris Brunsvico Lune-
burgici Conſiliario intimo,
Et Regiæ Academiæ Berolinenſis Directori.

*S. D.*

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

UTinam præſens hic libellus, quem cummaxime Tibi cupio conſecratum, ingens Exemplum & dulce Decus noſtræ ætatis, de ætatum quarumlibet & populo-

rum variorum menſibus, tam dignum ſit Te munus, quàm merita Tua in omnes litteras ac divinum ingenium Tuum merentur omnibus ætatibus, omnium gentium quæ in iſta commentatione referuntur linguis concelebrari. Quamvis vero defectus & nævos hujus opusculi nemo forte mortalium melius Te perſpicere, aut ſupplere atque emendare ſit aptus, qui commercio litterario usque quaque gentium, usque quaque terrarum notus & familiaris, & linguarum atque Hiſtoriæ omnis callentiſſimus es, in Mathematicis autem diſciplinis ita nullos non aditus ac receſſus etiam acutiſſimis ingeniis inacceſſos penetraſti acie tua, ut jam pridem in illo genere litterarum principatum tenere judiceris ab iis, qui his ſacris ſunt initiati: tamen certo ſcio Tibi pro æquitate Tua haud improbatum iri ſtudium hoc qualecunque meum conferendi aliquid utut tenue ad ſtudiorum amœnitatem conjunctam cum nonnulla utilitate, qui de aliis meis qualibuscunque conatibus litterariis tam honeſtum judicium ferre ſolitus es, ut non levem ſtimulum addideris alacrius etiam in illo ſtadio, quantum vires ingenii

nii ferunt, decurrendi. Nec minus confido Tibi haud prorſus diſpliciturum meum hoc utut leve munusculum offerentis animum, qui nulla alia ratione, quam quæ omnes in amorem & admirationem Tui rapiunt, virtutum, ingenii, & eruditionis tuæ æſtimatione accenſus, & benevolentiæ Tuæ immeritæ documenta inſuper non una expertus, jam diu peroptavi exſtare teſtimonium aliquod publicum meæ in Te obſervantiæ. DEUS in cujus manu menſium noſtrorum numerus eſt, addat ætati Tuæ multos annos, ſenioque ingraveſcente firmet Tibi vires ac roboret in gaudium Principum quibus conſulis, & communem voluptatem omnium qui amant litteras, publicumque emolumentum ac decus. Vale Vir Excellentiſſime. Scripſi Hamburgi tertio Cal. Auguſti, Anno Chriſtiano clɔ Iɔ ccxii.



Digitized by Google

# AD LECTOREM.

*Quanta ſit imbecillitas humani ingenii, quantaque inſtabilitas in negotiis humanis, atque inter tot capita diverſitas ſenſuum & differentia, nihil magis quam temporis dimetiendi ratio apud populos hactenus recepta demonſtraverit. Quanquam enim omnium oculis clariſſime patent atque ab optimo Conditore in cœlo palam expoſita ſunt Sol diei & anni opifex, Lunaque menſium conditrix & de nocte Solis æmula, tamen de illorum ſiderum periodis, periodorumq; congruentia inter ſe, per tot ſæcula immo millenarios annorum adhuc in diverſa abeunt vulgus, gentes, Aſtronomi: atque in diei, menſis, anni, initio & ſpatio definiendo nihil explorati, nihil certi ſe habere profitentur, quod non ab aliis vel impugnetur, vel vocetur in dubium, vel ignoretur. Circa auſpicium capiendum res ſane relicta arbitrio eligentium videtur, ac perinde eſſe utrum diem à veſpera vel mane aut vero meridie vel medio noctis inceperis, nec deſunt in ſingulis hiſce quæ unum*



Digitized by Google

*num reliquis prætulerint gentes. Ita Annum quis neſcit aliis ut nobis aperire brumam, aliis æſtivum ſolſtitium, aliis idem anni ac veris initium eſſe, alios denique annum ordiri ab autumno. Similiter menſis principium alii capiunt à ſilente luna, alii à phaſi prima vel corniculato lumine, alii denique à plenilunio. Accuratum autem ſpatium definire diei & anni, ſive periodi diurnæ aut annuæ Solis, menſisue ſive temporis quo luna ad idem punctum permeato circulo ſuo redit, adeo non eſt cujusvis, ut in illa re determinanda, & utriusque luminis periodis per facilem ac planam ad uſus vitæ methodum in ſtabiles & emendatione non iterum poſt aliquod temporis indigentes cyclos conferendis adhuc deſudet acutiſſimorum Virorum induſtria. Non igitur mirum, quod in illa re non modo antiquiſſimis temporibus & apud gentes liberalibus diſciplinis haud excultas mira fuit ſemper rationis egeſtas & varietas, Solis aliis, aliis Lunæ curſum utcunque notantibus, & accuratiores obſervationes veluti inutiles minutias & obſcuram difficilemque diligentiam reſpuentibus, atque ad graviores temporum errores emendandos intercalatione qualicunque defungentibus: Verum conſtat gentes etiam cultiſſimas & Aſtronomicis ſtudiis tritas uti nondum ad liquidum perduxiſſe rationes differentiarum horologii quæ iter facientibus per diverſos ab oriente*

*in*

*vel occidente gradus obſervantur, ita neque in anni magnitudine diſpicienda inter ſe ad plenum conſenſiſſe, neque eo usque accuratione ſua progreſſas, ut aliorum poſt ſe ſtudio nihil addendum vel emendandum relinquerent. Patebit hoc inter alia ex præſenti opuſculo, in quo breviter & ſuccincte quam potui plurimarum gentium menſes retuli, atque adeo & linguarum & anni ex tot populorum uſu guſtum aliquem dedi, non utili minus quam jucundo argumento iis, qui ſive veteres ſcriptores intelligere voluerint, ſive recentium rationibus perſpiciendis capiuntur. Corrupta etiam nomina ex variis auctoribus adſcripſi, præmiſſis ſemper ad quæ emendari poſſent, ut vel his etiam exemplis quantum iſtâ parte liceret negligentiæ vel ignorationi, luculentis exemplis videres.*

*Si in Gallia, Angliâ vel Belgio hunc libellum edidiſſem, duo illi ornamenta addidiſſem, quæ pretium ſane ejus intendiſſent, ſed forte etiam reddidiſſent majoris pretii, nunc vero à me neceſſario omittenda fuerunt. Primum erat & in promptu, ut exterarum gentium menſes exhibuiſſem ſua quasque lingua deſcriptos litteris, ſed quæ in noſtris typographeis exulant, adeoque ſatis mihi eſſe oportuit, latinis jam illos expreſſiſſe, & quod ferme ubique feci, ſcriptores ubi typis ſuis deſcriptos illos reperire licet, nominaſſe. Alterum ornamentum attuliſſent variæ icones numorum & aliorum veterum monumentorum, adſigna cæleſtia & menſes facientium, circiter quinquaginta, quæ in hoc opuſculo à me memorantur, ſed quoniam charta & ſcalptorum noſtrorum ſtylus mihi non ita probabantur, ut per imagines non pulcherrime deſcriptas libellum redderem quarto tanto chariorem, etiam illas alibi potius ſpectandas indicare, quam hic adjungere malui. Vale.*

I. ATTIS

Digitized by Google

# I.

## ATTIS SOL, ΜΗΝΟΤΥΡΑΝ-NOS, ſive *Rex menſium.*

VEtus Inſcriptio, Romæ eruta obviaque apud Salmaſium ad Lampridii Elagabalum f. 180. & Laur. Pignorium in Magnæ Deûm Matris & Attidis initiis p. 25.

MATRI. DEUM. MAGNÆ
IDÆÆ SUMMÆ PA-
RENTI. HERMÆ. ET. ATTIDI
MENOTYRANNO. INVICTO
CLODIUS. HERMOGENIANUS
CÆSARIUS. V. C.

Confer Reineſii Inſcriptiones p. 64. & Epiſtolas ad Hofmannum p. 616. 630.

## II. DEUS MH'N ſive MENSIS, DEUS LUNUS.

PAſſim occurrit in numis in Caria, Phrygia Piſidia cuſis, conſpiciturque habitu virili cum pileo phrygio in capite, & corniculata luna dorſo impoſita, dextra capiſtrum tenens, ſiniſtra facem, aut vero haſtam dextra, ſiniſtra victoriam. Πάρεδρος ei gallus, unde & in Pythagoræ ſymbolis apud Laërtium & Jamblichum: ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τοῦ Μηνὸς καὶ ἱκέτης, σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας. *Gallum album ne tangito, Menſi enim ſacer eſt ejusque adminiſter, ſiquidem horas indicat.* Vide Ægidii Menagii notas ad Laërtii lib. VIII. ſect. 34. p. 368. ſeq. ubi etiam Illuſtris Viri, Gisberti Cuperi præclara de Luno Deo obſervatio: Petri Seguini numiſmata p. 94. & Ez. Spanhemium de præſtantia & uſu numiſmatum antiquorum T. 1. p. 193. ſeq. edit. Londinenſis, & Jac. Gronovium T. 2. theſauri Antiquitatt. Græcarum, tabula ſecunda.

Di-

# III. Diſtinctio Menſium in Naturales & Civiles.

CEnſorinus cap. 22. *Menſium genera duo: nam alii ſunt naturales, alii Civiles. Naturalium ſpecies duæ, quod partim Solis, partim Lunæ eſſe dicuntur. - - Civiles menſes ſunt numeri quidam dierum quos unaquæque civitas ſuo inſtituto obſervat, ut Romani à Kalendis in Kalendas. Naturales & antiquiores & omnium gentium communes ſunt. Civiles & poſterius inſtituti, & ad unamquamque pertinent Civitatem.*

Menſes naturales iidem etiam Cœleſtes & Aſtronomici appellari ſolent, quoniam eorum ſpatium Solis vel Lunæ periodis & motu menſuratur.

Idem Cenſorinus: *Qui ſunt cœleſtes, ſive Solis ſeu Lunæ, neque peræque inter ſe pares ſunt, nec dies habent totos. Quippe* ſol *in Aquario moratur circiter undetriginta, in Piſce fere triginta & duos, in Ariete unum & triginta, in Geminis prope triginta duos: & ſic in cæteris inæquabiliter, ſed usque adeo non totos dies in ſingulis, ut annum ſuum, id eſt, dies trecentos ſexaginta quinque & portionem neſcio quam, adhuc Aſtrologis inexploratam, in duodecim ſuos dividat menſes. Luna autem ſingulos ſuos menſes conficit diebus undetriginta circiter & dimidiato, ſed & hos inter ſe diſpares, alias longiores, alias breviores.*

 Men-

Digitized by Google

## IV. Menſium Solarium ratio.

IDem Cenſorinus: *Secundum ſolem fit menſis, dum ſol unumquodque in zodiaco orbi ſignum percurrit.* Eſt autem ſpatium illud temporis, quo ſol quæque ſigna tranſit, non omnium æquale. Nam ut notavit Geminus capite XVI,

| | | |
|---|---|---|
| Sol | Cancrum peragrat diebus | 31 |
| | (addunt recentiorum obſervationes 10. Hor. 15. minut.) | |
| | Leonem | 31 |
| | Virginem | 30 |
| | Libram | 30 |
| | Scorpionem | 30 |
| | Sagittarium | 29 |
| | Capricornum | 29 |
| | (addunt recentiorum obſervationes 8. Hor. 15. minut.) | |
| | Aquarium | 30 |
| | Piſces | 30 |
| | Arietem | 31 |
| | Taurum | 32 |
| | Geminos | 32 |

Vitruvius IX. 4. *Sol ſigni ſpatium quod eſt duodecima pars Mundi, menſe vertente vadens tranſit; ita duodecim menſibus duodecim ſignorum intervalla pervagando, cum redit ad id ſignum unde cæperit, perficit ſpatium vertentis anni. Ex eo quem circulum Luna terdecies in duodecim menſibus percurrit, eum ſol iisdem menſibus ſemel permetitur.*

Ratio

Digitized by Google

## V. Ratio Menſis Lunaris Periodici.

MEnſis lunaris eſt triplex, Periodicus, Synodicus & Phaſeos ſive Illuminationis. *Periodicus* abſolvitur ſpatio temporis quo luna integrum orbem ſuum peragit, revertiturque ad idem punctum unde erat digreſſa. Hoc tempus varie à variis definitur:

27 diebus. *Chalcidius p.* 205.
27 diebus & tertia diei parte. *Plin. II. 9.*
—— & ½ *Cleomedes lib.* 1. *c.* 3. *Cenſorin. c.* 22.
—— & ⅔ ſive beſſe. *Marcianus Capella lib.* 8. *p.* 292.
Octo & viginti prope diebus. *Macrob. lib.* 1. *c.* 3. *in ſomnium Scip.*
Integris quater ſeptenis diebus. *Ariſtarchus Samius & Varro apud Gellium III.* 10.
28 diebus & amplius circiter hora. *Vitruv. IX.* 4.
30 diebus. *Caſſiodorus XI.* 36.

Aſtrologi recentiores menſem Lunæ periodicum (medium inter maximum & minimum) obſervarunt eſſe dierum 27. hor. 7. minutorum circiter 40.



Digitized by Google

## VI.

## Ratio menſis Lunaris Synodici.

MEnſis Lunaris Synodicus abſolvitur ſpatio temporis quod intercedit ab una Neomenia ſive conjunctione Lunæ cum Sole ad proximam alteram conjunctionem. Tempus menſis Synodici à variis varie definitur, ut videre eſt in D. Ægidii Strauchii ἐμμακαρίτου breviario Chronologico p. 58. ubi quantitatem menſis lunaris deſcribit ex mente Cleoſtrati, Harpali, Eudoxi, Metonis, Calippi, Hipparchi, Ptolemæi, Alphonſinarum, Prutenicarumque Tabularum & Tychonis Brahei. Mihi ſuffecerit, quod recentioribus obſervationibus deprehenſum fuit Menſem lunarem Synodicum abſolvere

In Apogæo, Dies 29. Hor. 15. min. 7.
In Perigæo, Dies 29. Hor. 10. min. 24.

Adi Jo. Hevelii Selenographiam p. 178.

Ratio

## VII. Ratio menſis Lunaris Phaſeos ſive Illuminationis.

MEnſis Illuminationis computatur vel à tempore Lunæ primum poſt Neomeniam apparentis, donec tota evaneſcat atque poſt proximam Neomeniam iterum appareat. Vel à plenilunio uno ad alterum plenilunium. Prioris uſus etiamnum eſt apud Muhamedanos, Poſteriorem apud pleraſque gentes obtinuiſſe ſcribit Curtius VIII. 9. ubi de Brachmanibus: *Lunæ curſu notant tempora, non ut plerique cum orbem ſidus implevit, ſed cum ſe curvare cœpit in cornu.*

## VIII. *Annus menſtruus, vel trium, quatuor, ſex, aut decem Menſium.*

PLutarchus in Numa p. 72. Πολλοὶ δέ εἰσιν οἳ καὶ προστεθεῖναι τούτους ὑπὸ Νουμᾶ τοὺς μῆνας λέγουσι, τόν τε Ἰανουάριον καὶ τὸν Φεβρουάριον. ἐξ ἀρχῆς δὲ χρῆσθαι δέκα μησὶν εἰς τὸν ἐνιαυτόν, ὡς ἔνιοι τῶν βαρβάρων τρισὶ, καὶ τῶν Ἑλλήνων Ἀρκάδες μὲν τέταρσιν, ἓξ δὲ Ἀκαρνᾶνες. Αἰγυπτίοις δὲ μηνιαῖος ἦν ὁ ἐνιαυτὸς, εἶτα τετράμηνος, ὡς φασι. *Plerique adjunctos quoque ab Numa hos menſes contendunt Januarium & Februarium: ab exordio enim apud Romanos conſtitiſſe decem menſibus annum, ut apud nonnullos barbaros tribus, & in Græcia apud Arcadas quatuor, ſex in Arcanania: Ægyptiis menſtruus annus fuit, mox quadrimeſtris, ut ferunt.* Addit Plutarchus ideo Ægyptios in Genealogiis


ſuis

ſuis ingentem annorum crepare numerum, τὲς μῆνας εἰς ἐτῶν ἀριθμὸν τιθεμένες, *dum menſes pro annis computant.* Eadem ex Plutarcho repetit Jo. Stobæus Eclog. Phyſ. p. 21. Solinus capite III. *Ante Auguſtum Cæſarem incerto modo annum computabant, qui apud Ægyptios quatuor menſibus terminabatur, apud Arcadas tribus, apud Acarnanas ſex.* Plinius VII. 48. *Annum alii æſtate unum determinabant & alterum hieme, alii quadripartitis temporibus ſicut Arcades, quorum anni trimeſtres fuere: quidam Lunæ ſenio ut Ægyptii, itaque apud eos aliqui & ſingula millia annorum vixiſſe produntur.* Cenſorinus c. 19. de die Natali: *Et in Ægypto quidem antiquiſſimum ferunt annum bimeſtrem* (leg. unimeſtrem) *fuiſſe, poſt deinde ab Iſone* (leg. Pherone) *Rege quadrimeſtrem factum, noviſſime Arminon ad tredecim menſes & dies quinque perduxiſſe. Item in Achaja Arcades trimeſtrem annum primo habuiſſe dicuntur & ob id* προσέληνοι *appellati, non ut quidam putant, quod ante ſint nati, quàm luna aſtrum cælo eſſet: ſed quod prius habuerint annum, quam is in Græcia ad lunæ curſum conſtitueretur. Sunt qui tradant hunc annum trimeſtrem Horum inſtituiſſe, eoque ver, æſtatem, autumnum hiemem* ὥρας, *& annum* ὧρον *dici, & Græcos annales* ὥρες, *eorumque ſcriptores* ὡρογράφες. *Itaque quatuor annorum circuitum in modum* πενταετηρίδος *annum magnum dicebant. Cares autem & Acarnanes ſemeſtres habuerunt annos & inter ſe diſſimiles, quibus alternis dies augeſcerent aut ſeneſcerent, eosque conjunctos veluti* τριετηρίδα *annum magnum.* Ad hunc locum conferendæ notæ Henrici Lindenbrogii.

*Men-*

Digitized by Google

# IX.

## *Menſes Civiles longe impari dierum numero, & de menſibus plenis cavisque.*

CEnſorinus de die natali c. 22. *Civitatium menſes vel magis numero dierum* (quam ſolares & lunares) *diſcrepant: ſed dies ubique habent totos. Apud* Albanos *Martius eſt ſex & triginta, Majus viginti & duum, Sextilis duodeviginti, September ſedecim.* Tuſculanorum *Quintilis dies habet triginta ſex, October triginta duos. Idem October apud* Aricinos *triginta novem.* De Brachmanibus Indis Q. Curtius lib. VIII. cap. 9. *Menſes in quinos denos deſcripſerunt dies, anni plena ſpatia ſervant. Lunæ curſu notant tempora, non ut plerique cum orbem ſidus implevit, ſed cum ſe curvare cœpit in cornu. Et idcirco breviores habent menſes, quia ſpatium eorum ad hunc lunæ modum dirigunt.* Omitto quod alii menſes apud plerasque gentes ſunt *pleni* h. e. 30. vel 31. dierum, alii *cavi*, hoc eſt pauciorum quam 30.

## X. *Annus menſium plurium quam duodecim. Et de menſibus intercalaribus.*

IN Italia apud Lavinios (al. Latinos) teſte c. 3. Solino, tredecim menſibus, diebus 374. annus ferebatur. Sed ne de embolimæis menſibus variarum gentium, annisque intercalatione menſis, ut lunares ſolaribus reſpondeant, productis dicam, Mexicani annum habuere ex menſibus XVIII. quorum ſinguli dierum XX. Atque ex loco Curtii jam adducto paret Brachmanes Indorum annum habuiſſe menſium XXIV. quorum primus cœpit primo quadrante h. e. à φάσει lunæ corniculatæ ſive διχοτόμου potius, alter à quadrante tertio ſive à φάσει lunæ iterum decreſcentis, poſtquam ἀμφίκυρτος apparuit. Tertius menſis iterum à quadrante primo ſive à facie falcata lunæ creſcentis, atque ita deinceps per univerſum annum. Confer quæ infra de XXIV. menſibus anni Sinici, ſuo loco.

## XI. De Menſe Natali Mundi, *ſive in quo ſigno zodiaci Sol tunc primum fuerit conſtitutus*, cum DEUS Mundum condidiſſet, Variæ ſententiæ.

A*Rietis* initio, ſive æquinoctio vernali, Judæi karræi, Philo, Cosmas Indopleuſtes lib. V. p. 192. plurimiq; Chriſtiani veteres ac recentes. Vide Seldenum de anno civili Hebr. c. 5. Goarum in limine notar. ad Syncellum, Voſſium Iſagog. Chronol. p. 31. Imbonatum Bibl. Lati-

no

no Hebr. p. 376. ſq. Chriſtianum Gueinzium in Viti Hiſtorica p. 179. ſeq.

*Tauro.*

*Geminis.*

*Cancro.*

*Leonis* gradu 15. Ægyptii, Petoſiris, & Necepſo apud Firmicum lib. 3. Paulum Alex. in calce Iſagoges, Solinum, Macrobium alioſque: Voſſ. p. 23. Scaligerum ad Manil. p. 237. Vettius Valens apud Salmaſ. p. 534. de annis Climactericis, Gerardus Mercator &c.

*Virgine.*

*Libræ* initio, ſive æquinoctio autumnali, Judæi Talmudiſtæ & Cabbaliſtæ, multique Chriſtiani apud Voſſium p. 16. Guil. Saldenum lib. 2. Exerc. 1. Otior. divin. & Hottingerum Hiſtor. Creationis p. 11. Hadr. Junium III. 8. animadverſ. Gisb. Voëtium I. diſſ. ſelect. p. 588. Jo. Bodinum IV. de Rep. p. 617. ſeq. Scaliger edit. poſteriore de emendat. temporum lib. 5. p. 368. Petavius IX. 6. doctrinæ temp. & lib. 1. de Opificio ſex dierum c. 14. Frid. Spanhemius in limine Chronolog. S. Ægidius Strauchius breviar. Chronolog. p. 341. Jo. Cluverus lib. 1. c. 33. Germaniæ antiquæ.

*Sagittario.*

*Capricorno.*

*Aquario.*

*Piſcibus.*

CLEO-

Digitized by Google

# XII. CLEOBULINÆ De Anno & XII. Menſibus ÆNIGMA.

## Ex Diog. Laërtii lib. 1. in Vita Cleobuli, ſect. 91.

Εἷς ὁ Πατὴρ, παῖδες ᾗ δυώδεκα. τῶν δέ γ᾽ ἑκάστῳ
Παῖδες ἔασι * τριήκοντ᾽ ἄνδιχα εἶδος ἔχουσαι,
Αἱ μὲν λευκαὶ ἔασιν ἰδεῖν, αἱ δ᾽ αὖτε μέλαιναι.
Ἀθάνατοι δέ τ᾽ ἐοῦσαι ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.

Eſt genitor, prolès cui ſit biſſena, ſed horum
Cuivis ſunt triginta at formâ duplice natæ,
Hac niveæ, ſed parte atræ ſpectantur ab illa,
Atque immortales cum ſint, moriuntur ad unam.

* Τριήκοντα habet etiam Svidas in κλεοβουλίνη. At enim in Stobæi Codicibus: κοῦραι ἑξήκοντα διάνδιχα εἶδος ἔχουσαι. p. 18. Eclog. Phyſ. quod præ altero probat Iſaacus Caſaubonus, & Hugo Grotius vir ſummus, ſed qui minus commode verſus hos ita eſt interpretatus, ac ſi unus ille genitor ſexaginta natas haberet. En ejus Metaphraſin:

*Eſt unus genitor, cui biſſex ordine nati,*
*Et ſexaginta natæ, ſed diſpare forma,*
*Candida namque harum pars altera, & altera nigra eſt,*
*Cuncta immortales, morientes attamen omnes.*

Men-

# XIII.

## Menſes Anni Solaris
## HEBRÆORUM
## ante exitum ex Ægypto.

| | |
|---|---|
| 1. *September* | Primus menſis *Geneſ. VIII.* 13. |
| 2. *October* | Secundus *Gen. VII.* 11. *VIII.* 14. *Exod. XVI.* 1. |
| 3. *November* | Tertius. |
| 4. *December* | Quartus. |
| 5. *Januarius* | Quintus. |
| 6. *Februarius* | Sextus. |
| 7. *Martius* | Septimus *Geneſ. VIII.* 4. |
| 8. *Aprilis* | Octavus. |
| 9. *Majus* | Nonus. |
| 10. *Junius* | Decimus *Geneſ. VIII.* 5. |
| 11. *Julius* | Undecimus. |
| 12. *Auguſtus* | Duodecimus. |

Andreas Maſius Commentario in Joſuam p. 76. *Solebant veteres Hebræi nulla menſium habere nomina, ſed eos ex ordine* primum, ſecundum, tertium, *atque ita deinceps dicere. Sed quibus nunc fere utuntur nominibus, ea à Perſis, Medis, Babyloniis in exilio accepere. Quæ cauſſa eſt, ut in ſacris litteris nunquam niſi in eorum Hiſtoriis qui poſt memorabile illud exilium celebres vixere, nomina iſta occurrant, ut apud Zachariam, Danielem, Esdram, Eſther.*

Menſes illos antiquiſſimos fuiſſe omnes dierum triginta, conſtat ex eo quod à ſeptimo decimo die ſecundi menſis ad ſeptimum decimum menſis ſeptimi numerantur dies centum & quinquaginta. Gen. VII. 11. 24. collat. cum VIII. 3. 4. Confer Hermanni Witſii Æpyptiaca lib. 2. c. 7. & Hadr. Relandi V. C. Antiquitates ſacras Vett. Hebræorum parte 4.

No-

XIV. Nomina Menſium poſt exitum ex Ægypto apud Hebræos uſitata, quæ nonnullis parum veriſimiliter appellativa videntur.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Martius* | Abib. *Exod. XIII.* 4. *XXIII.* 15. *XXXIV.* 18. *Deut. XVI.* 1. *Ezech. III.* 15. |
| 2. | *Aprilis* | Sif *ſive ut alii pronunciant* Ziu. 1. *Reg. VI.* 1. & 37. |
| 3. | *Majus* | - - - |
| 4. | *Iunius* | - - - |
| 5. | *Iulius* | - - - |
| 6. | *Auguſtus* | Chala. *Io. Druſius Alphabet. Hebraic. p.* 29. *ex libro Iuchaſin.* |
| 7. | *September* | Ethanim. 1. *Reg. VIII.* 2. |
| 8. | *October* | Bul. 1. *Reg. VI.* 38. |
| 9. | *November* | - - - |
| 10. | *December* | - - - |
| 11. | *Ianuarius* | - - - |
| 12. | *Februarius.* | - - - |

Ante exitum ex Ægypto *Roſch haſchanah* ſive initium Anni fuit à tempore æquinoctii autumnalis, menſe qui deinde dictus eſt Tiſri: Verum egreſſis ex Ægypto, caput menſium ſive primus menſis eſſe, Moyſis juſſu cœpit *Abib* ſive ſpicæ, qui deinde recentiore appellatione dictus eſt *Niſan*, atque ſub æquinoctii verni tempus incidit. Hinc duplex anni exordium, unum *anni Civilis*, Sabbatici, Jubilæi, à menſe *Tiſri*: alterum *anni ſacri* & feſtorum recurrentium à menſe *Niſan*.

Nomina Abib, Elul, Tammus, Thebet, Niſan & Adar eſſe Ægyptiaca contendit Andreas Mullerus in ſpecimine gloſſarii ſacri quod vide. Quod vero V. C. Jo Harduinus in Chronologia V. T. p. 50. negat menſium Civilium nomina propria in ſacris litteris ulla eſſe ante Salomonem, Moyſis teſtimonio refellitur, qui aliquoties menſem Abib memorat. Ordinem menſium horum mire conturbat Scaliger p. 371. immortalis Operis de emendat. temporum.

III. Men-

# XV. Menſes HEBRÆORUM Poſt Captivitatem Babylonicam,

*cum adſcriptis variis nominum illorum efformationibus ac depravationibus.*

1. *Martius* Niſan, *Nehem. II. 1. Eſther. III. 7.* Μὴν πρῶτος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς. *Ioſephus I. 4. Antiqu.* ἔτους ἀρχή. *id. III. 9. p. 93.* Νισὰν, Anaſtaſius in Meurſii variis divinis p. 27. ἑρμηνεύεται δὲ Νισὰν ὁ ἀνθῶν, Νισα γὰρ λέγεται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἄνθος. Τάχα δὲ καὶ ὁ ξανθικὸς ἀνθικὸς λέγεται, τῇ ξ προσθήκῃ προαγορευθεὶς ξανθικός. *Heſychius*: Νισᾶν ὁ Ἀρτεμίσιος μήν. *Anni ſacri initium, Martio reſpondens & ex parte Aprili.*
2. *Aprilis* Jar. Ἰάρ, *Iabar, Iiar.* Ἰάρης *Syncell. p. 7.* Ab hoc menſe aliquando annum incepiſſe Judæos Maccabæorum tempore ac deinceps, non eſt incredibile. Vide Scal. de emendat. p. 436. Iac. Capelli Chronologiam V. T. ad A. 142. ante CHRiſtum, & Sam. Bocharti Epiſt. T. 1. Operum p. 1144. ſeq.
3. *Majus* Sivan, *Eſther. VIII. 9.* Σιβὰν, Σουϊὰν, Σιεθοναὴ, *Sebin*, ψέλτὰν, *Pſetovan.*
4. *Iunius* Tamuz. Ταμοὺζ, Θαμὶ, Θαμνεὶ, Θαμυ *Thamni.*
5. *Iulius* Ab. Ἐβλαὰδ, Ἀρεί. *Ioſepho* Ἀββᾶ. *IV. 4. Antiqu. Heſychius*: Ἄβ ὁ Γορπιαῖος μήν.
6. *Auguſtus* Elul. *Nehem. VI. 15.* Ἐλοὺλ, *Ilul*, Ἐιλοῦ, Ἐλούρ.

*Menſis Embolimus apud Chaldæos, Elul ſecundus.*

7. Sep-

7. *September* Tiſri, Τισρὶ, Θεσρὶ, Τισερὶ. *Male* Θυρὶ *in Ioſephi Codicibus VIII. 2. Antiqu. nec melius Anaſtaſius in Meurſii variis divinis* p. 22. Θερσί. Syncellus p. 7. Θεελέιφ. *Anni civilis initium.*

8. *October* Marchesvan, Μαρχασουὰν, Μορσουὰν, Μαρσουάνης, Μαρεσουὰν, *Marſovan, Cheſvan, Marcesvan*, Μορσάαν, Μορεσουὰν, Μορσουαή, Μερσουὰν, Μορσουάνη.

9. *November* Kisleu, *Nehem. I. 1. Zachar. VII.* 1. χασλεῦ 1. Maccab. I. 57. χασλεὺς, χασαλεῦ, χασταλεὺ, Κισθλέβ, *Cesleu, Caslim, Chaſeleu.* Nomen menſi dedit ſidus כסיל Job. IX. 9. & XXXVIII. 31. Amoſ. V. 8. *nimboſus Orion.* Æneid. 1. 539.

10. *December* Thebet, Τιβὴθ, Τηβὴθ, Τέβεθος, *Thibet, Thebit*, Τιβιὴθ, Epiphan. T. I. p. 446.

11. *Ianuarius* Schebat, Zach. I. 7. Σεβὰθ, Σαβὰθ, Σαββὰτ, Schabat.

12. *Februarius* Adar, Esdr. III. 6. Eſther III. 7. 13. IX. 1. Ἀδὰρ Συριακῇ φωνῇ 2. Maccab. XV. 37. Ἄδαρος.

*Menſis Embolimus apud Samaritanos & alios Hebræos,* Adar ſecundus. *Targum Eſther IX.* 13.

Hiſce

Hiſce menſium nominibus quæ è Babylonia allata eſſe à Talmudicis traditur, hodienum utuntur *Iudæi*, *Chaldæi*, *Samaritani*, ut videre licet apud Joſephum Scaligerum de emendat. temporum p. 99. 105. 115. 117. 243. 350. 371. & in Canonum Iſagogicorum opere p. 85. Illa Græcis litteris deſcripta ex veteri Lexico manu exarato dedit H. Stephanus appendice ad theſaurum Græcæ linguæ p. 225. Jo. Druſius p. 29. Alphabeti Hebraici, atque Steph. le Moyne in Variis ſacris p. 452. quem videſis etiam p. 458. ubi Hebraicis litteris trifariam expreſſa leguntur. Vide & Rabanum in Baluzii Miſc. T. 1. p. 26.

Cum menſibus Macedonicis ex Fl. Joſephi mente collatos exhibet H. Dodwellus in erudito opere de Cyclis Græcorum & Romanorum p. 397. Cum his & aliarum etiam gentium quarundam menſibus B. D. Abraham Calovius T. I. Bibl. illuſtrat. p. 58. & Frid. Spanhemius in Chronologia ſacra part. 1. cap. 12. T. 1. Opp. p. 47. Cum Romanis & Ægyptiis per omnes anni dies Jacobus Goarus ad Syncellum p. 4. ſeq.

*Calendaria* Judaica videantur apud Jo. Seldenum libro de anno Civili Veterum Hebræorum cap. 7. & Julium Bartoloccium Tomo 2. Bibl. Rabbinicæ: ut Sebaſt. Munſterum, Gilb. Genebrardum ante Commentarium in Pſalmos, Carolum Sigonium libro III. de Rep. Hebræorum, & Hermanni Zoëſti Ciſtercienſis Monachi Calendarium Judaicum ſcriptum A. C. 1438. editumque ex Bibliotheca Marqu. Gudii V. C. à D. Hectore Gotfrido Maſio, Hafniæ 1701. 8. aliaque innumera omittam.

De *Computo* Judaico conſulendus Scaliger libro VII. de emendat. temporum, & Judæorum ſcripta quæ occaſione recens editi computi Elieſeriani laudantur in Actis Eruditorum A. 1691. p. 250



Digitized by Google

XVI. Ex uſu hodiernorum Judæorum Anno ab Mundo condito 5472. æræ contractum 2024. Cycli Hilleliani (XIX. annorum) ſeptuageſimi ſecundi quarto, Menſes Judaici lunares noſtris Julianis ſolaribus ita reſpondent:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Primus dies | Tiſri dies | 14. *Septembris* A. C. 1711. | |
| 2. | —— | Chesvan | 14. *Octobris* |
| 3. | —— | Casleu | 12. *Novembris* |
| 4. | —— | Thebet | 11. *Decembris* |
| 5. | —— | Schebat | 9. *Ianuarii* 1712. |
| 6. | —— | Adar | 7. *Februarii* |

Veadar ſive menſis embolimus incipit 9. Mart.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 7. primus dies | | Niſan | 7. *Aprilis* |
| 8. | —— | Jjar | 7. *Maji* |
| 9. | —— | Sivan | 5. *Iunii* |
| 10. | —— | Tammuz | 4. *Iulii* |
| 11. | —— | Ab | 3. *Augusti* |
| 12. | —— | Elul | à 1. *Septembris* ad 30. |

Utili ac laudabili inſtituto jam ab aliquot annis in Calendariis quibusdam Chriſtianorum ut Gotfridi Kirchii & μακαρίτου, etiam ratio computationis Judaicæ menſium, dierumq; annotata habetur. Cum enim menſium plenorum cavorumque permutationes pro Cycli ſui regulis ſingulariter obſervent Judæi, hinc accidit ut diverſis annis diverſimode etiam Judaici menſes menſibus diebusque noſtris reſpondeant. Judæi utuntur Judaicis Calendariis, quæ Rabbinicis literis minori forma quotannis Francofurti, Hamburgi, & alibi excuduntur, & in quibus etiam Juliani Calendarii parallelismus conſignatus eſt. In Proximo Judæorum anno primus dies Tiſri reſpondet Calendis Octobris hujus anni 1712.

XVII.

Digitized by Google

# XVII.

## Anni in ſex tempeſtates diviſio.

*Ex Gemara Bava mezia p. 106. 2.*

| | |
|---|---|
| *Sementis* | Dimidium Tisri<br>Marchesvan<br>Dimidium Cisleu. |
| *Hiems*<br>χειμὼν<br>Joh. X. 22. | Dimidium Cisleu<br>Tebeth<br>Dimidium Schebat. |
| *Frigus* | Dimidium Schebat<br>Adar<br>Dimidium Niſan. |
| *Meſſis* | Dimidium Niſan<br>Jiar<br>Dimidium Sivan. |
| *Æſtas* | Dimidium Sivan<br>Tammuz<br>Dimidium Ab. |
| *Calor* | Dimidium Ab<br>Elul<br>Dimidium Tisri. |

Vide Clariſſ. Viri Hadriani Relandi Antiquitates ſacras Hebræorum pag. 399. ſeq. edit. ſecundæ: Ubi & de tribus temporibus pluviarum, & de meſſe duplici hordearia & triticaria p. 439.

# XVIII.
# SYRORUM
## Sive Syro Chaldæorum.

1. *October* Tishrin prior.
2. *November* Tishrin poſterior. Verſio Syriaca 2. Maccab. XI. 21.
3. *December* Canun prior.
4. *Ianuarius* Canun poſterior.
5. *Februarius* Aſchbath ſive Shabat, Xubât.
6. *Martius* Adâr.
7. *Aprilis* Nisân.
8. *Majus* Achar ſive potius Aiyar, Eijâr.
9. *Iunius* Chaziran ſive Haſirâm.
10. *Iulius* Tamûz.
11. *Auguſtus* Ab.
12. *September* Eilûl.

Vide Scaligerum de emendat. temporum p. 95. & 350. Guil. Beveregium ad Can. Apoſtol. XXXVIII. & Inſtitutt. Chronolog. lib. 1. cap. 12. Athanaſium Kircherum T. 2. Oedipi Ægyptiaci part. 2. p. 277. Jo. Gravii Epochas p. 18. & 36. Matthiam Frid. Beckium ad Ephemerides Perſarum p. 2. Alfraganum p. 3. & Golii ad eundem notas p. 17. &c.

Miror *Calendarium* Syrorum, Commentariis Genebrardi in Pſalmos præfixum incipere à Novembri, in Octobri deſinere.

Syrorum *Computus* ſcriptus Arabice legitur apud Scaligerum p. 707. ſeq. de emendatione temporum. Vide & Leonis Allatii Symmicta p. 296.

XIX.

Digitized by Google

## XIX.

# CURDISTANORUM,

## Ex Stephani le Moyne Variis ſacris p.467.

1. Tiſchrin prior.
2. Tiſchrin poſterior.
3. Canon prior.
4. Canon poſterior.
5. Schabat.
6. Azar.
7. Niſan.
8. Goulan.
9. Haſiran. Golius p. 17. ad Alfraganum: *Pro Haziran Heliopolitanos dixiſſe* ὀζὶρ *teſtis eſt Theo Alex. libro inedito* εἰς προχείρους κανόνας, *ubi demonſtrat menſes eorum pleroſque omnes nomine & ordine cum Syriacis concordaſſe.*
10. Tamus.
11. Dabak.
12. Ilun.

# XX.

# ALEXANDRINORUM & aliorum ÆGYPTIORUM

## Menſes ſolares, adſcriptis quibusdam nominum depravationibus.

1. *September* Thoth, Θὼθ, Θωὺθ, Θωθὶ, Φθώ. *Thiatin. Ab hoc menſe anni initium Ægyptiis. Vide Scholia Græca ad Ptolemæi tetrabiblon, f. 77. & Epigramma vetus quod infra adſcripſi. H. Lindenbrog. ad Cenſorin. c.* 18.

2. *October* Phaophi, Φαωφὶ, Φαωθὶ, Παμφὶ, Παοφὶ, Παωφὶ, Παμφοΐ.

3. *November* Athyr, Ἀθὺρ, Ἀθυρί.

4. *December* Chœac, Χοιὰκ, χήκ©, Χυάκ. *Myrepſus ſect.* 1. *c.* 371. & *Io. Tzetzes ad Heſiodum p.* 125. *al.* Χοὰχ, *vel* Χοιὰχ, *ut Schol. Arati. v.* 314.

5. *Ianuarius* Tybi, Τυβὶ, *male apud Myrepſum Tymbe.*

6. *Februarius* Mechir, Μεχὶρ, Μεχεὶρ, Μαχεὶρ, Μεχύς.

7. *Martius* Phamenoth, Φαμενώθ, Φαρμενώθ.

8. *Aprilis* Pharmuthi, Φαρμουθί.

9. *Majus* Pachon, Παχὼν, Πάχων.

10. *Iu-*

10. *Iunius* Payni, Παϋνὶ, Παωνί.

11. *Iulius* Epiphi, Ἐπιφὶ, Ἐπηφί.

12. *Auguſtus* Meſori, Μεσορὶ, Μεσορὶ, Μεσωρὶ, Μεσορή.

*Poſt hunc menſem fieri ſolita intercalatio dierum. Niſſi, ſive ἐπαγομένων.*

Videndus Athanaſius Kircherus T. 2. Oedipi Ægyptiaci parte 2. p. 261. ſeq. & in prodromo Copto p. 140. Chronologi Ricciolus lib. 1. p. 33. Scaliger Can. Iſagog. p. 90. ſeq. 95. 110. ſeq. & libro 3. de emendatione temporum. Frid. Spanhemius T. 1. Opp. p. 39. &c. Jo. Rualdus ad Plutarchum animadverſ. 43. p. 133. Jo. Harduinus ad Plinium T. 1. p. 765. Jac. Golius ad Alfraganum p. 43. Alfraganus ipſe p. 5. Angelus Roccha de Bibl. Vaticana p. 306. Steph. Baluzii Miſcellanea T. 1. p. 26. ſeq. &c. Cum menſibus Athenienſium, Romanorum, Macedonum, Perſarum; Arabumque collati exſtant menſes Ægyptiaci ad calcem Codicis MS. Syntaxeos magnæ Ptolemæi, unde deſcriptos dedit Seldenus ad Marmora Oxon. p. 239. edit. Humfredi Prideaux, atque inde Jo. Philippus Pfeiferus Antiquitatt. Græc. p. 197. Vide & Bedam de temporum ratione cap. 9.



Digitized by Google

*Anthologia lib. 1. c. 91. p. 176.*

Πρῶτος ΘΩΘ ἐδάη δρεπάνην ἐπὶ βότρυν ἐγείρειν.
Ἰχθυβόλοισι ΦΑΩΘΙ φέρει πανδήμιον ἄγρην.
Πληϊάδων φαίνουσαν ἈΘΥΡ τεκμαίρεται ὥρην.
ΧΟΙΑΚ σπειρομένων σταχύων δείκνυσι γενέθλην.
ΤΥΒΙ δὲ πορφύρεον βουληφόρον εἷμα λιταίνει.
Σημαίνει πλωτῆρσι ΜΕΧΕΙΡ πλόον ἀμφιπολεύειν.
Ἄρεος ὅπλα φέρειν ΦΑΜΕΝΩΘ δείκνυσι μαχηταῖς.
Εἰαρινῶν ΦΑΡΜΟΥΘΙ ῥόδων πρωτάγγελός ἐστι.
Λήϊα δ' αὐξανθέντα ΠΑΧΩΝ δρεπάνοισι φυλάσσει.
Εὐκάρπου δὲ ΠΑΫΝΙ προάγγελός ἐστιν ὀπώρης.
Καὶ σταφυλὴν κατέχων εὐάμπελός ἐστιν ἘΠΙΦΙ.
Καὶ ΜΕΣΟΡΙ Νείλοιο φέρει φυσίζοον ὕδωρ.

Conferendus Claudius Ptolemæus libro de apparentiis & ſignificationibus inerrantium, nec non tabula menſium Ægyptiorum æri inciſa, una cum adpictis fructibus unoquoque menſe provenientibus, in Coſmæ Indopleuſtæ libro X. Coſmographiæ p. 338.

Menſâ Iſiacâ nihil aliud contineri quam imagines hieroglyphicas duodecim Signorum Zodiaci, menſiumque Ægyptiacorum non abſurde conjicit Olaus Rudbeckius parte 2. Atlanticæ c. XI. Confer fragmentum planiſphærii Ægyptiaco Græci, quod Romæ A. 1705. repertum inſculptumque marmori exſtat in Cimeliarchio Pontificis, & delineari curavit V. C. Franciscus Blanchinus Veronenſis, miſitque ad Academicos Regios Pariſienſes, qui illud ære deſcriptum inſeruerunt Memoriis Academiæ Gallice editis A. 1708. p. 134.

Hugo

## Hugo Grotius.

Ordine *Thoth* primus traxit vineta putando.
Squamigeri generis præda eſt bona menſa *Paiphi.*
Monſtrat *Athyr* Majam terris, Majæque ſorores.
*Choeac* ſpicigero conſpergit ſemine ſulcos.
*Tybi* Magiſtratus Tyrio producit in oſtro.
Pandere vela *Mechir* jubet; & decurrere ponto.
Armigeras *Phamenoth* vocat ad fera bella cohortes.
Prata roſis index veris *Pharmuthi* colorat.
Jam matura *Pachon* aſſignat falcibus arva.
Pomifer autumnum dicit veniſſe *Payni.*
Implet *Epiphi* ſinum vino turgentibus uvis.
Attollit *Meſori* fœcundo flumine Nilum.



Digitized by Google

# XXI.
# COPTORUM
## Menſium
## Nomina ex Ægyptiis leviter deflexa.

| | |
|---|---|
| 1. *September* | Tot, Θωὺτ. |
| 2. *October* | Baba, Παωβί. |
| 3. *November* | Hatur, Ἀθώρ. |
| 4. *December* | Chiahac, Kaihac, Χωιάκ. |
| 5. *Januarius* | Tuba *vel* Tube, Τωβί. |
| 6. *Februarius* | Amſchîr, Μεχίρ. |
| 7. *Martius* | Barmehât, Φαρμενώθ. |
| 8. *Aprilis* | Barmoudah, Φαρμουθί. |
| 9. *Majus* | Bashansh (al. Bashnis, Beſch-neſch) Παχώνς. |
| 10. *Junius* | Baune, Bouna, Παωνί. |
| 11. *Julius* | Abii, Abîb, Ἐπὶφ. |
| 12. *Auguſtus* | Maſſari, *al.* Muſri, Μεσωρί. |

Ἐπαγόμενοι Al niſi, *dies XII.*

Vide

Vide Calendarium Copticum in Jobi Ludolfi Commentario ad Hiſt. Æthiopicam p. 389. ſeq. Jac. Golium ad Alfraganum p. 43. Athanaſ. Kircherum T. 2. Oedipi Ægyptiaci parte 2. p. 277. & in prodromo Copto p. 140. Beckium ad Ephemerides Perſicas p. 6. Scaligerum de emendat. temporum p. 198. 200. 218. 238. 350. 705. & Iſagog. Canon. p. 110. ſeq. Stephani le Moyne Varia ſacra p. 460. Ægidii Strauchii breviar. Chronolog. p. 1154. & Georg. Hieron. Welſchium in Ruzname Naurus p. 62. unde nomina Græcis ſcripta literis depromſi.

Menſem Tube ex Calendario Coptico per Athanaſium Kircherum latine verſo cum ſolennibus feſtis exhibet Jo. Bollandus præf. ad T. 1. Act. Sanctor. Januarii p. 56. Feſta Coptorum per totum annum deſcribit Seldenus lib. 3. de Synedriis cap. 15. §. 9. ſeq. Calendarium Arabico Ægyptiacum ex Arabico latine factum a Gratia Simonio, Collegii Romani Maronitarum alumno, & inde ArchiEpiſcopo Tyrenſi in Syria, memorant Acta Sanctor. Tomo I. Junii p. 274.

XXII.

Digitized by Google

XXII.

## HELIOPOLITANORUM.

Januarius Θόριν appellatur in veteri fragmento Saviliano apud Uſſerium p. 40. de anno Macedonum. Junius ὀζίρ, ſupra p. 21.

Cæterorum nomina quoniam nondum reperi, ſupplendo paginæ ſpatio adſcribam quomodo apud Ægyptios appellati ſint *duodecim horæ diei*, ex Salmaſii libro de annis Climactericis p. 251.

1. Λάμπτη, 2. ἀλεξίδι, 3. τερψιθὶ, 4. Φηνȣ̀, 5. ἐρέβη, 6. διαυγὴς, 7. πρόκα, 8. πάνφη, 9. λοιτία, 10. πορφυρᾶ, 11. πανφȣ́τ, 12. τύρφη. (Salmaſ. legit τρύφη.)

*Quinque dies ἐπαγόμενοι anni intercalaris Ægyptii:*

1. Ὄσιρις, 2. Ἄρȣρις, 3. Τυφωεὺς, 4. Ἶσις, 5. Νεφθή. Kircher. prodromo Copto p. 143.

*Septem Planetarum nomina Ægyptiaca.*

1. Luna Πιιός. 2. Mercurius Πιερμῆς. 3. Venus Σουρότ. 4. Sol Πίρη. 5. Mars Μόλοχ. 6. Jupiter Πιζεύς. 7. Saturnus Ρηφάν. Hæc idem Kircherus prodromo Copto p. 147. & 266. T. I. Oedipi p. 385. 415. 431. Steph. le Moyne diſſ. ad Jerem. XXIII. 6. p. 51. Lud. de Dieu ad Act. VII. 43. Sed merito hæc nomina ſubleſtæ fidei videntur V. C. Campegio Vitringæ lib. 2. Obſ. ſacrar. p. 234.

XXIII.

Digitized by Google

## XXIII.

# Præſides Duodecim ſignorum Zodiaci ex mente Ægyptiorum.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. | *September* | Παρθενόπη | σις. |
| 2. | *October* | Ζυγός | ΟΜΦΤΑ.* |
| 3. | *November* | Σκορπίος | Τυφων. |
| 4. | *December* | Τοξότης | Νεφτε.** |
| 5. | *Ianuarius* | Αἰγόκερως | Ἄνουβις. |
| 6. | *Februarius* | Ὑδροχῶος | Κανωπους. |
| 7. | *Martius* | Ἰχθῦς | ΙΧΤΩΝ. |
| 8. | *Aprilis* | Κριὸς | Ἀμουν. |
| 9. | *Majus* | Ταῦρος | Ἄπις. |
| 10. | *Iunius* | Δίδυμος | Ἡρακλάμμων. |
| 11. | *Iulius* | Καρκῖνος | Ἑρμάνουβις. |
| 12. | *Auguſtus* | Λέων | ΜΟΜΦΤΟ. |

Vide tabulam æri inciſam apud Georg. Hieron. Welſchium in Commentario ad Ruzname Naurus p. 48. & Athanaſ. Kircherum T. 2. Oedipi Ægyptiaci part. 2. p. 265. Et quæ de duodecim Præſidibus anni diſputat idem Kircherus T. 3. Oedipi Ægyptiaci p. 118. ſeq.

* Forte Aphtha ſive Φθᾶ, de quo Jo. Clerici Bibl. ſelecta T. XI. p. 121. ſeq. Kircherus prodromo Copto p. 251. Vel Ἐμέφθ de quo idem. p. 167.

** Forte κνὴφ de quo Voſſius lib. 1. c. 2. & lib. 9. c. 11. de Idololatria.

XXIV.

XXIV. Signa duodecim Cœleſtia cum ſignificationibus & ternis cujusvis Decanis ſive decem graduum præſidibus Ægyptiacis, ex Scaligero ad Manilium p. 442. ſeq.

| | |
|---|---|
| 1. Aries | Decanus 1. *Aſiccam*, Martis, audaciæ, fortitudinis, elationis, inverecundiæ.<br>— 2. *Senacher*, Solis, nobilitatis, magnanimitatis, regni & magni dominii.<br>— 3. *Acentacer*, Veneris, ſolerlertiæ, manſvetudinis, ludorum, jocorum, munditiarum. |
| 2. Taurus | Decanus 1. *Aſicath*, Mercurii, arationis, ſationis, ſtructuræ, deductionis coloniarum, ſcientiarum civilium, Geometriæ.<br>— 2. *Virvaſo*, Lunæ, potentiæ, nobilitatis, dignitatis, imperii ingentes.<br>— 3. *Aharph*, Saturni, miſeriæ, ſervitutis, feritatis, neceſſitatis, utilitatis. |
| 3. Gemini | Decanus 1. *Theſogar*, Jovis, Tabellionatus, calculi dati & accepti, petitionum, ſcientiarum inutilium.<br>— 2. *Veraſua*, Martis, anguſtiarum, laboris, inquiſitionis rerum ærumnoſæ, agilitatis indecoræ.<br>— 3. *Tepiſatoſoa*, Solis, oblivionis, dedignationum, jocandi, cavillandi, futilia audiendi. |

4. Can-

4. Cancer — Decanus 1. *Sothis*, Veneris, alacritatis, communionis, amabilitatis.
— 2. *Syth*, Mercurii, jocoſitatis, confabulationis mulierum, divitiarum, ubertatis.
— 3. *Thuimis*, Lunæ, venationis, retrahendi fugitivos, armis res repetendi, adverſandi omnibus.

5. Leo — Decanus 1. *Aphruimis*, Saturni, crudelitatis, maleficiorum, violentiæ, patientiæ, laborum, audaciæ, libidinis.
— 2. *Sithacer*, Jovis, rixarum neſciorum, neceſſitatis miſerorum, victoriæ vilium per neſcios, occaſionum enſis diſtringendi, præliorum.
— 3. *Phuoniſie*, Martis, amoris, ſocietatis, non decedendi de jure ſuo pro rixis vitandis.

6. Virgo — Decanus 1. *Thumis*, Solis, ſeminandi, arandi, herbarum, urbium condendarum, opum cogendarum, vitæ dirigendæ.
— 2. *Thopitus*, Veneris, quæſtus, opum cogendarum, avaritiæ.
— 3. *Aphut*, Mercurii, ſenectutis, debilitatis, pigritiæ, læſionis membrorum ex morbo, arbores evellendi, civitates devaſtandi.

7. Li-

Digitized by Google

7. Libra {
Decanus 1. *Serucuth*, Lunæ, juſtitiæ, juris, veritatis, avertendi fortes ab imbecillis, adjuvandi miſeros & pauperes.
— 2. *Aterechinis*, Saturni, quietis, ubertatis, vitæ bonæ ac ſecuræ.
— 3. *Arpien*, Jovis, guloſitatis, concubitus maſculorum, carminum hilarium, affectationis malorum ſaporum.

8. Scorpius {
Decanus 1. *Sentacer*, Martis, rixarum, triſtitiarum, deceptionum, detrectationum, perditionum, inſidiarum.
— 2. *Tepiſeuth*, Solis, deceptionum, detrectationum, novas inimicitias inter homines ſerendi & veteres confirmandi.
— 3. *Senciner*, Veneris, bellorum, ebrietatis, violentiarum, ſcortationum cum ira & prævalentia.

9. Sagittarius {
Decanus 1. *Eregbuo*, Mercurii, audaciæ, libertatis, militiæ.
— 2. *Sagen*, Lunæ, timoris, ploratus, dolorum & ſibi ſemper timendi.
— 3. *Chenen*, Saturni, obſtinationis in propoſito, contradictionis, temeritatis in malo, rixis & factis abominabilibus.

10. Ca-

10. Capricornus

Decanus 1. *Themeſo*, Jovis, ſpatiandi, gaudendi, lucrandi, perdendi cum debilitate ac utilitate.

— 2. *Epima*, Martis, quærendi de rebus quæ ſciri non poſſunt, & ſciſcitandi ea quæ ad finem perduci non poſſunt.

— 3. *Homoth*, Solis, cupiditatis, familiam gubernandi, non ſufficiendi ſibi, ſuſpicandi.

11. Aquarius

Decanus 1. *Oroaſoer*, Veneris, ærumnarum pro lucro, inquietudinis, laborum, minutionum, paupertatis, utilitatis.

— 2. *Aſtiro*, Mercurii, formæ, intellectus, manſvetudinis cum modeſtia, bonorum morum, complementi ſuæ figuræ, & liberalitatis.

— 3. *Tepiſatras*, Lunæ, detractionum & deceptionum.

12. Piſces.

Decanus 1. *Archatapias*, Saturni, anxietatis, cogitationum multarum, itinerum, migrationis de loco in locum, quærendi opes & victum.

— 2. *Thopibui*, Jovis, gloriationis, animi elati, immiſcendi ſe rebus arduis.

— 3. *Atembui*, Martis, ſcortationis, amplexationis, oblectationis cum mulieribus & otiationis.



Digitized by Google

## XXV.

### Angeli duodecim ſignorum Zodiaci, Menſiumque præſides, ex mente Arabum.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Sarahiel | *Aries.* |
| 2. | Araziel | *Taurus.* |
| 3. | Saraiel | *Gemini.* * |
| 4. | Phahkaiel | *Cancer.* |
| 5. | Serattiel | *Leo.* |
| 6. | Sehaliel | *Virgo.* |
| 7. | Hadakiel | *Libra.* |
| 8. | Sſarſſaiel | *Scorpio.* |
| 9. | Sarithaiel | *Sagittarius.* |
| 10. | Semakiel | *Caper.* |
| 11. | Sſakmakiel | *Aquarius.* |
| 12. | Vacabiel | *Piſces.* |

Vide Athanaſ. Kircherum Tomo II. Oedipi Ægypt. part. I. p. 385.

* Geminorum alter dicitur *Iracleus* (Ἡρακλῆς) alter *Aphellon* (Ἀπόλλων) Scal. ad Manilium p. 115. & 435.

XXVI.

Digitized by Google

## XXVI.

## Tutelæ Menſium è Veteri Calendario Farneſiano.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Ianuarius* in tutela | Junonis. |
| 2. | *Februarius* | Neptuni. |
| 3. | *Martius* | Minervæ. |
| 4. | *Aprilis* | Veneris. |
| 5. | *Majus* | Apollinis. |
| 6. | *Iunius* | Mercurii. |
| 7. | *Iulius* | Jovis. |
| 8. | *Auguſtus* | Cereris. |
| 9. | *September* | Volcani. |
| 10. | *October* | Martis. |
| 11. | *November* | Deianæ. |
| 12. | *December* | Veſtæ. |

Vide Godeſchalci Stewechii electa ad Arnobium p. 119. 120. & Hieronymum Columnam ad fragmenta Ennii p. 165. ubi illuſtrat Poetæ verſus de ſex Diis, totidemque Deabus Conſentibus:

*Iuno, Veſta, Ceres, Deiana, Menerva, Venus, Mars.*
*Mercurius, Iovi, Neptunus, Volcanus, Apollo.*

Hisce Scaliger ad Manilium p. 139. alios duos verſiculos ſubjunxit, quos Mich. Fayus p. 172. ad Manil. male habet pro Ennianis,

*Urna, Caper, Virgo, Crotus, Helles portitor, & bos,*
*Scorpius & Piſces, Cancer, Leo, Libra, Gemelli.*



Digitized by Google

## XXVII.

### Tutelæ ſignorum Cœleſtium, è Manilio.

| | | |
|---|---|---|
| 1. *Aquarius* | in tutela | Junonis. |
| 2. *Piſces* | | Neptuni. |
| 3. *Aries* | | Minervæ. |
| 4. *Taurus* | | Veneris. |
| 5. *Gemini* | | Apollinis. |
| 6. *Cancer* | | Mercurii. |
| 7. *Leo* | | Jovis & Matris Deûm. |
| 8. *Virgo* | | Cereris. |
| 9. *Libra* | | Volcani. |
| 10. *Scorpius* | | Martis. |
| 11. *Sagittarius* | | Dianæ. |
| 12. *Capricornus* | | Veſtæ. |

Manilius lib. 2. v. 439.

*Lanigerum Pallas, Taurum Cytherea tuetur,*
*Formoſos Phœbus Geminos, Cyllenie Cancrum,*
*Iupiter & cum matre Deûm regit ipſe Leonem,*
*Spicifera eſt Virgo Cereris, fabricataque Libra*
*Vulcano, pugnax Mavorti ſcorpius hæret,*
*Venantem Diana virum, ſed partis equinæ,*
*Atque anguſta fovet Capricorni ſidera Veſta.*

XXVIII.

Digitized by Google

## XXVIII.

## Nomina Menſium Cœleſtium Metonis, Euctemonis & Calippi, à ſideribus Zodiaci petita.

| | | |
|---|---|---|
| 1. *Ianuarius* | Ἀιγών | Capricornus. |
| 2. *Februarius* | Ὑδρών | Aquarius. |
| 3. *Martius* | Ἰχθυών | Piſces. |
| 4. *Aprilis* | Κριών | Aries. |
| 5. *Majus* | Ταυρών | Taurus. |
| 6. *Iunius* | Διδυμών | Gemini. |
| 7. *Iulius* | Καρκινών | Cancer. |
| 8. *Auguſtus* * | Λεοντών | Leo. |

* Ab hoc menſium exordium deduxit Eudoxus. Vide Uſſer. p. 68.

| | | |
|---|---|---|
| 9. *September* | Παρθενών | Virgo. |
| 10. *October* | Ζυγών | Libra. |
| 11. *November* | Σκορπιών | Scorpius. |
| 12. *December* | Τοξών | Sagittarius. |

Hos menſes cœleſtes cum menſibus Alexandrinis & Julianis confert Petavius ad calcem libri 1. Diſſertationum Variar. ad Uranologium, notans in anno primo Juliano diem decimum Ἀιγῶνος reſpondere Calendis Januarii, & diei ſextæ menſis Ægyptiorum Τυβί. Vide etiam eundem lib. IV. de doctrina temporum c. 16. Scaligerum de emendat. temporum p. 350. Uſſerium de anno Macedonum p. 66. & 69. Stephanum le Moyne in Variis ſacris. p. 456.



Digitized by Google

## XXIX. Nomina Hebraica Græcolatina ſignorum Cœleſtium, eorumque characteres vulgares, cum Joſ. Scaligeri expoſitione,

*ex notis ad Manilium p. 459.*

1. Aries טלה κριὸς,
*caput arietinum* ♈
2. Taurus שור ταῦρος,
*caput bubulum* ♉
3. Gemini תאמים δίδυμοι,
*duo corpuscula conſertis brachiolis & cruſculis* ♊
4. Cancer סרטן καρκῖνος,
*chelæ cancelli* ♋
5. Leo אריה λέων,
*cauda leonina* ♌
6. Virgo בתולה παρθένος.
*ala virginis* ♍
7. Libra מאזנים ζυγὸς, χηλαὶ,
*librile cum trutina* ♎
8. Scorpius עקרב σκορπίος,
*ſcorpio cauda erecta* ♏
9. Sagittarius קשת τοξότης,
*ſagitta arcui applicata* ♐
10. Capricornus גדי αἰγόκερως,
*cauda capricorni convoluta* ♑
11. Aquarius דלי ὑδροχόος,
*fuſio aquæ in qua volutari piſces Manilius putat* ♒
12. Piſces דגים ἰχθῦς,
*piſces duo adverſi, oppoſitis doſſellis cum vinculo quod λῖνος dicitur.* ♓

De

De hiſce characteribus conferendus Salmaſius ad Solin. p. 1236. ſeq. edit. Pariſ. (Ultraject. 872.) qui aliter nonnulla exponit, & è MSS. Codicibus Græcis figuras quaſdam aliter efformat. Adi etiam ſis Notarum characteres ad calcem Gloſſarii Græco barbari Cangiani p. 5. & Jo. Hevelium in prodromo Aſtronomico p. 111. ſeq.

Icones ſignorum quales in Cœlo depingunt Aſtronomi, comparent in antiquo numiſmate Juliæ Mæſæ, Severi Imp. affinis, apud Patinum introduct. ad Hiſt. numiſmatum p. 125. & in altero Valeriani ab Ægenſibus cuſi apud Ez. Spanhemium diſſ. IX. de præſtantia & uſu numiſmatum T. 1. edit. Lond. p. 690. Iucunda etiam ſpectatu duodecim ſina cœleſtia ſingula totidem numis Arabicis efformata juſſu Reginæ Indorum unius diei Imperium à Conjuge ſuo magno Mogore ut ajunt pactæ, æternamque hujus rei memoriam numis illis cuſis extare cupientis, atque æri inciſa in itinere Taverneriano, atque luculentius etiam in Rudolphi Capelli τ͂ μακαρίτȣ rarioribus Beccelerianis p. 12. ſeq.

Omitto icones 12. ſignorum Aſtronomicas in antiquis Codicibus & monumentis obvias, quales ære deſcriptas dedere Grotius ad Germanici Aratea, Munckerus ad Hyginum &c.



Digitized by Google

## XXX.

### Nomina ſignorum Cœleſtium apud Muhamedanos.

| | |
|---|---|
| 1. Hamal | *Aries* ♈ |
| 2. Thaur | *Taurus* ♉ |
| 3. Guzi | *Gemini* ♊ |
| 4. Sartan | *Cancer* ♋ |
| 5. Eſid | *Leo* ♌ |
| 6. Eladari<br>Sunbal<br>Elgazel | *Virgo*<br>*Spica* ♍<br>*Fuſus* |
| 7. Muſan | *Libra* ♎ |
| 8. Ekrab | *Scorpius* ♏ |
| 9. Quus | *Sagittarius* ♐ |
| 10. Gedi | *Caper* ♑ |
| 11. Delew | *Aquarius* ♒ |
| 12. Hauth | *Piſces* ♓ |

Vide Scaligerum ad Manilium p. 435. & de emendatione temporum p. 270. Stephani le Moyne Varia ſacra p. 467. Jac. Golii Lexicon Arabicum &c.

XXXI.

## XXXI. Nomina menſium Cœleſtium ſive ſignorum Zodiaci, Annorum Cycli duodeni & duodecim Horarum Diei apud Orientales Turcas & Tartaros atque Cathajos.

| *nomina Cataika.* | | *nomina Turcico Tartarica.* |
|---|---|---|
| 1. Shù | *Mus* | Keſeghu. |
| 2. Nieù | *Taurus* | Out ſ. Oud. |
| 3. Hù | *Pardus ſ. Tigris* | Pars. |
| 4. Tù | *Lepus* | Taushkân ſ. Daushkân. |
| 5. Lûngh | *Draco, Crocodilus* | Lui. |
| 6. Shè | *Serpens* | Yilân. |
| 7. Mà | *Equus* | Yûnd. |
| 8. Yâng | *Ovis* | Koi. |
| 9. Heû | *Simia* | Pitchin. |
| 10. Ki | *Gallina* | Dakûk. |
| 11. Kéu | *Canis* | ît. |
| 12. Tchu | *Porcus* | Tonguz ſ. Donguz. |

Vide Tho. Hyde de veteri religione Perſarum p. 225. & Scaligerum de emendatione temporum p. 101. ubi eorundem animalium nomina Syriace, Arabice, Turcice & Perſice: Jo. Gravii Epochas celebriores p. 48. Jac. Golii appendicem Atlantis Sinici, & Stephani le Moyne Varia ſacra p. 465. ubi nomina Kataica longe aliter ſcribuntur, ſic nempe; 1. *Zeb.* 2. *Jau.* 3. *Yem.* 4. *Mau.* 5. *lin.* 6. *Siz.* 7. *Ma.* 8. *Vi.* 9. *Solin.* 10. *Iau.* 11. *Su.* 12. *Chai.* Cathajæ vocabulo denotantur regna montibus & deſertis referta, ut notat Kircherus in prodromo Copto p. 99.

## XXXII.

## MACEDONUM & Aſianorum, Epheſiorum, Pergamenorum &c.

1. ♎ *Octobe*r Dius, *reſpondet Hebræorum Marcheſvan teſte Ioſepho lib. 1. Antiqu. 4. Initio Dii autumnale incidere æquinoctium notat Galenus 1. in 1. Epidem. T. 5. edit. Baſil. p. 347.*
2. ♏ *November* Apellæus, *male Apileus apud Bedam c. 12. de temporum ratione, & Rabanum in Miſcellaneis Clariſſ. Baluzii T. 1. p. 27.*
3. ♐ *December* Audynæus. *Male apud eundem Bedam & Rabanum Eudynios.*
4. ♑ *Ianuarius* Peritius, *Male apud Galenum* Πέρατος.
5. ♒ *Februarius* Dyſtrus.
6. ♓ *Martius* Xanthicus, *quô* Ξανθικὰ *celebrata teſte Heſychio, ſive feſtum quo excercitus luſtrabantur. Adde Raderum ad Curtii X. 9. 12. & Jo. Meurſium in Græcia feriata.*
7. ♈ *Aprilis* Artemiſius.
8. ♉ *Majus* Dæſius, Δαίσιος. Δέσιος *Euſeb. & Henr. Stephanus in appendice theſauri Hebr. linguæ p. 226.*
9. ♊ *Iunius* Panemus. Πάνεμος. *Apud Sponium p. 333. Miſcell. in veteri Inſcript.* μέχει πανήμου, *ubi Cangius legit* μηνὶ πανήμου, *appendice ad gloſſarium Græc. p. 109.*

10.

10. ♋ *Iulius* Lous. *Philippus Rex Epiſt. ad Peloponneſ. apud Demoſthenem de Corona p. 335.* μηνὸς Λώου ὡς ἡμεῖς ἄγομεν, ὡς δὲ Ἀθηναῖοι Βοηδρομιῶνος, ὡς δὲ κορίνθιοι πανέμου. *Interjecto tempore Plutarchus Loum cum Athenienſium Hecatombæone contulit in Alexandro p. 665.*

11. ♌ *Auguſtus* Gorpiæus.

12. ♍ *September* Hyperberetæus. *Galenus* in lib. 4. ὑγιεινῶν T. 4. edit. Baſil. p. 263. περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ἀρκτούρου, ὅστις καιρὸς ἐν Ῥώμῃ μὲν ὁ καλούμενος μήν ἐστι Σεπτέμβριος, ἐν περγάμῳ δὲ παρ' ἡμῖν Ὑπερβερεταῖος, Ἀθήνησι δὲ Μυστήρια.

Menſes Macedonicos cum Hebraicis ex Joſephi mente collatos exhibet H. Dodwellus p. 397. libro de Cyclis veterum Græcorum: Cum Atticis etiam & Romanis Petavius p. 139. ad Epiphan. & libro I. de doctrina temporum c. 29. & 25. ſeq. ubi Scaligeri periodos Macedonicas Solſtitialem & autumnalem refellit. Videndus etiam Frid. Spanhemius in Chronologia ſacra T. I. Opp. p. 45. ac præcipue Uſſerius in libro de Macedonum & Aſianorum anno ſolari, atque Henricus Noris de Epochis & annis Syromacedonum diſſ. I.

XXXIII.

## XXXIII.

### Syro Græcorum, ſive SyroMacedonum, Antiochenorum, Gazæorum, Smyrnæorum, Arabum & aliorum Aſiæ populorum.

1. November Δῖος.
2. December Ἀπελλαῖος. *Vide Maltretum ad Procopium p. 190.*
3. Januarius Αὐδυναῖος, al. Αὐτναῖος, Αὐδοναῖος, Αὐδυνέυ *excuſum apud Epiphanium T. 1. p. 446. & Malalam p. 305. Chronographiæ. In fragmento Saviliano* Αὐδιδαῖος, *ubi Arabum Ianuarius ita appellatur.*
4. Februarius Περίτιος.
5. Martius Δύστρος.
6. Aprilis Ξανθικός. *Socrates Hiſt. p. 284.*
7. Majus Ἀρτεμίσιος. *Epiphan. de ponderibus c. 20.*
8. Junius Δάισιος, Δέσιος. *Euſeb. c. 1. de martyribus Palæſt. Suidas & Vetus Index menſium apud H. Stephanum in appendice theſauri Græcæ linguæ p. 226.*
9. Julius Πάνεμος.
10. Auguſtus Λῷος. *Hunc decimum menſem eſſe teſtatur Iulianus in Antiochico.*
11. September Γορπιαῖος.

12. October Ὑπερβερεταῖος. *Suidas*: Ὑπερβερεταῖος μὴν κατὰ Μακεδόνας ὁ Ὀκτώβριος. καὶ παροιμία, ὑπερβερεταῖος ἐπὶ τῶν ὑπερχρονίων εἴρηται, παρὰ γὰρ Μακεδόσιν (*SyroMacedones intelligit*) ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὑπερβερεταῖος λέγεται. *Ita & Zenobius VI, 30. proverb. Porro Hyperberetæum reſpondiſſe Octobri notant interpretes veteres Canonis Apoſtolici XXX. (al. 38.) & Canon Antiochenus* 20. *Confer Andreæ Alciati parerga lib.* 1. *c.* 48.

Vide Bedam de temporum ratione c. 12. Rabanum in Baluzii Miſcell. T. 1. p. 27. H. Stephani appendicem Theſauri Græcæ linguæ p. 226. Petavium ad Epiphanium p. 132. ſeq. & lib. 1. de doctrina temporum cap. 29. Jac. Uſſerium & Henricum Noriſium libris laudatis, Jo. Pearſonii Opera poſtuma p. 297. ſeq. Valeſium ad Euſebium p. 173. & Scaligerum Iſagog. Canonum p. 112. ſeq.

Reprehenditur Suidas à Jo. Bodæo à Stapel ad Theophraſti Hiſt. plantarum p. 475. ſeq. quod menſes Macedonicos cum Romanis male componat. Sed non obſervavit Bodæus â Macedonibus annum Syromacedonum, quos Suidas intelligit, menſe anteverti.

# XXXIV.

## TYRIORUM

### Ex Veteri fragmento Saviliano apud Uſ-ſerium de Anno Macedonum p. 40.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | December – | Δῖος. |

*Incipit 18. Novembris. Vide H. Noris de Epochis SyroMacedonum p. 384.*

| | | |
|---|---|---|
| 2. | Januarius | Ἀπελλαῖος. |
| 3. | Februarius | Αὐδυναῖος. |
| 4. | Martius | Περίτιος. |

10. *Peritii fuit* 25. *Februarii. Acta Tyr. in Actione IX. Concilii Chalcedon.*

| | | |
|---|---|---|
| 5. | Aprilis | Δύστρος. |
| 6. | Majus | Ξανθικός. |
| 7. | Junius | Ἀρτεμίσιος. |
| 8. | Julius | Δαίσιος. |
| 9. | Auguſtus | Πάνεμος, |
| 10. | September | Λῷος. |

28. *Loi fuit* 16. *September. Act. V. Concilii ſub Menna.*

| | | |
|---|---|---|
| 11. | October | Γορπιαῖος. |
| 12. | November. | Ὑπερβερεταῖος. |

XXXV.

Digitized by Google

## XXXV.

# LYCIORUM
# &
# SIDONIORUM

Ex eodem veteri fragmento Saviliano.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Januarius | Δῖος. |
| 2. | Februarius | Ἀπελλαῖος. |
| 3. | Martius | Αὐδυναῖος. |
| 4. | Aprilis | Περίτιος. |
| 5. | Majus | Δύστρος. |
| 6. | Junius | Ξανθικός. |
| 7. | Julius | Ἀρτεμίσιος. |
| 8. | Auguſtus | Δαίσιος. |
| 9. | September | Πάνεμος. |
| 10. | October | Λῷος. |
| 11. | November | Γορπιαῖος. |
| 12. | December | Ὑπερβερεταῖος. |

XXXVI.

## XXXVI.

# ACHIVORUM
## Menſes

In notis ad Bedam de temporum ratione T. 2. p. 64. edit. Colon. 1688. ita corrupte referuntur:

1. Januarius Δηδυμναῖος.
2. Februarius Περετειὸς.
3. Martius Δίςρος.
4. Aprilis Ξαντικὸς.
5. Majus Θερμίσιος.
6. Junius Δέσιος.
7. Julius Πάνεμος.
8. Auguſtus Λῶος. Male Λόχος in Hadr. Junii libello de anno & menſibus p. 36.
9. September Γορδιαῖος
10. October Αἰγόκερος.
11. November Ὑδροχόος.
12. December Ἰχθύς.

In his parum, certe, ſani. Nam priora novem nomina eadem ſunt cum Macedonicis, verum fœde pleraque corrupta, nam pro Δηδυμναῖος legendum Αὐδυναῖος, atque ita cætera ex ſerie eorundem Menſium, quales jam ſuperioribus capitibus dedi, emendanda. Poſtrema tria αἰγόκερως, ὑδροχόος, ἰχθῦς ſunt tria ex duodecim ſignis cœleſtibus, quibus & ipſis pro menſium quibus in quovis ſigno ſol verſabatur nominibus uſos Macedones conſtat. Neque alii fuere Achivorum menſes, quam Macedonum.

XXXVII.

## XXXVII.

## CRETENSIUM.

Menſis *Dromæi*, Δρομηίῳ mentio in marmore Arundeliano p.117. apud Jo. Pricæum ad Apuleji Apologiam p. 59. & in Reineſii Inſcript. p. 491.

Μετάρχιος Januario reſpondens occurrit in fragmento Saviliano apud Uſſerium de anno Macedonum p. 41.

## XXXVIII.

## PHRYGUM.

Mènſis Ἀρκαῖος memoratur à Strabone lib. XII. p. 557. & 577. qui Lunam ſub illo nomine cultam & templum ipſi atque ſacerdotium conſecratum teſtatur. Idem Strabo ejusdem libri XII. extremo p. 580. inter Laodiceam & Carurorum ditionem teſtatur fuiſſe templum Κάρου Menſis, τιμώμενον ἀξιολόγως magna cultum veneratione.

# XXXIX. ATHENIENSIUM

Ex veteri marmore apud Sponium, Whelerum, & Antonium Van Dale diſſ. VIII. Antiquitatt. p. 595.

Atque ex Veteri Codice quo uſus H. Stephanus in Appendice theſauri Græcæ linguæ, p. 223. alioq; item Ptolemæi quem evolvit Seldenus p. 239. Apparat. Chronologici ad Chronicon Marmoreum.

1. *Iunius.* Ἑκατομβαιών ſive Κρόνιος quo plures hecatombæ fiebant. A Metonis temporibus, caput Anni Attici. *Solſtitium æſtivum*, teſte Theophraſto.

2. *Iulius.* Μεταγειτνιών in quo Apollini Μεταγειτνίῳ ſacra fiebant. Harpocratio, Photius MS. & Svid.

3. *Auguſtus.* Βοηδρομιὼν, à βοηδρομίᾳ ſive auxilio Athenienſibus pridem lato per Xuthum.

4. *September.* Πυανεψιών al. Ποιανεψιών, minus recte. Sacra Apollini Πυανέψια.

*Majora myſteria.*

5. *October.* Μαιμακτηριὼν quintus Atticorum menſis, teſte Harpocratione, qui ex Lyſimachidis libro περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι μηνῶν à Jove Mæmacte ſive impetuoſo ac turbulento dictum docet.

6. *November.* Ποσειδεών al. Ποσειδαιών. Apud H. Stephanum hic menſis etiam dicitur Ληναιών. Sed apud Ariſtidem poſt Ποσειδεῶνα Ληναιὼν proxime ſequitur. T. 1. p. 481. & 491.

*Menſis embolimus* Ποσειδεὼν δεύτερος.

7. *De-*

7. *December.* Γαμηλιών in quo Gamelia Junonis. Ante Metonem caput menſis Attici. *Hybernum ſolſtitium* teſte Theophraſto VII. 1. Hiſtoriæ Plantarum.

8. *Ianuarius.* Ἀνθεςηριών, quo Antheſteria Baccho ſacra.

9. *Februarius.* Ἐλαφηβολιών, quo cervi cornua abjiciunt.

10. *Martius.* Μȣνυχιών al. Νȣνεχιών, male. Hoc menſe Munychiæ Deæ ſive Dianæ ſacra. Eundem ut Demetrio Regi adularentur Attici vocarunt Δημητριῶνα, teſte Plutarcho in Vita Demetrii p. 494.

11. *Aprilis.* Θαργηλιών, quo Thargelia ſacra Apollini & Dianæ.

12. *Majus.* Σκιροφοριών, in quo σκίρα ſive feſtum Umbellæ in Minervæ, Neptuni & Solis honorem ſolenni pompa geſtatæ celebrabatur. Vide Harpocrationem in σκίρον & Meurſium in Græcia feriata.



Digitized by Google

Ab hac veriſſima ut videtur ſerie menſium Athenienſium & Scaligero etiam probata recedunt Theodorus Gaza in libro de menſibus, & Dionyſius Petavius lib. 1. de doctrina temporum cap. 10. ſeq. & 25. & lib. 4. c. 8. & ad Epiphan. p. 135. ſeq. ut ex hac tabella apparebit:

| *Gaza.* | *Petavius.* |
|---|---|
| 1. Hecatombæon | Hecatombæon. |
| 2. Metagitnion | Metagitnion. |
| 3. Boëdromion | Boëdromion. |
| 4. Mæmacterion | Mæmacterion. |
| 5. Poeanepſion | Pyanepſion. |
| 6. Antheſterion | Poſidæon. |
| 7. Poſidæon | Gamelion. |
| 8. Gamelion | Antheſterion. |
| 9. Elaphebolion | Elaphebolion. |
| 10. Munychion | Munychion. |
| 11. Thargelion | Thargelion. |
| 12. Scirophorion | Scirophorion. |

Non

Digitized by Google

Non minus in diverſa abeunt Viri docti in definiendo, cuinam menſi Romano Atticus quisque reſpondeat. Scaliger qui annum auſpicatur ab Hecatombæone, illum cum Julio coincidere putat. Gaza & Gyraldus cum Junio, quod temporibus antiquiſſimis ſcriptoribusq; vetuſtiſſimis conſentire exiſtimo. Certe miror doctiſſimum Lemonium qui p. 454. Hecatombæonem cum Januario componit. Cæterum Plutarchus Loum Macedonum cum Hecatombæone confert, ut Dæſiū cum Thargelione. Et in veteri Codice quem H. Stephanus inſpexit, Hecatombæon cum Septembri conſeritur, & Epiphanius LI. 24. Mæmacterionem cum Januario, Metagitnionem contendit cum Romanorum Novembri. At Flavio Joſepho, Mæmacterion eſt Auguſtus: & Seldeno teſte in Codice MS. Ptolemæi September componitur cum * Poſideone: Verùm Antonius Vandale in diſſ. ad Antiquitates p. 597. Septembri contendit reſpondere Metagitnionem. Utique fieri potuit, ut diverſis temporibus pro diverſo Calendarii, menſium præcipue lunarium vel ſolarium uſu, & varia intercalandi ratione diverſa etiam menſium Atticorum ad Romanos ratio fuerit. Quod de aliis etiam gentibus tenendum, de quibus mirum Veterum diſſenſum in conferendis Romanorum menſibus obſervamus.

* Cum eodem Poſideone ſcribunt nonnulli congruere veterum *Jonum* *Ληναιῶνα*. Vide Marshami Canonem Chronicum p. 655. Jo. Meurſiii Græciam feriatam ubi de Lenæis, & Sam. Petitum ad Leges Atticas p. 44. Potius convenire Antheſterioni, contendit Joh. Seldenus ad marmora Arundeliana p. 36. ſeq. edit. Prideauſii. Sed ex loco Ariſtidis ſupra notato videtur *Ληναιὼν* poſtea reſpondiſſe menſi qui poſt Poſideonem proxime eſt ſecutus. Confer Henr. Noris diſſ. I. de Epochis Syro Macedonum p. 32. 35. & Hadr. Junium lib. de menſibus p. 27. Antheſterionem Athenienſium cum *Sicyoniorum* Dæſio confert Plutarchus in Arato p. 1047.

*Theodori Gazæ* liber eruditus περὶ μηνῶν Græce vidit lucem cum ejus introductione Grammatica & Apollonii Dyſcoli Syntaxi atq; Herodiano de numeris Venet. 1495. fol. apud Aldum. Latine recuſus exſtat in theſauro Antiq. Græcarum Gronoviano Tom. IX. Græce vero & latine in Uranologio Petaviano, cum verſione Jo. Perrelli. Gazam ſecutus eſt Guil. Xylander notis ad Vitas Plutarchi p. 64. edit. Græcolat. *Lilius Gyraldus* cujus Calendarium Romanum & Græcum libelli ejus de annis & menſibus ſubjunctum exſtat T. 2. Operum Gyraldi p. 825. Lugd. Bat. 1696. fol. *Petrus* item *Hagvelonus* Lexovienſis in Calendario trilingui de menſibus Hebræorum Græcorum & Romanorum, editus pridem Pariſ. 1557. 8. & *Jo. Lalamantius* de Anno Attico, qui ambo in eodem Tomo IX. theſauri Gronoviani leguntur: quemadmodū & *Petrus Caſtellanus* de Græcorum & Athenienſium menſibus & anno. *Hadr. Iunius* de anno & menſibus Baſil. 1553. 8. & Tomo VIII. theſauri Græviani.

Petavium ſequitur Henr. Dodwellus Opere de Cyclis p. 79. 87. 100. 700. 701. 705. Frid. Spanhemius in Chronologia ſacra T. 1. Opp. p. 42. Jo. Philippus Pfeiferus Antiquitatt. Græc. p. 94. ſeq. Joh. Potterus Archæol. Græca lib. 2. c. 24. ut alios quam plurimos omittam.

Sed rectiſſime omnino Scaliger ordinem menſium Atticorum definiverat, quem veterum teſtimoniis etiam confirmat Jo. Marshamus in Canone Chronico Sec. XVIII. p. 654. ita ut de eo amplius ambigendum eſſe neget p. 657. Vide & ſi placet quæ de menſibus Atticis diſſerit Ægidius Menagius diſſ. Gallice edita in Terentii Heavtontimorumenon cap. 12. Ricciolum Chronologiæ reformatæ lib. 1. p. 39. & Leonem Allatium de menſura temporum antiquorum cap. 10. ſeqq.

XL.

## XL.

### *Annus Athenienſium in Decem diviſus* πρυτανείας *ſive præfecturas.*

Ammonius in πρυτανεία. Διῄρητο παρὰ Ἀθηναίοις ὁ ἐνιαυτὸς εἰς δέκα Πρυτανείας, ὅσαι καὶ Φυλαὶ ἦσαν, καὶ ἐπρυτάνευσαν ἑκάστη Φυλῇ κατ' ἐνιαυτὸν ἅπαξ, ὅθεν καὶ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἐνόικια καὶ τὰς πρυτανείας κατὰ μῆνα ἐτέλουν. Nimirum ex decem tribubus in quas populus diviſus erat quingenti erant delecti, tribubus ex ſingulis quinquaginta,qui per vices præerant &Senatus decreta exſequebantur. Quælibet prytania ſive cujuslibet tribus præfectura durabat per dies triginta ſex aut triginta quinque. Vide quæ Viri docti ad Pollucem & Harpocrationem. Et de aliarum Urbium prytaniis Iſ. Caſaubonus ad Athenæum XV. 19. & Ez. Spanhemius de Veſta ac Prytanibus Græcorum T. V. theſauri Græviani.

*Calendarium Atticum* una cum prytaniis annotatis, & κυρίαις ἐκκλησίαις ſive ſolennibus Comitiorum diebus & feſtis vide ſis apud Samuelem Petitum Commentario inſigni ad Leges Atticas p. 197. ſeq. Habes etiam Calendarium Atticum apud Scaligerum III. de emendat. temporum p. 248. ſeq. & lib. 1. Canon. Iſagog. p. 56. ſeq.

## XLI.

*Dies μηνὸς ἱσταμένου, μεσοῦντος, φθίνοντος.*

Primi decem dies menſis cujusque dicebantur *μηνὸς ἱσταμένου*, medii decem *μεσοῦντος*, decem poſtremi *φθίνοντος*. Ita tamen ut vigeſima prima dies non *πρώτη* ſed inverſo ordine *δεκάτη φθίνοντος*, vigeſima ſecunda *ἐννάτη* atque ita porro nuncuparetur, ut recte notatum jam Cælio Calcagnino dialogo de menſibus p. 606. Opp. *quæ à vigeſima die prima eſt, ea δεκάτη φθίνοντος, ἐννάτη φθίνοντος atque ita deinceps ordine inverſo, donec ad poſtremam aſcendamus, quæ quoniam incidit in interlunium, decima ἕνη καὶ νέα dicitur, ceu tu* veterem novam *appellaveris*. Modus ille diſtinguendi denarios dierum per vocabula *μηνὸς ἱσταμένου, μεσοῦντος* & *φθίνοντος* jam ab antiquiſſimo tempore tritus Jonibus aliisque Græcis, uſurpatusque Homero, ſed & ſequioribus ſcriptoribus latinis ſub nominibus *menſis intrantis, ſtantis & exientis* adhibitus, ut notavit Cangius in gloſſario mediæ & infimæ Latinitatis. Primus vero ultimum menſis diem *ἕνην καὶ νέαν* appellavit Solon teſte Plutarcho in ejus vita, & Laërtio lib. 1. ſect. 57.

XLII.

# XLII. LACEDÆMONIORUM

Ex Joh. Meurſii III. 8. Miſc. Laconicor. & H. Dodwello de Cyclis Græcor. & Rom. diſſ. VIII. p. 336.

1. Januarius Γεράστιος Thucydid. IV. 119. Apud *Troezenios* dictus Γεραιστιών.
2. Februarius Ἀρτεμίσιος. id. V. 19. ubi innuit reſpondiſſe Athenienſium Elaphebolioni.
3. Martius - - -
4. Aprilis Φλιάσιος Steph. in Φλιοῦς.
5. Majus - - -
6. Junius Ἑκατομβεύς. Heſych.
7. Julius Καρνεῖος Thucydid. V. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας ἢ καὶ πάντας ἱερὰς μᾶλλον, οὐκ ἐστρατεύοντο. Confer Meurſii Græciam feriatam in Καρνεῖα. Meminit illius menſis etiam Euripides Alceſtide v. 448. ubi vide Barneſium p. 277. Plutarch. in Nicia p. 541. qui Metagitnioni Athenienſium reſpondere notat. Carneum *Syracuſanum* menſem à Plutarcho tradi præter rem ſcribit Hadr. Junius libro de menſibus, licet idem recte reprehendit Guarinum, cui Carneus eſt Romanorum Majus.
8. Auguſtus - - -
9. September Anni Laconici Initium. Dodwell. de Cyclis p. 320.
10. October - - -
11. November - - -
12. December - - -



Digitized by Google

# XLIII. THEBANORUM & BOEOTIORUM menſes, triginta dierum ſinguli.

1. September Βουκάτιος primus menſis teſte Plutarcho Pelopida p. 290. & Heſych. in Ληναιών. Apud Proclum ad Heſiodum male p. 122. dicitur Βούκατρος.
2. October Ἑρμαῖος Plutarch. Camillo p. 138. Heſych.
3. November Προστατήριος Athenienſium Antheſterion Plutarch. III. 7. ſympoſ.
4. December - - -
5. Januarius - - -
6. Februarius - - -
7. Martius Ἱπποδρόμιος Athenienſi Hecatombæoni reſpondens. Plutarch. Camillo p. 138.
8. Aprilis Πάνεμος Athenienſium Metagitnion. id.
9. Majus - - -
10. Junius Δαμάτριος hunc male cum Octobri componit Hadr. Junius libello erudito de anno & menſibus.
11. Julius Ἀλαλκομένιος Plutarch. Ariſtide. p. 332. ubi eum confert cum Athenienſium Mæmacterione. Alalcomenæ civitas Ithacenſium teſte eodem Plutarch. quæſt. Rom.
12. Auguſtus Ληναιών. Heſiod. ἐργ. v. 592. quanquam Proclus ad Heſiodum & Heſychius in Λην. Plutarcho teſte laudato, negant menſem Boeotis hoc nomine fuiſſe, verum Bucatio illorum reſpondere vel Hermæo.

Videndus Scaliger de emendat. temporum p. 54. ſeq. & 350. Steph. le Moyne in Variis ſacris p. 456. Petrus Petitus ad Leges Atticas p. 44. Petavius lib. 1. de doctrina temporum c. 34.

XLIV.

## XLIV.

## DELPHENSIUM

Menſis *Buſius* Βύσιος quo oracula reddebantur & Pythia celebrabantur ſub veris initium. Plutarch. quæſt. Græc.

Alius menſis ἡράκλειος de quo Tzetzes in ſcholio ad ſua μεθομηρικά quod primus vulgavit V. C. Henr. Dodwellus Opere de Cyclis p. 804. συνεστήσατο δ' Ὀλύμπια Ἡρακλῆς Πολέμων, λυθέντα δὲ ἐς ὕστερον Φείδων καὶ Ἴφιτος πάλιν ἀνεκτήσαντο, Ἡρακλείου μηνὸς ὄντος ἐν Δελφοῖς, Ἀθήνησι δὲ Θαργηλιῶνος, ὀγδόη οὐ φθίνοντος ἡ Τροία ἑάλω. Confer eundem Dodwellum p. 239. 799.

De cæteris non conſtat.

## XLV.

## CABIRENSUM ſive DIOSPOLITANORUM quæ regia Mithridatis fuit.

Nomen menſis *Pharnacis* Φαρνάκου, & templum menſi illi ac Lunæ ſacrum memorat Strabo XII. p. 557.

XLVI.

XLVI.
# CORINTHIORUM

1. Januarius - - -
2. Februarius - - -
3. Martius - - -
4. Aprilis - - -
5. Majus - - -
6. Junius - - -
7. Julius Καρνεῖος quo nomine etiam *Siculis* menſis fuit. Confer Dodwelli opus de Cyclis Græcorum & Romanorum p. 286. 294.
8. Auguſtus Πάνεμος Hunc Athenienſium Boëdromioni, Macedonum Loo reſpondiſſe conſtat ex Philippi Regis Epiſtola ad ſocios apud Demoſth. Orat. de Corona.
9. September - - -
10. October - - -
11. November - - -
12. December - - -

2. Maccab. XI. 21. in Lyſiæ Epiſtola mentio menſis Διὸς Κορινθίȣ. Verſio latina vetus: *Dioscori.* Confer Nebriſſenſem c. 9. quinquagenæ. Syriaca: *Tiſri poſterioris* qui Novembri reſpondet. Scaliger putat eſſe nomen menſis embolimi. Lalamantio videtur ſcriptum fuiſſe Δύςρȣ, Grotio Δίȣ quod librarii pro abbreviato habuerint explicaverintque Διοσκόρȣ vel Διὸς Κορινθίȣ. Δῖος Macedonum menſis notiſſimus, ſed fortaſſe etiam Corinthii in menſibus ſuis habuere Dium, adeoque in ſcriptore Maccabæorum legendum Δίȣ Κορινθίȣ. Vide Dodwell. de Cyclis p. 432.

XLVII.

Digitized by Google

## XLVII.

## BITHYNIORUM.

1. October Ἡραῖ☉. (al. male Ἥρε☉.)
2. November Ἑρμεῖ☉ vel Ἕρμι☉. (al. male Ἥρμι☉.)
3. December Μητρῷος.
4. Januarius Διονύσιος.
5. Februarius Ἡράκλειος.
6. Martius Δῖος.
7. Aprilis Βενδιδαῖος (*Bendigæos* in notis ad Bedam T. 2. p. 64. Βενδιαῖος Steph. le Moyne notis ad Varia ſacra p. 456.) apud Gyraldum T. 2. p. 785. βαρδιαῖ☉.
8. Majus Στρατήγιος.
9. Junius Ἄρειος.
10. Julius Περιέπιος. Apud Gyrald. Περιό-πιος.
11. Auguſtus Ἀφροδίσιος.
12. September Δημήτριος.

Vide H. Stephanum appendice theſauri Græcæ linguæ p. 225. Uſſerium de anno Macedonum p. 41. Scaligerum de emendat. temporum p. 50. & 350. Petavium de doctrina temporum lib. 1. c. 31.

XLVIII.

## XLVIII. CYPRIORUM Conſtantienſium & Salaminiorum.

1. September - - -
2. October - - -
3. November *tertius menſis* teſte Epiphanio LI. 24. *Choeac*.
4. December - - -
5. Januarius *quintus menſis* Epiphan.
6. Februarius - - -
7. Martius - - -
8. Aprilis - - -
9. Majus - - -
10. Junium menſem apud Cyprios antiquos vocatum *Adonidem*, ex Hieronymo ad Ezech. VIII. colligit Jo. Meurſius lib. 2. de Cypro p. 251. Sed in Hieronymo nihil tale. Tantum is docet antiquos (Syros & Hebræos) menſem Junium vocaſſe nomine *Thamuz*,* quem ipſe quidem Adonidem interpretatur. En verba integra Hieronymi p. 750. edit. Marcianæi: *Quem nos Adonidem interpretati ſumus, & Hebræus & Syrus ſermo Thamuz vocat, unde quia juxtà gentilem fabulam in menſe Junio amaſius Veneris & pulcherrimus juvenis occiſus, & deinceps revixiſſe narratur, eundem Iunium menſem eodem appellant nomine, & anniverſariam ei celebrant ſolennitatem, in qua plangitur à mulieribus quaſi mortuus, & poſtea reviviſcens canitur atque laudatur.*
11. Julius - - -
12. Auguſtus - - -

* Vide ſupra p. 15. & 20.

XLIX.

## XLIX.

## Cypriorum aliorum, ac præcipue PAPHIORUM.

1. Januarius ἰȣ́λιος ſive ἰȣ̃λος. Epiphan. LI. 24. Male alii ἰȣ́νιος, ut Gyraldus libro de anno & menſibus ex Pſello quem laudat p. 785. T. 2. Opp.

*Incipit à die 24. December,*

2. Februarius Καισάρειος.
3. Martius Σεβαςός.
4. Aprilis Αὐτοκρατορικός.
5. Majus Δημαρχεξάσιος quaſi tribunitium dicas, notante Hadr. Junio lib. de Anno & menſibus. Male in notis ad Bedam hic menſis πληθυτάτῳ poſtponitur & corrupte ſcribitur *Diamarplexoſios*. Nec melius in Henrici Pantaleonis Diario Hiſtorico *Dimarchezagius*. Harduinus legit δημαρχεξȣ́σιος.
6. Junius πληθύτατος. Gyraldus & Harduinus legunt πληθύπατος *ſæpius Conſul*.
7. Julius Ἀρχιερεύς.
8. Auguſtus Ἔςιος. Harduinus legit Ἑςίων.
9. September Ῥωμαῖος.

10. October Ἀφροδίσιος. Porphyr. 2. de abſtinentia p. 122. Hic male cum Januario componitur in notis ad Bedam T. 2. p. 64.

11. November Ἀπογονιστής vel potius Ἀπογονικός. Epiphan.

12. December Αἰνικός. Male in notis ad Bedam *Alvicos*. Gyrald. Αἰνεικὸς quod præfert Harduinus, ut Cypriorum menſium nomina hunc reddant ſenſum: *Iulius Cæſar Auguſtus Imperator tribunitiæ poteſtatis, Conſul ſæpiſſime & Pontifex Maximus ex familia Romana fuit Veneris ſoboles & Æneæ.*

Vide Uſſerium de anno Macedonum p. 41. H. Stephanum appendice theſauri Græcæ linguæ p. 225. Martinum Rulandum de dialectis Græcæ linguæ p. 276. Joh. Meurſium lib. 2. de Cypro cap. 24. p. 151. Frid. Spanhemium in Chronologia ſacra T. 1. Opp. p. 43. & Jo. Harduini Opera ſelecta p. 133.



Digitized by Google

## L.

## COORUM.

Menſis ἀγριωνοῦ, cujus die XXVI. natus fuit Hippocrates, mentio in ejus Vita ſcripta à Sorano.

## LI.

## ÆGINETARUM.

*Delphinius* Δελφίνιος menſis ab Apolline Delphinio dictus, quo nempe Hydrophoria in honorem Apollinis Delphinii ab Æginetis celebrabantur. Adi Scholiaſten Pindari ad Nemea Od. V. verſ. 82. & de Apolline Delphinio Gyraldum p. 225. ſyntagmat. 7. de Diis, & Menagii notas ad Laërtium p. 18. Vide etiam Henr. Dodwellum de Cyclis p. 314. ubi Delphinium menſem docet reſpondiſſe Panemo Macedonum.



Digitized by Google

LII:

# CORCYRÆORUM.

1. - - -

2. Ἀρτεμίσιος.

3. - - -

4. - - -

5. - - -

6. - - -

7. - - -

8. - - -

9. - - -

10. - - -

11. Μαχανεύς.

12. Εὐκλεῖος. Inſcriptio vetus apud V. C. Bernhardum de Montfaucon p. 415. Diarii Italici.

LIII.

Digitized by Google

# LIII. PERSARUM,
## adſcriptis variis expreſſionibus & depravationibus.

1. *September* Pheruardin-mah. * Phrurdin, Pherurdin, Ferudîn, Φαρφαρδὶν, φαρβαρδὶν, Phervin, Φαρχαρτιὼ, Φαρχαρτῆς. Fordimech.

* *Ab hoc initium anni Perſici*, qui in anno Gielalæo reſpondet Martio, in anno veteri Iesdegerdis, Septembri.

2. *October* Ardebehaſt-mah, Ἀρτιπεες, Ἀρδεμπεὰς Ἀρτιβεες, Adarbahaſch, Ardabaheſt. Ardeimech.
3. *November* Chordad-mah. Χορτὰτ, Hardat. Cardaimech.
4. *December* Tir-mah. Τυρμὰ, Τυρμά. Zirmech.
5. *Ianuarius* Mordâd-mah, Μερτὰτ, Mardoad, Mardan, Mardari, Gyraldo T. 2. Operum p. 799. Mardaynus.
6. *Februarius* Schachriar-mah, Scharivar, Scheharis, Σαρεβὰρ, Σαχειὺρ, χαχεὶρ, χαχειὺαρ. Scheharìz, Rivar, Sarembe, Schaharir, Xahryrma, Sarembemech.
7. *Martius* Mihr-mah. Μιθρὲ, Μεχὶρ. Μεχερμὰ. Meher. Machiramech. Maheramech.
8. *Aprilis* Aban-mah. Ἀπὰν, ἀπενμὰ. Ebenmech.
9. *Majus* Ader-mah. Ἄδερμα, Ἀδὲρ. Adſar, Adar, Azar, Goramech, Adurma, Idramech.
10. *Iunius* Di-mah, Deimah. Δῆμα. Ντάϊ. Dimech. Idem menſis Perſis quoque dicitur Horm.
11. *Iulius* Bahman-mah. Behmen, Bechmenech, Beheman, Μπαχμὰν, Behmemech, Πελμὰν.
12. *Auguſtus* Aſphendar-mah. Eſphandarmod,



Digitized by Google

Ἀυφαντὰρ, Ἀσφενδάρημα. Aſphirdavich, Azfirdamech.

Ἐπαγόμενοι dies αἱ κλοπιμαῖοι ἡμέραι, Alwachak, al. Muſterakath, Μαστεραχὰ, ὄν φασιν οἱ ἕλληνες ἐπαγόμενον.

Hæc nomina Perſicorum menſium ita varie expreſſerunt Iſaacus Monachus à Chriſtmanno & Petavio editus, & in Canonibus Perſicis Georgius Chryſococces, Guil. Burtonus qui in calce MS. Codicis Almageſti Ptolemæi illa Græce deſcripta reperit, ediditque inter λείψανα linguæ Perſicæ, tum Seldenus ad marmora Arundel. p. 239. edit. Humfredi Prideaux atque inde Jo. Philippus Pfeiferus in Antiquitatibus Græcis p. 97. Joſephus Scaliger paſſim de emendat. temporum p. 211. ſeq. 218. 350. 521. 761. & in Iſagogicis Canonibus p. 85. 90. ſeq. 95. 110. ſeq. & 268. Petavius lib. 3. de doctrina temporum c. 16. Ricciolus Chronologia Reformata lib. 1. p. 34. lib. 2. p. 122. Steph. le Moyne Var. ſacr. p. 462. 464. Ægidius Strauchius in breviario Chronolog. p. 1197. & Jo. Lalamantius, in collatione annorum exterarum gentium cum anno Romano p. 60. Præcipue vero videndi Matthias Fridericus Beckius ad Ephemerides Perſarum editas Auguſtæ Vindel. 1695. fol. p. 8. &c. Jac. Golius ad Alfraganum ſive Alpherganium p. 20. ad 39. Tho. Hyde de veteri relig. Perſar. c. 19. p. 240. ſeq. & vir non Orientalium modo ſed & aliarum literarum peritia florentiſſimus Hadrianus Relandus parte ſecunda diſſertationum Miſcellanearum Trajecti ad Rhen. 1707. 8. Vide etiam Epochas Joh. Gravii p. 26 & 36. & 102. ſeq.

Nomina dierum hebdomadis Perſicæ & Turcicæ exhibet Scaliger p. 8. de emendat. temporum. Johannes tamen Gravius notavit in Epocha Perſica dies hebdomadis nullos eſſe, ſed menſium diebus nomina eſſe impoſita, quæ etiam ibi ex Alfragano p. 4. ſubjungit. Confer eadem apud Scaligerum de emendat. temporum p. 207. & Canon. Iſagog. p. 86. Kircherum Oedipo Ægyptiaco T. 2. parte 2. p. 274. & Lexico Copt. p. 553. Petavium lib. 3. de doctrina temporum cap. 5. & 8. Tho. Hyde cap. 20. de veteri Perſarum religione. LIV.

Digitized by Google

## LIV.

## Nomina Menſium corruptiſſime ſcripta ex Albategnii cap. XXXII.

| *Perſarum.* | *Romanorum* hoc eſt Syro Chaldæorum. | *Alkept*, ſive Coptorum. |
|---|---|---|
| 1. Efroſomet | 1. Elul | 1. Zut. |
| 2. Asdias de med | 2. Zerſin primus | 2. Bena. |
| 3. Chordecinech | 3. Zerſin ſecundus | 3. Aceur. |
| 4. Tirmeh | 4. Kemni primus | 4. Kahiac. |
| 5. Mirdecmeh | 5. Kemni ſecundus | 5. Zona. |
| 6. Scahrumeh | 6. Subhat *tribus annis continuis eſt 28. dierum*, quarto 29. | 6. Amſeir. |
| 7. Mabramech *hujus 16. dies eſt Almabregen.* | 7. Adhar | 7. Boronhor. |
| 8. Abamneh *hujus 26. dies eſt Alaffrudh Euge.* | 8. Triſan | 8. Barmuhda. |
| 9. Adrameh | 9. Hiar | 9. Baſcens. |
| 10. Oimeh | 10. Hontan | 10. Bona. |
| 11. Bahmemmeh | 11. Themur | 11. Abhib. |
| 12. Sfindarmemmeh. | 12. Ab | 12. Mufre. |

*Quinque dies Abammeh ſuperadduntur.*

Omnes dies anni Perſarum ſunt 375.

Romanorum 565. (*leg. 365.*) & quarta: biſſextilis autem 366. & tunc eſt Subhat 29. dierum.

Alkept. 365.

*Syrochaldaica facile emendabis ex iis quæ habes ſupra p. 20. & Coptica ex p. 26.*



Digitized by Google

## LV.

### Collatio menſium SyroChaldæorum & Coptorum ex Annalibus Eutychii, Patriarchæ Alex.

| | | Syrochaldæorum. | Coptorum. |
|---|---|---|---|
| 1. | *October* | Tishrin prior | *Babah.* Eutychius T. 1. Annal. p. 84. |
| 2. | *November* | Tishrin poſterior | *Hatur.* |
| 3. | *December* | Canun prior | *Cibac.* id p. 144. ubi primum & 25. Canuni prioris diem Eutychius confert cum Cihaci die tertio & 27. |
| 4. | *Januarius* | Canun poſterior | *Tubahi.* ibid. Eutychius diem primum & ſextum Canuni poſterioris notat reſpondere menſis Tubahi quinto & decimo. |
| 5. | *Februarius* | Shebat | *Mechir.* id. T. 2. p. 527. |
| 6. | *Martius* | Adar | *Bormahat.* T. 1. p. 32. 60. 80. 108. 448. |
| 7. | *Aprilis* | Niſan | *Barmudah.* id. p. 31. 51. 63. 80. 108. male *Barmudak* T. 1. p. 19. |
| 8. | *Majus* | Ayar | *Bashnes.* id. p. 44. |
| 9. | *Junius* | Haſiran | *Baune.* |
| 10. | *Julius* | Tammuz | *Abib.* T. 1. p. 72. |
| 11. | *Auguſtus* | Ab | *Meshri.* p. 65. male *Meshra* p. 80. |
| 12. | *September* | Ilul | *Thut.* p. 40. 51. 76. à quo menſe Copti annum incipiunt. |

LVI.

## LVI.

# CAPPADOCUM

Ex Henr. Stephani appendice ad theſaurum Græcæ linguæ p. 225.

4. December Τίερξ. Gyrald. Τιρήξ.

5. Januarius Ματά. Hic apud Epiphan. dicitur Ἀταρτᾶ. In fragmento Saviliano apud Uſſerium de anno Macedonum p. 41. Januario Romano dicitur reſpondere Cappadocum Λύτανος.

6. Februarius Ξαναυθηρί. Gyrald. ξανθηρί.

7. Martius Μιθρί.

8. Aprilis Ἀπονεμανά. Gyrald. Ἀπομδμαμάθ.

9. Majus Ἀρθρά. Gyrald. libro de anno & menſibus T. 2. Opp. p. 785. ἀρθραί.

10. Junius Τετεσία. Gyrald. τεθεσία.

11. Julius Ὠσμωνία. Gyrald. ὠμονία.

12. Auguſtus Σόνδαρα. Gyrald. σονδαρά.

1. September Ἀρτανία.

 2. Octo-

2. October Ἀρταεστὶν.
3. November Ἀραιότατα. Gyrald. ἀργότατα. Hic in Epiphanii Codicibus dicitur Ἀρθατατᾶ.

Hæc nomina è Perſicorum menſium nominibus corrupta eſſe ingenioſe conjicit laudatus Vir doctiſſ. parte 2. diſſ. Miſcell. p. 129. Numeri ſingulis appoſiti indicant illos è quibus Perſicis ſupra p. 67. deſcriptis ſingula ei videntur deformata eſſe. Tamen Cappadocum menſium memoria exſtat apud Epiphanium hæreſi LI. c. 24. quo loco notatu digniſſimo hi decem gentium menſes menſiumque dies ita inter ſe conferuntur;

| 1. *Rom.* | 2. *Ægypt.* | 3. *Syro Græc.* |
| --- | --- | --- |
| Januar. 6. | Tybi 11. | Audynæi 6. |
| 6. Id. Nov. | Athyr. 12. | Dii 8. |

| 4 *Cypr.* ſive Κονσταντιαίων & *Salaminior.* | 5. *Paphior.* | 6. *Arabum.* |
| --- | --- | --- |
| quinti 5. | Ἰουλίου 14. | Aleom. 21. |
| tertii Choeac 6. | Ἀπογονιστοῦ 16. | Angalthabaith 22. |

| 7. *Cappadocum.* | 8. *Hebræor.* | 9. *Athenienſium.* |
| --- | --- | --- |
| Ἀταρτᾶ 13. | Thibet 13. | Mæmacterionis 6. |
| Ἀρθατατᾶ 15. | Mareſvan 7. | Metagitnionis 7. |

10.
*Macedonum.*

— — —

Apellæi 16.

LVII.

# LVII. ÆTHIOPUM

Menſes varie à viris doctis Europæis Ludolfo, Scaligero, Steph. le Moyne, Kirchero, aliisque expreſſi.

1. *September* Maſcaram, Maſcerrum.
   *Huic primo Æthiopum menſi reſpondet Coptorum primus menſis Tot.*
2. *October* Techemt, Tekempt, Tikmith, Tacmat.
3. *November* Chadar, Hadar, Hedar.
4. *December* Tachſas, Thachſchaſch, Tachſchas, Thechſas.
5. *Januarius* Thir, Tĕr, Tir.
6. *Februarius* Jacatit, Jachathith, Jacatith *male apud Kircherum* Lecahit.
7. *Martius* Megabit, Megabith, Magabith.
8. *Aprilis* Mijazia, Miazia, Mazia.
9. *Majus* Ginbot, Ginboth, Gunbuoth.
10. *Junius* Sene, Sane, Sevi.
11. *Julius* Hamle, Kmali.
12. *Auguſtus* Nahaſe, Nachaſe, Nahaſi.

Dies ἐπαγόμϱνοι. Pagomen.

Videndus Jobus Ludolfus in Calendario Æthiopico Coptico, quod cum latina verſione ſua inſeruit Commentario ad Hiſt. Æthiopicam p. 389. ſeq. Joſephus Scaliger in Canonibus Iſagog. p. 110. ſeq. & de emendat. temporum p. 238. 350, 671. ſeq. ubi Computum Eccleſiæ Æthiopicæ illuſtrat, & p. 685. ſeq. ubi Calendarium. Stephanus le Moyne notis ad Varia ſacra p. 462. Kircherus prodromo Copto p. 140. Jo. Baptiſta Ricciolus Chronologiæ reformatæ p. 33, & 51. &c.



Digitized by Google

# LVIII.

## ARABUM VETERUM
## Menſes * ſolares.

1. Januarius 'Αλεώμ. Epiphan. T. 1. p. 446.
2. Februarius - - -
3. Martius - - -
4. Aprilis - - -
5. Majus - - -
6. Junius - - -
7. Julius - - -
8. Auguſtus - - -
9. September - - -
10. October - - -
11. November 'Αγγαλθαβαείθ. Epiphan. T. 1. p. 447.
12. December - - -

* Confer Petavium ad Epiphan. p. 133. & lib. IV. doctrinæ temporum c. 10.

LIX.

Digitized by Google

## LIX.

Ab his alios menſes veterum Arabum refert Stephanus le Moyne in Variis ſacris p. 467. & Jac. Golius p. 4. ad Alfraganum ex Meſude & Nuveirio.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Martius* | Mutemer. |
| 2. | *Aprilis* | Nager, ſ. Nagir. |
| 3. | *Majus* | Chuan, ſ. Chavan. |
| 4. | *Junius* | Suan, ſ. Savan. |
| 5. | *Julius* | Ratama, ſ. Ritma. |
| 6. | *Auguſtus* | Aidet, ſ. Ida. |
| 7. | *September* | Aſam. |
| 8. | *October* | Adal, ſ. Adil. |
| 9. | *November* | Nathil, ſ. Natil. |
| 10. | *December* | Waâl, ſ. Vail. |
| 11. | *Januarius* | Warnat, ſ. Varna. |
| 12. | *Februarius* | Barac, ſ. Burec. |



Digitized by Google

## LX.

### Alii Arabum menſes ex Abrahamo Ecchellenſi in Hiſt. Arab. part. 1. c. 11. p. 206.

| | |
|---|---|
| 1. *September* | Nabu. |
| 2. *October* | Hoail. |
| 3. *November* | Taliu. |
| 4. *December* | Nager. |
| 5. *Januarius* | Asmah. |
| 6. *Februarius* | Amnah. |
| 7. *Martius* | Adlach. |
| 8. *Aprilis* | Laſah. |
| 9. *Majus* | Zahero. |
| 10. *Junius* | Barat. |
| 11. *Julius* | Nahir. |
| 12. *Auguſtus* | Morais. |

Confer Rev. D. Zachariam Grapium ad Ahmed ben Abdalæ Epiſtolam de articulis fidei Muhamedanæ, Roſtoch. 1705. p. 114.

LXI.

Digitized by Google

## LXI.

## TURCARUM

Ex Joh. Molini Dictionario Italico Turcico Rom. 1641, 8. p. 254.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Kanuni Achir, ſive poſterior. | *Januarius.* |
| 2. | Fevreris. | *Februarius.* |
| 3. | Mard. | *Martius.* |
| 4. | Abril. | *Aprilis.* |
| 5. | Mais. | *Majus.* |
| 6. | Huſairan. | *Junius.* |
| 7. | Tamus. | *Julius.* |
| 8. | Agoſtos. | *Auguſtus.* |
| 9. | Ailul. | *September.* |
| 10. | Teſc-uri Evel, ſive prior. | *October.* |
| 11. | Teſc-uri Achir, ſive poſterior. | *November.* |
| 12. | Kanuni Evel, ſive prior. | *December.* |



Digitized by Google

# LXII.

# ARABUM HAGARENORUM & Turcarum.

Ex Jo. Molini Dictionario Italico Turcico. p. 253. adſcriptis variis modis quibus eadem nomina ab aliis efferuntur.

1. *September* Maharum, Almuhartam, Almaharram, Muharamu, Mucharrem, Moharramo, Moharrum *Eutychius T. 2. Annal.* p. 319. 431.
2. *October* Sefer, Saphar, Safer, Tzepharu, Saphara, Sapharo, Safar, *Eutych. T. 2. p.* 378. 468. 431.
3. *November* Rabi el evel, Rabii, Rabic, Rabîa, Rabiu, Rabiho alavalo, Rabeth prior, ver primum, *Eutych. T. 2. p.* 344. 364. 395. 407. 519. 515. 487. 483.
4. *December* Rabi el achir, Rabeth althani, Rabie poſterior, ver ſecundum.
5. *Januarius* Giumad el evel, Gumedi, Giumâda, Jomada, Giamadi, Giumadi, Giumediu, Giamadia alavalo, prior hiems (à *giamada* concrevit.)
6. *Februarius* Giumad el achir, Gumedi althani, poſterior hiems; Jomodâ *Eutych. T. 2. p.* 367. Jomada *id.* p. 515. 523. 415.
7. *Martius* Regieb, Rageb, Regeb, Rajab, Regiab, Regebu, Receb, Ragiaba, Ragiab, Ragieb, Rajeb *Eutych. T. 2. p.* 464. 467. 360. 363. 383. 523. 515. 479.

8. *Apri-*

Digitized by Google

8\. *Aprilis* Sc-abân, Scaben, Schaabau, Sahaben, Saabenu, Schiabhau.

9\. *Majus* Ramaſtan, Ramedân, Ramadan, Ramadhanu, Ramdhan, Ramadan, *Eutych. T.* 2. p. 468.

10\. *Junius* Sc-aval, Scauhel, Schebal, Kabel, Schewalu, Schawala, Sciaval, Scevel, Schawâl *Eutych. T.* 2. *p.* 526. 455.

11\. *Julius* Silkadhe, Dulkaadah, Dulkâda, Silcade, Dulkaidathi, Dulcaadeth, Dualkaadah, Dulkaida, Dilkaada *Eutych. T.* 2. *Annal. p.* 524. 484.

12\. *Auguſtus* Silhige, Dulhâgia, Dulhega, Dulheggiah, Dilhaga, Zilitſche, Dulchagiath, Dualhagiathi, Dalhagieh, Dil Hajia, Eutych. T. 2. p. 340. 503. 511. 520. 343. 472. 444.

Confer Albategnium cap. 32. p. 106. ſeq. Golii Lex. Arabicum & notas ad Alfraganum, p. 3. ſeq. Gravii Epochas p. 16. Kircherum T. 2. Oedipi Ægypt. part. 2. p. 277. Abr. Ecchellenſem in Hiſt. Arab. part. 1. c. 11. p. 206. Steph. le Moyne Var. ſacr. p. 461. Adami Olearii Iter Perſicum p. 628. Georg. Hieron. Welſchii Ruzname Naurus p. 48. 62. 71. Ægidii Strauchii diſſ. de Computo Arabico Witeb. 1653. & p. 1195. breviarii Chronolog. Petri à Valle Epiſtolam ad Jo. Morinum p. 223. Riccioli Chronologiam lib. 1. p. 54. Frid. Spanhemium T. 1. Opp. p. 46. Scaligeri Canon. Iſagog. p. 244. & de emendatione temporum p. 110. 112. 117. 138. 350. &c.

LXIII.

Digitized by Google

## LXIII.

## Eadem nomina Menſium Hagarenorum Græcis litteris dupliciter deſcripta.

| | | |
|---|---|---|
| 1. Μουχερὲμ | Μουχαρὰμ | September. |
| 2. Σεφὲρ | Σαρὰρ (leg. Σαφάρ) | October. |
| 3. Ῥεμβιουλέβελ | Ῥαμπιὰα ἀουάλ | November. |
| 4. Ῥεμβιουλαχὶλ | Ῥαμπιὰα ἀχείρ | December. |
| 5. Τζουμαζὶ ἐλέβελ | Ντζαματουλε (leg. ἀουάλ.) | Januarius. |
| 6. Τζουματζὶ ἐλαχίρ | Ντζαμαλλάχειρ | Februarius. |
| 7. Ῥετζὲπ | Ραντζάπ | Martius. |
| 8. Σαμπᾶν | Σαμπάν | Aprilis. |
| 9. Ῥάμαζαν | Ῥαμαδάν | Majus. |
| 10. Σαβάλα | Σαουάλ | Junius. |
| 11. Σιλκαντὲ | Δουλκαντάν | Julius. |
| 12. Ζιλχιτζέ | Δουλχεντζέι | Auguſtus. |

Primum catalogum petii ex Stephani le Moyne Variis ſacris p. 450. ubi confutationi Muhamedis ſubjicitur hoc titulo: μῆνες τῆς σελήνης παρὰ τοῖς Ἀγαρήνοις. Μάϊος ἀρχή. Primusque deinde menſis eſt Sabala, qui in altero Catalogo rectius reſpondet non Majo ſed Junio. Alterum Catalogum cum Menſibus Atticis Romanis Macedonum, Perſarum & Ægyptiorum collatum Seldenus reperit ad calcem Veteris Codicis Syntaxeos magnæ Ptolemæi, ediditque in apparatu Chronologico ad Epochas marmoreas Arundelianas p. 239. edit. Humfredi Prideaux, atque inde Jo. Philippus Pfeiferus in Antiquitatibus Græcis. p. 197.

LXIV.

LXIV. Menſium Tartaro Sinicorum & Turcoſtanicorum atque Igurenſium ſive Iguræorum & Cathajorum nomina. Ex Thoma Hyde de Veteri relig. Perſarum p. 228.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Aram* ſive primus | December. |
| 2. | *Ikindi* ſ. *Aicandi*, ſecundus | Januarius. |
| 3. | *Ugjungi* ſ. *Aucong*, *Ojung'*, tertius | Februarius. |
| 4. | *Dordungi* ſ. *Tortungi*, *Turtang*, *Turtong'*, quartus. | Martius. |
| 5. | *Beshingi* ſ. *Biſchnang*, *Bisheng'*, quintus, | Aprilis. |
| 6. | *Altingi* ſ. *Alteng'*, *Alnatag*, ſextus | Majus. |
| 7. | *Yedingi* ſ. *Yetingi*, *Yateng'*, *Iatang*, ſeptimus. | Junius. |
| 8. | *Sekizingi* ſ. *Sacezeng'*, *Saciziang*, octavus. | Julius. |
| 9. | *Dokozingi* ſ. *Dokoſingi*, *Tokuſeng'*, *Thukſang*, nonus. | Auguſtus. |
| 10. | *Onungi* ſ. *Onuzungi*, *Onung'*, *Anaung*, decimus. | September. |
| 11. | *Birinkizingi* ſ. *Birnacasmang*, *Birincezmong'*, undecimus | October. |
| 12. | *Tchokshâbât* ſ. *Iakshâbat*, *Iacſchaban*, roralis Schâbat. | November. |

Vide Jo. Gravii Epochas p. 88. Steph. le Moyne Varia ſacra p. 465. & Iconem circulari forma deſcriptam ære, & menſes Arabum, Turcarum, Perſarum, Coptorum & hosce Iguræorum exhibentem, quam edidit Georg. Hieron. Welſchius commentario ad Ruzname Naurus p. 48.



Digitized by Google

# LXV. ARMENIORUM.

Ex V. C. Joh. Joach. Schrœderi diſſertatione theſauro linguæ Armenæ præmiſſa Amſtelod. 1711. 4. pag. 63. & Scaligero de emendatione temporum p. 215. 218. 350. 767. & Canonnm Iſagog. p. 90. ſeq. 95. & 206. Petavio lib. 3. c. 17. doctrinæ temporum, Sephano le Moyne p. 462. Var. Sacr.

1. *October* Navaſardi, *à quo annum Armeni auſpicantur, Schrœdero obſervante. Scaligero hic menſis dicitur* Nawaſari.
2. *November* Huerri *id.* Huri.
3. *December* Sahmi *Scal.* Sahami *qui ab hoc menſe annum inchoare Armenos ſcribit. Et ſane inter menſes quibus mercatores Siulfajenſes utuntur, primus dicitur Shams.*
4. *Januarius* Tre *Scal.* Theri.
5. *Februarius* Khaghuëts *id.* Cagutſch.
6. *Martius* Arats.
7. *Aprilis* Miëhiëki Mahich
8. *Majus* Arieki Arich.
9. *Junius* Ahki Ahili.
10. *Iulius* Marieri Mariri.
11. *Auguſtus* Margats Marchats.
12. *September* Huetits Harwatſis.

*Muſterakath* ſive Epagomeni dies quinque.

Armenicis & Arabicis litteris menſium & ſignorum Cœleſtium nomina deſcripta exhibet Welſchius ad Ruzname Naurus p. 63. Proxime plenius nos de his edocebat vir eruditionis multiplicis & ingenii laude florentiſſimus M. V. de la Croſe in Lexico Armenico.

LXVI.

## LXVI.

## Mercatorum SIULFAIENSIUM. Ex eodem Schrœdero.

| | |
|---|---|
| 1. Shams | *October.* |
| 2. Adam | *November.* |
| 3. Schbat | *December.* |
| 4. Nachai | *Ianuarius.* |
| 5. Ghamar | *Februarius.* |
| 6. Nadar | *Martius.* |
| 7. Thirai | *Aprilis.* |
| 8. Thamai | *Majus.* |
| 9. Hamirai | *Iunius.* |
| 10. Aram | *Iulius.* |
| 11. Oudan | *Auguſtus.* |
| 12. Nirham | *September.* |

*Epagomeni dies.*



Digitized by Google

LXVII. Oſcorum in regione Campaniæ.

Feſtus: *Maſius lingua Oſca menſis Majus.*

LXVIII. LATINORUM Æquorum, Albanorum, Aricinorum, Curenſium ſ. Curetum, Faliſcorum, Hernicorum, Pelignorum, Præneſtinorum, Sabinorum, Tiburtinorum.

Cenſorinus c. 22. *Varro Romanos à Latinis nomina menſium accepiſſe arbitratur.*

Iſidorus de natura rerum c. 4. *Plerique aſſerunt Cignum* (al. *Cingum*) *Sabinorum Regem prius annum in menſes diviſiſſe, & Calendas & intercalares dies inſtituiſſe.*

Feſtus: *Martius menſis initium anni fuit & in Latio & poſt Romam conditam, eo quod gens erat belliciſſima, cujus rei teſtimonium eſt, quod poſteriores menſes qui annum finiunt, à numero appellati ultimum habent Decembrem.*

Ovidius III. Faſtor. 85. ſeq.

Mars Latio venerandus erat, quia præſidet ar-(mis,
Arma feræ genti remque decusque dabant.
Quod ſi forte vacas, peregrinos inſpice faſtos,
Menſis in his etiam nomine Martis erat.
Tertius *Albanis*, quintus fuit ille *Faliſcis*,
Sextus apud populos *Hernica* terra tuos.
Inter *Aricinos*, *Albanaque* tempora conſtat,
Factaque *Telegoni** mœnia celſa manu.
Quintum *Laurentes*, bis quintum *Æquicolus* aſper,
A tribus hunc primum turba *Curenſis* ** ha-(bet.

* *Tuſculanos* intelligit, quia Telegonus Tuſculi conditor.

** Ita legendum videtur ex plurium Codd. auctoritate, licet alii legant *Ferenſis* intelliganrque Ferentinos, alii *Forenſis* ut Forulorum gens apud Sabinos, vel Forum Appii intelligatur.

Et

Digitized by Google

Et tibi cum proavis, miles *Peligne*, *Sabinis*
Convenit, hic genti quartus utrique Deus.
Romulus hos omnes ut vinceret ordine ſaltem,
Sanguinis auctori tempora prima dedit.

Cenſorinus c. 22. *Apud* Albanos *Martius eſt ſex & triginta*, *Majus viginti & duûm*, *Sextilis duodeviginti*, *September dierum ſedecim.* Tuſculanorum *Quintilis dies habet triginta ſex*, *October triginta duos. Idem October apud* Aricinos *triginta novem.*

Feſtus: *Majus menſis in compluribus civitatibus Latinis ante urbem conditam fuiſſe videtur, qua ex cauſa, utrum à majoribus ut Iunius à junioribus dictus ſit, an à Majo, quod Mercurio filio ejus res divinæ idibus fiant ſolennes, an quod ipſi Deæ in multis Latinis Civitatibus ſacrificia fiebant ipſo menſe.* Macrobius lib. 1. Saturnal. c. 12. *Sunt qui Majum ad noſtros faſtos à Tuſculanis tranſiſſe commemorent, apud quos nunc quoque vocatur Deus Majus, qui eſt Iupiter, à magnitudine ſcilicet & majeſtate dictus.*

Junius apud Tiburtinos, Aricinos, Laurentes Lanuvinos & Præneſtinos dictus Junonius. Ovidius VI. Faſtor. v. 59.

*Inſpice quos habeat nemoralis* Aricia *faſtos*,
*Et populus* Laurens, Lanuviumque *meum.*
*Eſt illic menſis Iunonius*, *aſpice* Tibur
*Et* Præneſtinæ *mœnia ſacra Deæ*,
*Iunonale leges tempus* — — —

Macrobius lib. 1. Saturnal. c. 12. *Iunius Majum ſequitur, aut ex parte populi*, (junioribus) *aut ut Cincius* (libro de faſtis) *arbitratur, quod Iunonius apud* Latinos *ante vocitatus, diuque apud* Aricinos, Præneſtinosque *hac appellatione in faſtos relatus ſit.* Junonium & Junonialem vocatum etiam Feſtus teſtatur.

 Men-

# Menſes Romani unde nomen acceperint.

S. Auguſtinus contra Fauſtum Manichæum XVIII. 5. *Propter honorem Romuli quia eum Martis filium crediderunt, primum menſem Marti dicantes* Martium *vocaverunt. Et inde* Aprilem *nullo Dei ſui nomine, ſed à re ipſa quaſi aperilem, quod tunc primum germen aperiatur in florem. Inde tertium menſem* Majum, *quod Majam Mercurii matrem Deam colant. Inde quartum* Junium *à Iunone. Inde cateros usque ad* Decembrem *à numeris nominarunt. Sed ex eis* Quintilis *atque* Sextilis *nominibus hominum, quibus divinos honores decreverant, appellati ſunt* Julius *&* Auguſtus. — — *Porro* Januarius *à Iano appellatus eſt,* Februarius *à februis ſacris Lupercorum.* Confer Plutarchum in Numa p. 72. Macrobium lib. 1. Saturnal. c. 12. Cenſorinum c. 22. Servium ad 1. Georgic. v. 43. Iſidorum Hiſpalenſem de natura rerum c. 4. & lib. V. c. 33. Originum, Bedam de temporum ratione c. 10. T. 2. p. 64. ſeq. & in Ephemeride quæ cum Wandelberti Prumienſis Martyrologio verſibus ſcripto legitur T. 1. Opp. p. 197. ſeq. & in libro de ratione computi, interrogatione 7. p. 422. Rabanum libro de computo in Miſcellaneis Clariſſ. Balluzii T. 1. p. 29. Honorium Auguſtodunenſem libro de temporibus cap. 5. &c.



Digitized by Google

## LXIX.

# Menſes ROMANI.

*In Anno Romuli.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. | Martius | dierum | 31 |
| 2. | Aprilis | | 30 |
| 3. | Majus | | 31 |
| 4. | Junius | | 30 |
| 5. | Quintilis | | 31 |
| 6. | Sextilis | | 30 |
| 7. | September | | 30 |
| 8. | October | | 31 |
| 9. | November | | 30 |
| 10. | December | | 30 |
| | | | 304 |

Vide Petavium lib. 2. de doctrina temporum c. 74. & Philippum Munckerum de intercalatione variarum gentium lib. 3. cap. 6. Ubi & de ſententia illorum qui annum Romuli diebus 360. & duodecim menſibus inæqualibus conſtitiſſe ſcribunt, quorum opinionem refellit Jo. Rualdus animadverſ. 6. in Plutarchum p. 76. Utrum cum Albanorum anno decimeſtri conſpiraverit, diſputat H. Dodwellus diſſ. X. de Cyclis p. 672.



Digitized by Google

## LXX.

## Menſes Romani in Anno Numæ Pompilii.

1. Januarius dierum 29. *Velut à Ianua quæ Græcis θύρα eſt, Θυραῖος dicitur à Porphyrio de antro Nympharum p. 123. Aliis* Jani menſis *ut Sidonio II. 14. Epiſt.* Jani Numæque ningidos menſes. *Numæ menſis eſt Februarius, de quo plura Io. Savaro ad illum locum.*

| | | |
|---|---|---|
| 2. | Martius | 31 |
| 3. | Aprilis | 29 |
| 4. | Majus | 31 |
| 5. | Junius | 29 |
| 6. | Quintilis | 31 |
| 7. | Sextilis | 29 |
| 8. | September | 29 |
| 9. | October | 31 |
| 10. | November | 29 |
| 11. | December | 29 |
| 12. | Februarius | 28 |
| | | 355 |

Vide Plutarchum in Numa p. 72. cujus verba repetit Stobæus Eclog. Phyſ. p. 21. Macrobium lib. 1. Saturnal. c. 13. & Jo. Doujatium ad T. Livii lib. 1. cap. 19. Aurelius Victor de viris illuſtribus c. 3. *Numa annum in XII. menſes diſtribuit, additis Ianuario & Februario.*

Ovi-

Ovidius 2. Faſtor. v. 47.

*Sed tamen antiqui ne neſcius ordinis erres,*
*Primus, ut eſt, Jani menſis & ante fuit.*
*Qui ſequitur Janum, veteris fuit ultimus anni,*
*Tu quoque ſacrorum, Termine *, finis eras.*
*Primus erat Jani menſis, quia Janua prima eſt,*
*Qui ſacer eſt imis manibus, imus erat.*
*Poſtmodo creduntur ſpatio diſtantia longo,*
*Tempora bis quini continuaſſe viri.*

De Februario ultimo in anno Numæ menſe confer Dodwellum de Cyclis Rom. Diſſ. 10. p. 635. & Philippum Munckerum de intercalatione lib. 1. c. 6. & lib. 3. cap. 9. qui lib. 2. c. 5. ſeq. & lib. 3. c. 8. diſſerit etiam de menſe *Mercedonio* ſive intercalari (μερκεδῖνος & μερκηδόνιος in Plutarchi Numa p. 72. & Cæſare p. 735. dicitur) atque de Mercedoniis diebus in Calendario veteri & apud Pompejum Feſtum memoratis. Cæterum rationem intercalandi inſtitutam perite à Numa, poſteriorum Pontificum negligentia diſſolutam fuiſſe notat Cicero II. 12. de legibus.



* Terminalia celebrata tunc extremo anni die, teſte Varrone lib. 5. de lingua Lat. Hinc poſtride Terminaliorum intercalatum. Livius XLIII. 13. *Hoc anno intercalatum eſt. Tertio die poſt Terminalia Calendæ intercalares fuere.* XLV. 44. *Intercalatum eo anno. Poſtridie Terminalia intercalares fuerunt.* Ex his locis clariſſime patet idem eſſe *tertio die poſt*, & *poſtridie*, quod viris doctis non obſervatum crucem fixit. Intercalationem Februario fieri ſolitam Auſonius quoque p. 550. ſignificat his verbis: *Menſe Numæ extremo nomen capit embolimæi.* Februarius veteribus extremus menſis anni fuiſſe traditur etiam à Cicerone II, 21, de legibus.

# LXXI.

## Menſes Romani

In Anno Juliano, ſive Julii Cæſaris, qui Soſigene Aſtrologo in conſilium adhibito, tempora intercalatione pravâ Pontificum turbata emendavit.

1. Januarius dierum 31

*Quæ Plutarchus de menſe Ianuario per Lutatium Catulum* κατάδεδειγμένῳ *tradit in Parallelis p.* 308. *non ſatis intelligo.*

2. Februarius 28

*In hunc locum pridem à Decemviris conſtitutus hic menſis fuit teſte Ovidio, cum antea Decembrem ſequeretur. Cæterum fabulam de Februarii menſis appellatione à Conſule quodam Rom. gente Gallo, quam ex neſcio quo Brunichio refert Io. Malala T. 1. p. 237. ſeq. Cedrenus T. 1. p. 130. & Suidas in* Φεβρουάριος, *omitto.*

| | | |
|---|---|---|
| 3. | Martius | 31 |
| 4. | Aprilis | 30 |
| 5. | Majus | 31 |
| 6. | Junius | 30 |
| 7. | Julius | 31 |
| 8. | Auguſtus | 31 |
| 9. | September | 30 |
| 10. | October | 31 |
| 11. | November | 30 |
| 12. | December | 31 |
| | | 365 |

Quar-

Quarto quolibet anno, Ægyptiorum exemplo de quibus Horus lib. 1. c. 4. Hieroglyph. ad compenſandum, qui anno quovis ſuperat, diei fere quadrantem, *ſextus* Calendarum Martii *bis* computabatur, adeoque dies unus intercalabatur, à quo die intercalari annus ille vocatus *bisſextus*, ſive *bisſextilis*, habitusque & dies & annus ipſe pro minus proſpero & auſpicato, ut variis teſtimoniis docent Gyraldus, Adr. Junius & IV. 13. Munckerus, Erycius Puteanus de biſſexto c. 18. S. Auguſtinus Epiſt. 119. ad Januarium ſuperſtitionem illam deridens: *Non plantem hoc anno vineam, quia biſſextus eſt.*

Vide quæ viri docti ad Suetonii Cæſarem c. 40. Solinum cap. 3. Plinium XVIII. 25. Hiſt. Macrobium lib. 1. Saturnal. c. 14. Cenſorinum c. 20. Ammianum XXVI. 1. Aldus Manutius de quæſitis per Epiſtolam lib. 1. qu. 3. Tomo IV. Lampadis artium Gruterianæ. Jo. Geneſius Sepulveda de correctione anni menſiumque Romanorum; Chronologi Scaliger, Petavius, Ricciolus, Ægidius Strauchius, Emmius &c. Erycius Puteanus Centur. 2. Epiſt. 49. & libro de biſſexto. Petrus Gaſſendus in Calendarii Romani compendioſa expoſitione T. V. Opp. & T. VIII. theſauri Græviani. Philippus Munckerus lib. I. c. 7. 8. & lib. III. c. 20. de intercalatio-

latione variarum gentium & IV, 20. Franciſcus Blondellus in Hiſtoria Calendarii Romani Gallice edita Pariſ. 1682. 8. Frid. Spanhemius in Chronologia ſacra T. I. Opp. p. 38. Franciſcus Blanchinus V. C. diſſ. de Calendario & Cyclo Cæſaris.

*Calendariorum* veterum *Romanorum* & *Eccleſiaſticorum* editores memoravi in Bibliotheca latina IV, 6. p. 770. ſeq. quam ſi placet vide. Exſtat & Conradi Lycoſthenis Calendarium Hiſtoricum quo cum Romanis menſibus confert Hebraicos, Ægyptios, Græcos &c.

Lepidus eſt Theodorus Balſamo, qui ad Canonem Trullanum 62. ſcribit apud Romanos vocari decem dies primos menſis cujusque Calendas, proximos decem Nonas, tertios denique Idus, ſicque appellatos à tribus prudentiſſimis Romanis, qui eos fame liberaverint.



Digitized by Google

## LXXII.

## Gregoriani Calendarii Ao. MDLXXXII. & receptæ in Romano Imperio ab Ordinibus Proteſtantibus emendationis novæ Ao. CHriſti MDCC. ratio.

*Dionyſius Petavius parte 2. rationarii temporum lib. 1. cap. 1.*

Cum vernum æquinoctium quod ſæculo Nicæno h. e. poſt annum CHRISTI 300. diem 20. & 21. Martii obtinebat, poſt annos fere 1300. deprehenderetur obtinere 10. & 12. Martii, (quippe cardines iſti in anno communi propter biſſextilem diem ultro citroque fluctuant ac biduum occupant) Anno 1582. quo Gregorii XIII. auctoritate caſtigatus eſt annus, decem diebus expunctis ad priſtinas metas Nicæni ſæculi reditus factus eſt. Et ut deinceps vagari cardines illi deſinant, ac certis diebus obſignentur, providit Calendarii Gregoriani conditor, ut ſingulis annorum centuriis vertentibus dies unus biſſextilis omitteretur, quarta duntaxat excepta centuria, quæ biſſextilem ex more retinet. Ita quadringentis annis tres tantummodo biſſextiles perimuntur, quoniam non centum annis ſed 131. circiter, dies unus accreſcit anno Juliano, quo tropicum (ſolarem vertentem annum) ſuperat. Unde 393. annorum ſpatio triduum exoritur, quod facilitatis gratia per centurias diſpenſatur. Quæ res ſubtilius à nobis diſputata eſt in lib. V. de doctrina temporum & in lib. VII. c. 12.



Digitized by Google

*Confer D. Ægidii Strauchi diſſ. de Computo Gregoriano & Henrici Klauſingii de optima temporum emendatione, ubi etiam de tentatis ante id tempus Calendarii emendationibus in Synodo Conſtantienſi A. C. 1414. per Petrum de Alliaco, & in Conciliis Baſileenſi A. C. 1432. & Lateranenſi A. C. 1516.*

*Ex Concluſo Corporis Evangelici in Comitiis Ratisbonenſibus 23. Septembr. 1699.*

A. C. 1700. poſt diem XVIII. Februarii, ſtyli veteris, dies undecim integri exempti omiſſique ſunt, & jam dictus dies XVIII. Februarii, S. Matthiæ feſtus fuit, Paſchatum vero computus & quæ inde dependent, neque ex Juliano neque Gregoriano Cyclo, ſed ad calculi Aſtronomici præſcriptum, ut Concilii Nicæni temporibus uſu venit, cœpta ſunt obſervari. Confer Exercitationem Georgii Alberti Hambergeri de baſi Computi Eccleſiaſtici, Jen. 1705. in faſciculo diſſ. Academicarum p. 469. ſeq. Chriſtiani Henrici Weidemanni de undecim dierum ex faſtis reſtitutis & ad tempora Concilii Nicæni reductis exemtorum jure Kil. 1702. Jacobi Brunnemanni de jure undecim dierum Calendario ſubtractarum, Halæ 1700. &c.

*Sacra Congregatio Calendarii emendandi Romæ noviſſimè inſtituta à præſente Pontifice Clemente XI.*

Vide eruditiſſimi Viri Franciſci Blanchini, eidem Congregationi à ſecretis, diſſertationes duas de Calendario ac Cyclo Cæſaris, ac de paſchali Canone S. Hippolyti Martyris. Rom. 1704. fol.

LXXIII.

# LXXIII.

## MENSIUM imagines.

### Ex Euſtathii lib. IV. de Iſmeniæ & Iſmenes Amoribus p. 106. ſeq.

*Martius.*

Ο μὲν στρατιώτης ἦν, στρατιώτης τὸ σχῆμα, στρατιώτης τὸ βλέμμα, στρατιώτης τὸ μέγεθος. ὅλος στρατιωτικῶς κατεπέφρακτο, τὴν κεφαλὴν, τὼ χεῖρε, καὶ τὸ μετάφρενον, τὸ μέτωπον, τὸ στέρνον, τὴν ὀσφὺν καὶ μέχρι ποδῶν. οὕτως ὁ τεχνίτης τὸν σίδηρον εἰς πέπλον ἐξύφανεν, ἢ μᾶλλον ταῖς βαφαῖς τὸν σίδηρον ἐμιμήσατο. οὕτω καὶ μέχρις ὀνύχων αὐτῶν τὸν στρατιώτην κατέφραξε. φαρέτρα περὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ σπάθη ἀμφίκοπος. δολιχὸν ἔγχος περὶ τὴν δεξιάν. ἀσπὶς ἐξήρτητο τῆς λαιᾶς. τοῖν γε ποδοῖν οὕτως εὐφυῶς εἶχε καὶ τεχνικῶς, ὡς εἴποις ἰδὼν κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον.

*Martius.*

I. Primus, miles militari habitu: oculus & proceritas quæ militem decet; caput armatum, manus, interſcapilium, frons, pectus, lumbíque ad pedes usque: tam accuratè pictor ferrum in veſtis formam aptaverat; aut potius ferro, quo ad ungues usque tegebatur, æmulos colores explicuerat. In ilibus pharetra & anceps gladius: longam haſtam dextera, clypeum læva ſuſtinet: pedes adeò ſcitè & eleganter effícti, ut hominem intuitus prorſus illum moveri affirmaſſes.

*Apri-*

Digitized by Google

*Aprilis.*

Ὁ μετ' αὐτὸν ὅλος ἦν ἀγροικικῶς ἐσταλμένος καὶ ὅλος ποιμήν. ἀπερικάλυπτον εἶχε τὴν κεφαλὴν, ἀκόσμητον τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος. τὼ χεῖρε μέχρις ἐπ' ἀγκῶνα γυμνώ. μέχρι γονάτων ὁ ζωγράφος τὸν χιτῶνα κατέχυσε. τὰ δὲ ἐφεξῆς ἀφῆκεν ἀπερικάλυπτα, λάσιον τὸ στέρνον τἀνδρὶ, καὶ ὅσα τῶν μελῶν οὐκ ἐπεκαλύφθησαν ὡς ἐν χιτῶνι τοῖς χρώμασι. τὸ σκέλος παχὺ, καὶ ὄντως κατ' ἄνδρας ἁδρόν. διδυμοτόκος αἲξ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ποιμένος ὠδίνουσα γέγραπται. ὁ δὲ γίγας οὗτος ποιμὴν μαιεύει τὴν αἶγα. καὶ τὸ μὲν πρωτότοκον ἔχει, τὸ δὲ ὑποδέχεται. καὶ τὴν σύριγγα ποιμενικῶς ἁρμοσάμενος, ἐπιτόκιον οἷον ᾄδει, καὶ οἷον καταδυσωπεῖ τὸν Πᾶνα τὰς αἶγας πυκνῶς εὐτοκεῖν.

II. Secundi ruſticum ſchema, ac omnino paſtorale fuit: caput intectum, inornati capitis barbæque crines, manus ad cubitum usque nudæ, veſtis ad genua fluxa. Cætera minus operta: villoſum homini pectus, & reliqua quæ coloribus ut veſte tecta non erant; crus craſſum ac virile. Ante pedes capella binos parturit: procerus paſtor illi obſtetricatur. Jam primum exceperat, ſecundum excipit: dependet fiſtula collo, qua carmen quod parturientibus capellis occini ſolet, meditatur; Panémque frequentes ac felices caprarum partus orare videtur.

Ma-

Digitized by Google

*Majus.*

Εἶτα λειμὼν κατάκομος ἄνθεσι, καί τις ἀνὴρ κατὰ μέλιτταν ἐπὶ τοῖς ἄνθεσιν ἐμετάλλευεν. οὐ κατὰ φυτηκόμον ἐγέγραπτο. κατ' ἄνδρα δὲ μᾶλλον πολυτελῆ καὶ πολύολβον, καὶ ὅλον βλάκα, καὶ ὅλον χαρίεντα. ἡ γάρ τοι περὶ τὸ πρόσωπον χάρις αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ λειμῶνος κάλλος ἀντήριζεν. ἡ θρὶξ περὶ τοὺς ὤμους ἐξήπλωτο, φιλοτίμως καταβοστρυχουμένη, καὶ λίαν ἐπιμελῶς. ἄνθεσι τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωτο, καὶ ῥόδα κατεπεχεῖτο τῷ βοστρυχώματι. ποδήρης ὁ χιτὼν τούτῳ, καὶ οἷον κατάχρυσος, καὶ ὡς ἐξ ἀνθέων κατάστικτος, καὶ ἕλος ἠνέμωτο. πλήρεις εἶχε τὰς χεῖρας καὶ ῥόδων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν, ὅσα καθηδύνει τὴν ὄσφρησιν. ἐσανδαλοῦτο τοὺς πόδας. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο τὸ μέρος εἶχεν ἀπερικόσμητον. καὶ ἦν ὁ λει-

III. Tertio loco pratum floribus luxuriabat, in quo vir

*Florigeris ut apes in ſaltibus, omnia libat.*

Sed nec ille ruſticus aut hortulanus pingitur, verùm beatus, dives, gratioſus ac luxu diffluens. Coma prolixa ſerie porrecta dorſum permanat, eáque diligente in cincinnos diſtributa coronatum floribus caput: ſparſæ per crines roſæ: talaris veſtis, quam auro, ut videbatur, floribúsque diſtinctam laſciviens ventus reflabat: manus roſis floribúsque omnis generis plenæ: In pedibus (nec enim hanc corporis partem ſine ornatu habuit) calcei in qui-



Digitized by Google

μὼν τοῖς ἐν ποσὶ σανδάλοις ὡς ἐν κατόπτροις παραδεικνύμενος. οὕτως ὁ ζωγράφος καὶ μέχρι ποδῶν καὶ πεδίλου τὸν ἄνδρα κατεχαρίτωσε.

bus velut in ſpeculo pratum emicuit. Ita pictor ad pedes usque virum jucundiſſimè ornaverat.

*Iunius.*

Πεδίον χλοηφόρον μετὰ τὸν κῆπον ὁ τεχνίτης ἐξήπλωσεν. ἄνδρα δὲ ἐν μέσῳ κατεζωγράφησε, τὰ πάντα κατ' ἀγρότην ἐσκευασμένον, ἐστεφανωμένον τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἐκ ῥόδων οὐκ ἐξ ἀνθέων, ἀλλ' ἐκ λίνου λεπτοῦ, ὃν χεὶρ ὑφαίνει, καὶ τέχνη πλέκει. καὶ τόξον ἀγρότης ἔχει. τὸν βόστρυχον οὐδὲ μέχρις ὤμων ὁ τεχνίτης ἐφήπλωσεν, οὐδὲ αὐτὸν ὅλον περικαλύπτειν ἀφῆκε τὸν τράχηλον. τὸ χιτώνιον ἀκάλλως κατ' ἀγρότην ἐσκεύασε καὶ ὅλον ἀγροικικόν. τὼ πόδε κατ' ἄμφω μέχρι γονάτων ἐγύμνωσε, καὶ ἄμφω τὼ χεῖρε πρὸς ἓν ἀφώρισε δρέπανον. χόρτον τίλλειν ὁ

IV. Quarto loco campum viridi herba vernantem pictor expanderat. Illius in medio vir ruſtico prorſus habitu ſtabat. Coronatum caput non roſis floribúsque, ſed lino textili. Arcum manu geſtat. Capillus nec ad humeros pendulus, nec totam cervicem pererrans: veſtis, ut ruſticum decuit, illepida: pedes ad genua nudi. Ambabus falcem tenuit in

γεγραμμένος ἀγρότης ἔργον εἶχεν ἐπιμελέστατον. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεπήγει τῷ χόρτῳ, καὶ ὅλος ἦν πρὸς τῷ λειτουργήματι.

fœno ſecando occupatiſſimus: opúsque, cui totus incumbit oculis, contuitu deſtinato defixus arbitratur.

*Iulius.*

Γηπόνος ὁ μετ' αὐτὸν περὶ μέσους κεκυφὼς τοὺς ἀστάχυας, δρέπανον ἔχει τῇ δεξιᾷ, τῇ δέ γε λαιᾷ, συλλέγει τὰ δράγματα, ἀπέχει τὸν καρπὸν τῶν πόνων, θερίζει τὰς ἀμοιβὰς τῶν καμάτων, καὶ τῶν σπερμάτων τρυγᾷ τὰ γεώργια. ἐπικάλυμμα φέρει τῇ κεφαλῇ, πῖλον ἀσκητὸν καθ' Ἡσίοδον. οὐ γὰρ γυμνῇ ταύτῃ δοκεῖν τὴν θέρμην ἀνέχεσθαι. τὸν πάντα χιτῶνα περὶ τὴν ὀσφὺν διεζώσατο, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος πλὴν τῆς αἰδοῦς ἐξεγύμνωσε.

V. Sequebatur Agricola in ſegetes pronus, falcem dextera ſuſtinet, læva manipulos colligit: hoc laborum præmium, hanc ærumnarum vicem, hos ſementis fructus percipit. Tectum pileo, ut Heſiodus loquitur, affabrefacto caput eſt; nec enim nudo capite æſtum tolerare poſſet: cincta in ilibus tunica: reliquæ corporis partes, pube excepta, nudæ.

*Auguſtus.*

Ὁ μετ' αὐτὸν ἤδη λελουμένος ἐγέγραπτο. πρὸ τῶν πυλῶν εἱστήκει τοῦ βαλανείου, ὀθόνῃ τὴν

VI. Sexto loco vir lotus ante balinei fores, ſabano id quo viri ſumus tegit; nudus



Digitized by Google

αἰδῶ περιςέλλων, τὰ δ' ἄλλα φέρων ἀπερικάλυπτα πάνθ' ὡς ἐξ ἱδρῶτος καταῤῥεῖ τε καὶ κατεβρέχετο. εἴποις ἰδὼν ἀσθμαίνειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οἷον ἐκλελύσθαι τῷ καύματι. οὕτως ὁ τεχνίτης καὶ τὰς φύσεις αὐτὰς ἀπεμιμεῖτο τοῖς χρώμασι. τῇ δεξιᾷ τῶν χειρῶν ἔκπωμά τι κατεῖχε κωνοειδὲς, ὃ τῷ ςόματι φέρων τῆς ὀπῆς ἀνεῤῥόφη τοῦ πόματος. τῇ δ' αὖ γε λαιᾷ τὴν ὀθόνην ἀνεῖχε περὶ τὸν ὀμφαλὸν, μήπως ἐκρυεῖσα τὸ πᾶν ἐκκαλύψῃ τοῦ σώματος.

cætera, quæ velut ſudore diffluentia madent. Hominem intuitus anhelare ac æſtu nimio diſſolui affirmes; tam eleganter pictor æmulos naturæ colores explicuit. Dextra poculum in coni figuram affabrefactum ori admovet, pérque foramen bibit, læva linteum circa pubem coercet, ne fortè decidens corpus reliquum nudet.

*September.*

Μετὰ δὴ τοῦτον τὸν ἐκ βαλανείου, τὸν λελουμένον, τὸν καυματούμενον, ἀνήρ τις ἐγέγραπτο, ὅλον ἀνεζωσμένος περὶ τὴν ὀσφὺν τὸ χιτώνιον, ὅλω τὼ πόδε γυμνὸς, καὶ ὅλην οἴνου πηγὴν ἀναςομῶν πρὸ ποδῶν. τὴν τρίχα πᾶσαν εὐφυῶς συνῆκται πρὸς τὸ μετά-

VII. Septimus qui illum ex balineo æſtuantem ſequebatur, cinctam circa ilia tunicam habuit: nudi pedes, ante quos apertus vini fons: crines aptè per dorſum diſpoſiti adſtrictíque.

φρε-

Digitized by Google

φρενον, ἄμπελον ἡ λαιὰ τῶν χειρῶν ἐμιμεῖτο, καὶ βότρυν εἶχε τοῖς δακτύλοις ὡς κλάδοις ἀπαιωρούμενον. ἡ δεξιὰ τὸν βότρυν ἐτρύγα, καὶ τῷ ςόματι κατὰ ληνὸν παρετίθετο, καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὡς ποσὶν ἐναπέθλιβε. καὶ ἦν ὁ γεγραμμένος ἀνὴρ, ἄμπελος καὶ τρυγητὴς καὶ ληνὸς καὶ οἴνȣ πηγή.

Vitem imitatur læva, cujus ab digitis uva velut ab ramis pendet: dextra racemum carpit, quem ori admotum, mox dentibus premit, ut pedibus in prælo fieri amat. Ita vir ille vinea, vindemiator, prælúmque ac vini fons erat.

*October.*

Ὁ μετ᾽ αὐτὸν νεανίσκος νῦν πρώτως ἤνθει τὸν ἴȣλον, τὴν κεφαλὴν μὴ περιφέρων ἀπερικάλυπτον, ἀλλ᾽ ἔκ τινος ἀραχνώδους λίνȣ περικαλύπτων καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν βόςρυχον. λευκὸν αὐτῷ τὸ χιτώνιον, ὃ τὰς χεῖρας συνέχει, καὶ ταύταις κεκόλληται. καὶ μέχρι δακτύλων ἐγκεχυμένων αὐτῶν, ςενοῦται μὲν περὶ τὴν ὀσφὺν, τὸ δὲ ἐφεξῆς τῷ νεανίσκῳ κατεπεδήλωσεν. ὁ δὲ οἰκίσκους φέρει ςρȣθῶν. πλάττει φυτὸν, δόλον

VIII. Juvenis cujus nunc primùm opacat flora lanugo genas, tectum caput capillíque nebula, ut ita loquar, linea. Candida veſtis manus retinet, illíſque ad digitos uſque diffuſa adhæret, arcta circa ilia preſſulè: ſicque membrorum venuſtatem graphicè laciniat, etiam pedum.



Digitized by Google

πλέκει κατὰ πλειῶν, καὶ περιεργάζεται τὸ πτερόν. ὅλον λειμῶνα φυτεύει. στρουθοὺς τῷ λειμῶνι παραπετάννυσι, λεπτῇ μηρίνθῳ τούτους ἀντικαθέλκων πυκνά. τὸν δόλον οὐ συνορᾷ τὸ πτηνὸν, τὴν μηχανὴν οὐκ οἶδε. βλέπει τὸν λειμῶνα τερπνὸν, τοὺς ἐν μηρίνθῳ παραπεταμένους στρουθοὺς, τοὺς ἐν οἰκίσκοις ἡδὺ μελιζομένους καὶ χαρίεν. γίνεται πρὸς τῷ λειμῶνι, πρὸς τοῖς στρουθοῖς, καὶ τῷ δόλῳ συνέχεται. ὁ δὲ τὸν δόλον συσκευασάμενος ἰξευτὴς συνέχει καὶ σφάττει, καὶ τῆς εὐηθείας καταγελᾷ.

Adoleſcens paſſerum caveas fert; dúmque defixis per totum campum viminibus dolum avibus diligenter inſtruit, paſſeres captos expandit, quos tenui fune ligatos frequenter retrahit. Neſcia fraudis volucris, quæ amœnitatem prati, ſpatiantes in eo paſſeres, alióſque in caveis ſvaviter cantillantes inſpicit, ſtatim advolat capitúrque: qui dolum concinnavit auceps, captos retinet, occidit, væcordiam irridet.

*November.*

Μετὰ δὴ ταῦτα ζεῦγος βοῶν ἄροτρον φέρον ἐγέγραπτο, καί τις ἀνὴρ ἀροτρεὺς, ᾧ φαῦλα μὲν ὁ τεχνίτης ὑπέρραψε πέδιλα· φαῦλα δὲ καὶ τἄλλα τὰ περὶ τὸ σῶμα κατεζωγράφησε, φαῦλον χιτῶνα καὶ ὅλον διερρωγότα. καὶ οὔτε γὰρ ἐτεχνουργήθη

IX. Ecce conjuncti terram proſcindunt boves; quos arator moderatur, viles calceos indutus, vilia veſtimenta, lacerámque tunicam quam pictor expreſſit: laneum ca-

τοῖς

τοῖς χρώμασι. φαῦλον τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, ἐξ ἐρίου τάχα συμπιληθέν. μέλαν οὐ κατ' Αἰθίοπα κατεχρώσθη τὸ πρόσωπον, ἀλλ' οἷον ἥλιος μεταχρώννυσι. θρὶξ ὀλίγη πρὸς τὸ μετάφρενον. τὴν γὰρ πᾶσαν τὸ τῆς κεφαλῆς ἐπεκάλυπτε κάλυμμα. πώγων καθημένος καὶ ὅλος βαθύς. ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν ὅλη κατέχει, καὶ πρὸς γῆν ἐμβάλλει τὸ ἄροτρον. ἡ δέ γε λαιὰ βουπλῆγα φέρει, γηπόνων ἀνδρῶν γραφεῖον. ὁ βάπτεται μὲν βοῶν αἵμασι, καλλιγραφεῖ δὲ τῇ γῇ.

pitis tegmen nullius pariter pretii. Niger vultus, non ut Æthiopis, ſed qualis torridis ſolibus colorari amat. Crines pileo aperti, retropenduli, pauci: barba demiſſa denſáque: dextra aratrum quo ſulcum ducit: læva boum ſtimulum geſtat, qui aratoribus pro ſtylo eſt: atque ille boum ſanguine tinctus terram cruore deſcribit.

*December.*

Ὁ μετ' αὐτὸν, κατ' αὐτὸν τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πέδιλον, καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, καὶ ὅσα περὶ τὸ σῶμα. τὸ γάρ τοι σῶμα διήλλακται. τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου μέλαν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐκεῖνον, ὥσπερ οὐδὲ κατὰ

X. Sequentis ſimile ſchema fuit, ſimilis veſtis, calceus, pileus, omníſque ornatus; diverſum tamen corpus. Nigra facies, non quidem ut præcedentis; ſed neque candida, ut illius qui in hor-

τ᾽ ἐν τῷ κήπῳ γεγραμμένον λευκόν. ἀλλ᾽ ὅσον ἐκείνου μελάντερον, τοσοῦτον τούτου λευκότερον. ἡ θρὶξ ἀτάκτως πλὴν μέχρις ὤμω ἐξήπλωτο. ὁ πώγων μὴ κατ᾽ ἐκεῖνον ἐκκεχυμένος, ἀλλὰ συνῆκται καὶ οἷον συνέσταλται. τῆς μὲν τῶν χειρῶν τῆς λαιᾶς ἐξῆπται κανοῦν. ἡ δ᾽ αὖ ἑτέρα τὸν ἐν τούτῳ σῖτον ἐξῆγε, καὶ περὶ τὴν γῆν κατεσκόρπιζεν. εἰ δὲ κεκρυμμένοι πένητες * τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χάσμασι, καὶ τούτοις ἐσκόρπιζεν, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὁρᾶν.

to depictus eſt; verùm quantùm illo nigrior, tantùm illo candidior. Coma ſine lege ad humeros fluenter undabat: barbitium non prolixum, ſed in unum collectum adſtrictùmque, genas inumbrat. Læva caniſtrum pendet, unde triticum acceptum terræ credit: quod utrum pauperibus, ſi modò hiantibus terræ rimis occuluntur, diſtribuat, pictor oculis arbitrari non permiſerat.

*Ianuarius.*

Μετὰ δὴ τούτους νεανίσκος ἐγέγραπτο σφριγῶν τὸ σῶμα καὶ τὸ βλέμμα θρασύς. ἐλλος περὶ θήρας ἐπτοημένος καὶ κυνηγέσια. ἡμαγμένος τὰς χεῖρας, καὶ οἷον θωύσσων κυσί. χεὶρ γὰρ ζωγράφου καὶ τέχνη τἄλλα σοφή, φωνῆς ἡτ-

XI. Adoleſcens undecimo loco florenti corpore cernitur; oculus audaciam ſpirare videtur. At ille venationi

*Perditus incumbens ejus*
*pallebat amore.*

Cruentis manibus, ca-

τᾶ-

* Gaulminus mavult ὄρνιθες.

τᾶται, καὶ ταύτην οὐκ οἶδε μιμεῖσθαι τοῖς χρώμασι. τὸν πάντα βόστρυχον πρὸς ἓν συνῆγε καὶ συνεδέδετο. ὅλον τὸ χιτώνιον εὐφυῶς συγκεκόλληται τῇ σαρκὶ, καὶ οἷον ταύτῃ συνέρραπται. ὃ μέχρι γονάτων ὁ τεχνίτης ἐξέχυσε. τὸ δ' ἐφεξῆς μέχρι δακτύλων αὐτῶν διερρωγώς τις πέπλος συνέσφιγγε. καὶ μήρινθος κατὰ κιττὸν συνεπλέκετο. λαγωὸς τῆς λαιᾶς ἀπῃώρητο τῶν χειρῶν. τῇ γάρ τοι δεξιᾷ τοὺς κύνας ὑπέσαινεν. οἱ δ' ὅλοι πρὸ ποδῶν ἐκυλινδοῦντο τοῦ νεανίσκου, καὶ οἷον συνέπαιζον.

nes hortatur. Sed pictor aliâs ſapientiſſimus in voce victus eſt; neque enim illam coloribus exprimere potuit. Crines in unum conglobatos nodus adſtrinxerat: Veſtis ad genua fluxa membris preſſulè adhæret, his velut adſuta; cætera lacero panno ad usque digitos tecta, tortilíque in modum hederæ fune adſtricta, læva leporem ſuſtinet, dextra canibus blanditur: at illi adoleſcentis propter pedes volutati colludunt.

### *Februarius.*

Τέλος κρατῆρες πυρὸς ἐγεγράφατο, καὶ φλὸξ ὡς ἀπὸ πηγῆς, μέχρις ἐς αὐτὸν οὐρανὸν, ὡς μηδ' ἔχειν μαθεῖν, εἴτ' ἐξ αἰθέρος εἰς γῆν ἐκχεῖται τὸ πῦρ, εἴτ' ἀπὸ γῆς ἐξῆπται πρὸς οὐρανόν. καί τις ἀνὴρ ἑκατοντάπελος παρῳκώ-

XII. Ultimo loco vaſtis mirus incendiis crater depingitur; at ille

*Eructatque globos flammarum, & ſydera lambit*
*Aſſiduus, ruptúsque cavis fornacibus ignis.*

Dubium videtur quæ

θηται τῇ φλογί. ὅλος ῥυτὶς, ὅλος πολιὰ καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα. διφθέραν ἐνδεδυμένος ἐκ κεφαλῆς ἐς ὀσφύν. τὰ δ' ἄλλα γυμνὸς, τὼ χεῖρε, τὼ πόδε, καὶ τὸ πολὺ τῆς γαστρός. ἐκπεταμένας εἶχε τὰς χεῖρας, καὶ οἷον μεθεῖλκε τὴν φλόγα καὶ μετεῤῥίπιζε, καὶ ὅλην μετῆγε πρὸς ἑαυτόν.

ταῦθ' ὁρῶμεν, καὶ τοῖς παραδόξοις πληττόμεθα, καὶ τί βούλεται τὰ γεγραμμένα καὶ σφόδρα μαθεῖν ἐβουλόμεθα, καὶ μᾶλλον ὁ Κρατισθένης. ἐμὲ γὰρ ὁ τῆς Υσμίνης ἔρως ὅλον μεθεῖλκε πρὸς ἑαυτόν. τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ τὰ περὶ τὸν κῆπον τερπνὰ, τερπνά μοι πρὶν Υσμίνην ἰδεῖν. ἢ μᾶλλον πρὶν Υσμίνης ἐκκεκαῦσθαι τῷ ἔρωτι. τοίνυν ἐγὼ μὲν τοὺς ὀφ-

tam fortis cauſſa hoc incendium volvit, ſive demiſſum cœlitus in terras, ſive ab terra in cœlos fertur. Igni aſſidet vir ſenio confectus, rugarum aſperitate & barbæ capillíque canitie venerandus. Pellis caput ad ilia usque occupat; nudæ manus pedésque ac magna ventris pars, manibus tamen veluti flammam ad ſe trahere adeóque excitare videtur.

Horum aſpectu in ſtuporem attoniti ſcire ardebamus quid illa connotarent: Cratiſthenes præcipuè; nam me Iſmenes amor totum habuit. Ac cætera quidem in horto placuerunt, antequam Iſmenem vidiſſem, aut potius antequam nimiùm illam deperirem. Itaque circumlatis per hor-

θαλ-

θαλμοὺς μετάγω περὶ τὸν κῆπον, τὴν Ὑσμίνην ἐνοπτριζόμενος. ὁ δέ γε Κρατισθένης ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν ἰαμβεῖον ἓν γεγραμμένον ὁρᾷ. τὸ δ' εἶχεν οὕτως.

τοὺς ἄνδρας ἀθρῶν, τὸν
χρόνον βλέπεις ὅλον.

ἐντεῦθεν κατεφιλοσοφοῦμεν τὰ σχήματα τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν.

Στρατιώτης ὁ πρῶτος τὸν καιρὸν τοῦ χρόνου παραδεικνὺς, ὅτι πᾶς ἐκστρατεύει στρατιώτης ἀνὴρ ὅπλοις ὅλοις καταφραξάμενος.

Ὁ μετ' αὐτὸν αἰπόλος, αἲξ ἡ περὶ τοῖς ποσὶ τίκτουσα, καὶ σύριγξ οἷον αὐλοῦσα τὸν καιρὸν ἐμφαίνει καθ' ὃν ποιμὴν ἐκ χειμῶνος ἐξάγει τὸ ποίμνιον, καὶ καθ' ὃν τίκτουσιν αἶγες, καὶ σύριγξ ἁρμόζεται.

tum oculis eam velut in ſpeculo intuebar. Cratiſthenes interea inſcriptum capiti iſtorum hominum Jambum legit, qui ſic habuit,

*Hos intuere, & omne*
*tempus inſpicis.*

Omnium itaque explicationem ſic exorſi ſumus.

*Martius.* Primus militari habitu depictus, opportunum anni tempus deſignat, quo armati milites in expeditionem ducuntur.

*Aprilis.* Secundus opilio qui

*Paſtorali carmen meditatur avena,*

cujùsque ante pedes parturiens capra pingitur; tempeſtatem eam connotat qua gregem hieme dilapſa paſtor educit, qua capellæ pariunt, qua fiſtula canere ſolet. *Ma-*

Digitized by Google

Ὁ γεγραμμένος λειμὼν, ὁ ῥόδοις κομῶν καὶ θάλλων τοῖς ἄνθεσιν, ὁ μέσον κατηνθισμένος ἀνὴρ, τὸν καιρὸν εἰκονίζει τοῦ ἔαρος.

*Majus.* Campus tertio loco roſis, floribúſque omnis generis luxurians, ejúſque in medio vernanti veſte ætatíſque flore luculentus adoleſcens veris amœnitatem indicat.

Τὸ χλοηφόρον γεγραμμένον πεδίον, ὁ τὸν χόρτον τίλλων ἀγρέτης, τὸν καιρὸν παρίστησιν ἐμφανῶς, καθ' ὃν ὁ χόρτος πεπαίνεται, καὶ τὴν ἐκτομὴν ἀπαιτεῖ.

*Junius.* Viride pratum occupatúſque in ſecando fœno ruſticus, illius ſpatia menſis demonſtrat quo maturum fœnum demeti poſtulat.

Ὁ μέσον ἀσταχύων ἀνὴρ, ὁ τὸ δρέπανον ἔχων καὶ θερίζων τὸν ἄσταχυν, τὸν καιρὸν τοῦ θέρους σοι καταζωγραφεῖ.

*Iulius.* Quintus inter ſegetes falcem geſtans, operæque meſſoriæ incumbens, æſtivi ſideris intervalla deſignat.

Ὁ λελουμένος ἀνὴρ, ὁ γυμνὸς, ὁ πίνων, ὁ καυματούμενος, τὴν θέρμην ἐμφαίνει σοι τοῦ καιροῦ, τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνὸς, ὅθεν τὸ σῶμα καταξηραίνεται.

*Auguſtus.* Sequens ex balineo nudus, bibénſque ac æſtuans, ortum Caniculæ, vrentémque aëris ſævitiam oſtendit: quo præcipuè tempore arentia mortalium corpora exſiccari certum eſt.

Sep-

Ὁ τ̃ βότρυν ἐκθλίβων, ὁ τὸν βότρυν τρυγῶν, τὸν καιρὸν τῆς τρύγης σοι παρισᾷ, καὶ τὸ πεπάνθαι τοὺς βότρυας.

*September.* Septimus uvas carpens, expriménſque, tempeſtivæ vindemiæ maturitatem exhibet.

Ὁ μετ' αὐτὸν ἰξευτὴς ὑπαινίττεταί σοι τὸν χρόνον καθ' ὃν τὰ πτηνὰ τὸν χειμῶνα φρίσσει, καὶ μεταίρει πρὸς τὸ θερμότερον.

*October.* Auceps verò hoc anni tempus indicat, quo volucres hyemis ergo fugam inſtruunt, & ad loca calidiora ſecedunt.

Ὁρᾷς τὸν γηπόνον ἐπαρότριον; οὗτός ἐστιν ὁ καιρὸς, ὃν καί τις σοφὸς ἐκ τῶν πληϊάδων εἰς ἄροτρον ἠκριβώσατο.

*November.* Aſpicis arantem ſedulò agricolam? tempeſtas illa eſt, quam Pleiadum ab ortu arationi tribuit Heſiodus.

Ὁ μετ' αὐτὸν σκορπίζων τὸν σῖτον, σπορεύς ἐστι, καὶ τὸν τοῦ σπόρου καιρὸν καθυπεμφαίνει τῷ ζωγραφήματι.

*December.* Decimus qui fructum ſerit, ſationis tempus indicat.

Ὁρᾷς τὸν ἐν μέσῳ κυνῶν νεανίσκον τὸν τὸν λαγωὸν φέροντα, τὸν τοὺς κύνας καθυποσαίνοντα; τὸν τῆς θήρας καιρόν σοι παρίστησιν. ἐπεὶ γὰρ συνῆκται ταῖς ἀποθήκαις καὶ σῖτος, καὶ οἶνος, καὶ τἆλλ' ὁπόσα συναγαγεῖν

*Januarius.* Adoleſcens cum lepore venatoris habitu, inter canes quibus blanditur, venationis tempus exprimit, poſtquam ſcilicet repoſita in horrea ſeges, vinúmque ac omnia quæ colligere expedit

ἀγα-

ἀγαθὸν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸ μέλλον εὐδιεϛέθη, καὶ γεωργικῶς καὶ γηπονικῶς, ἀνέσει καὶ θήραις καὶ κυνηγεσίοις καιρὸς ἀφωσίωται.

Ὁ πολιὸς οὗτος ἀνὴρ, ἡ ῥυτὶς, ὁ τῇ ἑϛίᾳ ἐμπελαδὸν παρακαθήμενος, τὸ δριμὺ τοῦ χειμῶνος καθυπεμφαίνει σοι. οὐχ ἧττον δὲ καὶ τοῦ γήρως ψυχρόν. ὁ γάρ τοι χειμὼν διὰ κόρης ἁπαλόχροος οὐ διάησι, τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησιν. οὕτω τοίνυν καταφιλοσοφήσαντες τὴν γραφὴν ἐπὶ τὸ δωμάτιον ἐχωροῦμεν. ὕπνου γὰρ ἐκάλει καιρός. καὶ ὁ μὲν Κρατισθένης περὶ τὴν κλίνην ἐγίνετο.

recondita ſunt. Futuri etiam cura, quantum ad rem ruſticam ſpectat, rectè habita, tum demum otio ac venationibus dicatum tempus vacat.

*Februarius.* Ultimus ſenex largiſſimæ flammæ proximus, hyemis aſperitatem, ac ſenectutis frigiditatem oſtendit: nam hiems

*Per tenelli corporis virginem non perflat,*
*Sed incurvum ſenem efficit.*

Ita his omnibus explicatis cubiculum contendimus: commodum enim dormiendi tempus erat. Jam ſe lectulo Cratiſthenes collocaverat.

LXXIV.

Digitized by Google

## LXXIV.

## Menſium imagines.

### Ex Auſonio.

*Januarius.*

Hic Jani menſis ſacer eſt: En aſpice, ut aris
Thura micent, ſumunt ut pia thura lares.
Annorum ſeclique caput, natalis honorum,
Purpureos faſtis qui numerat proceres.

*Februarius.*

At quem cœruleus nodo conſtringit amictus,
Quique paludicolam a) prendere gaudet avem.
Dædala quem jactu pluvio circumvenit Iris,
Romuleo ritu Februa menſis habet.

*Martius.*

Cinctum pelle lupæ promptum eſt cognoſcere menſem,
Mars illi nomen, Mars dedit exuvias.
Tempus ver hœdus petulans & garrula hirundo
Indicat, & ſinus lactis, & herba virens.

*Aprilis.*

Contectam myrto Venerem veneratur Aprilis,
Lumen thuris * habet, quo nitet alma Ceres.
Cereus à dextra flammas diffundit odoras,
Balſama nec deſunt queis redolet Paphie.

*Ma-*

a) Anatem.
*) In Catalectis Poëtarum p. 242. male *juris.*

Digitized by Google

*Majus.*

Cunctas veris opes & picta roſaria gemmis,
Liniger in calathis, aſpice, Majus habet.
Menſis Atlantigenæ dictus cognomine Majæ,
Quem merito multum diligit Uranie.

*Iunius.*

Nudus membra dehinc ſolares reſpicit horas
Junius, ac Phœbum flectere monſtrat iter.
Idem maturas Cereris deſignat ariſtas,
Floralesque fugas lilia fuſa docent.

*Iulius.*

Ecce coloratos oſtentat Julius artus,
Crines cui rutilos ſpicea ſerta ligant.
Morus ſanguineos præbet gravidata racemos,
Quæ medio cancri ſidere læta viret.

*Auguſtus.*

Fontanos latices & lucida pocula vitro,
Cerne, ut demerſo torridus ore bibat.
Æterno regni b) ſignatus nomine menſis,
Latona genitam quo perhibent c) Hecatem.

*September.*

Surgentes acinos varios, & præſecat uvas
September, ſub quo mitia poma jacent.
Captivam filo gaudens religaſſe lacertam,
Quæ ſuſpenſa manu nobile ludit opus.

Octo-

b) Imp. Auguſti.
c) Dianam cujus natalis Id. Auguſt.

*October.*

Dat prenſum leporem, cumque ipſo palmite fœtus
October, pingues dat tibi ruris aves.
Jam bromios ſpumare lacus, & muſta ſonare
Apparet, vino vas calet ecce novo.

*November.*

Carbaſeo d) ſurgens poſt hunc indutus amictu
Menſis, ab antiquis ſacra Deamque colit.
A quo vix avidus ſiſtro compeſcitur anſer,
Devotusque e) ſatis ubera fert humeris.

*December.*

Annua ſulcatæ conjecta f) & ſemina terræ
Paſcit hiems, pluvio de Jove cuncta madent.
Aurea nunc revocat Saturni feſta December,
Nunc tibi cum Domino ludere verna licet.

*Tetraſticha hæc illuſtrantur duodecim iconibus menſium, quæ viciſſim per hos verſiculos lucem accipiunt, æri inciſis, & ex veteri MS. Calendario Bibliothecæ Vindobonenſis editis à Petro Lambecio ad calcem Tomi IV. Commentarior. de Bibl. Vindob. atque inde in Tomo octavo theſauri Antiquitatum Græviani, ubi & Lambecii annotationes integræ ſunt adjectæ.*

d) In Vett. Epigramm. P. Pithœi: *Carbaſeo poſt hunc artus inductus amictu Memphidos antiqua ſacra Deamque colit.* Iſidem puta, ſacraque Iſiaca. Per *carbaſeum* amictum lineus intelligitur. *Ab antiquis ſacra* i. e. antiqua, Ægyptiaca.

e) ibid. *Devotusque ſacris incola Memphidis.* & in Catalectis Scaligeri: *Devotusque ſatis incola Memphidis.*

f) ibid. male, *Conjecti ſemina terra.*



Digitized by Google

## Eorundem XII. Menſium Pictura,

*Ex antiquis Epigrammatis.*

Fulget honorificos indutus Menſis amictus
Signans Romuleis tempora Conſulibus.
Ruſtica Bacchigenis intentans arma novellis
Hic meruit *Februi* nomen habere Dei.
*Martius* in campis ludens ſimulacra duelli
Ducit Cinyphii † lactea dona gregis.
Sacra Dioneæ referens ſolennia matri
Laſcivus crotalis plaudit *Aprilis* ovans.
*Majus* Atlantiados gnatæ dignatus honore
Expoliat * pulchris florea ſenta roſis.
Sanguineis ornans æſtiva prandia moris
*Junius*, huic nomen fauſta juventa dedit.
Quintilis menſis Cereali germine gaudens,
*Julius* à magno Cæſare nomen habet.
*Auguſtum* penitus torret Phaëtontius ardor,
Quem recreat feſſum gillo ††, facella, **
melo.
Æquales libræ *September* digerit horas
Cum botruis captum rete ferens leporem.
Conterit *October* laſcivis calcibus uvas,
Et ſpumant pleno dulcia muſta lacu.
Arva *November* arans fœcundo nomine Veſtam
Conterit, & ſentit pinguis oliva molas.
Pigra ſuum cunctis commendat bruma *Decembrem*,
Cum ſollers famulis teſſera jungit heros.

† Hœdos agnosque.
†† Lagena frigidæ.
* Hominibus eas decerpentibus.
** Lactuca aceto macerata.

Ex

## *Ex iisdem Epigrammatis.*

Dira patet *Iani* Romanis janua bellis,

Vota Deo Diti *Februa* menſis habet.

Incipe *Mars*: anni felicia fata reduce,

Tunc *Aries* Veneri lintea ſerta legit.

Dulcia, *Maja*, tuis lucent examina * Nonis,

Arce poli Geminos *Iunius* ecce locat.

*Julius* ardenti divertit lumina Solis

Aëre, flammigero cuncta *Leone* calent.

Poma legit *Virgo* maturi mitia Solis,

Fundit & *October* vina Falerna lacis.

Aret tota ſoli ſpecies vi dura † *Nepai*,

Ude ** *December*, amat te genialis hiems.

* al. *Exagona.*
† Scorpii.
** al. *Munilo.*

## Ex Anthologiæ lib. I. c. XCI. p. 177.

*Ianuarius.*

Ἐξ ἐμέθεν λυκάβαντος ὑπὸ ἠελίοιο θύρετρα,
Αὐσονίοις ὕψος δέρκεται ἥλιος.

*Februarius.*

Αὐτὰρ ἐγὼ θαμινῇς γαίην νιφάδεσσι, διαίνω,
Τεύχων εἰαρινῆς ἔγκυον ἀγλαΐης.

*Martius.*

Ἄρχετ' Ἄρης ἀπ' ἐμεῖο, καὶ ἄνθεα καὶ γλάγος ἤδη,
Ἴση δ' εἰκοστῷ ἤματι νὺξ πελέθει.

*Aprilis.*

Ἐντύνοι τῆμος ὁ φυτοσκάφος ἔρνεα τάμνων,
Ῥίζῃ ἐπ' ἀκροτάτῃ ἥμερον ἀκρεμόνα.

*Majus.*

Ὄιγεται ἄρτι θάλασσα, ἐφοπλίζοιτε δὲ νῆας,
Ὥριον ἀκλύστων ἐκτὸς ἄγειν λιμένων.

*Junius.*

Μεσσάτιος ῥόδου εἰμὶ καὶ ἀργεννοῖο κρίνοιο,
Καὶ ξανθῆς κεράσου βρίθομαι ἀκρεμόσιν.

In-

## Ex Anthologiæ lib. I. c. XCI. p. 177.

*Januarius.*

A me vertentis pandunt ſeſe oſtia Phœbi,
Auſpiciumque anni Sol facit Auſoniis.

*Februarius.*

Humecto nivibus terram nimboſa gelatis,
Ut verno prægnans germine fiat humus.

*Martius.*

Mars capit arma, nitent flores, mulctralia ſpumant,
Exæquat nocti libra bilance diem.

*Aprilis.*

Enodes reſecat truncos, cautusque feraces
Stipitibus plantas inſerit agricola.

*Majus.*

Æquora panduntur: vos naves ergo parate,
Jam rate tranquillas ſcindere tempus aquas.

*Junius.*

Purpureis immiſta roſis ego lilia promo,
Et ceraſus premitur pondere onuſta rubro.



Digitized by Google

### *Julius.*

Καρκίνον ἤελιος μετανείσεται· ἀσαχύας δὲ
Καρφαλέους κείρει γειοπόνος δρεπάνη.

### *Auguſtus.*

Κρίνω ἐγὼ πυῤῥὸν καὶ ἀχυρμιὰς, ἐν δὲ λέοντι,
Ἀτρεκέα τελέθει χεύματα νηϊάδων.

### *September.*

Βρίθω ἐγὼ σαφυλῇ, βρίθω δ' ἐπὶ πάσῃ ὀπώρῃ.
Αὖθις δ' ἰσοπαλὴς γίγνεται ἦματι νύξ.

### *October.*

Τίς δέ κ' ἐμεῖο πέλει γλυκερώτερος, ὅς μέθυ ληνῷ,
Ἡδὺ ἐπικατάγω Βάκχον ἀπ' οἰνοπέδου.

### *November.*

Εἴ τι Ἀθηναίης πέλει ἔρνεα, ὥριον ἤδη
Καρπὸν ἀποθλίβειν, μνῆσιν ἔχειν καμάτων.

### *December.*

Παύσασθαι νειοῦ κέλομαι· γλαγόωντι γὰρ ἤδη,
Σπέρματι ῥιγεδανὴ πηγυλὶς ἀντιάσει.

Iu-

*Julius.*

Sol cancrum tranſit, Campus flaveſcit ariſtâ,
Jam meſſor Cereris munera falce metit,

*Auguſtus.*

Diſcerno à paleis ego grana, oſtroque Leonis,
Irrigat ardenteis plurimus imber aquas.

*September.*

Uvis turgeo pampineo gravidus autumno:
Æquales fiunt noxque diesque iterum.

*October.*

At quis me jucundior eſt ſpumantibus uvis,
Qui Bromii latices exprimo vitigenos.

*November.*

Si tibi Palladia liquor exſpectatur oliva,
Jam tempus ſuccum fluctibus exprimere.

*December.*

At mihi ceſſet ager, ruri dono otia: ſæva
Ne noceant teneris frigora ſeminibus.



Digitized by Google

# Ex Anthologia Epigrammatum lib. I. p. 178.

Μὴν ὑπάτων a) πρῶτος. ὁ δὲ δεύτερος b) αὔλακα τέμνει.
Ὁ τρίτος c) Αὐσονίων γενεὴν ἐπὶ μῶλον ἐγείρει.
Τέτρατος d) ἀγγέλλει ῥοδοδάκτυλον εἴαρος ὥρην.
Εἰμὶ e) ῥόδων γενέτης, καὶ ἐγὼ f) κρίνα λευκὰ κομίζω.
Οὗτος g) ἀμαλλοδέτης. τὰ δ' ἐμὰ h) πτερὰ Νεῖλον ἐγείρει.
Οὗτος i) ἐρισταφύλῳ πεφιλημένος ἔπλετο Βάκχῳ,
Τεύχω k) δ' οἶνον ἐγὼ μελιηδέα, χάρμα βροτοῖσι.
Δαῖτα φέρω l) χαρίεσσαν ἐς οὔνομα φωτὸς ἑκάστου,
Φορμίζειν δεδάηκα m), καὶ ὑπνώοντας ἐγείρειν.

*Metaphraſis Q. Septimii Florentis Chriſtiani.*

Primus a) Conſulibus menſis, ſecat arva b) ſecundus:
Tertius c) Auſonios ad Martia convocat arma,
Quartus d) purpuream veris prænunciat horam,
Aſt ego e) gigno roſas: ego f) candida lilia (porto,
Iſte g) metit ſegetes, Nilum h) mea flabra fatigant,
Vitifero Baccho longe gratiſſimus ille i) eſt,
Ipſe k) fero mentes hilarantis pocula Bacchi,
Fercula l) grata Viris, ut habent ſua nomina, porto,
Et pulſare fides novi m) & depellere ſomnos.

a) Januarius. b) Februarius. c) Martius. d) Aprilis. e) Majus. f) Junius. g) Julius. h) Auguſtus. i) September. k) October. l) November. m) December.

Au-

*Auſonii Monoſticha de menſibus.*

Primus Romanas ordiris *Iane* Kalendas,
*Februa* vicino menſe Numa inſtituit.
*Martius* antiqui primordia protulit anni,
Fœtiferum *Aprilem* vindicat alma Venus.
Majorum dictus patrum de nomine *Majus*,
*Junius* ætatis proximus eſt titulo.
Nomine Cæſareo Quintilem *Julius* auget,
*Auguſtus* nomen Cæſareum ſequitur.
Autumnum Pomona tuum *September* opimat,
Triticeo *October* fœnore ditat agros.
Sidera præcipitas pelago intempeſte *November*,
Tu genialem hiemem feſte *December* agis.



Digitized by Google

*Ejuſdem Auſonii diſticha.*

*Jane* nove, primo qui das tua nomina menſi,
Jane bifrons, ſpectas tempora bina ſimul.
Poſt ſuperûm cultus vicino *Februa* menſe
Dat Numa cognatis Manibus inferias.
*Martius* & generis Romani præſul & anni,
Prima dabas Latiis tempora Conſulibus.
Æneadum genetrix vicino nomen *Aprili*
Dat Venus, eſt Marti namque Aphrodita comes.
Maja Dea, an major, *Mai*, te fecerit ætas,
Ambigo, ſed menſi eſt auctor uterque bonus.
*Junius* hunc ſequitur duplici celebrandus honore,
Seu nomen Juno ſive Juventa dedit.
Inde Dioneo præfulgens *Julius* aſtro
Æſtatis mediæ tempora certa tenet.
*Auguſtus* ſequitur cognatum à Cæſare nomen,
Ordine ſic anni proximus, ut generis.
Nectuntur poſt hos, numerumque ex ordine ſignant
*September*, Bacchi munere præla rigans.
Et qui ſementis per tempora, fœnore lætus
*October* cupidi ſpem fovet agricolæ.
Quique ſalo mergens ſolemnia ſigna *November*
Præcipitat, cœlo mox reditura ſuo.
Concludens numerum genialia feſta *December*
Finit, ut à bruma mox novus annus eat.

Q. Cl.

# Q. CICERONIS.

## De XII. Signis Cœleſtibus.

*Ex iiſdem Epigrammatis antiquis.*

Flumina verna cient obſcuro lumine *Piſces*,
Curriculumque *Aries* æquat Noctisque dieique;
Cornua quem comunt Florum prænuntia *Tauri*.
Aridaque æſtatis *Gemini* primordia pandunt.
Longaque jam minuit præclarus lumina *Cancer*.
Languificusque *Leo* proflat ferus ore calores.
Poſt modicum quatiens *Virgo* fugat ore vaporem.
Autumni reſerat portas, æquatque diurna.
Tempora nocturnis diſpanſo ſidere *Libra*.
Et fœtos ramos denudat flamma *Nepai*.
Pigra *Sagittipotens* jaculatur frigora terris.
Bruma gelu glacians jubare ſpirat *Capricorni*.
Quam ſequitur nebulas rorans liquor altus *Aquarii*,
Tanta ſupra circaque vigent ubi flumina Mundi,
At dextra lævaque ciet rota fulgida Solis
Mobile curriculum, & Lunæ ſimulacra feruntur.
Squama ſub æterno conſpectu torta Draconis
Eminet; hunc inter fulgentem ſidera ſeptem
Magna quatit ſtellans: quam ſervans ſerus in alta
Conditur Oceani ripa cum luce Bootis.

*Vide Auſonium Jac. Tollii p. 558.*

Eu

*Ex Auſonio p. 557. edit. Jac. Tollii & Beda cap. 14. libri de temporum ratione.*

Reſpicis *Apriles*, *Aries* Phryxæ, Calendas.

*Majus* Agenorei miratur cornua *Tauri*.

*Iunius* æquatos cœlo videt ire * Laconas.

Solſtitio ardentis *Cancri* fert *Iulius* aſtrum.

*Auguſtum* menſem *Leo* fervidus igne perurit.

Sidere *Virgo* tuo Bacchum *September* opimat.

Æquat & *October* ſementis tempore *Libram*.

*Scorpius* † hibernum præceps jubet ire *Novembrem*.

Terminat *arcitenens* medio ſua ſigna *Decembri*.

Principium *Iani* ſancit tropicus *Capricornus*.

*Menſe Numæ* in medio ſolidi ſtat ſidus *Aquarii*.

Procedunt duplices in *Martia* tempora *piſces*.

* Geminos, Caſtorem & Pollucem Lacedæmonios.
† al. *Scorpion hibernus præceps jubet ire November*.

Hexa-

Digitized by Google

## Hexaſticha de XII. ſignis Zodiaci, ex Antiquis Epigrammatis à Joſepho Scaligero & Petro Pothœo recenſitis.

### I. JULIANUS.

Primus adeſt Aries, Taurusque inſignibus auro
Cornibus, & Fratres, & Cancer aquatile ſignum.
Tum Leo terribilis Nemees, atque innuba virgo.
Libra ſubit, caudaque animal quod dirigit ictum.
Armatusque arcu Chiron, & corniger Hircus.
Fuſor aquæ ſimul, & fulgenti lumine Piſces.

### II. HILASIUS.

Proditor eſt Helles, & proditor Europæus.
Et Gemini juvenes, & preſſus ab Hercule Cancer.
Horrendusque Leo ſequitur cum Virgine ſancta.
Libraque lance pari, & violentus acumine caudæ.
Inde Sagittiferi facies ſenis, & Capricornus,
Et qui portat aquam puer urniger, & duo Piſces.

### III. PALLADIUS.

Signorum princeps Aries, & Taurus, & una
Tyndaridæ Juvenes, & fervida brachia Cancri,
Herculeusque Leo Nemeæ pauor: almaque Virgo.
Libra jugo æquali pendens, & Scorpius acer,
Centaurusque ſenex Chiron, & cornua Capri.
Et Juvenis geſtator aquæ, Piſcesque ſupremi.

* Julianus, Hilaſius &c. ſunt nomina Scholaſticorum ſive ſtudioſorum eloquentiæ, qui in menſibus deſcribendis certarunt inter ſe & periculum fecerunt ingenii, quorum & alia quædam ſpecimina in antiquis poëmatis leguntur.

## IV. ASCLEPIADIUS.

Corniger aſtrorum ductor, Taurusque ſecundus.
Tum ſidus Geminum, & Cancri gemmantis imago.
Truxque Leo, & Virgo, quæ ſpicea munera geſtat,
Et Libram, quam Cæſar habet: Chelæque minaces,
Atque Arcu pollens, & falſi gurgitis Hircus.
Urnaque Nimbiferi, Piſcesque noviſſima forma.

## V. EUSTHENIUS.

Dux Aries, & frons Tauri metuenda minacis,
Et Ledæ ſoboles, & Cancri torridus ignis.
Terribilisque Leo, ſpecies quoque Virginis almæ,
Momentumque ſequens, caudaque timendus adunca:
Hinc tendens arcum: liquidi Caper æquoris inde.
Trojanusque puer, geminique ſub æthere Piſces.

## VI. MAXIMIANUS.

Nubigenæ juvenis vector, Taurique trucis frons,
Et proles duplex Jovis, & Nepa torrida flammis.
Æſtifer inde Leo juſta cum Virgine fulgens.
Quam ſequitur Libra, & violenta cuſpide ſævus.
Semifer Arcipotens ſubit, & Capricornus aquoſus,
Et cui nomen Aquæ faciunt, Piſcesque gemelli.

VI-

## VII. VITALIS.

Corniger imprimis Aries, & Corniger alter
Taurus. item Gemini. ſequitur quos Cancer aduſtus,
Terribiliſque feræ ſpecies, & juſta puella.
Libra ſimul, nigrumque gerens in acumine virus.
Centauruſque biformis adeſt, pelagique procella.
Atque amnem fundens,& Piſces ſidus aquoſum.

## VIII. BASILIUS.

Cornigeri ductor gregis, Europæ quoque vector,
Et duo Tyndaridæ: tum Cancer ſole peruſtus:
Herculeaque manu preſſus Leo, & optima Virgo.
Hinc Trutinæ ſpecies venit, armatusq; veneno
Scorpius, atque Sagittifer, æquoreique Capri frons.
Quique urnam gerit, & Piſces duo ſigna ſub uno.

## IX. ASMENUS.

Principium ſignis ovium ſator: inde Juvencus,
Progenies duplex, & aquarum Cancer alumnus,
Preſſa ſub Herculeis manibus fera, juſtaque Virgo.
Libra ſubeſt, caudaque ferens lethale venenum.
Tum geminusChiron,& corniger æquoris alti,
Dilectuſque Jovi puer, & duo ſidera Piſces.

VO-

## X. VOMANUS.

Dux gregis, & placidum pandens ſubit æthera
Taurus,
Germanique pares, & Cancro jam comes æſtus.
Atque Leo primus labor Herculis, & pia Virgo.
Libra comes ſequitur, minitans & Scorpius
ictu.
Et qui tela gerit Centaurus, & æquoris Hircus.
Deucalionis aquæ, & Piſces poſtrema figura.

## XI. EUPHORBUS.

Velleris aurati fulget pecus aurea cœlo.
Zethus & Amphion, Cancrique figura ca-
lentis.
Inſequitur Leo ſævus, & almæ Virginis aſtrum.
Hinc æquale jugum, caudaque venenifer unca,
Centaurusque minax arcu, & Neptunia pro-
les.
Quique refundit aquas, & Piſces, ultimus ordo.

## XII. POMPEIANUS.

* * * * *

Deerant in exemplari.

LXXV.

Digitized by Google

# LXXV. Menſes ab Imperatorum nominibus nuncupati.

Plinius Panegyrico c. 54. *Menſes etiam, nec hos ſingulos nomini Cæſarum dicabamus.* Confer quæ de Paphiorum menſibus ſupra p. 64.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Januarius* | —— |
| 2. | *Februarius* | —— |
| 3. | *Martius* | —— |
| 4. | *Aprilis* | Neronius. a) |
| 5. | *Majus* | Claudius. a) |
| 6. | *Junius* | Germanicus. a) |
| 7. | *Quintilis* | Julius. b) |
| 8. | *Sextilis* | Auguſtus. c) |

a) Sveton. Nerone c. 55. Tacitus XII. 16. *Et menſis qui Aprilem, eundemque Neroneum ſequebatur, Majus Claudii, Junius Germanici vocabulis mutantur, teſtificante Cornelio Orfito, qui id cenſuerat ideo Junium menſem transmiſſum, quia duo jam Torquati ob ſcelera interfecti, infauſtum nomen Junium feciſſent.*

b) Sueton. Cæſare c. 76. Dio lib. 44. p. 275. Plutarch. Numa p. 72. Appianus lib. 2. Civil. p. 494. Auguſtin. II. 21. de doctrina Chriſtiana. Macrobius lib. 1. Saturnal. c. 12. Jo. Malala T. I. Chronograph. p. 239.

c) Sueton. Auguſto c. 31. Dio lib. 55. p. 632. Cenſorinus c. 22. *Qui Quintilis fuit, Julius cognominatus eſt C. Cæſare V. & M. Antonio Coſſ. anno Juliano ſecundo.* (ante CHRISTUM 44.) *Qui autem Sextilis fuerat, ex S. C. Marcio Cenſorino, C. Aſinio Gallo Coſſ. in Auguſti honorem dictus eſt Auguſtus, anno Auguſtano XX.* (ante CHRISTUM 8.) Senatus conſultum vide apud Macrobium loco laudato. Addit vero Cenſorinus: *Poſtea multi Principes nomina quadam menſium immutaverunt ſuis nuncupando nominibus, quod aut ipſi poſtmodum mutaverunt, aut poſt obitum eorum illa nomina priſtina ſuis reddita menſibus fuerunt.*



Digitized by Google

9. *September* — Germanicus. d) / Antonius. * / Tacitus. **

10. *October* — Domitianus. e) / Livius. f) / Fauſtinus. ***

11. *November* — Tiberius. g)

12. *December* — ——

d) Sueton. Caligula c. 15. & Domitiano c. 13. Macrobius lib. I. Saturn. c. 12. *Menſis September principalem ſui retinet appellationem, quem Germanici appellatione, Octobrem vero ſuo nomine Domitianus invaſerat. Sed ubi infauſtum vocabulum ex omni are vel ſaxo placuit eradi, menſes quoque uſurpatione tyrannicæ appellation isexuti ſunt.*

*) Jul. Capitolinus in Antonino Pio c. 10. *Menſes Septembrem atque Octobrem Antoninum atque Fauſtinum appellandos decrevit Senatus, ſed id Antoninus reſpuit.*

** Vopiſcus in Tacito c. 12. *Hic idem menſem Septembrem Tacitum appellari juſſit quod eo in menſe & natus & factus eſt Imperator.*

e) Martial IX. 2. Xiphilinus p. 219. Svetonius Domitiano, Macrobius &c. Barthius ad Statii lib. IV. ſilva 1. v. 43. T. I. p. 360.

f) Svetonius Tiber. c. 26. *Interceſſit & quo minus in acta ſua juraretur, & ne menſis September Tiberius, October Livius* (à Livia matre) *vocarentur.*

*** Capitolinus in Pio c. 10.

g) Xiphilinus in Tiberio p. 105. τῷ δὲ Τιβερίῳ τῆς βουλῆς ἐγκειμένης καὶ τὸν γοῦν μῆνα Νοέμβριον ἐν ᾧ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δέκα ἐγεγένητο, Τιβέριον καλεῖσθαι ἀξιούσης, καὶ τί, ἔφη ποιήσετε, ἂν δεκατρεῖς καίσαρες γένωνται; Dio lib. 57. p. 614.

LXXVI.

Digitized by Google

## LXXVI.

## Nomina menſibus à Commodo Imp. impoſita.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. | Ἀμαζόνιος h) | *Amazonius* | Januarius. |
| 2. | Ἀνίκητος | *Invictus* | Februarius. |
| 3. | Εὐτυχὴς | *Felix* | Martius. |
| 4. | Εὐσεβὴς | *Pius* | Aprilis. |
| 5. | Λούκιος | *Lucius* | Majus. |
| 6. | Αἴλιος | *Ælius* | Junius. |
| 7. | Αὐρήλιος | *Aurelius* | Julius. |
| 8. | Κόμμοδος | *Commodus* | Auguſtus. |
| 9. | Ἄυγουστος | *Auguſtus* | September. |
| 10. | Ἡράκλειος | *Hercules* | October. |
| 11. | Ῥωμαῖος | *Romanus* | November. |
| 12. | Ὑπεραίρων | *Exſuperatorius* | December. |

h) Dio lib. 72. p. 824. Herodianus lib. 1. c. 14. Cauſaubonus & Salmaſ. ad Lampridium c. 11. Svidas in Κόμμοδος, Aurelius Victor, Eutropius, Zonaras &c.

## LXXVII.

### Græcorum ex quo Romanis paruerunt, & Ruthenorum ſive Moſcorum.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Ἰανουάριος | Γένβαρ. |
| 2. | Φεβρουάριος | Φεβράλι. |
| 3. | Μάρτιος | Μάρτι. |
| 4. | Ἀπρίλιος | Ἀπρίλι. |
| 5. | Μάϊος | Μάι. |
| 6. | Ἰούνιος | Ἰούνι. |
| 7. | Ἰούλιος | Ἰούλι. |
| 8. | Αὔγουστος | Αὔγουστ. |
| 9. | Σεπτέμβριος | Σεπτέβρι. |
| 10. | Ὀκτώβριος | Ὀκτέβρι. |
| | * Ὀκτίμβριος. | |
| 11. | Νοέμβριος | Νοέβρι. |
| 12. | Δεκέμβριος | Δεκέβρι. |

Confer Calendarium Ruſſicum quod à Septembri incipit, ſubjunctum Bibliis ſácris lingua Moſcovitica editis, & Menologium Sclavo Ruthenicum excuſum Moſcovæ: itemque quod latine exhibet Poſſevinus Apparatu ſacro T. 2. ſub voce *Rutheni*: tum Metricum Menologium à Dan. Papebrochio præmiſſum Tomo I. Act. Sanctorum Maji.

* Hinc *Octimber* apud Flodoardum, atque *Octimbrius* in Annalibus Francorum Lambec. T. II. p. 382. & apud Bedam T. 1. p. 97.

LXXVIII.

## LXXVIII.

### Menſium Romanorum nomina, uti in Judæorum Calendariis, & à Græcis hodiernis, exprimuntur.

1. Januarius יאנוורי Γεννάρης μῆνας.
2. Februarius וועבריוורי Φλεβάρης.
3. Martius מערץ Ὁ Μάρτις.
4. Aprilis אפרילליוס Ἀπρίλης.
5. Majus מייאוס Μάης.
6. Junius יוניוש Ἰούνιος.
7. Julius יוליוס Θεριστής.
8. Auguſtus אוגוסטוס Ἄουγουστος.
9. September זעפטעמבר Σετέβρης, Σεπτέβρης.
10. October אוקטובר Ὀκτώβρης.
11. November נוועמבר Νοέβρης, Νοέμβρης.
12. December דיצעמבר Δεκέμβρης.



Digitized by Google

LXXIX.

Menſes
ITALORUN hodie, & HISPANORUM.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Gennaio, Gennaro | Genéro. |
| 2. | Febbraro, Ferraio | Febrero. |
| 3. | Marzo | Marzo. |
| 4. | Aprile | Abril. |
| 5. | Maggio | Mayo. |
| 6. | Giugno. | Junio. |
| 7. | Giuglio, Juglio | Julio. |
| 8. | Agoſto | Agoſto. |
| 9. | Settembre | Setiembre. |
| 10. | Ottobre | Octubre. |
| 11. | Novembre | Noviembre. |
| 12. | Dicembre | Deciembre. |

LXXX.

Digitized by Google

## LXXX.

### Menſes
### LUSITANORUM atque GALLORUM.

| | |
|---|---|
| 1. Januario | Janvier. |
| 2. Februario | Fevrier. |
| 3. Marco | Mars. |
| 4. Abril | Avril. |
| 5. Mayo | May. |
| 6. Junho | Juin. |
| 7. Julho | Juillet. |
| 8. Agoſto | Aouſt. |
| 9. Septembre | Septembre. |
| 10. Octobre | Octobre. |
| 11. Novembre | Novembre. |
| 12. Dezembre | Decembre. |

*Gallis usque ad A. C. 1567. quo tempore illis regnabat Carolus IX. anni principium fuit dies XXV. Martii, quâ Dominum reſurrexiſſe, Gabrielem Mariæ CHRISTI nativitatem annunciaſſe, Mundum denique conditum eſſe crediderunt. Vide Jacobi Goari notas ad G. Syncellum p. 2.*

# LXXXI.

## GERMANORUM VETERUM.

Ex Eginharto de Vita Caroli M. p. 114. editionis Clariſſimi Sminkenii.

1. *Ianuarius* Wintarmanoth.

2. *Februarius* Hornug, *hodie* Hornung *à cornibus quæ illo menſe cervi abjiciunt.* ἐλαφηβολιών.

3. *Martius* Lentzinmanoth, *Veris initium.*

4. *Aprilis* Oſtarmanoth.

5. *Majus* Winnemanoth, *menſis gaudii.*

6. *Iunius* Brachmanoth, *quo agri repaſtinantur.*

7. *Iulius.* Hewinmanoth.

8. *Auguſtus* Aranmanoth, *menſis ſpicarum ſive meſſis.*

9. *September* Wintumanoth, *Lambecius T. 2. de Bibl. Vindob. p. 264. locum Eginhardi ex vetuſtiſſimo MS. Vindobonenſi deſcribens edit* Witumanoth.

10. *October* Windumanoth, *menſis ventorum*, ſive potius *Winmanoth*, *menſis vini.*

11. *November* Herbiſtimanoth.

12. *December* Heilagmanoth.

LXXXII.

Digitized by Google

## LXXXII.

## GERMANORUM hodie & BELGARUM.

| | |
|---|---|
| 1. Jenner | Louwmaand. |
| 2. Hornung | Sprokkelmaand. |
| 3. Mertz / Lentzmonath. | Maert ſive Lentemaand. |
| 4. April | Grasmaan d. |
| 5. Mayen | Mey ſive Bloiemaand. |
| 6. Brachmonath | Brackmaent. Zomermaand, ſive Wiedemaand. |
| 7. Heumonath | Houmaand. |
| 8. Auguſt | Oogſtmaand. |
| 9. Herbſtmonath | Gerſtmaent. Herfſtmaand. Speltmaent. |
| 10. Weinmonath | Wynmaand. |
| 11. Wintermonaht | Slagtmaand. |
| 12. Chriſtmonath. al. *Wolffsmonath. | Horenmaent. Wintermaand. |

* Adrianus Junius lib. de menſibus p. 38. *Germani Luparium menſem, & à CHRISTI natali Chriſtmanum appellant.*

## LXXXIII.

# ANGLO SAXONUM

## Ex Beda de temporum ratione cap. XIII. T. 2. Opp. p. 68.

1. *Ianuarius* Giuli (Geola, Guili) æftera, *ſive* poſterior.
2. *Februarius* Solmonath, *veluti menſis placentarum.*
3. *Martius* Rhedmonath, *à Dea Rheda, cui in illo menſe ſacrificabant, vel à Saxonico rethe, quod ſævus tum adhuc ac ſeverus ſpiret aër.*
4. *Aprilis* Eoſturmonath. *Male alii ſcribunt Choſturmonat, ut Scaliger p.* 179. *&* 349. *de emendat. temporum, atque inde Stephanus le Moyne in Variis ſacris p.* 468.
5. *Majus* Trimilchi, *quod tribus vicibus per diem in eo pecora mulgentur.*
6. *Junius* Lida erra *ſive* prior, *veluti menſis blandus & navigabilis.*
7. *Iulius* Lida æftera *ſive* poſterior.

Lida embolimus, unde annus intercalaris dictus *trilidi.*

8. *Auguſtus* Weidmonath *ſive* Weodmonath, Weudmonath, *pro quo male alii* Wendenmonath.
9. *September* Halegmonath *ſive* Haligemonath.

10. *Octo-*

10. *October* Winterfyllith *ſive* Winterfulleth.

11. *November* Blothmonath.

12. *December* Giuli (Geola, Guili) erra *ſive* prior. *A vocabulo* geolden, *reverti*, quod ſolis tropicus brumalis in hoc tempus incidit. *Incipiebant annum ab Octavo Calendarum Ianuariarum die, quo nunc Natale Domini celebramus.*

Idem Beda apud Munſterum lib. 2. Coſmographiæ, quem locum in editis Bedæ codicibus non reperiri notavit Paulus Colomeſius in paralipomenis de ſcriptoribus Eccleſiaſticis: *Veteres Anglicani populi numeraverunt menſes ſuos ſecundum curſum Lunæ, appellantque Lunam monam & menſem monath, Septembrem vocant* Haleg monath, *id eſt ſacrum menſem, Aprilem* Eoſter *vel* Eſturmonath *id eſt Paſchalem menſem, idque à Dea quadam cui Teutonici populi in paganiſmo ſacrificia fecerunt tempore menſis Aprilis, quæ* Eoſtre *eſt appellata. Majum appellaverunt* Thrimelci, *id eſt tres mulctræ, quod eo menſe pecora ter die mulgerent.* Videndus etiam Henricus Speelmannus gloſſario in voce *monath*, & Goldaſtus T. 2. ſcriptor. Alemannicor. p. 65.



Digitized by Google

## LXXXIV.

# ANGLOSAXONUM

E Georgii Hickeſii V.C. Grammatica AngloSaxonica & Moeſo Gothica p. 215.

1. *Januarius* Seforma monath æfterageola ſ. Giula.
2. *Februarius* Solmonath.
3. *Martius* Hlyda ſ. Hlydmonath.
4. *Aprilis* Eaſtermonath.
5. *Majus* Majusmonath.
6. *Iunius* Seremonath, Midſumormonath, Ærralitha, Juniusmonath.
7. *Julius* Medmonath, Mædmonath, Æftera litha, Juliusmonath.
8. *Auguſtus* Weodmonath, Auguſtusmonath.
9. *September* Haligmonath, Harfæſtmonath.
10. *October* Seteothamonath, haligmonath.
11. *November* Blotmonath
12. *December* Midwintermonath, Ærre Geola ſ. Giula.

Confer Calendarium ſive Menologium Angloſaxonis Poëtæ, quod cum latina verſione & notis edidit laudatus Hickeſius p. 203.

LXXXV.

Digitized by Google

## LXXXV.

| ANGLOSAXONUM *ex Verſtegano* p. 61. 62. | & ANGLORUM *hodiernorum.* |
|---|---|
| 1. Wolfmonat | January. |
| 2. Sproutkele | February. |
| 3. Lenctmonat | March. |
| 4. Oſtermonat | April. |
| 5. Trimilki | May. |
| 6. Weydmonat | June. |
| 7. Hen (al. rectius Heu) monat | July. |
| 8. Arn (al. Barn) monat. | Auguſt. |
| 9. Gerſt, barly monat | September. |
| 10. Wynmonat | October. |
| 11. Wintmonat | November. |
| 12. Winter (al. Heligh) monat | December. |

*Vide Speelmanni gloſſarium p. 419.*

*Eccleſia Anglicana & uſus omnis forenſis annum incipit ab die 25. Martii.*

LXXXVI.

Digitized by Google

## LXXXVI.

# GOTHORUM
## è Joh. Loccenii lib. I. Antiquitatt. Sueo Gothicarum.

1. Thorsmänat, *à Thorone rege Finlandiæ vetuſtiſſimo.*
2. Gôiamänat, *à Goia Thoronis filia, quæ aliis Trigga. Islandis quoque Februarius Göa dicitur teſte Arngrino Iona c. 4. Islandiæ.*
3. Thûrrmänat, Marsmänat.
4. Aprilmänat.
5. Maymänat.
6. Starbrackmänat, *à Solſtitio.* Mitſommersmänat.
7. Hoymänat. *Svecice* Röthemänat *à röothe quod eſt putrefacere. Norwagis & Islandis* Madkomänat *à vermibus qui ex putrefactione oriuntur.*
8. Skiordamänat, *à ſegete ſive meſſe.*
9. Höſtmänat, *veluti Herbſtmonath.*
10. Slachtmänat *ſive* Blothmänat.
11. Wintermänat.
12. Juulmänat, *à Iuul, quo vocabulo feſtum Nativitatis CHRISTI deſignant Sveci, Danique, de quo videndus Rev. Io. Bircherodius in palæſtra Antiquaria disquiſitionum curioſarum Hafn. 1668. 8. & Georgius Hickeſius V. C. in Grammatica Anglo Sax. & Moeſogothica p. 211. ſeq.*

LXXXVII.

Digitized by Google

## LXXXVII.

## ISLANDORUM.

1. *Januarius* Midsvetrar manudar, *velut mediæ hiemis menſis.*
2. *Februarius* Foſtengans manudar, *à proceſſione in capite jejunii quadrageſimalis, notante Hickeſio p. 216.*
3. *Martius* Jauffndeigra manudar, *velut menſis æquinoctii.*
4. *Aprilis* Sumar manudar, *quod ab eo computant Islandi æſtivum anni dimidium.*
5. *Majus* Fardaga manudar, *velut ſerenorum dierum menſis*, vel quod itineribus oportunus ſit, vel quod tum parere oves in Islandia incipiunt, à fær vel faar quod ovem denotat.
6. *Junius* Nottleyſa manudar, *menſis ſine noctibus.*
7. *Julius* Madka manudar, *vermium menſis.*
8. *Auguſtus* Heyanna manudar, *à fœno.*
9. *September* Addrata manudar.
10. *October* Slatrunar manudar, *à cæde pecorum.*
11. *November* Rydtrydar manudar.
12. *December* Skamdeiges manudar, *à breviſſimis diebus.*

LXXXVIII.

# LXXXVIII.

## DANORUM.

1. *Ianuarius* Glugmanet, Iſmanet, *veluti dicas menſem feneſtrarum (occluſarum) & glaciei.*
2. *Februarius* Goie, blidemanet, *blandus menſis. Alii hoc nomen efferunt bludemanet vel blindemanet, minus bene.*
3. *Martius* Thormanet.
4. *Aprilis* Faremanet, *migrationi aptus, vel potius ab ovibus.*
5. *Majus* Maymanet.
6. *Junius* Skerſommer, *ſerena æſtas.*
7. *Julius* Ormemanet, *vermium menſis.*
8. *Auguſtus* Heſtmanet ſive Hoſtmanet. *Autumnus.*
9. *September* Fiskmanet.
10. *October* Sedemanet, rüdmanet. *Conſerendis agris.*
11. *November* Slagtemanet, Wintermanet.
12. *December* Chriſtmanet.

Aliter nomina quædam efferuntur apud Scaligerum p. 169. de emendat. temporum & 349. atque inde à Stephano le Moyne Var. ſacr. p. 468.

LXXXIX.

Digitized by Google

## LXXXIX.

## SVECORUM
### Ex Magni Celſi Computo Eccleſiaſtico, Upſal. 1673. 8. p. 110. ſeq.

1. *Januarius* Thora, Thorri. Diſetunglet, *à ſacrificio Diſæ.*
2. *Februarius* Goia.
3. *Martius* Blida, *quaſi dicas mitem, à pacatiore aëris temperie.*
4. *Aprilis* Varant, Aſtarmänat, Amprill.
5. *Majus* Maji, Maymänat.
6. *Junius* Hovil, *quaſi menſis nuptialis. Vel* Midſammarsmänat.
7. *Julius* Hoant, Hömänat, *à fœniſecio.*
8. *Auguſtus* Skortant, Skördemänat, *à meſſis tempore.*
9. *September* Hoſtmonat, *autumni initium.*
10. *October* Sclactemonat, Blothmänat, *à pecorum mactatione.*
11. *November* Wintermonat.
12. *December* Jylamonat, Iwlemänat, Jule tunglet. *Confer Celſum libro laudato p. 64.*



Digitized by Google

## XC.

# HUNGARORUM.

| | |
|---|---|
| 1. *Januarius* | Bodagaſzſzonyhava. |
| 2. *Februarius* | Böyt elöho. |
| 3. *Martius* | Boyt másho. |
| 4. *Aprilis* | Szent György hava. |
| 5. *Majus* | Pünkesd hava. |
| 6. *Junius* | Szent Jacob hava. |
| 7. *Julius* | Szent Ivan hava *ſive* Janosho. |
| 8. *Auguſtus* | Kis aſzſzony hava. |
| 9. *September* | Szent Mihaly hava. |
| 10. *October* | Mindſzent hava. |
| 11. *November* | Szent Andras hava. |
| 12. *December* | Karaezon hava. |



Digitized by Google

# XCI.

## SLAVONICI & DALMATICI ſive CROATICI

### Menſes

Ex Hieron. Megiſeri Theſauro Polyglotto.

| | Sclavonici. | Dalmatici. |
|---|---|---|
| 1. Januarius | *Proſſimez* | Siecſan. |
| 2. Februarius | *Sezhan* | Scicſen. |
| 3. Martius | *Suchez* | Breſen. |
| 4. Aprilis | *Mali traven* | Mali Dravan. |
| 5. Majus | *Veliki traven* | Veliki Dravan, (*Carniolice* Mainik.) |
| 6. Junius | *Prashuik* | Roshenzuet. |
| 7. Julius | *Serpen* | Serpen. |
| 8. Auguſtus | *Kimovez* | Kimovez. |
| 9. September | *Jeſſentk, Koſapècſz,* | Jeſſenik. |
| 10. October | *Obroznik Koſopècſz.* | Octobar. |
| 11. November | *Guiltz Liſtognoi* | Novembar. |
| 12. December | *Gruden* | Decembar. |



Digitized by Google

## XCII.

## BOHEMORUM.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Leden | *Januarius.* |
| 2. | Unor | *Februarius.* |
| 3. | Brezen | *Martius.* |
| 4. | Duben | *Aprilis.* |
| 5. | Mag | *Majus.* |
| 6. | Czerwen | *Junius.* |
| 7. | Czerwenec | *Iulius* |
| 8. | Srpen | *Auguſtus.* |
| 9. | Zarii | *September.* |
| 10. | Rziigen | *Octobër.* |
| 11. | Liſtopad | *November.* |
| 12. | Praſynec | *December.* |

XCIII.

Digitized by Google

## XCIII.

# POLONORUM.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Ianuarius* | Styczen. |
| 2. | *Februarius* | Luty. |
| 3. | *Martius* | Marzei. |
| 4. | *Aprilis* | Kwiecien. |
| 5. | *Majus* | May. |
| 6. | *Iunius* | Czerwiec. |
| 7. | *Iulius* | Lipiec. |
| 8. | *Auguſtus* | Sierpien. |
| 9. | *September* | Wrzeſien. |
| 10. | *October* | Pazdziernik. |
| 11. | *November* | Liſtopad. |
| 12. | *December* | Grudzien. |



Digitized by Google

## XCIV.

# De LAPPONIBUS

## Jo. Scheferus cap. XV. Lapponiæ p. 188.

Calendaria quibus conſveverunt uti, non ſunt alia quam priſca Svecica literis notata *Runicis* *, nec nota ipſis ante vel recepta, quàm veniſſent in conſortium Svecorum, ac ab ipſis obſervare dies feſtos didiciſſent.

* De ſcipionibus Runicis ſive faſtis ligneis baculiformibus quos Characteribus variis, litterisque Runicis notatos populi ſeptentrionales olim Sueci, Norvvagi Danique pro Calendariis adhibuerunt, conſulendus Olaus Wormius in Lexico Runico & de litteratura Runica, Olaus Rudbeckius in Atlantica parte 2. cap. 9. Petrus Elvius in ſingulari diſſ. edita Upſaliæ 1708. 8. de qua Nova literaria Hamb. 1709. p. 296. Ab illis diverſi Runici baculi Magici, de quibus præter Wormium Jo. Stephanius ad Saxonem Grammaticum f. 45. ſeq. & Vir Rev. Trogillus Arnkiel in libro de Cornu Oldenburgico p. 90. ſeq.

XCV.

Digitized by Google

## XCV.

## FINNONUM.

| | | |
|---|---|---|
| 1. | Tammicuu | *Ianuarius.* |
| 2. | Helmicuu | *Februarius.* |
| 3. | Maaliscuu | *Martius.* |
| 4. | Hachticuu | *Aprilis.* |
| 5. | Touckocuu | *Majus.* |
| 6. | Keſacuu | *Iunius.* |
| 7. | Heinacuu | *Iulius.* |
| 8. | Elocuu | *Auguſtus.* |
| 9. | Syyscuu | *September.* |
| 10. | Locacuu | *October.* |
| 11. | Marascuu | *November.* |
| 12. | Talwicuu | *December.* |



Digitized by Google

## XCVI.

## Georgianorum Iberici.

| | |
|---|---|
| 1. Januar | *Januarius.* |
| 2. Februar | *Februarius.* |
| 3. Marti | *Martius.* |
| 4. Aprili | *Aprilis.* |
| 5. Maizzi | *Majus.* |
| 6. Janubiſtuh | *Iunius.* |
| 7. Kirikubiſtuh | *Julius.* |
| 8. Maſchibiſtuh | *Auguſtus.* |
| 9. Aicabiſtuh | *September.* |
| 10. Saipubiſtuh | *October.* |
| 11. Dschudſchiubiſtuh. | *November.* |
| 12. Karjandſchiubiſtuh. | *December.* |

*Vide hæc nomina Georgianis & Arabicis litteris deſcripta apud Georgium Hieron. Welſchium ad p. 63. commentar. in Ruzname Naurus.*

XCVII.

# XCVII.

## Chinenſium ſive Sinenſium Menſes XXIV. Semiſolares.

*Ex Andreæ Mulleri Greifenhagii diſſ. de Cathaja, Colon. Brandenb. 1671. 4. p. 44. & Thomæ Hydei libro de religione Veterum Perſarum cap. 18.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Lie-chûn | *elevatio veris.* | 15. ♒ | Martius. |
| 2. Yù-shùi | *Pluviæ aqua.* | | |
| 3. Kîngh-tche | *Motus reptilium.* | | Aprilis. |
| 4. Chûn-fuén | *Veris pars.* | | |
| 5. Cingh-mîngh | *Limpida claritas.* | | Majus. |
| 6. Co-yù | *Frugum pluviæ.* | | |
| 7. Lie-hià | *Elevatio æſtatis.* | | Junius. |
| 8. Siaò-muòn | *Parva repletio.* | | |
| 9. Mangh-chûn | *Herbarum ſemina.* | | Julius. |
| 10. Hià-chì | *Æſtatis ſtatio.* | | |
| 11. Siaò-shù | *Parvus calor.* | | Auguſtus. |
| 12. Tà-shù | *Magnus calor.* | | |

| | | |
|---|---|---|
| 13. Lieu-ciéu | *Elevatio autumni.* | September. |
| 14. Chu-shù | *Quies caloris.* | |
| 15. Pe-lù | *Albus ros.* | October. |
| 16. Cieu-fuèn | *Autumni pars.* | |
| 17. Hàn-lù | *Frigidus ros.* | November. |
| 18. Shoàngh-Ki-àngh. | *Pruinæ deſcenſus.* | |
| 19. Lie-tungh | *Elevatio hiemis.* | December. |
| 20. Siaò-ſiue | *Parva nix.* | |
| 21. Tà-ſiue | *Magna nix.* | Januarius. |
| 22. Tungh-chì | *Hiemis ſtatio.* | |
| 23. Siào-hàn | *Parvum frigus.* | Februarius. |
| 24. Tà-hàn. | *Magnum frigus.* | |

Iisdem nominibus apud Sinenſes nominantur etiam XXIV. partes Zodiaci, teſte Andrea Mullero Greifenhagio in Hebdomade Obſervationum Sinicarum p. 45. Aliter longe nomina illa exprimuntur à Joh. Gravio ad Ulugbeigium.

XCVIII.

Digitized by Google

# XCVIII.

Cyclus quinquennalis menſium Sinenſium lunarium LX. ex denario & duodenario compoſitus, quorum duodeni (ſex parvi ſive 29. & ſex magni 30. dierum) annum abſolvunt, interpoſitis ſubinde menſibus intercalaribus.

*Ex eodem Thoma Hyde & Andreæ Mulleri Greifenhagii disquiſit. de Cathaja p. 50. ſeq.*

1. Kia-*çù.*
2. Yì-*cheù.*
3. Pìng-*yìn.*
4. Tingh-*maò.*
5. Vû-*shín.*
6. Ki-*sù.*
7. Ken-*ù.*
8. Sin-*vî.*
9. Gin-*shîn.*
10. Quei-*yeù.*
11. *Kia-ſio.*
12. *Yi-hai.*
13. *Pingh*-çù.
14. *Tingh*-cheù.
15. *Vû*-yìn.
16. *Ki*-maò.
17. *Ken*-shîn.
18. *Sin*-sù.
19. *Gin*-ù.
20. *Quei*-vî.
21. Kia-shîn.
22. Yi-yeu.
23. Pingh-ſio.
24. Tingh-hai.

25. Yû-

Digitized by Google

25. Yû-*çù.*
26. Ki-*cheù.*
27. Ken-*yìn.*
28. Sîn-*maò.*
29. Gin-*shîn.*
30. Quei-*sù.*
31. *Kia-ù.*
32. *Yi-vî.*
33. *Pingh-shîn.*
34. *Tingh-yeù.*
35. *Vû-ſio.*
36. *Ki-hai.*
37. *Ken-*çù.
38. *Sin-*cheù.
39. *Gin-*yìn.
40. *Quei-*màò.
41. Kia-shîn.
42. Yi-sù.
43 Pingh-ù.
44. Tingh-vî.
45. Vû-shîn.
46. Kì-yeu.
47. Keù-ſio.
48. Sin-hài.
49. Gin-*sù.*
50. Quei-*chèu.*
51. *Kia-yin.*
52. *Yi-mao.*
53. *Pingh-shin.*
54. *Tingh-sù.*
55. *Vû-û.*
56. *Kì-vì.*
57. *Ken-shîn.*
58. *Sin-yeù.*
59. *Gin-ſio.*
60. *Quei-hai.*

Vides in his ſexaginta nominibus duplicibus, primam partem conſtare ex decem appellationibus cardinum ſexies repetitis, & poſteriorem ex duodecim appellationibus bihorarum quæ quinquies iterantur.

No-

Digitized by Google

## Nomina Sinica XII. Animalium Zodiaci.

*Ex eodem Thoma Hyde.*

1. Pe-yangh, *alba ovis.*
2. Kin-nieu, *aureus bos.*
3. Shâng-Hiung, *duo fratres.*
4. Kiu-Hini, *magnus cancer.*
5. Su-çu, *Leo.*
6. She-niu, *Domus Virgo.*
7. Tièn-tching, *Cœli libra.*
8. Tièn-kie, *Cœli ſcorpius.*
9. Giin-ma, *Homo equus.*
10. Mu-shien, *montana ovis.*
11. Paò-pingh, *pretioſum vas.*
12. Shângh-yû, *duo piſces.*

## Cyclus duodenarius electivus, ſive duodecim dies Cycli electivi, à quo dependet electio dierum *Hoang* flavorum ſive mediocriter fauſtorum & *Pe* candidorum ſive felicisſimorum, ac viciſſim dierum *Hè* nigrorum ſive parum fauſtorum, & *Huem* furuorum ſive infeliciſſimorum evitatio.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Kien. | 2. Tchù. | 3. Muóa. | 4. Pingh. |
| *elevare.* | *partiri.* | *replere.* | *æquare.* |
| 5. Tingh. | 6. Tche. | 7. Po. | 8. Vî. |
| *ſtabilire.* | *ſervire.* | *frangere.* | *periclitari.* |
| 9. Tchingh. | 10. Shèu. | 11. Chai. | 12. Pi. |
| *perficere.* | *recipere.* | *aperire.* | *claudere.* |

Videatur Tho. Hyde p. 235. & Andreas Mullerus p. 48.

## XCIX.

## MEXICANORUM.

Ex Scaligero p. 224. de emendat. temporum & Kirchero T. 3. Oedipi p. 30. unde repetiit Stephanus le Moyne p. 469.

1. Tlacaxipevalitzli.
   *Incipit à die 26. Februar.*
2. Tozcutzli.
3. Huveitozcutzli.
4. Toxcalt *vel* Tepupochvilitzli.
5. Ecalcoalitzli.
6. Tecuilhuicintli.
7. Hueitecuilhuitli.
8. Miccaidhuicintli.
9. Veymiccailhuitl.
10. Uchpanitzli *vel* Tevanatilitzli.
11. Pachtli *vel* Hecoltli.
12. Hueipachtli *vel* Páchtli.
13. Quecholli-
14. Panquecalitzli,
15. Hatemutzli.
16. Tititlh.
17. Izcalli *vel* Uzcalli.
18. Coavitlevac *vel* Civailhuilt.

Hi menſes XVIII. ſinguli dierum XX. quorum nomina Scaliger & Kircherus laudatis locis referunt.



Digitized by Google

C.

## PERUVIANORUM.

Annus in duodecim *Quillas* ſive Lunæ periodos diviſus, quarum unicuique certum nomen impoſuerunt teſte Inga Garcillaſſo de la Vega in Hiſtoria Ingarum Regum Peruvianorum T. 1. p. 202. qui tamen nomina illa adſcribere omiſit. Exſtant tribus exceptis apud Scaligerum de emendat. temporum p. 171. atque inde apud Steph. le Moyne p. 469.

1. Rayme.
*Initium anni à Bruma.*
2. Camay.
3. - - -
4. - - -
5. - - -
6. Hatuncuzqui Aymoray.
7. Aucaycuzqui Intiraymi.
8. Chahua Huarqui.
9. Yapaquis.
10. Corayme.
11. Homaraymi Punchaiquis.
12. Ayamara.



Digitized by Google

## CI.

# FORMOSANORUM.

Menſes decem, ſinguli 36. dierum, nominibus decem ſtellarum appellati.

1. Dig.
2. Damen.
3. Analmen.
4. Anioul.
5. Dattibes.
6. Dabes.
7. Anaber.
8. Nechem.
9. Koriam.
10. Turbam.

Hæc nomina retuli fide deſcriptionis Inſulæ Formoſæ Japonenſis, quæ Gallice ex Memoriis ſive commentariis Georgii Pſalmanaazaar compoſita prodiit Amſtelod. 1705. 12.

*Sinenſibus Japonenſibus* & *Jndis* menſes à numero appellari primum, ſecundum, tertium atque ita deinceps, notavit Jo. Rualdus in animadverſione ſeptima ad Plutarchum p. 78. quod tamen non ita intelligendum, ac ſi non etiam propria lunationum nomina habuerint illæ gentes, habeantve.

CII.

Digitized by Google

## CII.

# INDORUM
## Sub magno Mogore.
### Menſes Lunares.

*Ex Ottonis Dapperi India p. 31. & Philippi Baldæi deſcriptione Malabariæ, part. ult. cap. 17.*

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Aprilis* | Tſeitram ſive Theſtram. |
| 2. | *Majus* | Weinjakam ſ. Weiwiacam. |
| 3. | *Junius* | Jeiſtam ſ. Jeſtam. |
| 4. | *Julius* | Ajadam. |
| 5. | *Auguſtus* | Srawanam ſ. Svawanam. |
| 6. | *September* | Badrapadam. |
| 7. | *October* | Aſwyam. |
| 8. | *November* | Kartikam. |
| 9 | *December* | Margiſaram. |
| 10. | *Januarius* | Poujam ſ. Ponjam. |
| 11. | *Februarius* | Magam. |
| 12. | *Martius* | Paalgouwam. |

Tertio quovis anno intercalatur menſis tertius decimus embolimus.



Digitized by Google

## CIII.

### Menſium Ægyptiorum nomina parum emendate ſcripta in Hieronymi Megiſeri Theſauro Polyglotto.

| | Arabum antiquorum. | | *Ægyptior. nov.* |
|---|---|---|---|
| 1. | Januarius | *Tona* | Sobbi, Thoba. |
| 2. | Februarius | *Amſeir* | Amirhur, Mayr. |
| 3. | Martius | *Boronbor* | Barmiahe, Barmahit. |
| 4. | Aprilis | *Zſahaben, Barmuhda.* | Barrajoda, Sarmorum. |
| 5. | Majus | *Baſcens.* | Macor, Biybuch. |
| 6. | Junius | *Benna* | Zuba, Zenſi. |
| 7. | Julius | *Adhib* | Abibi, Acticha. |
| 8. | Auguſtus | *Muſre* | Mazre, Mauſori. |
| 9. | September | *Thut* | Thut. |
| 10. | October | *Bona* | Bala, Baba. |
| 11. | November | *Accur* | Hetur, Acuor. |
| 12. | December | *Kabiac* | Heybic, Ahyahy. |

Quæ Arabum antiquorum Megiſerus vocat, Ægyptia & Coptica ſunt, emendarique poterunt ex iis quæ habes ſupra p. 26. & 70.



Digitized by Google

# CIV.

## Abyſſinorum & Coptorum, ex eodem Megiſero.

| | Abyſſin. | *Coptor.* |
|---|---|---|
| 1. Januarius | *Tuba* | Tube. |
| 2. Februarius | *Iachatit* | Amſchir, Emſir. |
| 3. Martius | *Maſcaran, Magabit.* | Parmahat. |
| 4. Aprilis | *Minzia, Tiqumit.* | Barmude, Parmahat. |
| 5. Majus | *Paſch* | Paſchnes, Baſnes. |
| 6. Junius | *Peuni, Penni* | Bauna, Paine. |
| 7. Julius | *Epip* | Epip. |
| 8. Auguſtus | *Muſri* | Meſori. |
| 9. September | *Thoth* | Thut. |
| 10. October | *Papa* | Pape. |
| 11. November | *Hathur* | Hathur. |
| 12. December | *Chiac* | Chiac. |

Confer Æthiopica nomina ſupra p. 73. & Coptica p. 26. & 70.



Digitized by Google

## CV.

## Menſes Zergâ ſive Furbeſcâ fictitia Italorum quorundam lingua,

*Ex Hieron. Megiſeri theſauro polyglotto.*

| | | |
|---|---|---|
| 1. | *Januarius* | Marcheſe de lenzoſo. |
| 2. | *Februarius* | del ſcaglioſo. |
| 3. | *Martius* | il cervante. |
| 4. | *Aprilis* | del cornuto. |
| 5. | *Majus* | del carneſe. |
| 6. | *Junius* | del roverſo. |
| 7. | *Julius* | del poſſente. |
| 8. | *Augaſtus* | del cerchioſo. |
| 9. | *September* | della juſta. |
| 10. | *October* | del toſſegoſo. |
| 11. | *November* | del frizante. |
| 12. | *December* | di ben naſſuto. Coda di Drago. |

CVI.

## CVI.

### *De anno Lunari & Solari.*

Annus lunaris abſolvitur ſpatio dierum 354. horarum 8. 48'. 38''. &c. Solaris annus dierum 365. horarum 5. 47'. 35''. 10'''. Notandum tamen eſt apud veteres haud raro annum lunarem civili ac populari uſu cenſeri ſolitum diebus 360. quod quoslibet ejus menſes pari dierum triginta numero decurrere exiſtimabant, ut in veteri etiam ænigmate Cleobulinæ ſupra p. 12. à me allato videre licet.

*Quid quod poſt tot periodos ac Cyclos inventos, plerique adhuc obſtinatius in eadem opinione perſeverarunt, tot licet Aſtronomicis demonſtrationibus protrita. Dionyſius Exiguus qui initio ſexti Chriſtiani ſæculi floruit, in Epiſtola ad Petronium Epiſcopum ait*: Sed nec hoc prætereundum eſſe putavimus, quod nimis errant, qui Lunam peragere curſum ſui Circuli triginta dierum ſpaciis æſtimantes, duodecim Lunares menſes in trecentis ſexaginta diebus annumerant &c. *Quamvis annus ex 360. diebus medius eſſet inter verum Lunarem ac Solarem, populari tamen ac vetuſtiſſima conſuetudine pro lunari accipiebatur, quem tamen varii varia dierum intercalatione ad Solarem redigebant.* Quæ Henrici Noriſii eſt obſervatio diſſ. 1. de anno Macedonum p. 5.



Digitized by Google

## CVII. Cur annum Jovi, menſes Junoni conſecraverint antiqui?

*Plutarchus Quæſtione Romana 76.*

Διὰ τί τὸν μὲν ἐνιαυτὸν, τοῦ Διὸς νομίζουσι, τοὺς δὲ μῆνας τῆς Ἥρας; ἢ ὅτι τῶν μὲν ἀοράτων θεῶν καὶ νοητῶν βασιλεύουσι Ζεὺς καὶ Ἥρα, τῶν δὲ ὁρατῶν, ἥλιος καὶ σελήνη; ποιεῖ δὲ ὁ μὲν ἥλιος τὸν ἐνιαυτὸν, ἡ δὲ σελήνη τοὺς μῆνας. δεῖ δὲ μὴ νομίζειν ἁπλῶς εἰκόνας ἐκείνων τούτους, ἀλλ᾽ αὐτὸν ἐν ὕλῃ Δία, τὸν ἥλιον, καὶ αὐτὴν τὴν Ἥραν ἐν ὕλῃ, τὴν σελήνην. διὸ καὶ Ἴουνον ἐπονομάζουσιν τὴν Ἥραν, τὸ νέον ἢ τὸ νεώτερον ἐμφαίνοντος τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τῆς σελήνης. καὶ Λουκίναν Ἥραν καλοῦσιν, οἷον φαεινὴν ἢ φωτίζουσαν. καὶ νομίζουσιν ἐν ταῖς λοχείαις καὶ ὠδῖσι βοηθεῖν. ὥσπερ καὶ τὴν σελήνην, διὰ κυάνεον πόλον ἄστρων, διά τε ὠκυτόκοιο σελάνας. εὐτοκεῖν γὰρ ἐν ταῖς πανσελήνοις μάλιστα δοκοῦσι.

Cur annum Jovi, menſes Junoni conſecrant? An quod in Deos inviſibiles & ſoli intelligentiæ notos regnum obtinent Jupiter & Juno: in eos qui conſpectui patent, Sol & Luna? Efficit autem Sol annum, Luna menſes. Neque ſimpliciter cenſendum eſt hos iſtorum eſſe imagines, ſed ipſum in materia Jovem eſſe Solem, ipſamque in materia Junonem eſſe Lunam. ideoque Junoni nomen eſt à juveneſcendo: & Junonem vocant Lucinam, quaſi Lucidam diceres: putantque eam in partubus auxilium ferre mulieribus, ut & Lunam. unde illud;

*Per cæruleũ aſtrorum polũ,*
*Partus celerantemq; Lunam.*

facilime enim mulieres ſub plenilunium videntur prolẽ eniti.

CVII.

## CVIII.

## Cur Zodiacum in XII. partes, Annum in XII. menſes, diem in XII. horas antiqui diviſerint?

*Galenus libro περὶ διαγνώσεως καὶ θεραπείας τῶν ἐν τῇ ἑκάστου ψυχῇ ἁμαρτημάτων, de dignoſcendis & curandis animi cujusque morbis & peccatis cap. 5.*

Πειθήσῃ καλῶς καταγεγράφθαι τὸ ὡρολόγιον, εἴγε τὸ προκείμενον ἐπεδείξατο, προκείμενον ἦν εἰς δώδεκα μοίρας ἴσας νεμεθῆναι τὸν χρόνον τῆς ὅλης ἡμέρας. ὅτι ἀλλὰ τοῦτον μὲν τὸν ἀριθμὸν ὡς χρησιμώτατον * προείλοντο. Καὶ γὰρ ἥμισυ ἔχει καὶ δίμοιρον καὶ τέταρτον, ἕκτον τε καὶ δωδέκατον, ἅπερ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει μετ' αὐτὸν ἄχρι τοῦ

Non dubitabis recte deſcriptum eſſe horologium, quandoquidem propoſitum demonſtravit, propoſitum erat autem in duodecim æquas portiones totius diei temporis diſtribuere. Porro numerum hunc tanquam omnium utiliſſimum delegerunt, dimidium enim continet, & duplum, & quartum & ſextum & duodecimum, quod nulli alii deinceps nu-



* Herodotus II. 109. Πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ τὰ δυώδεκα μέρεα τῆς ἡμέρης παρὰ Βαβυλωνίων ἔμαθον Ἕλληνες. De Ægyptiis diviſionis anni in XII. menſes & diei in totidem horas inventoribus dixi lib. 1. Bibl. Græcæ p. 81. ſeq.

εἰκοστοῦ τετάρτου. Τοῦτον μὲν ὡς σμικρὸν ** παρῃτήσαντο, σύμμετρον δ' εἶναι κρίναντες τὸν δωδέκατον, εἰς τοσαῦτα μέρη τὸν χρόνον τῆς ὅλης διέτεμον. Ὅτι δὲ χρήσιμον ἐστὶ τῇ τοιαύτῃ τομῇ, τῇ πείρᾳ βασανίσαντες αὐτὴν, ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ Ῥωμαῖοι χρῶνται τὴν οὐσίαν ἅπασαν ὅταν διατίθεται. Διαιρούντων δ' εἰς δώδεκα μέρη καὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ σταθμῶν τε καὶ μετρῶν, εἰς δώδεκα μοίρας τέμνονται τὰ πλεῖστα.

mero ad vigeſimum quartum usque contingit, eumque propter tenuitatem ** repudiarunt, at duodenarium congruentem judicantes in tot particulas totius die tempus diviſerunt. Hanc autem partitionem ex uſu eſſe alii multi & Romani ipſi experientia comprobantes atque utentes oſtendunt, ſiquidem hereditatem omnem cum teſtamentū condunt, in duodecim partes diſtribuunt, & ponderum ac menſurarum quibus in vita opus eſt, plurimas in duodecim partes dividunt.

Confer Petrum Bungum libro de Myſteriis numerorum, ubi de Duodenario, Hieron. Magium lib. 1. Miſcell. cap. 15. & Boxhornium quæſtione Romana XLVII.

** Quod in nimis minutas partes totum dividat.

INDEX

# INDEX I.

## *Gentium quarum Menſes referuntur.*


A.

ABysſini. 73. 164.
Acarnanes. pag. 7. 8.
Achivi. 8. 48.
Æginetæ. 65.
Ægyptii. 22. 23. 24. 25. vide & 7. 8. & 28. 29. 30. ſeq. 72. 162.
Æqui. 84.
Æthiopes. 73. 164.
Albani. 9. 84.
Alexandrini. 22.
Angli. 141.
Anglo Saxones. 138. 139. 140. 141.
Arabes. 74. 75. 76. 78. 34. 44. 72. 162.
Arabiæ Felicis incolæ ſive Jemanenſes. 75.
Arcades. 7.
Aricini. 9. 84.
Armeni. 82.
Aſiæ populi varii. 44.
Athenienſes. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 72.

B.

BAtavi ſ. Belgæ. 137.
Bithyni. 6.
Bœotii. 58.
Bohemi. 148.
Brachmanes. 9.

C.

CAbirenſes. 59.
Cappadoces. 71. 72.
Carniolenſes. 147.
Cathaji. 41. 81.
Chaldæi. 17. Syrochaldæi. 20.
Chinenſes. 153. ſeq. 160.
Coi. 65.
Conſtantienſes. 62. 72.
Copti. 26. 27. 69. 70. 162. 163.
Corcyræi. 66.
Corinthii. 60.

Cretenſes. 49.
Croati. 147.
Curdiſtani. 21.
Cures ſive Curenſes. 84.
Cyprii. 62. 63. 64. 72.

D.

DAlmatæ. 147.
Dani. 144.
Delphenſes. 59.
Dioſpolitani. 59.

E.

EPheſii. 42.

F.

FAliſci. 84.
Finnones. 151.
Formoſani. 160.
Furbeſca ſ. Zerga lingua. 164.

G.

GAlli. 135.
Gazæi. 44.
Georgiani. 152.
Germani veteres. 136.
—— hodierni. 137.
Gothi. 142.
Græci Macedones. 42.
Græci qui Romanis paruere. 132.
Græci hodierni. 133.

H.

HAgareni Arabes. 78. 79. 80.
Hebræi. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 72.
Heliopolitani. 21. 28.
Hernici. 84.
Hiſpani. 134.
Hungari. 146.

I.

JAponenſes. 160.
Jemanenſes, ſupra, Arabiæ Felicis incolæ. (81.
Igurenſes ſive Iguræi.
Indi. 161.
Jones. 53.
Islandi. 143. 142.
Itali. 134.
Judæi. 17. 18. 19.

L.

LAcedæmonii. 57.
Lappones. 150.
Latini. 84.
Luſitani. 135.
Lycii. 47.

M.

Macedones. 42. ſeq. 48. 72.
Malaici menſes iidem qui Saracenorum. 78.
Mexicani. 10. 158.

Mo-

Digitized by Google

Moſci. 132.
Muhammedani. 40.

N.

NOrwagi. 142.

O.

OSci. 84.

P.

PAnnonii. 146.
Paphii. 63. 64. 72.
Peligni. 84.
Pergameni. 42.
Perſæ. 67. 68. 69. 72.
Peruviani. 159.
Phryges. 49.
Poloni. 149.
Portugalli. 135.
Præneſtini. 84.

R.

ROmani. 35. 36. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. eorum menſes Hebraicis litteris expreſſi. 133. Græcis. 132.
Runici faſti. 150.
Ruſſi ſive Rutheni. 132.

S.

SAbini. 84.
Salaminii. 62. 72.
Samaritani. 16. 17.
Saraceni ſive Hagareni Arabes. 78. 79. 80.
Sicyonii. 53.
Sidonii. 47.
Sinenſes 153. ſeq. 160.
Siulfaienſes. 83.
Sclavonici menſes. 147.
Smyrnæi. 44.
Sveci. 145.
Syracuſani. 57.
Syri. 20. 21. 69. 70.
SyroChaldæi. ibid.
Syro Græci, Syromacedones. 44. 72.

T.

TArtari. 81. 41.
Tartaro ſinici menſes. 81.
Thebani. 58.
Tiburtini. 84.
Troezenii. 57.
Turci. 77. 78. 79. 80. 41.
Turcoſtanici menſes. p. 81.
Tuſculani. 9.
Tyrii. 46.

Z.

ZErga ſ. Furbeſca lingua. 164.

Men-

Digitized by Google

* * * * * *
* * *

Menſium imagines. 95. ſeq.
Menſes à Romanis Imperatoribus appellati. 129. 130. 131.
Menſes cœleſtes Metonis, Euctemonis, Calippi, Eudoxi. p. 37.
Tutelæ menſium ſec. Romanos. 35.
Tutelæ ſignorum Zodiaci ſec. Romanos 36.
—— ſecundum Ægyptios. 29.
—— ſecundum Arabes. 34.
Decani terni ſignorũ & ſignificationes ſeq. ex mente Ægyptior. 30. ſeq.
Signorum nomina Hebr. Gr. lat. Characteres item & imagines. 38. 39.
Signorum nomina apud Muhammedanos. 40.
—— apud Tartaros & Cathajos. 41. Sinas 157.
—— apud Armenos. p. 63.

INDEX

# INDEX II.

## Menſium.

*Notabit lector depravata nomina pleraque litteris currentibus expreſſa eſſe.*


A.

AB, Ἀββᾶ. 15. 18. 19. 20. 69.
Abanmah. 67. *Abamneh*. 68.
Abib. Ægyptior. 26. 70. 14. Abibi. 162. Abii. 26. Abhib. 69.
Abib Hebræorum. 14.
Abril. 77. 134. 135.
*Accur.* 162.
*Aceur.* 69.
Achar. 20.
*Acticha.* 162.
*Acuor.* 162.
Adal. 75.
Adam. 83.
Adar. 16. 18. 19. 20. 69.
*Adarbahuſch.* 67.
Ader, Adermah. 67.
*Adhib.* 162.
Adil. 75.
Adlach. 76.
*Adonis.* 62.
Adrameh. 69.
Addratamanudar. 143.
Adſar. 67.
Adurmah. 67.
Ælius. 131.
Ἀγγαλϑαβαείϑ. 72. 74.
Agoſto. 134. 135.
Agoſtos. 77.
Agrianus. 65.
Ahili, Ahki. 82.
*Ahyahy.* 162.
Ajadam. 161.
Aicabiſtuh. 152.
Aicandi. 81.
Aidet. 75.
Ἀιγών. 37.
Ailul. 77.


Ai-

Αἰνικὸς. 64.
Aiyar. 20.
Alalcomenius. 58.
Ἀλεώμ. 72. 74.
Alnatag. 81.
Alniſſi. 26:
Alteng, Altingi. 81.
*Alvicus*. 63.
Alwachak. 68.
Amazonius. 131.
Amnah. 76.
Amprill. 145.
Amſchir. 26.
Amſeir. 69. 162.
*Amirbur*. 162.
Anaber. 160.
Amalmen. 160.
Ἀνίκητος. 131.
Anioul. 160.
Antheſterion. 51. 52. 53.
Antonius. 130.
Aouſt. 135.
Ἀπὰν. 67 (47. 72.
Apellæus. 42. 44. 46.
Ἀπενμὰ. 67.
Aphrodiſius. 61. 64.
*Apileus*. 42.
Ἀπογονιστής. 64.
Ἀπογενικός. ibid.
Ἀπονεμανά. 71.
Ἀπομψαμάθ. id.
Aprile. 134.
April. 137. 141. 142.
Aprili. 152.
Ἀπρέλλης. 133.
Ἀπρίλιος. 132.
Aprilis. 86. 87. ſeq.
Aram. 81. 83.
Aranmanoth. 136.
Arats. 82.
Arcæus. 49.
Ἀρχιερεὺς. 63.
Ἀραιόταλα. 72.
Ἀργόταλα. id.
Ἀρσλατᾶ. 72.
Ἀρδεμπεὰς. 67.
Ardabaheſt. 67.
Ardebehaſtmah. id.
Ardeimech. 67.
Ari Ἄρει. 15.
Arich, Aricki. 82.
Ἄρειος. 61.
Arnmonath. 141.
Ἀρθρά. 71. Ἀρθραί. id.
Ἀρτανία. 71.
Ἀρταεστιν. 72.
Ἀρταλᾶυ. 71.
Artemiſius. 15. 42. 44. 46. 47. 57. 66.
Ἀρλιπεὲς, Ἀρτιβεές. 67.
Aſam. 75.
Aſchbat. 20.
*Asdias de med*. 69.
Aſmah. 76.

Aſphen-

Aſphendarmah. 67. 68.
Aſphirdavich. 68.
Aſtarmänat. 145.
Aſwyam. 161.
Athor. 26.
Athyr. 22. 24. 72.
Athyri. 22. (ray. 159.
Aucaycuzqui Aymo-
Aucong. 81.
*Audidaus, Audonaus*. 44.
Audynæus. 42. 44. 46. 47. 72.
Auguſt. 132. 137. 141.
Auguſtus. 53. 129. 131. 132. 133.
Aurelius. 131.
Avril. 135.
*Autnaus*. 44.
Αὐτοκρατορικός. 63.
Ayamara. 159.
Azar. 21. 67.

B.

BAba. 26. 70. 161.
Bahmanmah. 67.
Bahmemmeh. 69.
*Bala*. 162.
Barac. 75.
Barat. 76.
Bardiæus. 61.
Barlymonath. 141.
Barmaher, Barmahit. 162.
Barmehat. 26.
Barmondah. 26. 69. 70.
Barmudak. 70.
*Barnmonath*. 141.
*Barrajoda*. 162.
Bashans. 26.
Baſcens. 69. 162.
Bashnis. 26.
Bashnes. 70.
Baune. 26. 70.
Behmen, Beheman, Behmemech, Bechmenech. 67.
Βενδιδαῖος. 61.
*Benna*. 162. *Bena*. 69.
Beſchneſch. 26.
Birinkizingi. 81.
Birnacasmang. id.
*Biybuch*. 162.
Blida. 145.
Blidemanet. 144.
Bloiemaand. 137.
Blothmänat. 145.
Blothmonath. 139. 140. 142. (146.
Bodagaſzſzonyhava.
Boëdromion. 43. 50. 52. 60.
Bormahat. 70.
*Boronbor*. 69. 162.
Bouna. 26. *Bona*. 69.
Boytelöho. 146.
Boytmasho. 146.

Brach-

Brachmanoth. 130.
Brachmonath. 137.
Brackmaent. 137.
Brezen. 148.
Bucatius. 58.
Bul. 14.
Burec. 75.
Buſius, *Byſius*. 59.

C.

CArdaimech. 67.
Marcheſe del carnuto. 164.
—— del cerchioſo. id.
—— del cervante. id.
Chadar. 73.
Chahua' Huarqui. 159.
Chala. 14.
Chaſeleu. 16. Chasleus, Chaſſaleu. ibid.
Chavan. 75.
Chaziran. 20.
Chesvan. 16. 18.
Chiahac. 26.
*Choac, Choach*. 22.
Choeac. 22. 24. 62. 72.
*Χωιάκ*. 26.
Chordadmah. 67.
*Chordecinech*. 69.
Choſturmonath. 138.
Chriſtmanet. 144.
Chuan. 75.
Chun-fuèn. 153.
Chu-shû. 154.
*Chyac*. 22.
Cihac. 70.
Cie-fuèn. 154.
Cing-mîngh. 153.
Claudius. 129.
Coda di Drago. 164.
Commodus. 131.
Marcheſe del cornuto. 164.
Czerwen. 148.
Czerwenec. 148.
Czerwiec. 149.
*Cætera vide in K.*

D.

DAbak. 21.
Dabes. 160.
Dæſius ſ. Deſius. 42. 44. 46. 47. 48. 53.
Dalhagich. 79.
Damatrius. 58.
Damen. 160.
Dattibes. 160.
Dedymnæus. 48.
Δεκέβρι. Δεκέμβριος. 132. Δεκέμβρης. 133.
December. 87. 88. ſeq. 141.
Decembar. 147.
Decembre. 135. Decièmbre. 134.


Dei-

Deimah. 67.
Delphinius. 65.
Δῆμα. 67.
Δημαρχεξάσιος, Δημαρχεξῦσιος. 63.
Demetrius. 61.
Δημητελιών. 51.
Dezembre. 135.
*Diamarplexoſios*. 63.
Dicembre. 134.
Διδυμών. 37.
Dig. 160.
Dilhaga, Dilhajia. 79.
Dilkaada. 79.
Dimah. 67. Dimech. id.
*Dimarchezagius*. 63.
Dionyſius. 61.
*Dioscorus*. 60.
Diſetunglet. 145.
Dius. 42. 44. 46. 47. 60. 61. 72.
Dokoſingi, Dokozingi. 81.
Domitianus. 130.
Dordungi. 81.
Dravan ſ. Traven. 147.
Dromæus. 49.
Dſchudſchiubiſtuh. 152.
Duben. 148.
Dulchagiath. 79.
Dulhâgia, Dulhega, &c. 79.
Dulkaadah. 79.
Dulkeda, Dulkaidathi &c. ibid.
Δȣλκαν]άν. 80.
Δȣλχεντζεί. 80.
Dyſtrus. ſ. Dyſter. 42. 44. 46. 47. 48. 60.

E.

EAſtermonath. 140.
Ebenmech. 67.
*Eblad*. 15.
Ecalcoalitzli. 158.
Efroſomet. 69.
Eijar. 20.
Eilul. 20.
Elaphebolion. 51. 52. 57. 136.
Elocuu. 151.
Elul. 15. 18. 19. 69.
*Elur*. 15.
Embolimus ἐπαγόμενος, ſive intercalaris. Vide Mercedonius, al Niſſi, Alwachak, Muſterakath, Pagomen.
Emſir. 163.
Eoſturmonath. 138. 139.
Epiphi. 23. 24. 26.

Epip. 163.
Ἔϑιος. 63. ἑςίων. 63.
Ethanim. 14.
Ἔυκλειος. 66.
*Eudynius*. 42.
Ἐυτυχής. 131.
Exſuperatorius. 131.

F.

FArdagamanudar. 143.
Faremanet. 144.
Fauſtinus. 130.
Febraro, Febraio. 134. Febrero. 134.
Februarius. 86. 88. 90. &c. 132.
Februar. 152. Februario. 135. February. 141. (77.
Φεβρέριος. 132. Fevreris.
Fevrier. 135.
Ferudin. 67.
Φλεβάρης. 133.
Fiskmanet. 144.
Fordimech. 67.
Foſtengansmanudar. 143.
Marcheſe del frizante. 164.

G.

GAmelion. 51. 52.
Γένβαρ. 131.
Gennaio, Gennaro. 134. Genero. 135.
Γεννάρης. 132.
Geola, vide Giuli.
Geræſtion. 57.
Geraſtius. 57.
Germanicus. 129. 130.
Gerſtmaent. 137. Gerſtmonath. 141.
Ghamar. 83.
Giamadi, vide Giumad.
Ginbot. 73.
Giuglio. 134.
Giuli erra. 134. æftera. 133.
Giula ærre & æftera. 140.
Giugno. 134.
Giumad el evel, el achir ſive althani. 78.
Glugmanet. 144.
Goia. 142. 145. Goie. 144.
*Gordiæus*. 48.
Gorpiæus. 15. 43. 44. 46. 47.
Goulan. 21.
Grasmaand. 137.
Grudzien. 149.
Guili. vide Giuli.
Guitz Liſtognoi. 147.

Gu-

Gumedi. vide Giumad.
Gunbuoth. 73.

H.

Hachticuu. 151.
Hadar. 73.
Halegmonath. 138. Haligemonath. id. 140.
Hamirai. 83.
Hamle. 73.
Hàn-lù. 154.
Hardar. 67.
Harfeſtmonath. 140.
Harwatſis. 82.
Haſiran, Haziran. 20. 21. 70.
Hatemuzli. 158.
Hatur. 26. Hathur. 163.
Hecatombæon. 43. 50. 52. 53.
Ἑκατομβεύς. 57.
Hecoltli. 158.
Hedar. 73.
Heilagmanoth. 136.
Helighmomat. 141.
Heinacuu. 151.
Helmicuu. 151.
Herbiſtimanoth. 136. Herbſtmonath / Herfſtmaand. 137.
Hetur. 162.
Heumonath. 137. 141.
Hewinmanoth. 136.
Ἡράκλειος. 59. 61. 131.
Ἡραῖος. 61.
Hermæus. 58. 61.
Heſtmanet. 144.
Heyannamanudar. 143.
*Heybic.* 162.
Hiar. 69.
Hippodromius. 58.
Hlyda ſ. Hlydmonath. 140.
Hoail. 76.
Hoant. 145.
Hömánat. 145.
Homaraymi Punchaiquis. 159.
Hontan. 69.
Horenmaand. 137.
Hornug. 136. Hornung. 137.
Hoſtmönat. 145. Hoſtmanet. 142. 144.
Hovil. 145.
Houmaand. 137.
Hoymãnat. 142.
Huerri ſ. Huri. 82.
Hueipachtli. 158.
Hueitecuilhuitli. 158.
Huetits. 82.
Hueitozcutzli. 158.

Huſniran. 77.
Hydron, ὑδρῶν. 37.
Hyperberetæus. 43. 45. 46. 47.

I.

JAcatit, Jachatit. 73. 163.
Jacshâbat. 81.
Jahar. 15.
Janubiſtuh. 152.
Januar. 152. Januario. 135.
Januarius. 53. 88. 90. &c. 132.
Januier. 135. January. 141.
Jatang. 81.
Jauffndeigramanudar. 143.
ἰχθυῶν. 37.
Jeiſtam. 161.
Jenner. 136.
Jeſſenik, Jeſſentk. 147.
Jeſtam. 161.
Jiar. 15. 18. 19.
Ikindi. 81.
Ilul. 15. 70. *Ilu*, Ἐλῦ 15.
Ilun. 21.
Isinanet. 144.
Juillet. 135.
Juin. 135.
Juletunglet. 145.
ἴȣλ☉ſ. ἴȣλι☉ Paphior. 63. 72.
Julius Rom. 53. 129. 133.
ἰȣλι. 132. Julio. 135. July. 141.
Junho. 135. Junio. 134. June. 141.
ἰȣνι. 132.
Junius. 53. 86. 87. ſeq. 132. 133.
Juniusmonath. 140.
Junonius, Junonialis. 85.
Marcheſe della juſta. 164.
Juulmänat. 142.
Jylamönat, Iwlemänat. 145.
Izcalli. 158.

K.

KAgutſch. 82.
Kaihac. 26.
Kahiac. 162. 69.
Καισάρει☉. 63.
Camay. 159.

Ca-

Canun prior & poſterior. 20. 21. 70. 77.
Karczon hava. 146.
Καρκινών. 37.
Kariandſchiubiſtuh. 152.
Καρνεῖος. 57. 60.
Κάρος. 49.
Kartikam.161.
*Caslim*. 16.
Κῆκος, *Cecus*. 22.
Kemni. 69.
Keſacuu. 151.
Kesleu.16.
Kimovez. 147.
Kîng-tche. 153.
Kirikubiſtuh. 152.
Kisaſzſzony hava. 146.
Kisleu. 16. 18. 19. Κισλέβ. 16.
Kivailhuilt. 158.
Klaghuets. 82.
Kmali. 73.
Koavitievac. 158.
Co-Yù. 153.
Krayme. 159.
Koriam. 160.
Koſopecſz. 147.
Κελών. 37.
Κρόνιος. 50.

L.

LAſa. 76.
Leden.148.
Ληναιών. 50. 53. 58. Ληναῖος.
Lenctmonat. 141.
Lentemaand. 137.
Marcheſe de lenzoſo. 164.
Lentzinmanoth. 136.
Λεοντών. 37.
Lida erra & æftera. 138.
Lie-chûn. 153.
Lie-cieù. 154.
Lie-hià. 153.
Lie-tungh. 154.
Lipiec. 149.
Liſtognoi. 147.
Liſtopad. 148. 149.
Litha erra & aftera. 140.
Livius. 130.
Locacuu. 151.
Λόχος, *Lochus*. 48.
Lous. 43. 44. 46. 47. 48. 53. 60.
Louwmaand. 137.
Lucius. 131.
Luparius. 137.

Luty. 149.
Lytanus. 71.

M.

MAaliſcuu. 151.
Mabramech. 69.
Μαχανέυς. 66.
Machir. 22.
Machiramech. 67.
*Macor.* 162.
Madkamanudar. 143.
Madkomãnat. 142.
Mædmonath. 140.
Mæmacterion. 50. 52. 53. 72.
Maert. 137.
Mæſius. 84.
Magabit. 163. 73.
Magam. 161.
Maggio. 134.
Maharam. 78.
Maheramech. 67.
Mahich. 82.
Maji. 145. May. 149. Μάι. 132. Μάης. 133.
Maymãnat. 145.
Mainik. 147.
Mais. 77.
Majusmonath. 140.
Majus. 84. 85. 86. 87. ſeq.
Maizzi. 152.
Mali traven ſ. Dravan. 147.
Mangh-chûn. 153.
Marascuu. 151.
Marchats. 82.
Marchesvan. 16. 42.
March. 141.
Marco. 134.
Mard. 77.
Mardoat, Mardan, Mardari, Mardaynus. 67.
Maresvan. 72.
Margats. 82.
Margiſaram. 161.
Marieri ſ. Mariri. 82.
Mars. 135. Marsmãnat. 142.
*Marſovan, Marſoane.* 16.
Marti. 152. 132. Μάρτις. 133.
Martius. 84. 85. 86. 87. ſeq.
Märtz. 137.
Marzei. 149.
Marzo. 134.
Maſcaram. 163. Maſcerrum. 73.
Maſchibiſtuh. 152.
Maſſari. 26.
Ματὰ. 71.



Digitized by Google

*Mauſori*. 162.
May. 135. 141. Mayen. 137.
Mayo. 134. 135. Maymanet. 142. 144.
*Mayr*. 162.
Mazia. 73.
*Mazre*. 162.
Μεχερμὰ. 67.
Mechir. 22. 24. 26. 70. 67.
*Mechis*. 22.
Medmonath. 140.
Megabit. 73.
Meher. 67.
Mercedonius, Mercedinus. 88.
Merſovan. 16.
Μερτάτ. 67.
Mertz. 137.
Meshri, Meshra. 70.
Meſori. 23. 24. 163.
Meſſori. 26.
Metagitnion. 50. 52. 53. 73.
Metarchius. 49.
Μητρῷος. 61.
Mey. 137.
Miccaidhuicintli. 158.
Midſammersmänat. 145. Midſumormonath. 140. 142.
Midsvetrarmanudar. 143.
Midwintermonath. 140.
Miehieki. 82.
Mijazia. 73.
Mihrmah. 67.
Mindſzent hava. 146.
Minzia. 163.
Mirdecmeh. 69.
Μιθρὶ. 71. Μιθρὲ. 67.
Mitſommersmänat. 142.
Moharremy, Moharramo. 78.
Μπαχμὰν. 67.
Mordadmah. 67.
*Morſaan*, *Morſonane*. 16.
Mucherem, Mucharam. 80.
Mufre. 69.
Munychion. 51. 52.
*Muſre*. 69. 162. *Muſri*. 163.
Muſterakath. 68.
Mutemer. 75.

N.

Nabu. 76.
Nachai. 83.
Nadar. 83.

Nager. 76. Nagir. 75.
Nahaſe, Nachaſe 73.
Nahir. 76.
Marcheſe di ben naſſuto. 164.
Nathil ſ. Natil. 75.
Navaſardi. 82. Nawaſari. 82.
Nechem. 160.
Neronius. 129.
Nirham. 83.
Niſan. 15. 18. 19. 20. 21. 70.
al. Niſſi, ſive Niſi. 26.
Nottleyſamanudar. 143.
Νοέβερι. Νοέμβριος. 132. Νοέβρης, Νοέμβρης. 133.
November. 87. 88. ſeq. 141.
Novembar. 147.
Novembre. 134. 135.
Noviembre. 134.
Ν7αι. 69.
Ντζαματ. 80.
*Nunechion.* 51.

O.

OBroznik. 147.
Οκ7έβερι. 132.
Octimber, Octimbrius. ibid.
October. 87. 88. ſeq. 141. Οκτώβρης. 133.
Octobar. 147.
Octobre. 134. 135.
Octubre. 134.
*Oimeh.* 69.
Ὠμονία. 71.
Ojung'. 81.
Onungi, Onung', Onuzungi. 81.
Oogſtmaand. 137.
Ormemanet. 144.
Ὠσμωνία. 71.
Oſtarmanoth. 136.
Oſtermonath. 141.
Ottobre. 134.
Oudan. 83.
ὄζιρ. 21. 28.

P.

PAchon. 22. 24. 26.
Pachtli. 158.
Paclgouwam. 161.
Pagomen. 73.
Paine. 163.
*Pamphi, Pamphoi.* 22.
Panemus. 42. 43. 44. 46. 47. 48. 58. 60.
Panquecalitzli. 158.
*Paoni.* 23. 26.


Pao-

Paobi. 26.
Paophi. 22.
*Papa*. 163. *Pape*. id.
Parmahat. 163.
Parthenon. 37.
Paſch. 163.
Paſchnes. 163.
Paſchon. 22.
Payni. 23. 24.
Pazdziernik. 149.
Pe-lù. 154.
Πελμάν. 67.
*Penni*. 163.
*Peratus*. 42.
Periepius. 61.
Peritius. 42. 44. 46. 47. 48.
Peuni. 163.
Phamenoth. 22. 24.
Phaophi. 22.
Phaothi. 22. 24.
*Pharmenoth*. 22. 26.
Pharmuthi. 22. 24. 26.
Pharnaces. 59.
Pharphardin, Pharuartes. 67.
Phervardin. 67. Phervin. id.
Phliaſius. 57.
Phrurdin. 67.
Πληθύτατος. ſ. Πληθύπατος. 63.
*Pœanepſion*. 50. 52.
Ponjam. 161.
Poſideon. 50. 52. 53.
Marcheſe del poſſente. 164.
Poujam. 161.
Prashnik. 147.
Praſynec. 148.
Proſſimez. 147.
Προςατήριος. 58.
Pſetovan. 15.
Pünkesd hava. 146.
Πυανεψιών. 50. 52.

Q.

Quecholli. 158.
Quilla. 159.
Quintilis. 86. 87. ſeq.

R.

Rabi, Rabii, Rabie, Rabia, Rabiu, Rabiho, Rabeth. 78.
Rageb, Ragiab, Ragieb, Ragiaba, Rajab. 78.
Ῥαμαδάν, Ῥαμαζάν. 80.
Ῥαμπιά. 80.

Ῥαντζάπ. 80.
Ratama. 75.
Rayme. 159.
Ῥεμβιὲλ. 80.
Ῥετζὲπ. 80.
Rhedmonath. 138.
Ritma. 75.
Röthemänat. 142.
Ῥωμαῖος. 63. 131.
Roshenzuet. 147.
Marcheſe del roverſo. 164.
Rüdmanet. 144.
Rydtrydar manudar. 143.
Rzügen. 148.

S.

SAcezeng. 81.
Σαχεμὲρ. 67.
Safar, Safer, Saphar, &c. 78. 80.
Sahmi ſ. Sahami. 82.
Saipubiſtuh. 152.
Σαμπᾶν. 80.
Sane. 73.
Σαϰάλ. 80.
Σαρεβαρ. 67.
Sarembemech. 67.
Save. 75.
Scabân. 79.
Marcheſe del ſcaglioſo. 164.
Scahrumeh. 69.
Schabat. 20. 21.
Schbat. 83.
Schachriar, Scharivar, Scheharïz. &c. 67.
Schaval. 70.
Schebat. 16. 18. 19. 70.
Sciaval. 79.
Scirophorion. 51. 52.
Slactemönat. 145.
Σκορπιών. 37.
Σεβαςός. 63.
*Sebin*. 15.
Sekizingi. 81.
Sedemanet. 144.
Sefer. 78.
Σεφὲρ. 80.
Seformamonath. 140.
*Senath* male pro Schebat, in notis ad Bedam T. 2. p. 64.
Sene. 73.
September. 43. 53. 132. 141.
Σεπτέβρης, Σετέβρης. 133.
Σεπτέβρμ. 132.
Septembre. 135.

Se-

Setiembre. 134.
Sercmonath. 140.
Serpen. 147.
Settembre. 134.
Seteothamonath. 140.
Sfindarmemmeh. 69.
Sevi. 73.
Sextilis. 86. 87. ſeq.
Sezhan. 147.
Shams. 83.
Shoàng-kiangh. 154.
Siaò-hàn. 154.
Siaò-muòn. 153.
Siaò-shù. 153.
Siaò-ſive. 154.
Silcadhe. 79.
Σιλκαντὲ. 80.
Silhige. 79.
*Siethonae.* 15.
Sierpien. 149.
Sivan. 15. 18. 19.
Skamedeiges manudar. 143.
Skerſommer. 144.
Skiordamänat. 142.
Skördemänat. 145.
Skortant. 145.
Slagtmaand. 137. 142. 144.
Slatrunar manudar. 143.
Soawanam. 161.
Sobbi. 162.
Solmonath. 138. 140.
Σόνδαρα. 71. Σονδαρὰ. id.
*Sovian.* 15.
Speltmaand. 137.
Sprokkelmaand. 137.
Sproutkele. 141.
Srawanam. 161.
Srpen. 148.
Starbrackmänat. 142.
Strategius. 61.
Styczen. 149.
Suan. 75.
Subhat. 69.
Suchez. 147.
Sumarmanudar. 143.
Syyscuu. 151.
Szent Andras hava. 146.
Szent György hava. 146.
Szent Jacob hava. 146.
Szent Jonos ho, ſive Szent Ivan hava. 146.
Szent Michaly hava. 146.

T.

Tachſas. 73.
Tacitus. 130.

Tac-

Tacmat. 73.
Talin. 76.
Talwicuu. 151.
Tammicuu. 151.
Tammuz. 15. 18. 19. 21. 62. 70. 77.
Tà-hàn. 154.
Tà-shù. 153.
Tà-ſive. 154.
Ταυρών. 37.
Tchokschâbat. 81.
Tebet. 16.
Techemt. 73.
Tecuilhuicintli. 158.
Tekempt. 73.
Tepupochvilitzli. 158.
Ter. 73.
Tescuri. 77.
Teſri. 16.
Τετουσία f. Τεθουσία. 71.
Tevanatilitzli. 158.
Thamai. 83.
Thachaſchaſch. 73.
*Thami, Thamni.* 15.
Thargelion. 51. 52. 53.
Thebet. 16. 18. 19.
Thechſchas. 73.
*Theeliph.* 16.
Thencur. 69.
Theri. 82.
Θεριστὴς. 133
*Thermiſius.* 48.
Thesri. 16.
Theſtram. 161.
Thir. 73.
Thirai. 83.
*Thiatin.* 22.
*Thibet, Thibieth.* 17. 72.
Thoba. 162.
Thora, Thorri. 145.
Thorin. 28.
Thorsmänat. 142.
Thormanet. 144.
Thoth. 22. 23. 26. 163.
*Thoyth, Thoti* &c. 22.
*Thuri.* 16.
Thut. 70. 162. 163.
Thurrmänath. 142.
Θυραῖος. 88.
Tiberius. 130.
Tir. 73.
Τίριξ, Τιρήξ. 71.
Tirmah. 67. 69.
Tiqumit. 163.
Tikmith. 73.
Tiſri. 16. 18. 19.
Tiſchrin prior & poſterior. 20. 21. 60. 70.
Tititlh. 158.
Tlacaxipevalitzli. 158.
Tobi. 26.
Tona. 162.
Tortungi. 81.

Mar-

Marcheſe del toſſegoſo. 164.
Τȣρμά. 67.
Toxcalt. 158.
Τοξών. 37.
Tozcutzli. 158.
Traven ſ. Dravan. 147.
Trilidi. 138.
Trimilchi. 138. 139. 141.
Triſan. 69.
Tſeitram. 161.
Tre. 82.
Tubahi. 70.
Tuba, Tube. 26. 163.
Tungh-chì. 154.
Turbam. 160.
Turtang, Turtong'. 81.
Tybi. 22. 24. 37. 72.
*Tymbi*. 22.
Τυρμὰ. 67.
Τζȣμαζὶ. 80.

U.

VAil. 75.
Varant. 145.
Varna. 75.
Uchpanitzli. 158.
Veliki traven, ſ. Dravan. 147.
Vendar. 18.
Ugjungi. 81.
Veymiccailhuitl. 158.
Unor. 148.
Uzcalli. 158.

W.

WAal. 75.
Warnat. 75.
Weiwiacam. 161.
Weidmonath. 138. 141.
Weodmonath. 138. 140
Weinjakam, Weiwiakam. 161.
Wendemonath. 138.
Weinmonath. 137.
Wiedemaand. 137.
Windumanoth. 136.
Wintmonath. 141.
Winmanoth. 136.
Winnemanoth. 136.
Winterfyllith. 139.
Winterfulleth. 139.
Wintermaand. 137.
Wintermanoth. 136.
Wintermonath. 137.
Wintermaand. 137.
Wintermänat. 142. 144.
Wintermonat.' 145.
Wintumanoth. 146.

Wi-

Digitized by Google

Witumanoth. 136.
Wolfsmonath. 137. 141.
Wrzeſien. 149.
Wynmaand. 137.
Wynmonat. 141.

X.

XAhryrma. 67.
Ξαναvθηρὶ, Ξανθηρὶ. 71.
Xanthicus. 42. 44. 46. 47. 48.

Y.

YApaquis. 159.
Yedingi, Yatengi. 81.
Ὑπεραίρων. 131.
Yù-shùi. 153.

Z.

ZAhero. 76.
Zarii. 148.
*Zenſi.* 162.
Zerſin. 69.
Ζιλχιτζέ. 80.
Zirmech. 67.
Zomermaand. 137.
*Zona.* 69.
Zſahaben. 162.
*Zuba.* 162.
Zut. 69.
Ζυγών. 37.

INDEX

Digitized by Google

# INDEX III.

## Scriptorum,

## *Qui in hoc libello laudantur.*

ACademiæ Regiæ Pariſ. Commentarii. pag. 24.
Acta eruditorum. 17.
Acta Sanctorum. 27.
Albategnius. 69. 79.
Alfraganius. 20. 23.
Andreas Alciatus. 45.
Leo Allatius. 20. 54.
Ammianus Marcellinus. 91.
Ammonius. 55.
S. Anaſtaſius. 15. 16.
Anthologia Epigrammatum Græcorum 24. 116. 120.
Apoſtolici Canones. 45.
Appianus. 129.
Arati Scholiaſtes. 22.
Ariſtarchus Samius. 5.
Ariſtides. 50. 53.
Trogillus Arnkiel. 150.
Arundelianum marmor. 49.
S. Auguſtinus. 86. 91. 129.
Auſonius. 111. 121. 122. 89.
Philippus Baldæus. 161.
Theodorus Balſamo. 92.
Stephanus. Baluzius. 17. 23. 42. 45. 86.
Joſua Barnes. 57.
Caſp. Barthius. 130.
Julius Bartoloccius. 17
Matthias Frid. Beckius 20. 27. 68.

Be-

Beda. 23. 42. 45. 48. 61. 63. 64. 86. 124. 138. 139.
Guil. Beveregius. 20.
Jo. Bircherodius. 142.
Franciscus Blanchinus. 24. 92. 94.
Franciscus Blondellus. 92.
Sam. Bochartus. 15.
Joannes Bodinus. 27.
Marcus Zuerius Boxhornius. 168.
Jacobus Brunnemannus. 94.
Petrus Bungus. 168.
Guil. Burtonus. 68.
Cælius Calcagnius. 56.
Calendarium Slavo Ruthenicum. 132.
Abraham Calovius. 17.
Marcianus Capella. 9.
Jacobus Capellus. 15.
Rudolphus Capellus. 39.
Julius Capitolinus. 130.
Iſaacus Caſaubonus. 12. 54. 131.
Caſſiodorus. 5.
Catalecta Poëtarum Joſ. Scaligeri. 113. 125.
Georg. Cedrenus. 90.
Magnus Celſus. 145.
Cenſorinus. 3. 4. 5. 8. 9. 84. 85. 86. 91. 129.
Chalcidius. 5.
Q. Septimius Florens Chriſtianus. 120.
Jacobus Chriſtmannus. 68.
Georgius Chryſococces. 68.
Q. Cicero. 123.
M. Tullius Cicero. 89.
Cleomedes. 5.
Jo. Clericus. 29.
Jo. Cluverus. 11.
Paulus Colomeſius. 139.
Hieron. Columna. 35.
Concilium Chalcedonenſe. 46.
—— ſub Menna. ibid.
Cosmas Indoplevſtes. 10. 25.
Mat. Viz. de la Croſe. 82.
Gisb. Cuperus. 2.
Q. Curtius. 7. 9. 10.

An-

Antonius van Dale. 50. 53.
Otto Dapperus. 161.
Demoſthenes. 43. 160.
Lud. de Dieu. 28.
Dio Caſſius. 129. 130. 131.
Dionyſius Exiguus. 165.
Henr. Dodwellus. 17. 43. 54. 57. 59. 60. 65. 87. 89.
Jo. Doujatius. 88.
Jo. Druſius. 14. 17.
Abraham Ecchellenſis. 76. 79.
Eginhartus. 136.
Petrus Elvius. 150.
Ubbo Emmius. 91.
Q. Ennius. 35.
Epigrammata vetera. 113. 114. 123. 125.
S. Epiphanius. 16. 44. 53. 62. 63. 64. 72. 74.
Euripides. 57.
Euſebius. 44.
Euſtathius de Iſmen. amoribus. 65.
Eutropius. 131.
Eutychius. 70. 78. 79.
Mich. Fayus. 35.
Feſtus. 84. 85. 89.
Jul. Firmicus. 11.
Carolus du Fresne. 39. 42. 56.
Claudius Galenus. 42. 43. 167.
Petrus Gaſſendus. 91.
Theodorus Gaza. 52. 53. 54.
A. Gellius. 5.
Gemara Babylonica. 19.
Geminus. 4.
Gilb. Genebrardus. 17. 20.
Jac. Goarus. 10. 17. 135.
Melchior. Goldaſtus. 139.
Jac. Golius. 20. 21. 23. 27. 40. 41. 68. 75. 79.
Jo. Georg. Grævii theſaurus Antiqu. Rom. 54. 55. 91. 113.
Zacharias Grapius. 76.
Jo. Gravius. 20. 41. 68. 81. 154.
Jac. Gronovii theſaurus Antiqu. Græc. 2. 54.



Digitized by Google

Hugo Grotius. 12. 25. 39. 60.
Chriſtianus Gueintzius. 11.
Lilius Gyraldus. 53. 54. 61. 63. 65. 67. 71. 91.
Petrus Haguelonus. 54.
Georg. Albertus Hambergerus. 94.
Jo. Harduinus. 14. 23. 63. 64.
Harpocratio. 50. 51. 54.
Herodianus. 131.
Heſiodus. 58.
Heſychius. 15. 57. 58.
Jo. Hevelius. 39.
Georgius Hickeſius. 140. 142. 143.
S. Hieronymus. 62.
Homerus. 56.
Honorius Auguſtodunenſis. 86.
Horus Apollo. 91.
Joh. Henr. Hottingerus. 11.
Tho. Hyde. 41. 68. 81. 153. 155. 157.
Jamblichus. 2.
Car. Joſephus Imbonatus. 10.
Inſcriptio Vetus. 1. 66.
Arngrinus Jonas. 142.
Flav. Joſephus. 15. 42. 53.
Iſaacus Monachus. 68.
Iſidorus Hiſp. 84. 86.
Hadr. Junius. 11. 53. 54. 57. 58. 63. 91. 137.
Athanaſ. Kircherus. 20. 23. 27. 28. 29. 34. 41. 68. 73. 79. 158.
Godfridus Kirchius. 18.
Diog. Laërtius. 2. 12. 56.
Jo. Lalamantius. 54. 60. 68.
Petrus. Lambecius. 113. 136.
Henr. Lindenbrogius. 7. 22.
T. Livius. 88. 89.
Jo. Loccenius. 142.
Jobus Ludolfus. 27. 73.
Conradus Lycoſthenes. 92.
Lib. 2. Maccabæorum. 60.
Macrobius. 5. 11. 85. 86. 88. 91. 129. 130.
Hieron. Magius. 168.

Jo.

Jo. Malala. 44. 90. 129.
Claudius Maltretus. 44.
M. Manilius. 36.
Aldus Manutius Pauli F. 91.
Jo. Marshamus. 53. 54.
Martialis. 130.
Andreas Maſius. 13.
Hector Godfrid Maſius 17.
Hieron. Megiſerus. 147. 162. 163. 164.
Ægid. Menagius. 2. 54. 65.
Menologium Slavo Ruthenicum. 132.
Gerh. Mercator. 11.
Meſudes. 75.
Jo. Meurſius. 15. 16. 42. 51. 53. 57. 62. 64.
Jo. Molinus. 77. 78.
Bernhardus de Montfaucon. 66.
Steph. le Moyne. 17. 21. 27. 28. 37. 40. 41. 53. 58. 61. 68. 73. 75. 79. 80. 81. 82. 144. 158. 159.
Andreas Mullerus Greiffenhagius. 153. 154. 155. 157.
Phil. Munckerus. 87. 89. 91.
Tho. Munckerus. 39.
Sebaſt. Munſterus. 17. 139.
Jo. Myrepſus. 22.
Anton. Nebriſſenſis. 60.
Henr. Noris. 43. 45. 46. 53. 165.
Nova litteraria Hamb. 150.
Nuveirius. 75.
Adamus Olearius. 79.
Ovidius. 84. 85. 89.
Henr. Pantaleon. 63.
Dan. Papebrochius. 132.
Carolus Patinus. 39.
Paulus Alexandrinus. 11.
Jo. Pearſonius. 45.
Jo. Perrellus. 54.
Dionyſ. Petavius. 11. 37. 43. 45. 52. 54. 58. 61. 68. 74. 82. 87. 91. 93.
Samuel Petitus. 53. 55. 58.
Jo. Philippus Pfeiferus. 23. 54. 68. 80.
Philo Judæus. 10.



Digitized by Google

Photius. 50.
Laur. Pignorius. 1.
Pindari Scholiaſtes. 65.
Petri Pithœi poëmatia vetera. 113. 125.
C. Plinius. 5.
Plinius junior. 129.
Plutarchus. 7. 8. 43. 51. 53. 56. 57. 58. 59. 86. 88. 89. 90. 129. 166.
Julius Pollux. 54.
Porphyrius. 64. 88.
Anton. Poſſevinus. 132.
Jo. Potterus. 54.
Jo. Pricæus. 49.
Proclus. 58.
Georgius Pſalmanaazaar. 160.
Mich. Pſellus. 63.
Claud. Ptolemæus. 24.
Ptolemæi tetrabibli Scholiaſtes. 22.
Erycius Puteanus. 91.
Rabanus Maurus. 17. 42. 86.
Matth. Raderus. 42.
Tho. Reineſius. 149.
Hadr. Relandus. 13. 19. 68. 72.
Jo. Baptiſta Ricciolus. 23. 54. 68. 73. 79. 91.
Angelus Roccha. 23.
Jo. Rualdus. 23. 87. 160.
Olaus Rudbeckius. 24. 150.
Martinus Rulandus. 64.
Guil. Saldenus. 11.
Claud. Salmaſius. 1. 28. 39. 131.
Jo. Savaro. 88.
Savilianum fragmentum. 44. 46. 47. 49.
Joſephus Scaliger. 11. 14. 15. 17. 20. 23. 27. 30. 34. 35. 37. 38. 40. 41. 52. 54. 55. 58. 60. 61. 68. 73. 79. 82. 91. 144. 158.
Jo. Scheferus. 150.
Jo. Joachimus Schrœderus. 82. 83.
Petrus Seguinus. 2.
Jo. Seldenus. 10. 17. 23. 27. 50. 53. 68. 80.
Jo. Geneſius Sepulveda. 91.
Servius. 86.
Sidonius Apoll. 88.
Car. Sigonius. 17.

Gra-

Gratia Simonius. 27.
Jo. Hermann Sminke. 136.
Socrates Hiſt. 44.
Solinus. 8. 10. 11.
Soranus. 65.
Ezech. Spanhemius. 11. 17. 23. 43. 54. 64. 79. 92.
Henr. Speelmannus. 139. 141.
Jac. Sponius. 42. 50.
Jo. Bodæus à Stapel. 45.
Stephanus Byz. 57.
H. Stephanus. 17. 42. 44. 45. 50. 53. 61. 64. 71.
Jo. Stephanius. 150.
Godeſchalcus Stewechius. 35.
Jo. Stobæus. 8. 12. 88.
Strabo. 49. 59.
Ægid. Strauchius. 6. 11. 27. 68. 79. 91. 94.
Suetonius. 91. 129. 130.
Suidas. 12. 45. 50. 90.
Georg. Syncellus. 16.
Corn. Tacitus. 129.
Theophraſtus. 50. 51.
Thucydides. 57.
Jo. Tzetzes. 22. 59.
Vettius Valens. 11.
Henr. Valeſius. 45.
Petrus à Valle 79.
M. Varro. 5. 89.
Garcillaſus de Vega. 159.
Verſteganus. 141.
Aurelius Victor. 131. 88.
Virgilius. 16.
Campegius Vitringa. 28.
Vitruvius. 4. 5.
Ulugbeig. 154.
Gisb. Voëtius. 11.
Flav. Vopiſcus. 130.
Gerh. Jo. Voſſius. 10. 11. 29.
Jac. Uſſerius. 28. 37. 43. 45. 49. 61. 64. 71.
Wandelbertus Prumienſis. 86.

Chriſtian. Henricus Weidemannus. 94.
Georg. Hieron. Welſchius. 27. 29. 79. 81. 82. 152.
Georg. Wheler. 50.
Hermannus Witſius. 13.
Olaus Wormius. 150.
Jo. Xiphilinus. 130.
Guil. Xylander. 54.
Zenobius. 45.
Hermannus Zoëſtus. 17.
Jo. Zonaras. 131.

# Emendanda.

*Pag.* 19. *lege* Gemara.
*Pag.* 82. Armenorum.
*Pag.* 56. exeuntis.
*Pag.* 125. Pithœo.

Digitized by Google

Digitized by Google

# CENTURIA FABRICIORUM

Scriptis clarorum,
Qui jam diem ſuum obierunt:
*Collecta*
à
JO. ALBERTO FABRICIO,
D. & Prof. Publ.

Boëthius lib. 2. Conſolat. metro 7.

*Ubi nunc fidelis oſſa Fabricii manent?*
*Quid Brutus, aut rigidus Cato?*
*Signat ſuperſtes fama tenuis pauculis*
*Inane nomen litteris.*

HAMBURGI,
Sumptu CHRISTIANI LIEBEZEIT,
Litteris Schultzianis:
Anno clͻ Iͻ cc vIIII.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRO

*SUMME REVERENDO*

# D. GEORGIO HENRICO GOEZIO,

Eccleſiarum Lubecenſium Superintendenti digniſſimo,

S. D.

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

SEreno, ut confido, vultu excipies, Vir Venerande ac juxta humaniſſime, Fabricios hoſce, centuriatim ad Te, velut ad comitium litterarium confluentes, qui non ita pridem memoriam Schmidiorum erudita lucubratione

 pro-

Digitized by Google

proſecutus es, atque edita de claris Schmidiis diatriba demonſtraſti nec Fabricios Te amore Tuo, curave indignos habere. Ego quidem cum animi cauſſa proximis diebus numerum hunc ſcriptorum mihi cognominum collegi, fateor neminem me inveniſſe, quem faventiorem vel ſperarem illis, vel meliorem exoptarem Patronum quam Te, qui & æſtimator es ingeniorum æquiſſimus, & intelligentiſſimus judex. Neque te *fugit*, qui tot præclarorum virorum, tot rerum ſcitu digniſſimarum memoriam laudabili ſtudio ab oblivione quotidie vindi-

Digitized by Google

vindicas, quam ſit totum genus hoc ſcribendi, quo eorundem nominum homines inter ſe diſtinguuntur, non modo utile, atque ut ad omnem, ita litterariam quoque hiſtoriam illuſtrandam neceſſarium, ſed exemplo ſuo ac ſuffragatione etiam probatum præclaris viris. Horum igitur veſtigiis, & Tuo potiſsimum inſiſtens, ſpero me ab humanitate Tua impetraturum, ut locum huic Centuriæ concedas in Contubernio Tuo, ſuaviſſimo Muſarum ſacello, mihi vero inter eos qui Te ſincere colunt, & de Tuo ſibi favore ac voluntate gratulantur. Deus

ter Opt. Maximus ſumme Rev. Amplitudinem Tuam Eccleſiæ bono & litterarum ſoſpitem ac vegetum ſervet, ut quam diutiſſime & illi decori, & his ornamento eſſe queas. Scripſi Hamburgi XII. Cal. Januarii Anni imminentis cIɔ Iɔ cc vIIII. qui Tibi & Tuis illuceſcat precor quam auſpicatiſſimus.

CEN-

Digitized by Google

# CENTURIA
# FABRICIORUM
## Scriptis Clarorum,
### *Qui jam diem ſuum obierunt.*

ADOLPHUS FABRICIUS, cujus extant Homiliæ vernaculo ſermone editæ de perditis hominum moribus conquerentes. Zwölff Predigten wider die böſe Welt. Caſſelis 1646. 4. 1672. 4. Dicavit eas Erneſto Haſſiæ Landgravio, cui fratrique ejus Chriſtiano a ſacris fuit, cum A. 1635. iter facerent per Belgium, Angliam, Galliam & Italiam. Deinde verbi Divini in Haſſia Miniſter.

ALBINUS FABRICIUS Muſicæ artis peritus, cujus Cantiones ſacræ, ſex Vocum, viderunt lucem Græcii, Stiriæ capite, A. 1595. 4.

ALEXANDER FABRICIUS Anglus, Auctor deſtructorii Vitiorum editi Venetiis A. 1582, ut Lugdunenſem ac Pariſienſem editionem omittam. Vide ſi placet Antonii Wood Antiquitates Oxonienſes T. 2. p. 75.



Digitized by Google

ANDREAS FABRICIUS, *Leodius, Philoſophiam & Theologiam à Gothofredo fratre ( de quo libro de Ingolſtadienſis Academiæ Profeſſoribus multa Valentinus Rotmarus ) aliisque didicit. Doctor Theologus Lovanii renunciatus, ab Othone Cardinali Auguſtano evocatus, Romæ per ſexennium Oratorem egit Pio V. Pontifice Max. Poſt à Conſiliis fuit Alberto ejusque Filio Erneſto Catholicis Bojorum Ducibus, donatus ab iisdem ampliſſima Eccleſiæ Collegiatæ, ut vocant, Præpoſitura apud veterem Oetingam. Obiit Anno Domini cIↃ IↃ LXXXI.* Hæc de Andrea Fabricio Valerius Andreas in Bibliotheca & Franciſcus Sweertius in Athenis Belgicis. Fuit vero Fabricius iſte inter præcipuos Eccleſiæ noſtræ hoſtes, ut patet ex ejus *Harmonia Auguſtanæ confeſſionis* Colon, 1573. & 1578. fol. quo volumine Cochlei, Hofmeiſteri aliorumque in D. Lutherum & Melanchthonem calumnias recoxit. Ex hac Harmonia petierunt Moguntini cum A. 1598. ederent Andreæ Fabricii Leodii von Röm. Kayſerl. Majeſt. Caroli V. und der Catholiſchen Fürſten Antwort auf die Articul Augſpurgiſcher Confeſſion. Et Jeſuitæ Dillingenſes, qui idem ſcriptum Pontificiorum Doctorum, quod in Comitiis Auguſtanis Confeſſioni noſtratium oppoſitum eſt, produxere ac ſparſerunt in vulgus. Cum enim poſt editam compoſitionem pacis JCtorum ut ſe vocant Dillingenſium, qui pace religioſa noſtros contineri tanquam parum fideles ſcilicet Auguſtanæ Confeſſionis ſocios nolebant, Theologi Saxonici eis oppoſuiſſent Apologiam

Digitized by Google

giam pupillæ Evangelicæ, nothwendige Vertheidigung des Heil. Römiſchen Reichs Evangeliſcher Chur-Fürſten und Stände Augapffels/ Jeſuitæ A. 1629. illud quod dixi ſcriptum Pontificiorum doctorum ediderunt ſub titulo: Andreæ Fabricii Brill auf den Evangeliſchen Augapffel. Hinc noſtri Apologiam Auguſtanæ Confeſſ. Melanchthone auctore pridem ſcriptam & à Juſto Jona verſam Germanice, fecerunt recudi, repoſueruntque ſub titulo Augapffels Brillen-Putzer. Omitto alia à Jeſuitis circa idem tempus jactata hujusmodi titulis: Ausbutzer des Brillenbutzers aus dem vierten motiv Marggraf von Badens Bekehrung. Scharfes Rundes Aug durch Georg Landherrn. Uberſchlag über den ſtarenſichtigen Augapffel/ durch Laurentium Forer. Wer hat das Kalb ins Auge geſchlagen/ oder ein Send-Schreiben D. Luthers an ſeine Diener am Wort/ daß die Augſpurgiſche Confeßions-Verwandten den Frieden im Heil. Römiſchen Reich ümſtürtzen. Neuer Starenſtecher Oculiſt und Kälber-Artzt. Zungen-Schlitzer/ daß die Prædicanten Krafft des Religion-Friedens den Pabſt nicht dürfen Antichriſt nennen. Es müſts wol eine Kuhe lachen daß die Proteſtirenden Fürſten in dem Tractat/ wer hat das Kalb ins Auge geſchlagen/ nicht geläſtert worden ſind/ durch M. Conr. Andreæ. Viciſſim noſtri oppoſuerunt adverſariis præclaram illam Apologiam majorem pupillæ Evangelicæ, Nochmahlige unvermeidliche gründliche Haupt-Vertheidigung des Augapffels A. 1630. cujus inſignis operis auctorem eſſe Mat-

thiam Hoë, qui glorioſiſſ. Elect. Sax. Joh. Georgio I. tum erat a ſacris, docuit nos Reverendus & de memoria Theologorum Eccleſiæ noſtræ reque adeo litteraria omni mentiſſimus civis atque amicus noſter Henricus Pippingius, in Arcanis Bibliothecæ Thomanæ Lipſ. retectis & in Epiſtola ad V. C. Thomam Crenium quæ diſſertationibus ejus juvenilibus ſubjicitur. Prætereo alia, Dillingenſibus oppoſita, ut libellum cujus titulus Dillingiſcher Kälber-Artzt / ein Brief Ignatii Lojolæ an die Jeſuwider / daß ſie unruhige Aufwiegler und Friedenſtörer ſeyn. Item alium hac epigraphe: Unförmlicher Augen-Wimper Dan. Klemnitii Banſtedenſis, tertiumque hac inſcriptione: Die neueſten Gläſer in die alte Brill / das iſt / zwey Tractätlein / 1) wider das Pabſtthum zu Rom vom Teufel geſtifftet / 2) Beweiß aus den Schrifften der alten Vorfahren / daß der Pabſt der Antichriſt ſey. Quibus Neceſſariam depulſionem à Wilh. Lyſero vulgatam & Benedicti Carpzovii Vindicias juridico politicas Theologorum Lutheranorum, & Hermanni Conringii libros duos de pace civili inter Imperii ordines religione diſſidentes perpetuo conſervanda, ſub Theologi Auſtriaci vulgatas nomine adjungere liceret, niſi revertendum eſſet ad Andream Fabricium, qui præterea *Catechiſmum Romanum* notationibus & quæſtionibus dilucidatum edidit Antwerpiæ 1574. 8. recuſum ſæpius ut A. 1591. 1600. 1611. &c. Carmine quoque valuiſſe teſtantur tres ejus tragœdiæ *Religio patiens* Colon. 1566. 8.

*Samſon*

*Samſon* ibid. 1669. 8. & *Jerobeam rebellans* Ingolſtad. 1585. 8. In his quoque mirum fervorem ſuum odiumque in eos quos putat hæreticos tantum non ubique prodit.

Alius ANDREAS FABRICIUS Ducum Boruſſiæ à Conſiliis & vice Cancellarius Regiomontanus, defunctus A. 1602. De hoc adi ſis Pauli Freheri theatrum Viror. eruditorum p. 957.

Alius ANDREAS FABRICIUS Georgii Fabricii Chemnicenſis, de quo infra, frater, paſtor primo Nordhuſanus deinde Islebienſis, ſcripſit *Chriſtum lacrymantem* Witeb. 1551. carmine. Bericht von Geſetz GOttes/ſeinem rechten Brauch und Mißbrauch / ſonderlich was die Gläubigen und Gerechten belanget / wider etliche Gotteslästerliche Propoſitiones die jetzt allenthalben ausgeſtreuet werden. Islebiæ 1569. 8. Tum alia nonnulla, ut Send-Brief an die Pfarr-Kinder der Gemeine Chriſti in Nordhauſen. A. 1570. 8. Hauß-Kirche/ 1586. 8. Landtags-Predigten 2c.

Alius ANDREAS FABRICIUS Archidiaconus Eccleſiæ ad S. Johannis templum Magdeburgi, cujus manes concione funebri typis exſcripta A. 1685. decoravit Henricus Matthias de Broke ὁ μακαρίτης. De ſcriptis ejus in vitæ curriculo p. 54. hæc referuntur: Sonderlich hat er ſeine Predigten mit allen Fleiß ſtudiret / unter andern aber nebſt denen Sonntags-Predigten über die gewöhnlichen Epiſteln den Catechiſmum und die geiſtreichen Epiſteln Judä und Jacobi durchgepredigt / imglei-

imgleichen das Buch Tobiä/ Jeſus Sirach/ das Hohelied Salomonis/ und bey der Paßions-Erklärung manchen ſchönen geiſtreichen Geſang/ wie auch bey Renovirung dieſer Kirchen die Offenbahrung Johannis erkläret/ zugeſchweigen derer wolgemeinten Gewiſſens-Predigten/ welche er auch/ ſo ihm GOtt das Leben gefriſtet hätte/ der gelahrten Welt öffentlich auf Einrathen gelehrter Theologen und anderer Prediger/ unter derer Cenſur ſie allbereits geweſen/ darzulegen geſonnen war/ imgleichen viel andere Bibliſche Bücher/ welche der Gemeine zum beſten einfältig ausgelegt worden. Wie auch letztens den Chriſtlichen Glaubens-Geſang/ mit welchen und ſonderlich den letzten Worten er ſeine letzte Predigt geſchloſſen: **Jſt bereit uns ein Leben in Ewigkeit.** Martinus Lipenius Vir diligentiſſimus in Bibl. Theologica tanquam typis exſcripta memorat ejus, den geiſtlichen Bußkrantz/ & Epiſtoliſche Gewiſſens-Poſtill/ quæ non vidi.

ANTONIUS FABRICIUS, cujus Theoria & Praxis beneficiorum lucem vidit Turnoni in Occitania Galliæ provincia A. 1616. 4.

Alius ANTONIUS FABRICIUS Montipolitanus, cujus puerilem in ſiderali ſcientia hallucinationem perſtringit Jo. Keplerus in præfat. ad hyperaſpiſten.

ARNOLDUS FABRICIUS Aquitanus. Ejus Epiſtolæ una cum Joannis Gelidæ Valentini Epiſtolis & carminibus editæ ſunt Rupellæ A. 1551. 4.

BALTHASAR FABRICIUS Medicus ſcripſit Opuſculum Phyſiologicum & Medicum libris tribus

bus diſtinctum de corporis humani temperamentis & ſex rebus non naturalibus, cum Appendice de litteratorum tuenda ac reſtituenda valetudine. Amſtelod. 1629. 8. Res non naturales à Medicorum filiis vulgo appellantur, quas Galenus cauſas ſalubres & conſervatrices appellat, ut aërem quem ſpiramus, victum quo utimur atque id genus alia.

FABRI II BARTOLETI Encyclopædia Hermetico dogmatica lucem vidit Bononiæ *A.* 1619. 4.

BASILIUS FABRICIUS ZIKZAI, Rector Scholæ Patachienſis Simlero memoratur, traditurque ſcripſiſſe *A.* 1568. refutationem Argumentorum Lucæ Agrienſis. Nec Lucas ille nec Baſilius aliunde mihi notus.

BERNARDUS FABRICIUS Muſicæ artis haud ignarus, cujus tabulaturæ quas vulgo vocant, ſeu vocum moduli notis Muſicis deſcripti accommodatique variis inſtrumentis Muſicis prodiere *Ar*gentorati 1677. fol.

FABRICIUS BODERIANUS. Vide infra in GUIDONE.

FABRICIUS BONONIENSIS, Poëta & Rhetor Circa A. C. MCCX.

FABRICIUS BRANCURTIUS, Candidiſſimo Vir ingenio & Muſis aſſidue deditus celebratur ab Angelo Caninio in Epiſtola ad Matthæum Priulum quam præclaro ſuo Helleniſmo ſive Græcæ linguæ inſtitutioni præmiſit.

FABRICIUS BRITIUS Italus è Societate Je-

ſu,

Digitized by Google

ſu, *A.* 1656. defunctus edidit Synopſin Scripturæ S. univerſæ ex probatis Auctoribus excerptam. Genevæ 1645. 12.

CAIUS FABRICIUS Caji F. Caji N. LUSCINUS Cenſor Romæ cum Q. Æmilio Pappo & ter Conſul, Dux etiam ipſe inclytus, quo Romani feliciter uſi ſunt in bello adverſus Pyrrhum, quo ipſo teſte *ille fuit Fabricius qui difficilius ab honeſtate quam Sol à ſuo curſu averti poſſet.* Unde Claudianus:

*— — & nulli pervia culpæ*
*pectora Fabricii.* — —

In Apoſtolii Proverbiis XV. 29. ἔτε χθὲς τὸ χρυσίον, ἔτε σήμερον τὸ θηρίον ἐξέπληξε τὸν Φαβρίκιον. Alios Fabricios in veterum monumentis celebratos de induſtria mitto, quia ſolos litteris claros hoc loco colligere animus eſt. Vide illos ſi placet in Gruteriano Indice, in Glandorpii Onomaſtico Rom. & in Sponii Miſcell. p. 98. 99. Hunc vero Cajum Fabricium ſingularem virum ob virtutem quavis præſtantiorem eruditione omittere non potui. Memorat & Cicero Cajum quendam Fabricium, Luciumque fratres ex municipio Aletrinate, ſed in illos tanquam peſſimos homines invehitur Oratione pro *A.* Cluentio.

FABRICIUS CAMPOLINUS Veronenſis. Cum Ludovicus XIV. Galliæ Rex Regis Hiſpaniæ Philippi IV. filiam Annam Tereſiam duxiſſet A. 1660. ſub Fabricii hujus nomine prodiit liber Gallica lingua hoc titulo: *Diſcours de la contra-*

*tra-*

*trarieté d'humeurs qui ſe trouve entre de certaines Nations, & ſingulierement entre la Françoiſe & l'Eſpagnole, traduit de l'Italien de Fabricio Campolini Veronois.* Sed auctor hujus libri, (non tantum interpres) eſt Franciſcus Mottæus Vayerius inter cujus opera plus ſimplici vice prodiit: etſi nonnulla eum hauſiſſe obſervatum eſt ex ſcripto ejuſdem argumenti quod Hiſpanice à Carolo Garſia, tum cum Ludovicus XIII. Annam Hiſpanicam duxiſſet editum atque Italicè translatum extat, qua de re conſulere licet V.C. Petrum Bælium in reſponſionibus quas vocat ad quæſita hominis è Provincia Tomo I. capite XIV. p. 94. ſeq.

CAROLUS FABRICIUS JUSTINIANUS Genuenſis ſcripſit Hetruſca lingua vitam Julii Juſtiniani Adjacienſis in Corſica Epiſcopi. Rom. 1667. 4.

CHRISTOPHORUS FABRICIUS, Neocomenſis Eccleſiæ Miniſter, Catechiſmum Gallice edidit Genevæ, ut refert Simlerus.

CONRADUS FABRICIUS, cujus diſputationes ex univerſo jure Romani Imperii deſumptæ viderunt lucem Marpurgi *A.* 1637. 4.

CONRADUS HENRICUS FABRICIUS libello vernaculo victoriam Jacobi Patriarchæ in exemplum quod imitarentur propoſuit afflictis: Der ſiegende Jacob 12. Edidit & diſſertationem in locum Epheſ. II. 20. Lipſ. 1659. 4.

DANIEL FABRICIUS librum de Islandia & Groenlandia vulgavit Roſtochii *A.* 1616. 8. cui Epi-

Digitized by Google

Epiſtolam pro patria defenſoriam oppoſuit Arngrimus Jonas Islandus, excuſam Hamburgi *A.* 1618. 4.

Alius DANIEL FABRICIUS, cujus Homiliæ in Paſſionem & Reſurrectionem JESU CHRISTI *A.* 1640. & 1661. editæ ſunt Baſileæ forma chartarum quadruplicata.

DAVID FABRICIUS Aſtrologiæ non incurioſus, qui ſuis ſe oculis incolas Lunæ obſervaſſe temere jactavit, teſte Joanne Argolo & Hieronymo Vitali.

EBERHARDUS FABRICIUS Gailium Enucleatum ſive repetitionum librum in Gailii Obſervationes practicas edidit Col. 1661. cæteriſq; Gailii annotatoribus præfertur ab Erico Mauritio τῷ μακαρίτῃ in præfat. ad Conſilia Kilonienſia. Eidem Eberhardo debemus Gloriam Fuldæ, ſive vitam & res geſtas Abbatum Fuldenſium quotquot à fundata *A.* 1644. Abbatia præfuerunt. Gieſſæ *A.* 1655. 8.

ERICUS FABRICIUS Holmienſis, cujus hæc referuntur à Johanne Schefero in Svecia litterata: Introductio Hiſtorica, oſtendens quomodo Europa, Aſia & Africa à filiis & poſteritate Noæ ſucceſſione temporis fuerint occupatæ & poſſeſſæ. Holmiæ 1615. 8. Canon Theologicorum principiorum. *A.* 1616. Eteometrum, demonſtrans annorum ſupputationis & varietatem & difficultatem ab exordio Mundi ad nativitatem Chriſti, proſa & ligate. *A.* 1617.

ERNESTUS FRIDERICUS FABRICIUS Medi-

Medicinæ Galenicæ atque Hermeticæ anatomen Philoſophicam prælis ſubjecit Francofurti 1633. fol.

ESCHILLUS FABRICIUS Scholæ Braheæ in Svecia Rector, ſermone patrio publicavit excerpta de miraculis quæ contigerunt à temporibus Antonini Pii ad Rudolphum Imperatorem, collecta ex Hiſtoria Chriſtiani Matthiæ. Winſingoburgi *A.* 1671. 8.

FRANCISCUS FABRICIUS Marcoduramus, ex agro Juliacenſi diœceſis Colonienſis: præceptoribus uſus Hadr. Turnebo ac Petro Ramo Gymnaſii Duſſeldorpienſis in Montenſi Ducatu Rector, vir Græce latineq; doctiſſimus obiit 25. Martii *A.* 1573. ætatis 47. laudatus Thuano libro LVI. *A.* Schotto IV. 2. Tullianar. quæſt. Martino Hanckio lib. 2. de Rom. rerum Scriptoribus p. 144. Valerio Andreæ Bibl. Belg. p. 273. Sweertio Athen. Belg. p. 243. In monumentis ejus familiam ducit *Hiſtoria Vitæ Ciceronis* ſummo ſtudio ſcripta & digeſta per Conſules, quæ Jacobo Fabricio perperam tribuitur à Beughemio in Bibliographia Hiſtorica p. 87. & poſt primam editionem Colon. 1563. 8. non modo ſæpius prodiit ſeparatim, ſed & præſtantiſſimis Ciceronis Editionibus præmiſſa eſt, ut Venetæ Manutiorum, & Gruterianæ, itemque Schrevelianæ & locis aliquot integrior Gronovianæ. Editiones quasdam annotavit Thomas Crenius V. C. parte 2. animadverſionum Philologico Hiſt. p. 193. ſq. Quod vero ibidem legas Franciſcum hunc Fabricium fuiſſe



Digitized by Google

patre natum M. Johanne Fabricio Bolando, qui motus Monaſterienſes Anabaptiſtarum *A.* 1546. deſcripſit, & Franciſco Walderto ejuſdem Monaſterii Epiſcopo inſcripſit, à quo etiam filium ſuum Franciſci nomine inſigniverit, hoc non poſſum conciliare cum Jo. *A*rcomii Hagienſis Epigrammate quod præceptori ſuo Franciſco Fabricio ſcriptum refert Valerius *A*ndreas, in hoc enim fabri ferrarii filius fuiſſe haud obſcure traditur, niſi id ad alterum Franciſcum Fabricium referri potius debet.

*Fabricius fabricatur opes juvenilibus annis,*
*Cujus erat genitor non minus arte faber.*
*Sed quanto vili meus præſtat corpore, tanto*
*Ingenii patrem dexteritate præit.*
*Cecropiæ nunquam genitor juga ſacra ſubivit,*
*Cum Siculo excudit filius arma Deo.*
*Palladis inq; arces adſumma cacumina ſcandit,*
*Unde hominum errrores corrigit atq; videt.*
*Ergo Fabricius gemino ſic munere cinctus,*
*Et belli & pacis tempore tutus erit.*
*Cecropiæ auxilium te adverſum Zoile præſto eſt,*
*Te adverſum Martem Muloiber arma gerit.*

Quæ præterea de noſtro Crenius Codici Hiſtoriæ Ciceronis à viro docto adſcripta reperit, hæc ſunt: *Fratrem Philippum habuit. In bonis litteris ab ineunte ætate innutritus Lutetiæ Petrum Ramum audivit. Poſt Johannem Monhemium Elverfeldenſem primum Duſſeldorpienſis Gymnaſii à Wilhelmo*

*helmo Cliviæ, Juliæ, Montiũ Duce Anno CIↃ IↃXLIII. conſtituti Rectorem, ipſo ætate & laboribus fracto, anno CIↃ IↃ LXIII. moderamen ejus ſubiit. Et poſt mortem illius quæ IX. Sept. Anno CIↃ IↃ LXIV. accidit, ſolus habenas ejus cum Betulæo & Orydrio Collegis capesſivit. Hunc magni Viri Carolus Utenhovius, Pater & filius, Adrianus Turnebus Gallus, Adrianus Junius, Blotius, Theodorus Zwingerus, Paulus Meliſſus, Guil. Xylander, Pithopœus, Dionyſ. Lambinus, aliique ob eximiam & raram eruditionem coluerunt.* Sed ecce tibi alia Franciſci hujus Fabricii ſcripta:

*Annotationes in Pub. Terentii Comœdias*, Antw. 1567. 12. una cum Mureti notis in eundem Comicum & Lipſ. 1574. 1580. 8. Etiam in titulo editionis Terentii Pareanæ A. 1619. 4. memorantur ſed in libro ipſo fruſtra eas quæſiveris.

*In Tuſculanas Ciceronis quæſtiones.* Colon. 1569. & 1583. 8.

*In Orationes Ciceronis pro Q. Ligario, 1. & 2. Verrinam, pro lege Manilia, pro M. Fontejo, pro Milone, de aruſpicum reſponſis & de provinciis Conſularibus.* ibid. & Duſſeldorp. 8.

*In Pauli Oroſii Hiſtoriam Scholia.* Colon. 1573. 8. & Moguntiæ 1615. 8. quam editionem recognovit Andreas Schottus.

*Diſciplina Scholæ Duſſeldorpienſis.* Duſſeldorp. 1566. 8.

Tranſtulit quoque latine *Lyſiæ Orationem pro Eratoſthenis cæde*, itemque alteram *funebrem*, nec non Plutarchi librum de puerorum inſtitu-

 tione

tione, additis notis. Antwerp. 1562. 8. ad A. 1573.

Fallitur porro Antonius Teiſſerius V.C. qui in additionibus ad Elogia Thuanea T.1. p.406. illum quem Thuanus laudat Fabricium diverſum facit à Marcodurano. Sed alius, opinor, fuit Franciſcus Fabricius cujus *de motibus ſub Henrico III. Gallicis* A. 1587. 8. editus liber fertur.

Alius certe eſt FRANCISCUS FABRICIUS Ruræmondanus Medicus Aquisgranenſis, quem à Græcarum litterarum peritia celebrat Valerius Andreas. Ejus ſcripta ſunt:

*De balaeorum naturalium*, maxime eorum quæ ſunt Aquisgrani & Porceti *natura & facultatibus*, tum qua ratione illis utendum ſit, libellus Colon. 1546. 8. 1564. 4. 1616. 8.

*Conſilia de Arthritide* inter conſilia doctorum Virorum de hoc argumento collecta ab Henrico Garetio Lovanienſi. Francof. 1592. 8.

Tragœdia *Gregorii Nazianzeni*, quæ *CHRISTUS patiens* inſcribitur, *latinis verſibus* reddita. Colon. & Antw. 1550. 8.

Fovet & hodie Paſtorem & Profeſſorem Theologum Franciſcum Fabricium Leida, cujus Oratio inauguralis de CHRISTO unico & perpetuo Eccleſiæ fundamento lucem vidit ſub auſpicium Anni 1706. Verum de ſolis illis me dicendum ſuſcipere memini Fabriciis, qui diem jam ſuum obierunt.

FRIDERICUS FABRICIUS Corpus Juris Cameralis vulgavit Francof. 1623. 4. deſcriptum

ptum magnam partem è Jo. Forſteri Proceſſu Camerali qui prodiit Mülhuſæ 1606. 4. ut notatum Vincentio Placcio τῷ μακαρίτῃ in theatro Pſeudonymorum p. 287.

Alius FRIDERICUS FABRICIUS Gedanenſis qui Vincentii Fabricii Patris ſui Opuſcula poſt ipſius fata junctim edidit Lipſiæ A. 1685. 8. ut dicam infra in Vincentio.

Alius FRIDERICUS FABRICIUS Doctor & Paſtor ad S. Nicolai Templum & Senior Sacri Miniſterii Sedinenſis, denatus A. 1703. ætatis 62. cujus vitæ ſumma capita referunt Hiſtoricæ relationes Hamburgenſes A. 1704. p. 70. ſeq. Nova litteraria maris Baltici A. 1704. p. 71. ſeq. & D. Jo. Georgius Roſerus in programmate quod Memoriis Theologorum integrum p. 1511. inſeruit Eccleſiaſtes Lipſienſis jam ſupra ex merito nobis laudatus Henricus Pippingius. Edita ab eo ſunt Carmina varia & poëmata vernaculo idiomate non infeliciter compoſita, & Homiliæ. Vertit etiam latine juvenis admodum Davidis Kimchi Rabbini commentarium in Malachiam, & diſſertationes Theologicas vulgavit de fide dæmonum, Jen. 1663. & de Samaritaniſmo Pontificio Sociniano Fanatico. Witeb. 1691.

GABRIEL FABRICIUS cujus extat reſponſio ad Bezam Vezelium quem Ecebolium appellat. Prodiit libellus Pariſ. 1567. 8.

GEORGIUS ANDREAS FABRICIUS poſt alia officia Scholaſtica cum laude geſta ab A. 1626. Rector Mülhuſinus, in Horis ſuis ſubciſivis



Digitized by Google

ſivis Poëticis ſeu variis Anagrammatibus, Epigrammatibus & Epicis, Goslar. 1618. 12. de ſe atque familia ſua hæc inter alia ſcribit:

*Fabricios proavos, patrem, patriamque, deinde*
*Vitam vis? tenui carmine lector habe.*
*En atavum, DONATUS erat, qui nomine primus*
*Chemnicii Myſiæ donat in urbe genus.*
*Hinc abavus MATTHÆUS erat, proavuſque GEORGIUS* a)
*Hinc avus ANDREAS* b) *nomine clarus erat.*
*Inde THEODOSIUS* c) *pater eſt, pater optimus, at qui*
*Ante diem fato clauſerat ille diem.*
*Hertzbergæ naſcor, Gœttingæ paſcor & artis*
*Fundamenta loco: poſtea Jena polit.*
*Hinc Witeberga capit: poſt mactat honore, Magiſtris*
*Me quater octonis quando præire jubet.*
*Oldenburgiaci gero ludi ſceptra vocatus,*
*Meque ſub hac opera tertia meſſis habet.*

*Gœttin-*

a) Hic Georg Goldſchmid nomine, & re ipſa atq; opificio faber aurarius, pater fuit celebris illius Georgii Fabricii Chemnicenſis de quo mox dicturus ſum, & quem ipſum aurariæ officinæ deſtinaverat, ni Joannes Scultetus præceptor ejus à quo commendatus Joanni Rivio eſt, interceſſiſſet.

b) Hic Andreas, de quo ſupra, Georgii Frater.

c) De hoc Theodoſio infra ſuo loco dixi.

Digitized by Google

*Gœttingam inde vocor, Jova ſtatuente, Lyceo*
*Præficior ſtudiis Gymnaſiarcha bonis.*
*Heic vivo, vivamque Tibi, mi CHRISTE, libenter,*
*Eſt porro in manibus ſors mēa fixa tuis.*

Scripta ejus diligenter referuntur à Clariſſ. Viro Joachimo Meiero in Schediaſmate quod inſertum legitur Novis litterariis Germaniæ, Hamburgi ab Anno jam 1703. cum laude publicari ſolitis ab indefesſi viris ſtudii Petro Ambroſio Lehmanno Potentiſſ. Regis & Electoris Sax. Frid. Auguſti nunc à Secretis, & Gotfrido Strasbergio A. 1705. p. 357. ſunt autem hæc:

*Theſaurus Philoſophicus ſive tabulæ totius Philoſophiæ ſyſtema præceptis & exemplis complectentes. Brunſvigæ 1624. fol.*

*Catena Apoſtolica, ſeu omnium librorum N. T. Analyſis Logico Topica. Lipſ. 1634. fol.*

*Diſcurſus Philoſophicus de definitione Philoſophiæ. Mülhuſ. 1629. 4.*

*Socratica totius Organi Ariſtotelici ad fontes Rameos reductio. ibid. 1631. 4.*

*Tractatio quæſtionis an Ramus ſit peſtis Scholarum? ibid. 1631. 4.*

*Vindiciæ Veritatis adverſus Ramomaſtygen Gœttingenſem. ibid. 1632.*

*Theatridium Phyſicum. ibid. 1632. 4.*

*Crux domeſtica. Mülhuſ. 1626.*

*Corona anni, beneficiorum divinorum ſpiritualium floſculis in pædagogio Gœttingenſi à tribus Gratiis vicaria diſcipulorum manu triplici orationis filo ſecta. Gvelpherbyti 1618.*

*Miſſus octo ferculorum cum Oxybapho triplici embammatis amariſſimi amicis magnis in Pomerania paratus & appoſitus. Stetini 1624.*

*Diſſertatio inauguralis de conſtituendo Gymnaſio in Imperiali Mulhuſana Republica. Inauguratio poëtica Auditorii Cathedræ, ſubſelliorum in Gymnaſio Mulhuſino. Mülhuſ. 1626. 4.*

*Sacrum anniverſarium fundationis Scholæ Mülhuſinæ. ibid. 1627. 4.*

*Oratio de virore, flore, fructuq; Pædagogii Gœttingenſis. ibid. 1636. 4.*

*Piſcis exeſto, ſeu ſilentium Pythagoricum. Mülhuſ. 1628.*

*Joſephus. 1628. Arca Noæ. 1630.*

*Diſceptatio de origine montium. Mülhuſ. 1627.*

*Cœlum Mülhuſinum. ibid. 1632.*

*Speculum Aſtronomicum. Goslar. 1624.*

*Ethica, Politica, Aſtronomica. Compendium Theologicum. Mülhuſ. 1621. 12.*

*Libri duo quibus Petri Rami Dialectica verbis Philippi Melanchthonis exponitur. ibid. 1633. 12.*

Ex ineditis ſunt Catena Prophetica ad ductum Catenæ Apoſtolicæ elaborata: & Corona Anni h. e. omnium Evangeliorum & Epiſtolarum Dominicalium Tropologia & Schematologia. Diſputationes item & Orationes varii argumenti.

GEORGIUS FABRICIUS Chemnicenſis, vir de Antiquitate ſacra & profana, Hiſtoriaque Germanica & de litteris univerſe præclariſſime promeritus & magnis utique viris annumerandus, Natus A. 1516. & poſt ſtudia ſub Joanne Rivio

Rivio Viro doctiſſ. Rectore Annæmontano & in Academiis Germaniæ non infeliciter tractata & Lipſiæ atque Freibergæ periculo facto muneris Scholaſtici, Ephorus datus Wolfgango de Werthern cum illo Italiam inviſit *A.* 1539. ibique Antiquitatum rudera accurate ſpeculatus fuit. Reverſus Miſnenſi Lyceo præfuit per annos amplius XXVI, defunctus *A.* 1571. relicta uxore Maria Magdalena vidua cum quatuor filiis Georgio, Jacobo, (de quo infra) Henrico & Chriſtiano, filiabuſque tribus, Magdalena, Margareta, Anna. Diſcipulos habuit innumerabiles & in his præclaros multos, alios etiam ingratos à quibus non levi detrimento affectus velut ſymboli in morem utebatur dicto annum indicante natalem, *nVsqVaM tVta fIDes.* Verſu etiam valuit & ab Imp. Maximiliano II. paulo ante obitum *A.* 1570. 7. Dec. lauream cum Nobilitatis inſignibus tulit. Summa ejus fuit pietas modeſtiaque, ut ex omnibus ejus monumentis elucet. Nec vane de ſe ipſe ſcripſit in hanc ſententiam:

*Fabricius ſtuduit bene de pietate mereri,*
*Sed quicquid potuit, gloria CHRISTE tua eſt.*

In latinis pluſquam in Græcis vidit, neque tamen ideo meruit ut H. Stephanus de eo ſcriberet ut de viro *tam bene de latina lingua quam male de Græca merito*, præf. de bene inſtituendis Græcæ linguæ ſtudiis. De Fabricio hoc



Digitized by Google

conſuli poſſunt præter Matthæi Dreſſeri Orationem quæ in illius Rhetorica legitur & Epitaphia à Joach. Camerario aliiſque ſcripta & Lipſiæ 1571. 4. edita, Melchior Adamus in vitis Germanorum Philoſophorum, Henricus Pantaleo parte 3. proſopagraphiæ, David Chytræus ſub extremum libri XXII. Chron. Saxoniæ, *Jacobus* Gaddius de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis T. 1. p. 216. tum Petrus Albinus in Chronico Miſnenſi p. 362. ſeq. qui Fabricium & Georgium Agricolam doctiſſimos Miſnenſium fuiſſe non dubitat, Martinus Hanckius libro utroque de Romanarum rerum ſcriptoribus, Antonius Teiſſerius in additionibus ad elogia Thuanea, Jo. Petrus Lotichius in Bibl. Poëtica III. p. 63. Antonius Clarmundus ſive qui ſub illo nomina latet Jo. Chriſtophorus Rudigerus parte tertia vitarũ Germanica lingua ſcriptarum, & Thomas Pope Blount in celebrium ſcriptorum Cenſura. Jam Scripta ejus quorum Catalogus poſt præfat. in Origines Saxon. & apud Geſnerum, Simlerumque & Albinum texitur, in claſſes digeſta referre juvat;

## I. Poëmata varia.

*Poëmatum ſacrorum libri XV.* Baſil. 1567. 8. duobus Volum. In his Odarum ad DEUM omnipotentem libri tres, undeſexaginta carminum generibus, qui prodierant ibid. *A.* 1552. Hymnorum libri duo. ibid. 1553. Victoriarum cœleſtium liber elegiaco carmine, in quibus Angelici,

gelici, Heroici & hoſtiles triumphi ex V.T. ibid. Pæaraum Angelicorum libri III. Lipſ. 8. Pietatis puerilis liber uns, elegiaco & mixtis quibuſdam carminum generibus. ibid. 1553. Antiquæ Scholæ Chriſtianæ puerilis libri 2. Baſil. 1565.8. Epithalamiorum liber Lipſ. 1549.1551. Conſolatio ad Valentinum Gravium de morte Helenæ uxoris *A.* 1550. Elegia ad Philippum Melanchthonem de i fante qui quinto ante partum die ploravit in utero materno A. 1551. Precatio ad DEUM Spiritum S. excuſa Lipſiæ & Norimbergæ. Odæ aliquot antiTurcicæ. Isleb. 1603.

## 2. Sacra & Miſcellanea quædam.

Commentarius poſtumus, hymni & precationes in Geneſin, cum Præf. Jo. Pappi. Lipſ. 1584. 8. Argent. 1584. 4.

Summa Evangeliorum Dominicalium. Argentor. 1583. 8.

De metallicis rebus ac nominibus obſervationes variæ à Geſnero editæ Tiguri 1567. 8,

Quasdam G. Fabricii Epiſtolas vulgavit Jo. Gotfridus Olearius in ſcrinio Antiquario Halæ 1671. 8. p. 135. ſeq.

## 2. Scripta Hiſt. argumenti.

1. *Roma* ſive liber utiliſſimus de veteris Romæ ſitu, regionibus, viis, templis & aliis ædificiis. Baſil.

Digitized by Google

Baſil. 1551. 1560. 8. ſæpiuſque alibi etiam in Roma illuſtrata ſub A. Thyſii nomine edita: ſed auctior Baſil. 1587. 8. ex qua editione recuſus T. 3. theſauri Antiqv. Rom. Dicavit hunc librum Fabricius Wolfgango Wertero viro claro & docto, Theodorici Equitis & Juriſconſulti filio.

*Antiquitatum libri II.* Argentorat. apud Blaſium Fabricium 1540. & apud Oporin. 1549. 1560. 8. auctioreſque Lipſiæ & in tres digeſti libros Baſil. 1587. 8. De hoc opere præclaro quo varia antiqua monumenta illo tempore maximam partem inedita Fabricius congeſſit, dicere me memini lib. IV. Bibl. latinæ c. 5.

*Rerum in Germania, Saxonia præcipue, memorabilium libri II.* cum continuatione Jacobi filii. Witeb. 1609. fol.

*Originum Saxonicarum libri VI.* cura Jacobi filii editi Jenæ 1598. fol. Confer Clariſſ. Hankium lib. 2. de Rom. rer. ſcriptoribus p. 366. ſeq.

*De Saxoniæ Ducibus Electoribus liber.* ibid. & cum aliis ſex libris rerum Miſnicarum. Lipſ. 1669. 4.

*De Marchionibus Miſnenſibus liber,* elegiaco carmine. ibid. 1598. fol. & 1669. 4

*Urbis Miſnæ Annales libris III.* Lipſ. 1669. 4. & una cum memorabilibus Witeb. 1609. fol. Originibusq; Saxonicis Jen. 1598. fol.

*Siffridi Miſnenſis presbyteri Epitomes libri 2.* Lipſ. 1669. 4.

*Itinera* Romanum primum, Neapolitanum, Romanum

manum ſecundum, Patavinum, Chemnicenſe, Argentoratenſe, carmine deſcriptæ Lipſ. 1547. 4. Baſil. 1551. 1560. 8. Epiſtolis ſex, exquiſito verſu Hexametro, quod Olai Borrichii etiam judicium eſt p. 129. de Poëtis.

*Germania*, Poëma ſub nomine *Gerardi Fauſti* editum, notante Vincentio Placcio τῷ μακαρίτῃ Theatro Pſeudonymor. num. 1032. Sed verus titulus libri & qualis exſtat in Catalogo Bibl. Francof. p. 103. *Poëtæ Germani & exteri, Hiſtorici Germaniæ, JCti recentiores, Medici ſingulis diſtichis deſcripti.* Gorlit. 1573. 8.

*Diſticha de Hiſtoricis* & Chronographis Germanicis, item de Muſicis quibusdam & VII. Græciæ ſapientibus, de quatuor ætatibus & de quatuor virtutibus. Argentorati 1546. 8.

*Jo. Rivii vita*, Operibus hujus præmiſſa. Baſil. 1562. fol.

*Wolfg. Drechſelii* Chronicon Saracenicum & Turcicum emendatum & auctum cum appendice, cui ſecundam appendicem adjecit V. C. Jo. Reiskius. Lipſ. 1587. 8.

# 3. Veteres Scriptores recenſiti vel illuſtrati.

*Commentarius in Pæanas tres* Prudentii, Sedulii & Fortunati de vita & morte CHRISTI, atq; in hymnos tres alios Prudentii & in Romanum Martyrem brevis expoſitio. Lipſ. 1568. 8. & in editione Prudentii Weitziana. Hanov. 1613. 8.

*Poëtæ*

Digitized by Google

*Poëtæ Veteres latini Eccleſiaſtici, cum notis.* Baſil. 1562. 4. De hac collectione dixi libro IV. Bibl. latinæ capite 2.

*Fragmenta Plauti,* ad calcem hujus Comici à Joach. Camerario recenſiti. Baſil. 1558. 8.

*Notæ in Terentium* Argent. 1548. 8. Francof. 1550. 8. & Joach. Camerario curante Lipſ. 1574. 8. tum in editione Terentii Pareana, Neapoli Nemetum 1619. 4. Liber vero de fabularum, ludorum, Theatrorum, Scenarum ac Scenicorum antiqua conſuetudine libellus qui T. VIII. theſauri Antiqv. Græcarum Gronoviani p. 1695. extat, & in indice T. 13. ad Georgium Fabricium refertur, alium neſcio quem auctorem habet.

*In Virgilium caſtigationes* Lipſ. 1551. 1591. 8. & veteres Virgilii interpretes, *Servius, Donatus* ab eo recenſiti. Baſil. 1551. 1561. 1575. 1586. 1613. fol.

*In Horatium* Lipſ. 1571. 1578. 1588. 1605. 8. & veteres Horatii interpretes ab eo recenſiti. Baſil. 1555. 1580. fol.

*Publii Syri ſententiæ,* ineditis viginti auctæ, una cum pluribus gnomis undique collectis & digeſtis ſecundum ordinem litterarum. Lipſ. 1550. 1567. 8. Baſil. 1555. 8. cum ejuſdem & Eraſmi expoſitionibus.

*Diſſ. de Carminum apud Senecam Tragicum generibꝰ.* extat etiam in editione Senecæ Scriveriana Lugd. Batav. 1621. 8. aliiſque.

*Flavii*

Digitized by Google

*Flavii Soſipatri Chariſii Grammatici Inſtitutionum Grammaticarum libri V.* caſtigati. Baſil. 1551. 8.

*Cornelius Fronto aliique de proprietate & differentia latini Sermonis.* Lipſ. 1569. 8.

# 4. In uſus puerorum & Scholarum.

*Hiſtoriæ Sacræ libri X.* Lipſ. 1564. 8. 1570. 1580. 8. & edente Jacobo filio. 1610. 8. & cum notis Joh. Seb. Mitternachti, Gieſſæ 1669. 8. Hujus Hiſtoriæ exemplum poſſideo cui Lipſiæ in Collegio cui à S. Paulo nomen eſt forte à ſe reperto hos verſiculos manu ſua inſcripſit vir præclarus Jacobus Thomaſius:

*Dum loca Paulini quæ ſunt ſub carcere luſtro,*
*Hunc ubi verſiculum Sancta Maria gerit:*
Ortus & Occaſus, Aquilo mihi ſervit & Auſter,
*Quæ lapſa è cameris Tenckia ſigna tenent.*
Fabricii *invenio* ſacram, *quam forte quis olim*
*Incola projecit carceris*, Hiſtoriam.
*I Fabrici meum, quantumvis ſqualide, dixi,*
*Quis tam foetenti te ferat eſſe loco?*
*Servator tibi ſim: me perreptaſſe vicisſim*
*Hoc antrum, gratus tu mihi teſtis eris.*
*Cætera non tango, nec enim ſum naris obeſæ,*
*Satque habeo quod te vindico ab interitu.*

*De re Poëtica libri VII.* Lipſ. 8. 1603.

*Elegantiæ Poëticæ* ex Ovidio, Tibullo, Propertio. Lipſ. 1560. 8. ſub titulis 217. addito libello de ſyllabarum quantitate.

*Auten-*

*Sententiæ è Plauto & Terentio,* formulæque loquendi, libri 2. ibid.

*Elegantiarum puerilium è Ciceronis Epiſtolis libri 3.*

*De Syntaxi partium Orationis apud Græcos,* Argentor. 1546. 1555. Uratislav. 1549. & Pariſ. apud Guil. Morellum.

Alius GEORGIUS FABRICIUS, Sleſwicenſis, cujus Oratio de ſuſpicione vidit lucem Hamburgi 1614. 4.

Alius GEORGIUS FABRICIUS, cujus diſſertatio inauguralis de Collegiis Opificum præla ſubiit Jenæ A. 1655. 4.

GOTFRIDUS FABRICIUS, Leodius, Andreæ (de quo ſupra) frater ac præceptor, qui Theologiam ac Philoſophiam docuit in Academia Ingolſtadienſi.

GUIDO FABRICIUS BODERIANUS, (Perperam ab hoc diſtinguitur Hendreichio in pandectis Brandenburgicis Guy le Fevre de la Boderie) patria Faleſianus Normannus, Jacobi Fabricii F. Nicolai frater. Regis Galliæ ad Jacobum Angliæ Regem legatus, Orientalium ac Syrarum maxime literarum peritia, ab Iſ. Caſaubono in Epiſtola ad Frontonem Ducum data Lond. 1611. 7. Nonis Julii p. 706. laudatur his verbis: *Atque hæc eadem alium etiam Societatis veſtræ non obſcuri nominis Patrem à. ſpectatiſſimæ virtutis & integerrimo viro D. Fabricio Boderiano Chriſtianiſſimi Regis Legato, qui munere ſuo feliciſſime hic perfunctus, in Galliam ante paucos dies eſt reverſus, per literas enixe petiiſſe, & erat literis adje-*

*adjectum Apologetici exemplar*, *non clam me erat.* Inſignem operam præſtitit hic Guido cum Nicolao fratre in Bibliis Regiis Polyglottis Antwerpienſibus, itaque Arias Montanus in præf. ad Biblia Regia *Guidonem Fabricium*, inquit, *tum genere tum ob præclaras animi dotes vere nobilem, atque inter clariſſimos Galliæ Poëtas non immerito connumerandum, Catholicæ Eccleſiæ & religionis Chriſtianæ ſtudioſisſimum, Hebraici Idiomatis periſſimum, atque adeo Syriacæ linguæ inſigni cognitione ornatum, non eſt quod meis verbis hoc loco commendem, Ejus quippe inſignis eruditio & opera qua nos in hoc opere mirifice juvit, ipſa per ſe ſatis prædicant, à Studioſis omnibus huic Viro plurimum deberi.* Alia ejus elogia collegit in Gallia Orientali Paulus Colomeſius. Mihi ſcripta referre ſufſecerit, *Dictionarium Syro Chaldaicum*, & *Novum Teſtamentum Syriacum* charactere Hebraico, cum *verſione latina*, circa quam plagii in Eman. Tremellio commiſſi obſcure eum arguit Franciſcus Junius (confer. Jac. Thomaſium §. 427. de plagio literario.) Utraque illa obvia ſunt in Bibliis Regiis Antwerpienſibus.

*Severi* Alexandrini ſive Antiocheni potius Patriarchæ *de ritibus baptiſmi & ſacræ Synaxis apud Syros* Chriſtianos receptis liber, primum in lucem editus Guidone Fabricio Boderiano exſcriptore & interprete. Antwerp. ap. Plantin. 1572. 4.

*Syriacæ linguæ prima elementa.* ibid. ad Severi calcem.



Digitized by Google

*L'Encyclie des Secrets de l'Eternité* & pluſieurs autres odes & ſonnets. ibid. 1570. 4.
*La Galliade*, ou de la revolution des Arts & ſciences. à Paris, 1578. 4.
*Oeuvres & Melanges Poëtiques.* ibid.
*Hymnes Eccleſiaſtiques & Cantiques.* ibid. 1572. 8. Confer Bibliothecam Gallicam Franciſci Grudei Crucimanii, (La Croix du Maine.)

GUILELMUS FABRICIUS, Canonicus Pictavienſis, à quo ſe in editione Bibliorum latinorum A. 1540. ad MSS. Codd. exacte collatorum adjutum teſtatur Robertus Stephanus, virum Hebraice, Græce & latine erudititiſſimum celebrans.

Alius GUILELMUS FABRICIUS Noviomagus, Theologus & librorum cenſor in Academia Lovanienſi, Decan. ad D. Petri & Privilegiorũ Academiæ conſervator defunctus A. 1628. Edidit *Enarrationem in Dominicam Paſſionem* è variis *Leonis M.* locis ac ſermonibus erutam, cum Iſagoge & notis. Lovan. 1600. 8. Tum nomine ſuo præterito *Confutationem Cenſuræ quorundam Theologorum Pariſienſium* ſub nomine Facultatis Theol. Pariſienſis editæ in quasdam Propoſitiones ex *Antonii Sanctarelli* libris collectas. ibid. 1627. 4. Illam Cenſuram acrem & doctam vocat Gramondus lib. XV. Hiſt. ad A. 1626.

Alius GUILIELMUS FABRICIUS, Hildanus, Helvetius, Georgii Friderici Marchionis Badenſis atque inde Reip. Bernenſis Medicus ac Chirurgus eximius denatus Bernæ A. 1634. ætatis 74. Scripta reliquit non pauca, quæ maximam partem

partem continentur in Volumine edito Francofi 1646. fol. cujus titulus: *Opera Obſervationum & Curationum Medico Chirurgicarum quæ extant omnia*. In his occurrunt *Obſervationum & Curationum Centuriæ ſex*, vulgatæ antea ſeparatis voluminibus A. 1606. 1611. 1614. 1619. 1627. tum quoque conjunctim Lugd. 1641. 4.

*De conſervanda Valetudine, de thermis Valleſianis, & Acidulis Griesbacenſibus Conſilium*, quod prodierat *Francof.* 1629. 4.

*De thermis Fabarienſibus ſive Piperinis in Rhætia*, de extractione fœtus mortui, & de Magiſtralibus quorundam Medicamentorum compoſitionibus Epiſtola ad D. Paulum Croquerum. ibid.

*De Dyſenteria liber*. Oppenheim. 1616. 8.

*De Lithotomia veſicæ liber*, ex Germanico latine verſus per Henr. Schobingerum, Sangallenſem. *Baſil.* 1628. 4. & Anglice Lond. 1640. 8.

*De Gangræna & ſphacelo* tractatus Methodicus. *Francof.* 1600. 8. Oppenheim. 1617. 4. Hunc librum Hieronymo *Fabricio* ab Aquapendente perperam tribuit Vir Clariſſ. Henningus Witte in memoriis Medicorum p. 48.

*De Ichore & Meliceria Celſi.*

*Herniæ uterinæ Hiſtoria* Michaëlis Dœringii, cum reſponſione ad ejus Epiſtolam, in qua varia de affectibus uterinis, extractione fœtus mortui, Mercurio & Antimonio.

*De Combuſtionibus* quæ oleo, aqua fervida, ferro candenti, pulvere tormentario, fulmine & quavis

quavis alia materia ignita fiunt, liber, un: cum buſto ſive memoria D. Caroli Utenhovii. *Baſil.* 1607. 8.

*De vulnere graviſſimo à ſclopeti ictu*, obſervatio & curatio ſingularis, cum inſtrumentorum novorum adumbratione. Oppenheim. 1614. 8.

Tractatus *de ſclopetaria Curatione*, latine redditus per Jo. Henr. Cavalerum.

*Epiſtolarum ad Amicos, horumque ad Fabricium, Centuria una.*

*Ciſta militaris*, hoc eſt deſignatio præcipuorum Medicamentorum, Inſtrumentorumque, quibus Medicum Caſtrenſem inſtructum eſſe convenit.

Memorantur Clariſſ. Merklino in Lindenio renovato etiam ſeparatim *obſervatio de trichiaſi* ſive mictione pilorum, alia item *de ſemine Aniſi carbonibus & pilis cum urina rejectis* atque tertia *de monſtro Lauſannæ exciſo.* Verum & hæ in Obſervationum centuriis leguntur. Prodiit & ſeparatim *de prodigioſis inediis* obſervatio *Bernæ* 1604. 4. Prætereo quæ ab Henningo Wittenio in *Biographia* referuntur ſcripta Germanice. *Tractatus de præſtantia Anatomes, De miſeria Vitæ humanæ, De Chriſtianorum comeſſandi ratione* (ita transfert Vir Cl. titulum libri *Francof.* 1624. 4. editi Chriſtlicher Schlaf-Trunck /) & *de Angina.*

HENRICUS FABRICIUS Epiſcopus Spirenſis, *Laurentii Surii Chronicon* è latino in Germanicum

cum tranſtulit idioma Coloniæ 1568. fol. Vitas Sanctorum 1585. fol. & *Catechiſmum Romanæ Eccleſiæ* è majore Catechiſmo Tridentini Concilii excerptum. ibid. 1570. & Oeniponti 1600.8.

Alius HENRICUS FABRICIUS Tabernæmontanus ( Bergzabern in ditione Bipontina) Emanuelis Tremellii in Schola Hornbacenſi & in Argentoratenſi Academia Joannis Sturmii diſcipulus, in Comitiis Spirenſibus A. 1572. Ordinum Belgii ad Imp. Maximilianum interpres ab eo laurea poëtica donatus , ut narrat Melchior Adamus in vitis Medicorum p. 187. Philoſophiæ ac Medicinæ Doctor ſalutatus eſt Baſileæ A. 1574. Hornbacum ex Italia reverſo profeſſio Philoſophica ac deinde Rectura Gymnaſii commiſſa eſt quam geſſit uſque ad A. 1600. quo rude donatus eſt à Joanne Palatino Principe: Obiit A. 1612. Edidit *gratulationem Heidelbergæ ad Caſimirum Comitem Palatinum Rheni & Eliſabetham Auguſti Saxoniæ Principis filiam.* Heidelberg. 1570. *Vitam Hieronymi Tragi* Medici Uratislavienſis, *Epigrammata* item quæ rotunda & ſuavia Adamus appellat, apud quem hoc quoque extat Epitaphium noſtro poſitum ſatisglorioſum :

*Qui CHRISTUM coluit, coletq; in ævum,*
*Iſta Fabricius recumbit urna,*
*Summus Philoſophus, Poëta ſummus,*
*Et ſummus Medicus. Dolete Amici.*

HENRICUS FABRICIUS alius, Jacobi Fabricii Archiatri Danici (de quo infra) filius edidit

dit Orationem de Julii Cæſaris rebus præclare geſtis. Hafniæ 1640. 4.

HIERONYMUS FABRICIUS ab Aquapendente Thuſciæ civitate, ſollers ille operum Naturæ indagator & Myſteriorum epopta (ut vocatur à Petro Petito IV. 9. Miſc.) Patavii Gabrieli Fallopio præceptori ſuo ſucceſſit & Chirurgica Anatomicaque docuit, extinctus A. 1619. ætat 82. Ob inſignem doctrinam à Senatu Veneto Equitibus S. Marci adſcriptum & aureo torque donatum conſtat. Pro funere eum laudavit Joannes Thuilius, cujus Orationem exhibet Henningus Witte vir de Hiſtoria litteraria ſæculi ſuperioris meritiſſimus in memoriis Medicorum p. 38. Conſuli etiam poſſunt de Hieronymo noſtro Carolus Patinus in Gymnaſio Patavino, & elogia Patavina Jo. Phil. Thomaſini, Paulus item Freherus in theatro virorum doctrinæ & ingenii laude illuſtrium, & Georgius Abraham Merklinus in Lindenio renovato. Mihi ſatis fuerit ſcripta illius ſuccincte eſſe perſecutum, ſunt vero hæc:

*Opera Anatomica de formato fœtu, de formatione ovi & pulli, de locutione & ejus inſtrumentis, & de brutorum loquela.* Patav. 1625. Francof. 1623. 1648. fol. Horum pleraque etiam ſeparatim prodierunt.

*De viſione, voce, auditu.* Venet. 1600. Patav. 1603. Francof. 1605. 1613. fol.

*De Muſculi artificio & oſſium dearticulationibus.* Vicentiæ 1614. 4.

De

*De reſpiratione & ejus inſtrumentis libri duo.* Patav. 1615. 4. Venet. 1620, 4.

*De Motu animalium ſecundum totum* Venet. 1610. Patav. 1618. 4.

*De gula, ventriculo & inteſtinis* tractatus. Patav. 1618. 4.

*De totius animalis integumentis opuſculum.* Patav. 1618. 1642. 4.

*Pentateuchos Chirurgicum* ſeu *libri V. Chirurgiæ.* Francof. 1592. 1604. 8.

*Opera Chirurgica*, in quibus præter pentateuchum jam memoratum occurrunt *operationes* Chirurgicæ & *inſtrumentorum* enumeratio, cum diſſ. de abuſu cucurbitularum in febribus putridis Patav. 1647. & 1666. fol. additis figuris ære deſcriptis. Extant & Germanice Norimb. 1672.

*Medicina Practica* è Bibl. Joannis Bourdelotii. Pariſ. 1634. 4.

*Conſilia Medica*, in Conſiliis Medicinalibus Joſephi Lauterbachii Francof. 1605. 4.

Alius HIERONYMUS FABRICIUS Auguſtanus, Simonis Fabricii, de quo infra, filius, Comitum Caſtellenſium Hohenloicorum nec non Chriſtiani Marchionis Brandenburgici Archiater denatus Winshemii A. 1632. æt. 67. cujus Exercitatio de Mania Baſil. 1595. edita exſtat. Vitam illius deſcribit Paulus Freherus in theatro Virorum eruditorum p. 1362. uſus Concione quam in funere ejus habuit Rochus Meiſterus Sacerdos Winsheimenſis & parentationibns me-

moriæ Fabriciorum Simonis & Hieronymi conſecratis à Filio Jo. Wolfgango Fabricio.

JACOBUS FABRICIUS. Septem hoc nomine recenſet doctiſſimus & accuratæ induſtriæ ſcriptor Joannes Mollerus in Homonymoſcopia p. 672. Horum primus eſt M. Jacobus Fabricius, Georgii Chemnicenſis filius, cui plura parentis ſcripta poſtuma & ante vulgatorum auctiores editiones debemus, ut ſupra in Georgii Fabricii ſcriptis annotavi. Utrum Patri in Rectura Miſnenſi ſucceſſerit non poſſum dicere, at circa idem tempus reperio Jacobum quendam Fabricium præfuiſſe Scholæ Hallenſi in Saxonia.

M. JACOBUS FABRICIUS alter, Phyſices in Academia Hafnienſi ab A. 1540. Profeſſor, deinde Paſtor Osbyenſis in Cimbria, defunctus A. 1566. ætatis 56. de quo Mollerus jubet conſulere Eraſmi Vindingii Academiam Regiam Hafnienſem p. 71. & Canuti Bramtii Nænias p. 15. Scripta ejus nec à Simlero, neque à Bartholino in libro de ſcriptis Danorum ulla memorantur.

Tertius JACOBUS FABRICIUS, Gedanenſis Eccleſiaſtes & Rector Gymnaſii A. 1637. defunctus, de cujus vita & controverſiis quæ ipſi quod Calvini dogmata introducere vellet, cum ſtrenuis vindicibus doctrinæ Lutheranæ interceſſerunt, adeundus Chriſtophorus Hartknochius Hiſtoriæ Eccleſ. Pruſſicæ, Germanico idiomate vulgatæ, libro præſertim tertio. Scripta hujus Jacobi Fabricii ſunt, Germanice edita omnia:

Con-

Digitized by Google

Conciones tres de S. Cœna, cum præf. D. Pezelii. Steinfort. A. 1599. 4. Et cum adverſus has Michaël Coletus acrem cenſuram edidiſſet ſub titulo: Beweiß-Schrifft daß D. Fabricii Rectorn und Predigers zu Dantzig drey Predigten vom Heil. Abendmahl eine rechte Calviniſche Grund-Suppen / und D. Fabricius ein pur lauter ausbündiger Calviniſt ſey / Königsberg 1608. 4. Fabricius contra ſcripſit refutationem probationis Coleti in tres diſtinctam partes, cujus prima lucem vidit Oppenheimii A. 1613. altera 1615. 4. tertia inedita in Georgii Pauli manibus verſata eſt ut notat Hartknochius p. 789. docens Fabricium hoc ſcripto hiſtoriam certaminum Eccleſiæ Dantiſcanæ quinquaginta amplius annorum fuiſſe complexum. Edidit præterea A. 1603. ſen nomine ſuo non adſcripto Confeſſionem Doctrinæ Civitatum quarundam Boruſſiæ. Perperam Johannes hic Fabricius dicitur in tomo 1. Diarii Biographici Witteniani, & Johannis Fabricii Dantiſcani ab hoc plane diverſi & Orientalium literarum callentiſſimi ſcripta cùm iſtius ſcriptis confunduntur, neque hoc in ſecundo Tomo eſt emendatum.

Quartus JACOBUS FABRICIUS, Senior, Tundera Cimber; ex Eccleſiæ Patriæ Diacono Aulæ Holſatico Gottorpienſis ab A. 1588. Eccleſiaſtes & A. 1600. 6. Nov. Hamburgi electus in Paſtorem ad templum S. Catharinæ: cum vero tunc à Principe ſuo non dimitteretur, poſteaq; a Calvinianis prævalentibus, officio pelleretur

C 5 (con-

(confer laudati Molleri Iſagogen ad Hiſt. Cimbricam p. 614.) electus iterum eſt A. 1610. 17. Jun. in Paſtorem ad S. Jacobi vocatuſque Hamburgum venit & die 3. Auguſti ad hoc munus ſolenni ritu introductus fuit. Inſpector præterea Gymnaſii ab Ampliſſ. Senatu delectus A. 1614. non diu præfuit, jam enim A. 1616. à Sereniſſ. Duce Holſatiæ Friderico iterum vocatus migravit Slesvicum, & Concionatoris aulici ſupremi atque ab A. 1636. Superintendentis Generalis munere ibi functus eſt uſque ad A. 1640. cujus anni die quinto Nov. octogenario major eſt extinctus. Itaque in Catalogo Lectionum Gymnaſii Hamburgenſis quales publicari quotannis ſolent A. 1616. hæc de Jacobo Fabricio leguntur: *De operis vero & lectionibus quibus impoſterum diligentia illius & labores forent locandi, non eſt quod polliceri Gymnaſio huic aut ſtudioſis quicquam poſſit. DEUS enim qui homines nos quaſi aleæ calculos habet, collocat ubi vult, alium huic, alium alii inſerit loco, etiam illum ad Illuſtriſſimum Slesvici & Holſatiæ Principem hinc avocavit, ut utriusque Ducatus Eccleſiæ & piorum cœtui magno cum emolumento & ſalute præſit.*

Quintus JACOBUS FABRICIUS Slesvicenſis, hujus de quo jam dixi filius, Parentis ſui in utroque officio ſacro Coadjutor & ab A. 1640. ſucceſſor ſed non diu poſt patrem, Anno ſcilicet 1645. 24. April. defunctus. De utroq; hoc Sleſvicenſium Eccleſiarum Antiſtite Patre ac filio copioſius edocebimur, cum Clariſſ. Molleri Cimbria litterata

terata

Digitized by Google

terata lucem viderit, quod cupide exſpectant mecum quotquot rerum ſcitu dignarum cognitione ducuntur.

Sextus JACOBUS FABRICIUS Roſtochienſis, Medicæ artis ac Mathematum, in quo ſtudio Tychonis Brahei inſtitutione uſus fuerat, in patria Academia Profeſſor & Ducum Megapolitanorum primum, deinde potentiſſ. Regis Daniæ Archiater & Prælatus Aarhuſienſis obiit A. 1652. ætatis 75. Hafniæ, ſucceſſorem nactus generum D. Simonem Pauli ut ex programmate conſtat quo memoriam ejus poſt exuvias Roſtochium translatas decoravit B.D. Auguſtus Varenius. Vide Andreæ Tſcherningii Orat. funeri ejus dicatam editamque Roſtoch. 1653. 4. Henningii Wittenii memorias Medicorum p. 144. ſeq. Pauli Freheri Theatrum eruditor. p. 1379. & Jo. Molleri paralipomena ad Albertum Bartholinum de Danorum ſcriptis p. 248. ſeq. Monumenta ingenii hic Fabricius reliquit:

*Periculum Melicum*, ſeu Poëmatum Juvenilium fœturas priores. Halæ Sax. 1600. 8.

*Inſtitutionem Medici*, Practicam aggredientis. Roſtoch. 1639. 4.

*Uroſcopiam* ſeu de urinis tractatum. ibid. 1605. 8.

*Diſſertationes* de juramento Hippocratis, de incubo, de vertigine, de catarrho, de cephalalgia autumnali, de colica, de peripnevmonia, de pleuritide, de empyematis natura & curatione, de hæmoptyſi ſive ſanguinis per os re-

jectione,

jectione, de phtiſi, de angina, de tuſſi, de aſthmate, de dyſenteria, de ſcorbuto, de variolis & morbillis, de cholera, de ſuffocatione uteri, de ictero, de peſte, de calculo, de deliriis in genere & in ſpecie de phrenitide &c.

*Diſſertationem de novantiquo capitis morbo & dolore*, cum aliis diſquiſitionibus Medicis, de difficilioribus nonnullis materiis practicis. Roſtoch. 1640. 4.

*Orationem de cauſis cruentationis cadaverum præſente homicida*, cum quatuor *programmatis*, inter feſti Academiæ Roſtochienſis Jubilæi A. 1619. celebrati acta p. 345. ſeq. ibid. 1620. 4.

*Epiſtolam de Vulneribus Capitis, & aliarum partium, ſingularibus.* In Greg. Horſtii obſerv. Medicis prioribus Ulmæ 1628. p. 483. ſeq.

Inedita celebrantur ejus Poëmata, à Thoma Bartholino p. 147. diſſ. de Medicis Poëtis. Prelo paratas etiam præſtantiſſimo Genero reliquit Conſultationes, & in Oſwaldi Crollii Baſilicam Chymicam animadverſiones, quæ necdum viderunt lucem quod ſciam.

Septimus JACOBUS FABRICIUS Goslino Pomeranus, glorioſiſſ. Guſtavi Adolphi Sveciæ Regis primum à Concionibus Caſtrenſibus, deinde Generalis per Pomeraniam Orientalem in vigeſimum uſque annum Superintendens, Paſtor in templo Cathedrali & Profeſſor in Illuſtri Gymnaſio apud Stetinenſes primarius, quem denatum A. 1654. (ætatis 61.) programmate funebri celebravit Jo. Micrælius, quod extat in Henningii

ningi Wittenii Memoriis Theologorum p. 1089.
Scripta ejus hæc ſunt:

*Oratio inauguralis de agno ſuper montem Sion ſtante.* Stetin. 1642. 4.

Gottſeelige Erinnerung vom Heil. Abendmahl. Hamb. 1615. 8.

XXXV. Krieges Fragen aus GOttes Wort und den Schrifften D. Lutheri gründlich beantwortet. Erfurt 1632. 12.

Juſta Guſtaviana oder Chriſtliche Leich-Predigt Guſtavo Adolpho König in Schweden gehalten. Stetin 1633. 4.

Troſt- und Feſt-Predigten. Leipzig 1632. 4.

Gründliche Widerlegung des falſchen Vorgebens/ damit den Weyland großmächtigſten nunmehro aber höchſt-ſeeligſten König zu Schweden Guſtavum Adolphum wegen der Calviniſterey verdächtig zu machen/ ein Calviniſcher Prediger aus der Pfaltz Joannes Conradus Hopfius ſich bemühet hat. Stetin 1634. 4.

*Diſputationes in Geneſin, & in Epiſt. ad Romanos* neſcio an integræ editæ.

*Conciones LXXXIII. in librum Judicum.* Das edle Wunderbuch der Iſraelitiſchen Richter in 83. Predigten erkläret. Nürnberg 1636. 4.

Hiſtoriſcher Bericht von Bernimo König zu Stetin. ibid. 12.

Geiſtlicher Buß-Krantz in LXVII. Predigten verfaſſet. Stetin 1636. 1644. 4.

Probatio Viſionum, Chriſtliches Bedencken von Geſichtern/ deren etliche können Göttliche Offenbarun-

barungen/ etliche aber Teufeliſche Verführungen ſeyn/ müſſen derowegen nothwendig geprüfet und nach Anleitung gewiſſer Kenn Zeichen geprüfet werden. Norimberg. 1642. 4. typographum curante D. Jo. Sauberto. Super hoc libro gravis Fabricio controverſia interceſſit cum Jacobo Stolterfotho Paſtore Lubecenſi, hic enim ei oppoſuit Conſiderationem Viſionum oder Schrifftmäßiges Bedencken/ was von Geſichtern heutiges Tages zu halten ſey. Lubec. 1634. 12. Hinc à Fabricio edita *Invicta* quam vocat *viſionum probatio*, oder wolbefeſtigte Widerlegung der nichtigen Schein-Gründe ꝛc. Stolterfothius repoſuit conſiderationem Viſionum Apologeticam Lubec. 1645. 4. & nothwendige höchſt-abgedrungene Warheit und Ehrenrettung wider D. Fabricium Lubec. 1647. Reſpondit Fabricius in der Gebühtmäßigen Ablehnung der gantz unverdienten Schmach welche ꝛc. Stetin 1647. Samuel quoque Pluſterus pro Fabricii ſententia ediderat ſcriptum hoc titulo: Kurtze Hintertreibung des Irrthums welchen M. Jac. Stolterfoth ausgeſtreuet. ibid. 1646. 4. Extat Stolterfothi kurtze Antwort auf die Charteque Sam. Pluſteri. Lubec. 1646. 4. & contra Fabricium pars ſecunda Apologiæ der nothwendigen höchſt-abgedrungenen Warheit und Ehren-Rettung. ibid. 1648. 4.

*Concionum Funebrium Decades V.* Stetin. 1650. 4.

*Juſtitiæ adminiſtrandæ neceſſitas & utilitas*, Land-Tags Predigt aus Deut. XVII. 18-20. ibid. 1640. 4.

JACO-

JACOBUS COSMAS FABRICIUS auctor notarum ſtigmaticarum adverſus Magiſtrum triginta paginarum, qui libello uno Eccleſiaſticam & politicam poteſtatem complexus eſt. Francof. 1612. 4.

JOACHIMUS FABRICIUS, cujus extat Concio de æterna Prædeſtinatione. Witeb. 1593. 4.

Alius JOACHIMUS FABRICIUS Paſtor ad S. Mariæ Stetini, denatus A. 1679. 29. Jul. ætatis 62. qui Quæſtiones Theologicas de Deſcenſu CHRISTI ad inferos, reſurrectione & adſcenſione edidit. Stetin. 1649. 4. ut diſſertationes ejus alias Theologici argumenti, v. g. de Eccleſia de juſtificatione, Concioneſque funebres prætercam. Dicitur & idem eſſe *Joach. Fabricius* Freibergenſis, qui Theologiæ ſe ſtudioſum appellat in ſcripto edito Hamburgi 1667. 4. Bedencken über der Schrifft / welche M. Matthæus Bugeus General-Superintendent der Alten Marck / D. Jo. Mollero, Seniori in Hamburg / und ſeinen Glaubens-Bekäntniß entgegen geſetzt.

JOANNES BAPTISTA FABRICIUS, Auguſtanus, Simonis (de quo infra) filius, Rudolphi II. Imp. à Conſiliis, & Advocatus Aulicus A. 1613. defunctus: De eo Paulum Freherum ſi placet vide in theatro virorum eruditorum p. 992. ſeq.

JOANNES FABRICIUS Norimbergenſis, ſucceſſor Andreæ Oſiandri, primi poſt Reformationem ad D. Laurentii ædem Paſtoris, defunctus A. 1558. ætatis 62. De quo idem Freherus p. 177.

177. Filii ejus Andreas, M. Jo. Baptiſta Paſtor Fürtenſis, & David Fabricius.

JOANNES FABRICIUS alter, Jo. Baptiſtæ jam memorati filius, Miniſt. Eccleſiaſtici Norimbergenſis Antiſtes & per duodequadraginta annus ad ædem S. Sebaldi Paſtor.

JOANNES FABRICIUS tertius, Jo. Baptiſtæ nepos, Theologus clariſſimus Altdorfinus & hinc Paſtor Norimbergenſis ad Templum S. Mariæ A. 1676. ætatis 58. denatus die 26. April. cum paulo ante pro concione expoſiturum verba Siracidis XXXVII. 28. *Hominis vita finiti eſt ævi*, apoplexia corripuiſſet. Confer Vitam ipſius Concioni funebri à B. Conrado Feuerlino editæ ſubjectam, Paulum Freherum libro laudato p. 714. Memoriam Jo. Fabricii ſcriptam à D. Jo. Conrado Durrio, quam Reverendus & Patri cognominis filius, Altdorfinus nuper & jam ab A. 1696. Helmſtadienſis Theologus primarius & Abbas Regiæ Luteræ D. JO. FABRICIUS parentis ſui poſtumis *prælectionibus Theologicis in locos Philippi Melanchthonis* præfixit. Magni vero Danielis Omeiſii viri doctiſſimi, nuper eheu litteris elegantioribus erepti verba, quibus de ſcriptis patris Fabricii mentionem facit, prætermittere nefas duxerim. Ita vero ille in Gloria Academiæ Altdorfinæ p. 34. *Sicut Veſpaſianus ajebat Imperatorem ſtantem oportere mori, atque Iuellus celebris in Anglia Epiſcopus, Epiſcopum debere concionantem mori; ita noſter media in Concione & conſpectu confertiſſimi fidelium cœtus ab ore*

*ſuo*

*ſuo pendentis è ſtatione ſua per apoplexiam ad capeſſendum æternæ beatitatis præmium ab Imperatore ſummo evocatus eſt, relicto non tantum filio Plurimum Reverendo, paternarum Virtutum ex aſſe hærede, ſed & monumentis quibusdam, paucis illis quidem, verum è quibus tanquam ex ungue leonem quis cognoſcat: videlicet* Tractatu de κακοζηλία gentilium, *diſputationis inſtar Præſide B. Dilherro Jenæ quondam defenſo: è quo ſcripto doctiſſimo doctiſſimus Vir Samuel Bochartus ingenue profeſſus eſt ſe non pauca didiciſſe.* Homiliis *etiam nervoſe ac ſolide adornatis* ad Auguſtanam Confeſſionem, *hisque ſubjunctis notis eruditiſſimis:* (XXVIII. Predigten über die Augſpurgiſche Confeßion/ darin 1. ein Bibliſcher Text erkläret/ 2. der Beweiß des Articuls daraus genommen/ 3. der Nutz deſſelben in unſerm Chriſtenthum gewieſen wird. Norimb. 1652. 4. his adde Conciones III. in exitu & ingreſſu anni. ibid. 1661. 4.) *libello denique qui inſcribitur* Raphaël, *& uſui pietatis tum domi tum inter itinera excitandæ dicatus eſt.* His poſt beatum Viri ex hac vita exitum ſucceſſere Conciones in Jobum: Die Gedult-Schul/ oder CIV. Predigten über den Job/ auch ein geiſtliches A.B.C. oder XXIII. Predigten/ in welchen vierwörtige Sprüche der Heil. Schrifft nach Ordnung der Buchſtaben des Alphabets erkläret werden.

JOANNES FABRICIUS, Eccleſiaſtes Witebergenſis, qui ante decem plus minus annos obiit, cujusque nihil quicquam extare memini præter Conciones quaſdam in novi anni auſpiciis ſeparatim



Digitized by Google

ratim vulgatas Witebergæ A. 1668. 1672. &c.

JOANNES FABRICIUS Stetinenſis JCtus. Cujus diſſertatio de reſcriptis moratoriis ventilata eſt in Academia Baſileenſi.

JOANNES FABRICIUS Paſtor Zillenzigienſis qui repetitionem fidei Chriſtianæ edidit Francof. 1599. 8. & Germanice, Manuale articulorum fidei. ibid. 1608. 8. ac Roſetum Chriſtianum pro afflictis. ibid. 1585. 8. Norimb. 1602. 12. Magdeb. 1596. 12. Precationum formulas. ibid. 1606. 8.

JOANNES FABRICIUS Friſius, qui de maculis in ſole obſervatis diatribam edidit, Witebergæ A. 1611. 4. Alius Joannes Fabricius qui ex parte Auguſtanæ Confeſſioni addictorum interfuit Colloquio Thorunienſi A. 1645.

JOANNES FABRICIUS Gedanenſis, linguarum Orientalium peritus, ut teſtatur publicatum ab eo teſtamentum Muhamedis, ſpecimenque Arabicum, ſive tria ſcripta Arabica cum verſione & notis Grammaticalibus ac Coronide de Poëſi Arabum. Roſtoch. 1638. 4. Licet nolim inficiari quod in Catalogo Bodlejano annotat Thomas Hydeus, Verſionem Carminis Abul Olæ verum auctorem agnoſcere virum in his litteris præſtantiſſimum Jacobum Golium, à quo eam Fabricius acceperit. Confirmat hoc enim ipſe Golius præfat. ad Grammaticam Arabicam Erpenianam.

JOANNES FABRICIUS, Rector Schafhuſanus, Joannis Ludovici, de quo infra, Pater A. 1638.

Digitized by Google

1638. denatus, qui calamum ſtrinxit adverſus fratres Roſeæ Crucis. Vide Heideggerum in Vita Jo. Ludovici Fabricii p. 11.

JOANNES Georgii F. FABRICIUS cujus Hemerologium ex Jac. Auguſti Thuani Hiſtoriis confectum vidit lucem Neapoli 1617. 8. Ibidem excuſa ejus Chryſoſticha &c.

JOANNES FABRICIUS Fiſchelenſis è diœceſi Colonienſi, Germanus, Soc. Jeſu presbyter, Bonnæ Sociorum præfectus, *A.* 1656. 26. Sept. ætatis 62. obiit edito Germanice libro *de gravi crimine detractionis*.

JOANNES FABRICIUS Bolandus, præter Pſalterium Lyrico Carmine latino redditum edidit libros X. de motu Monaſterienſi, verſibus Elegiacis. Colon. 1541. & 1546. 8. Hujus Bolandi filius *F*ranciſcus *F*abricius Marcoduranus, de quo ſupra.

JOANNES FABRICIUS CÆSAR, Monachus Præmonſtratenſis, Canonicus Gladbacenſis, qui Martini Poloni Chronicon emendatius ediđiſſe ſe profitetur è MS. Codice antiquiſſimo Colon. 1616. In illa editione narrationem de Joanna *A*nglica incaſſum quæras, quam in fide dignis & antiquiſſimis Martini Codicibus extare certiſſimum eſt. *A*di ſis *F*rid. Spanhemii Fil. Opera T. 2. p. 596. 597.

JOANNES FABRICIUS MONTANUS Helvetius, ſcripſit Vitam Conradi Pellicani, editá à Raph. Eglino Marp. 1608. 4. Ejuſd. extat Oratio qua probare conatus eſt Concilium Tridentinum

num ſine ſcelere à Chriſtianis frequentari non poſſe. Baſil. 1563. 4. apud Oporin. Huic Petrus Fontidonius Orationem pro Concilio Tridentino oppoſuit editam anno eodem Venetiis, 4. Reſpondit noſter tum Fontidonio illi tum Cardillo Hiſpano, ac præterea de providentia divina commentatus eſt Baſil. 1563. 8. & de differentiis animalium quadrupedum. Tiguri 1555. 8. Carminum libros vulgavit ibid. 1556. amicus Poëtæ ſuaviſſimi Petri Lotichii Secundi cujus & ipſe verſibus celebratur. Confer *Jo.* Petri Lotichii Bibl. Poeticam parte 3. p. 108, ſed qui libros de motu Monaſterienſi perperam refert ad Fabricium hunc Montanum.

JOANNES GEORGIUS FABRICIUS, Jo. Baptiſtæ, (Arithmetici & Scholarum Germanicarum inſpectoris, diverſi à Jo. Baptiſta Fabricio de quo ſupra) filius, Medicus Norimbergenſis *A.* 1668. ætatis 75. denatus, de quo multis diſſerit Paulus Freherus in theatro Viror. doctor. p. 1405. ſeq. ex ſcriptis ejus nihil commemorans præter diſſertationes quasdam, ut de ſummo bono, de virtute Morali, de Sophiſticis elenchis, de calculo, de phrenitide &c.

JOANNES JACOBUS FABRICIUS Lehnephia Bergenſis, De quo hæc Godfrid'us Arnoldus in Hiſtoria ſive Apologia hæreſium T. 3. p. 148. Noch zuvor iſt ein ander Prediger zu Swelm Zwoll und Sultzbach / Namens Johann Jacob Fabricius in Schrifften bekannt worden / die meiſtentheils wider den groſſen Abfall der ſo genannten

Chri-

Chriſtenheit gehen / als da ſind 1) **Von den Urſachen aller Elenden** / 2) **Auslegung über** *Matth. V. 6. 7.* 3) **Das vielgeplagte und doch verſtockte Egypten / das iſt das itzige abtrünnige Maul-Chriſtenthum / welches nunmehr zu einen Heydenthum / Babel / Sodom und Egypten worden.** Amſterd. 8. 4) **Von der Wiedergeburt oder Hertzgründlichen Buſſe / den Frommen zu fernerer Prüfung / den Heuchlern zur Warnung.** ibid. Der Auctor nennet ſich hierinnen einen Diener am Worte JEſU / und eifert durchgehends wieder die gemeine Heucheley und Boßheit / hat auch einige Beyhülffe in ſeinen Vorhaben zu erlangeu / das erſte Buch dem Churfürſten zu Brandenburg **Friderich Wilhelm** dediciret / aber ſonder Zweifel ohne effect. Wie er denn ferner von ſeinem Ampte geſetzt / und Anno 1673. zu Arnſterd am (4. Mart. ſeines Alters 55. Jahr) geſtorben / wovon ſein Diſcipul D. Holterhof deſſen Lebens-Lauf publiciret hat. Er ſoll ſonſt ein ſehr gelehrter Mann geweſen ſeyn / ſonderlich im Ebreiſchen und Matheſi. Etliche Schrifften von ihm werden vorkommen **unter den Namen** *Juſti* **Klägers.**

JOANNES LUDOVICUS FABRICIUS, Joannis, Rectoris Schafhuſani de quo ſupra, *Filius*, Theologus Palatinus Heidelbergenſis magni nominis, Curiæ Electoralis ſacræ Conſiliarius & Collegii Sapientiæ Ephorus, cujus vitam dignam lectu memoriæ prodidit & Operibus ipſius junctim excuſis præfixit ipſius quoad viveret

amicus *Joannes* Henricus Heideggerus Theologus Tigurinus. Obiit Calendis *Februarii A.* 1696. Opera ipſius præfixa effigie prodierunt Tiguri 1698. 4. in his non continentur *tabulæ Chronologicæ & Hiſtoricæ* de quibus vide ſis Heideggerum in vita p. 18. Continentur porro in jam dicto operum Volumine hæc:

*Diſſertatio de Theologia & ejus Principio.*

—— *de Amicitia.* p. 10. & *Theſes ex aliis Philoſophiæ partibus* p. 14.

—— *de natura & uſu Metaphyſices.* p. 18.

—— *de omnium ſcientiarum hypotheſi univerſali.* p. 28.

—— *de variis fidei capitibus* p. 41.

*Oratio inauguralis de animorum immortalitate.* p. 49.

*Scrupuli ex ſacramenti Venerabilis furto ablati caſu, ſub* Chriſtiani Philalethæ *nomine Theologo cuidam Catholico Alſato moti ſed nondum remoti, ſolis nunc demum radiis expoſiti.* p. 65.

*Meditatio Philoſophico Theologica de Meditatione.* p. 75.

—— *de typo omnium diſciplinarum.* p. 81.

*Poſitiones de methodo ad Veritatem.* p. 91.

*Meditatio de Viis DEI, an & quousque ſint ſimiles viis hominum.* p. 93.

*Apologeticum pro genere humano contra Atheiſmi Calumniam,* ſive, falſa eſſe quæ de gentibus Atheis traduntur. p. 119.

*Diſquiſitio de Symbolica viſione DEI.* p. 142.

*Dialexis Caſuiſtica inter Theophilum & Eubulum de baptiſmo Infantibus heterodoxorum conferendo.* p. 155.

de

Digitized by Google

——— *de ludis Scenicis.* p. 174.

*Meditatio de Controverſia circa Perſonam CHRISTI inter Evangelicos agitata, eam in ſolis loquendi formulis & Scholaſticorum terminorum ambiguitatibus conſiſtere, adeoque revera nullam eſſe.* p. 237. Sine nomine auctoris vidit lucem primum *F*rancofurti 1664. 8.

*Epiſtola ad Jo. Jacobum Rekium, ſub* Jac. Danielis Humberti *edita nomine, de Libello quem ſuper Controverſia circa Perſonam CHRISTI Anonymus Cl. Fabricio oppoſuit.* p. 284.

*Euclides Catholicus, ſive demonſtratio Romanæ fidei ex primis certis & evidentibus principiis Mathematica Methodo & connexis continua ſerie propoſitionibus deducta, Ad Reverendiſſimos Viros Adrianum & Petrum de Walenburch.* p. 301. Epiſtolis ſeptem conſtat & ad confundendos Romanorum dogmatum propugnatores edita eſt ſub ficto nomine Jani *A*lexandri *F*errarii, adeoque perperam pro ſerio ſcripto Pontificii alicujus Doctoris habetur à viro erudito in Commentario de montibus Pietatis p. 551.

*Diſquiſitio Theologica de Enthuſiaſmo.* p. 350.

——— *de Hominis ad æternam ſalutem adducendi à DEO ſanctificatore dependentia. p.* 356.

*Dialexis Theologica inter Eubulum & Theophilum de limitibus obſequii erga homines.* p. 363.

——— *de fide Infantum.* p. 391.

*Diſputatio Theologica qua diſquiritur, utrum controverſia de baptiſmo per hominem privatum aut mulierem in caſu neceſſitatis adminiſtrato adcapita*

*pita ſidei, an ad quæſtionem de* εὐταξία *pertineat.* p. 399.

—— *De ſolenni novorum inter Chriſtianos templorum dedicatione & inauguratione.* p. 409.

*Dialexis inter Phylopyſtum & Anagnoſten de Catecheſeos Heidelbergenſis quæſtione LXXX. quæ eſt de Miſſa.* p. 413.

*Diſſertatio de faſtis* p. 423.

*Aliæ varii argumenti theſes & Programmata nonnulla*, quorum ultimum p. 561. eſt *adverſus Calumniam de auctore libri pro Polygamia* qui ſub Daphnæi Arcuarii nomine prodiit, & uni è Profeſſoribus Heidelbergenſibus, velut auctori tribuebatur.

Vitam hujus Fabricii qui compendio legere voluerit, is Bibliothecam Novorum librorum à Clariſſ. Neocoro concinnatam evolvet Anni M DC XCVIII. p. 654. ſeq. vel Acta eruditorum hujus anni p. 172. ſeq.

JOANNES SEOBALDUS FABRICIUS, Jo. Ludovici, de quo jam dictum eſt, frater major natu, Profeſſor Logicæ, Græcæq; linguæ hinc Hiſtoriarum quoque in Academia Heidelbergenſi & Eccleſiaſtes ad D. Petri; *Panegyricum Carolo Guſtavo Sveciæ Regi* coronato dixit, *Coronæ Svecicæ* titulo editam Heidelbergæ A. 1655. Compoſuit & *Myrtilletum* ſive *Hiſtoriam urbis Heidelbergenſis*, præterea *Manheimium* & *Lutream Cæſaream* deſcripſit A. 1656. Extat præterea ipſius *C. Julius Cæſar Nomiſmaticus*, libellus 78. paginarum, vulgatus Londini 1678. 8. in cujus titulo

Digitized by Google

tulo auctor ſe vocat *S. Theol. D. Academiæ Heidelbergenſis Profeſſorem, Comitem Palatinum.* Ad calcem voluminis hæc præterea ipſius ſcripta memorantur: *Erudita Pietas* ſive *Oratio inauguralis* ad auſpicandam Profeſſionem Heidelbergenſem A. 1653. habita.

*Neohuſium ſive de ortu & variis mutationibus Cœnobii Neuhuſani diſſertatio.*

*Diſputationum Theologico Philoſophicarum inde ab A. 1653. uſque ad A. 1674. in Athenæo Heidelbergenſi habitarum volumen.*

*Novum D. N. JESU CHRISTI Teſtamentum rythmicum.*

*Sermonum Dominicalium, feſtivorum, pœnitentialium & funebrium ad populum Heidelbergenſem ab A. 1660. ad 1674. pronunciatorum tomi duo.*

*Leſſus funebris* Glorioſiſſimæ memoriæ Ferdinandi IV. Romanorum Imperatoris publice dictus.

*Panegyricus Cæſareus*, Auguſtiſſimo Leopoldo, ſolenni Coronationis Cæſareæ die conſecratus.

*Panegyricus Regius* Auguſtiſſ. Carolo II. Magnæ Britanniæ, Franciæ atque Hiberniæ Regi in regnum Paternum Avitumque glorioſiſſime reduci dictus menſe Junio A. 1660.

*Emblemata Danica* ſive *theatrum Hieroglyphicum* in Nuptias Sereniſſimi Principis ac Domini Caroli Comitis Palatini ad Rhenum, cum Sereniſſima Principe Wilhelmina Erneſtina Regni Danici Principe Regia A. 1665.

*Selenius & Selene*, ſive Panegyricus Nuptialis Palatino Luneburgicus, Erneſti Auguſti Ducis



Digitized by Google

Brunſwigo Luneburgenſis, Epiſcopi Oſnabrugenſis & Sophiæ Comitis Palatinæ Electoralis tædis jugalibus applaudens.

In Anglia ab eo edita:

*De unitate Eccleſiæ Britannicæ Meditationes ſacræ.* Oxon. 1676.

*Epiſtola Irenica ad Verbi Divini Miniſtros Regnorum Angliæ Scotiæque indigenas, ſemetipſos ab Eccleſia Nationali ſegregantes.* Lond. 1677.

*Magnes amoris Britanno Auriacus*, Wilhelmo Henrico Principi Oraniæ, Comiti Naſſoviæ &c. Ejuſque ſponſæ Regali Mariæ, Jacobi Ducis Eboracenſis & Albanicæ, Comitis Ultoniæ, Thalasſiarchi Angliæ & Hiberniæ &c. Filiæ Primogenitæ, ſub Emblematum velo repræſentatus 4. Nov. 1677.

JOANNES WOLFGANGUS FABRICIUS Parentationes nonnullas ſive Orationes ſunebres edidit, ut in ſunere Fabriciorum, de quibus ſupra in Hieronymo Fabricio Auguſtano, in ſunere Floriani Bernbeccii Winshemienſis, Senatoris ac Prætoris Hallenſis in Svevia &c.

LAURENTIUS FABRICIUS Gedanenſis, Linguarum Orientalium per annos XXXVI. in Academia Wittebergenſi Profeſſor inclytus ac præclare meritus diem obiit A. 1629. ætatis 74. De Vita ejus evolves Henningi Wittenii memorias Philoſophorum p. 300. ſeq. Ex Elogiis quibus plures viri docti eum ex merito mactarunt, unum adſcribam Guil. Schickardi Viri præſtantiſſimi in præfat. ad Bechinat Haperuſchim: *One-*

*rant*

Digitized by Google

*rant me poſtremò ſpes plurium modernorum hujus rei neceſſariam utilitatem perite æſtimantium, nominatim è multis per Germaniam Venerandi Senioris Domini* Laurentii Fabricii *Profeſſoris Witebergenſis Veterani & Dni Joannis Buxtorfii Baſileenſis, Rabbinorum ſed Chriſtianorum, adeoque pectorum candidorum & ab invidia omni tam alienorum, ut nil præter nomen ejus noſſe videantur. Horum exquiſita judicia faciunt* &c. Scripta illius hæc ſunt:

*Partitiones Codicis Hebræi* Witeb. 1610. 4. 1626. 1671. 8. & noviſſime in Thomæ Crenii V. C. theſauro librorum Philologicorum. Lugd. Bat. 1700. 8. Merito ſuo hic liber ſtudioſis Theologiæ commendatur a pio atque erudito Theologo Wolfgango Franzio in libro aureo de interpretatione S. Scripturæ p. 45.

*Oratio de lingua Hebræa addiſcenda.* Witeb. 1594. 4. In hac inter alia diſſerit de Targumim ſive Chaldaicis Paraphraſibus librorum Vet. Teſtamenti.

*De Schembamphoraſch uſu & abuſu apud Hebræos.* Witeb. 1596. 8.

*De reliquiis ſanctis Syrarum vocum in N. T. aſſervatis.* Witeb. 1613. 4.

*Metrica Hebræorum Vetus & nova.* ibid. 1623. 8.

*Epiſtolam ad Joh. Buxtorfium* qua eum hortatur ut contra Lud. Capellum punctorum Hebraici codicis antiquitatem aſſerat, edidit Jo. Buxtorfius pronepos in mantiſſa ad Catalecta Theologico Philologica Baſil. 1707. 8. p. 434.

Alius

Alius LAURENTIUS FABRICIUS itidem Gedanenſis, ſed jam A. 1577. defunctus, de quo G. R. Curicke in præclaro opere vernaculo quo civitatem Gedanenſem deſcripſit p. 323.

Alius LAURENTIUS FABRICIUS Urdingenſis, auctor libri Germanice editi cui titulus: Gegen-Bericht und Examen des Buches Münſteriſche Inquiſition genannt / A. 1583. zu Münſter nächtlicher weiſe von einen Calviniſten in die Häuſer geworffen. Coloniæ 1585. 4.

MARTINUS THEODORUS (ſive THEODOSIUS) FABRICIUS vulgavit Harmoniam Hiſtoriæ Pasſionis & Reſurrectionis CHRISTI, Germanice, latine, Græce & Hebraice. Witeb. 1595. 8. cum Theologi egregii D. Ægidii Hunnii præfatione. Memorat Carolus Joſephus Imbonatus in Bibliotheca Latino Hebraica. p. 436.

MATTHIAS FABRICIUS libello Germanico collegit *centum falſa à Calvinianis in S. Scripturam, Patres Eccleſiæ & Auguſtanam Confeſſionem admiſſa.* Witebergæ A. 1598. 8.

MICHAEL FABRICIUS edidit reſponſionem ad Calvinum & Bezam pro Friderico Balduino. Colon. 1564. 8.

NICOLAUS CLAUDIUS FABRICIUS DE PEIRESC ſive PEIRESCIUS, Senator Aquiſextienſis, communis ille cum viveret fautor ac Patronus eruditorum, nec minus ipſe eruditiſſimus obiit A. 1637. cum natus eſſet A. 1580. Vitæ & laudum ſuarum dignum cumprimis præconem nactus eſt *Petrum Gaſſendum*, cujus libri

VI.

Digitized by Google

VI. de Peireſcii vita ſæpius editi, & ab omnibus elegantium rerum curioſis hominibns avide lecti ſunt. Subjicitur illis Peireskii laudatio dicta in Concione funebri Academicorum Romanorum 21. Dec. *A.* 1637. à *Jo. Jacobo Buccardo*, Pariſino, quæ exſtat etiam in Henningi Witte Memoriis Philoſophorum p. 420. Decorarunt præterea ejus memoriam eruditiſſimi quiq; quadraginta amplius linguis, unde poſt ejus mortem *A.* 1638. in lucem Romæ edita eſt *Pangloſſia*, ſive *Humani generis leſſus in funere delicii ſui Nic. Claudii Fabricii Peireſcii.* Scipionis quidem Grammondi verſus hi exſtant:

*Indus, Arabs, Medus, Gallus, Germanus, Etruſcus,*
*Anglus, Idumæus, Sarmata, Grajus, Iber.*
*Et quicunque venit gelido de cardine & uſto,*
*Eoisque plagis, occiduiſque ſonus:*
*Omnes Fabricio concordi voce parentant,*
*Qui norat proprios reddere cuique ſonos.*

Plura dabunt Petrus Borellus Caſtrenſis in Auctario ad vitam Peireſcii, HagæComitis A. 1655. Peraultus in Centuria Virorum Galliæ illuſtrium T. 1. p. 121. Bullartius T. 2. Academiæ ſcientiar. p. 207. Bælius in Dictionario Critico, Thomas Pope Blount in cenſura ſcriptorum & Paulus Colomeſius in Bibl. Orientali p. 175. ſeq. Quod vero Clementius in Salmaſii Vita, *multa*, inquit, *perperam neſcio quo fato in vita Peireskii à Gaſſendo relata, alias forte docebimus*, promiſſo hoc nun-

nunquam ſe, quod ſciam, exſolvit. Nihil fere typis exſcribi Peireſcius ſub nomine ſuo paſſus eſt, ſed plurima eruditorum monumenta juvit promovitque, ex quibus nonnulla etiam nomine ipſius innotuerunt, ut excerpta antiqua è Græcis ſcriptoribus quæ H. Valeſius à Peireſcio accepta illuſtravit, & Peireſciana inde appellari vulgo obtinet: Ipſe quoque plurima, Hiſtorici præcipue argumenti ſummo ſtudio collegit Peireſcius, quæ manu exarata ſervantur, ut patet ex catalogo Petri Puteani MStorum propriorum Peireſcianorum qui auctario Borelli ſubjicitur & in quo recenſentur Volumina LXXXII. Meminit & Jacobus Sponius in itinere ſuo T. 1. p. 3. edit. German. teſtatus virum hunc incredibilis induſtriæ centena propemodum Volumina MSS. poſt ſe reliquiſſe partim manu ſua partim librariorum exarata, illorum majorem partem apud heredem, decem ex illis penes illuſtrem Sibonum ſervari. *Unus*, inquit, *codex agebat de veterum menſuris ac ponderibus: alter varias complectebatur Genealogias, alii duo orientales ſpectabant linguas, alii duo qui præ cæteris mihi arridebant, veteres complectebantur Inſcriptiones, atque in his trecentas amplius ineditas.* Ante paucos annos etiam ſpes facta eſt in lucem edendarum Epiſtolarum Peireſcii, & virorum doctorum ad Peireſcium ſcriptarum binis Voluminibus in folio.

NICOLAUS FABRICIUS, Guidonis Fabricii Boderiani, de quo ſupra, frater Ariam Montanum una cum fratre juvit in Bibliis Regiis Polyglottis

Digitized by Google

glottis concinnandis, unde ab *Aria* in prolegomenis mactatur hoc elogio: *Nicolaum Fabricium Guidonis fratrem, in antiquis ac potiſſimum in Hebraica lingua non infeliciter verſatum, qui ſua diligentia & continuis laboribus in hoc opere tranſcribendo, interpretando & corrigendo inter cæteros nobis etiam adjumento fuit, huic catalogo merito inſerendum duximus.*

NICOLAUS FABRICIUS CHALASIUS. Laudatur à Laurentio Pignorio in Symbolis Epiſtolicis Epiſt. 8. data A. 1603. ad Jacobum Cavacium Monachum Benedictinum: *Pyrrhi imago imberbis & diademata cernitur in numo argenteo quinque vel ſex drachmarum, cujus mihi ectypon communicavit Vir nobiliſſimus idemque doctiſſimus Nicolaus Fabricius Chalaſius tibi etiam probe cognitus.* In tranſcurſu hoc loco notare liceat à magno Seldeno *Nicolaum Fabrum* præceptorem Ludovici XIII. Galliæ Regis, virum doctiſſimum A. 1612. defunctum quoniam *Baronius* eum alicubi *Nicolaum Fabricium* appellat, confundi cum Nicolao Fabricio Peireſcio, quod obſervans Adrianus Bailletus libro de *Auctoribus* nomen ſuum tegere ſtudentibus parte 4. c. 3. p. 505. ſingillatim conquerendum ſibi putavit de mira nominis Fabricii æquivocatione. *Je demande à un connoiſſeur, qui eſt Fabricius? Il me repond, que c'eſt un Auteur Anglois nommé Carpenter ou Charpentier. Non, reprend un autre, connoisſeur, Fabricius eſt un Auteur François nommé Marechal. Pardonnez moy, repartit un troiſieme,*

*ſieme, Fabricius eſt un Auteur Allemand nommé Schmidt. Un quatrieme connoiſſeur prend parole, pour me dire qu'on me trompe, & que Fabricius eſt le nom de deux Auteurs Normands nommez le Fevre en noſtre Langue & ſurnommez de la Boderie; & un cinquieme vient me ſoutenir que Nic. Fabricius veut dire Nic. Fabri; mais pas un ne s'aviſe de me perſuader, que ce nom peut ſignifier, Fabrice. Ce n'eſt pas encore tout. Les connoiſſeurs pour multiplier mes embarras, m'apprennent qu'il y a des Auteurs & d'autres Savans non Auteurs du nom de Charpentier, de Schmidt, de Marechal, de Fabri & de le Févre, qui s'appellent non Fabricius, comme ceux de deſſus, mais Faber; & que le méme nom de Faber marque encore d'autres Auteurs du nom vulgaire de Du Faur, Favre, Faure, Zimmermann, Werckman &c. Ainſi je trouve dans la Republique des lettres prés de quatrevingts Auteurs du nom latin & étranger de Faber & de Fabricius, dont l'equivoque me trouble dans la diſtinction qu'il faut faire des noms propres & des perſonnes particulieres de ces Auters. C'eſt l'equivoqae du Nom de* Nicolaus Faber, *qui a trompé Selden Anglois, lors qu'il a pris pour Monſieur de Peireſc M. le Févre Precepteur de Louis XIII. ſur la mention que Baronius en avoit faite ſous ce Nom Latin.* Cæterum de Nicolao Fabro illo vide Sammarthani elogia libro V. Vitam à Franciſco Balbo ſcriptam quæ opuſculis Fabri præfigitur, Pariſ. 1614. 4. Lud. Morerum in Dictionario, alioſque.

OTTO FABRICIUS ſive *Schmid*, Huſa Cimber,

ber, edidit Daniados partem primam, Sleſvici *A.* 1581. 4. Confer Jo. Molleri V. C. Iſagogen ad Hiſt. Cherſonenſi Cimbricæ p. 171. 195.

FABRICIUS PALLAVICINUS Genuenſis, Soc. Jeſu, Romæ Græcas litteras & Mathematicas, Florentiæ in Hetruria & Poſnaniæ in Polonia, Romæ iterum Philoſophiam profeſſus eſt. Rexit Cracoviæ domum probationis ſeu tironum, & in Gallia Collegium Avenionenſe. Poſt Inſpector Subalpinorum Collegiorum, ſolis æſtu atque itineris laboribus morbo contracto Genuæ deceſſit 7. Sept. Anno ſeculari 1600. Scripſit primus ut putatur (inquit Philippus Alegambe ex cujus Bibl. Jeſuitica hæc referimus) A. 1583. *de perfectione religioſa è SS. Patribus*, quo libro in provincia Polonia paſſim omnes uti ſolent. Scripſit etiam librum *de Cambiis Mercatorum*, ejus rei peritiſſimus, ſed ei immortuus eſt, itaque recognoſcendus ſcholiiſque illuſtrandus datus eſt Julio Nigrono ejuſdem ſocietatis Sacerdoti.

PAULUS FABRICIUS, cujus hocce elogium texuit Nicolaus Avancinus è Soc. Jeſu, atque ex ejus parte 3. Orationum p. 210. exhibuit vir de Germanica omni juventute ac litterarum ſtudiis immortaliter meritus & ſuperiore menſe Octobri hujus Anni 1708. rebus humanis eheu & Zitaviæ ſuæ cujus ſingulare decus erat ſubductus, Chriſtianus Weiſius libro 1. de argutis inſcriptionibus c. 4. p. 355.

*Paulus Fabricius*
*Unus ſi alius*
*Fortunæ ſuæ Faber,*
*Papiæ Philoſophus, Viennæ Medicus,*
*Hebræus, Theologus.*
*Quatuor Imperatorum aulas ſecutus,*
*Archiater, Conſiliarius,*
*Aulæ mores non induit, ſuos non*
*exuit.*
*Quos allocutus eſt ſemel,*
*Iterandi colloquii ſiti accendit.*
*Tam charus ſingulis quam utilis omnibus.*
*Æque diſcendi avidus ac docendi peritus.*
*Sive Philoſophica ſcriberet,*
*ſive in Pentateuchum commentaretur,*
*ſive in Judæos ſtylum incitaret.*
*In diſſimilium rerum argumentis ſibi ſemper*
*ſimillimus.*
*Omnem ſeveriorum diſciplinarum gloriam*
*invaſit,*
*Omnem tenuit.*
*Iſraëlita ab Eraſmo dictus,*
*ſive quod in ea ſeculi corruptela*
*vixiſſet integer,*
*ſive quod antiquam ſimplicitatem*
*retinuiſſet in Aula,*
*ſive quod omnis ejus voluptas,*
*Omnis cura, omne otium, & negotium*
*eſſet in Divinis litteris.*
*Senectutis candorem*
*Moribus Germanis geminavit:*

Ex

Digitized by Google

*Ex hoc illuſtriſſimæ familiæ ſurculo*
*Barones & Comites Nepotes*
*ſurrexerunt.*

Scripta Pauli Fabricii ab Iſraële Spachio & aliis memorantur, ut *Moravia.* Viennæ 1570.

*Carmen in obitum Caroli V. Imp.*

*Tabulæ Aſtronomicæ 4.*

*Ephemeris ſingulis anni diebus oſtendens locum Solis in circuitu. 4.*

FABRICIUS PAULUTIUS Forolivienſis Epiſcopus vulgavit Annotationes in N. T. Romæ 1619. fol. In Pentateuchum, libros Hiſtoricos & Propheticos Commentaria. ibid. 1623. fol.

FABRICIUS PEIRESCIUS. Vide ſupra in *Nicolao Fabricio.*

PETRUS FABRICIUS Polonus, Provinciæ Poloniæ in Societate Jeſu Præpoſitus provincialis A. 1622. ætatis 71. defunctus varia ſcripta in linguam tranſtulit patriam, ut Rob. Bellarmini Meditationes de ſeptem verbis CHRISTI, & Gemitum columbæ, tum Lucæ Pinelli meditationes de Euchariſtia & Thomæ à Kempis libros IV. de imitatione CHRISTI. Vide Bibliothecam Jeſuiticam Phil. Alegambe & Nathanaelis Sotwelli.

Alius PETRUS FABRICIUS Roſtochienſis recudi fecit Symbola Pythagorica cum expoſitione Philippi Beroaldi. Roſtoch. 1604. 12.

PHILIPPUS FABRICIUS B. Doctoris Lutheri diſcipulus, cujus Conciones atque prælectiones diligenti calamo excepit, ut refert Joannes



Digitized by Google

Aurifaber in præf. ad Colloquia Lutheri menſalia.

PHILIPPUS JACOBUS FABRICIUS Profeſſor eloquentiæ in Academia Roſtochienſi vix exorſus publici muneris labores febri ardente extinctus A. 1630. Ejus Epiſtola Hebraica qua Jo. Buxtorfium filium de obitu Parentis ſolatur, cum verſione latina & notis, itemque altera latina ad eundem Buxtorfium ſcripta extat in Jo. Buxtorfii pronepotis mantiſſa ad Catalecta Philologico Theologica p. 369. 436. Baſil. 1707. 8.

PHILIPPUS MARTINUS FABRICIUS JCtus qui diſſertationem inauguralem de *ἀναργυρία* ſive exceptione non numeratæ pecuniæ publicavit Argentorati 1666. 4.

FABRICIUS PIGNATELLUS Italus Neapolitanus è Societate Jeſu, Provinciæ Neapolitanæ Præpoſitus Provincialis A. 1636. ætatis 47. denatus ſcripſit de Apoſtolatu Nathanaëlis Bartholomæi, & libros quatuor de Eccleſiæ ſacrificio ſive Miſſa. Pariſ. 1660. Vide Sotwellum in Bibliotheca Jeſuitica.

SAMUEL FABRICIUS Theologus Helvetius Germanico Idiomate edidit conſiderationes beneficiorum DEI, Judicii extremi & beatæ æternitatis, tum Coſmotheoriam ſacram è *Pſalmo* CIV. Baſil. 1675. 8.

SEBASTIANUS FABRICIUS itidem Germanice vulgavit fabricam quadrantis horarii & Geometrici. Et inſtitutionem de uſu Aſtronomici & Geometrici quadrantis: item deſcriptionē Cylindri & annularis horologii.

SEO-

SEOBALDUS FABRICIUS, Vide ſupra in *Joanne Seobaldo Fabricio.*

SEPTIMIUS ANDREAS FABRICIUS Medicus Norimbergenſis, à quo ſe in Lindenio renovato ſive in opere præclaro quo vitas & ſcripta Medicorum poſt Jo. Antonium van der Linden perſequitur, adjutum teſtatur Georgius Abraham Merklinus.

SIMON FABRICIUS Marcopibertanus Francus, ex Monacho Melanchthonis diſcipulus atq; dein Rector Gymnaſii Annæani Auguſtæ Vindelicorum & linguæ Græcæ Profeſſor, ac poſt Hieronymum Wolfium Bibliothecarius, in cujus gratiam Varias lectiones è Codice MS. Auguſtano Demoſthenis annotavit. Diem obiit ſupremum A. 1593. ætatis 63. De filio Hieronymo Fabricio Auguſtano Medico ſupra dicere me memini. De Simone hoc conſulendus Paulus Freherus in theatro Virorum eruditorum p. 1487.

STATIUS FABRICIUS Profeſſor in Academia Helmſtadienſi, & Inſpector deinde Generalis Principatus Halberſtadienſis, Edidit Conciones funebres tum diſputationes binas Theologicas de fictitio Pontificis Romani in Eccleſia principatu, Helmſt. 1640. de juſtificatione hominis peccatoris coram DEO, de vocatione Miniſtrorum Eccleſiæ. De hoc Statio Fabricio conſules ubi viſum fuerit H. Wittenii Biographiam ad A. 1651. 29. Maji qui illi emortualis fuit, & Paulum Freherum in opere jam laudato p. 556. tum memorias Theol. Helmſtadienſum à Gerh. Theod. Meiero vulgatas p. 59. ſeq. E 3 STE-

Digitized by Google

STEPHANUS FABRICIUS Bernenſis Eccleſiæ Paſtor, Conciones in Hoſeam in lucem edidit Bernæ 1623. in Joëlem 1628. itemq; in Pſalmos Genev. 1622. fol. in Prophetas minores univerſos 1641. in Decalogum de impletione legis & bonis operibus, 1649. 4. Conciones feſtales. 1640. 4.

THEODORUS FABRICIUS teſte Geſnero vulgavit Coloniæ Grammaticas Inſtitutiones linguæ ſanctæ, itemque tabulas binas de nominibus & verbis Hebraicis, excuſas Baſileæ apud H. Petri. Idem Fabricius creditur non pauca ſuppeditaſſe Henrico Dorpio ad componendam Hiſtoriam de factione & furore Anabaptiſtarum in urbe Monaſterienſi, quam decem ille libris deſcripſit.

THEODOSIUS FABRICIUS Andreæ Paſtoris Nordhuſani, de quo ſupra, filius, paterq; Georgii Andreæ, de quo itidem ſuo loco dixi, Diaconus primo Witebergenſis deinde Superintendens & Paſtor Hertzbergenſis in Saxonia ſuperiore, denique ab Heterodoxis cum Calvino ſentientibus ejectus, Paſtor primarius ad D. Joannis, & Profeſſor Theologiæ Pædagogii Gœttingenſis Locos Communes è D. Lutheri ſcriptis per gnomas & Aphoriſmos edidit Magdeb. 1594. 4. 1597. 4. recuſos Londini 1651. 4. Præterea Germanico idiomate ſcripſit Hiſtoriam certaminis Sacramentarii. Magdeb. 1593. 4. Compendium doctrinæ Chriſtianæ ſive Catechiſmum D. Lutheri Hebraice vertit, quam translationem

cum

Digitized by Google

cum Græca Jo. Volandi diſcipuli ſui interpretatione edidit Mich. Neander. Witeb. 1582. 8. Ad hunc Theodoſium Fabricium Epiſtolæ quædam Theologi laudatiſſimi Polycarpi Lyſeri nuper in lucem editæ ſunt à digno illius pronepote cognomine, præſule Wunſtorpienſi, in ſylloge Epiſtolarum B. D. Polycarpi Lyſeri ſenioris Lipſ. 1706. 8.

THOMAS FABRICIUS JCtus & Academiæ Francofurtenſis ad Viadrum Syndicus A. 1594. defunctus, cujus diſſertationes Juridicæ variæ prodierunt A. 1587. 4. Vide Jo. Chriſtophori Becmanni V. C. Analecta de vitis Profesſorum Francofurtenſium p. 75.

Alius THOMAS FABRICIUS Eccleſiaſtes Dantiſcanus qui Calvinianis favit circa A. 1597. 1616. de quo Chriſtophorus Hartknochius in Hiſtoria Eccleſiaſtica Boruſſiæ p. 769. 770. ſq. 790.

Alius niſallor THOMAS FABRICIUS auctor libri Germanice editi de traditionibus humanis Eccleſiæ Romanæ. Der Römiſche Grempel-Marckt aller fürnehmſten menſchlichen Auffsätze der Römiſchen Kirchen. Neoſtadii 1606. 8.

TOBIAS FABRICIUS, libellum Theologicum de peſtilentia edidit (Bericht von der Peſtilentz) Neoſtadii 1597. 8. & Expoſitionem Catechiſmi Palatini, ibid. 1586. 8.

FABRICIUS TUSCUS, Plinio Majori laudatus in Indice ſcriptorum è quibus profecit libro III. IV. VI. Naturalis Hiſtoriæ.

FABRICIUS TUSCUS *Abbas Abindonenſis in*



Digitized by Google

*Anglia Congregationis Cluniacenſis prope annum Domini 1110. ſcripſit Vitam S. Adelmi Epiſcopi, Epiſtolas ad diverſos.* Hæc Antonius Poſſevinus in Appartu Sacro. Sed Lelandus, Baleus & Simlerus autorem vitæ Adelmi ſive Aldelmi vel Anthelmi deniq; Abbatis Scotici non Fabricium appellant ſed Faricium Tuſcum, quod rectius eſſe putat præclarus Voſſius lib. 2. de Hiſtoricis latinis p. 398.

VALENTINUS FABRICIUS Polonus è Societate Jeſu, Regi Sigismundo III. à Sacris Concionibus. Suſpicor Philippum Alegambe falli memoria, cum huic Valentino præter Concionem celebrem quam inſcripſit *ſtrenam*, tribuit Polonicam verſionem libri Bellarminni de gemitu columbæ, quæ Petro potius Fabricio debetur, ut ſupra dixi.

FABRICIUM VARRANUM inter eos qui Urbis admiratione ad illam deſcribendam eccitati libros de ea ediderunt laudat Georgius Fabricius in Roma, cap. 1.

FABRICIUS VEIENTO. De hoc Tacitus decimò quarto Annali, capite 50. poſtquam de Thraſea dixerat: *Haud diſpari crimine Fabricius Veiento conflictatus eſt, quod multa & probroſa in Patres & Sacerdotes compoſuiſſet iis libris quibus nomen Codicillorum dederat. Adjiciebat Talius Geminus accuſator, venditata ab eo munera Principis & adipiſcendorum honorum jus. Quæ cauſa Neroni fuit ſuſcipiendi judicii, convictumque Veientonem Italia depulit, & libros exuri juſſit, conquiſitos lectitatosque donec cum periculo parabantur, mox licentia habendi*

Digitized by Google

*habendi oblivionem attulit.* Eundem hunc putat Lipſius cum *Aulo Fabricio* ſtratego cujus apud Dionem Casſium mentio lib. LXI. p. 693.

VIDUS FABRICIUS PIBRACIUS, Senatus Pariſienſis præſes VI. Cal. Jun. 1584. annum agens ætatis 56. vivis exemptus. Plerique Fabrum appellant, ſed nonnulli Fabricium, (Gallis Gvi du Faur de Pibrac) & è gente Fabricia Toloſæ cumprimis clara & nobili natum eſſe ſcribit in elogiis Sammarthanus, unde locum ei inter Fabricios dare volui, viro ingenii & eruditionis laude non minus quam dexteritate in negotiis gerendis celebrato, qui cum Arnoldo Ferrerio etiam comes, Concilii Tridentini celebrationi interfuit. Confer ſodes quæ ex Thuano, Sammarthano & elogiis præſidum Pariſienſium de Pibracio refert Antonius Teisſerius in additionibus ad elogia Thuanea Gallice à ſe reddita T. 2. p. 23. ſeq. Ex ſcriptis ejus notiſſima ſunt *Tetraſticha moralia* Gallico verſu ſcripta, quæ Turcice etiam & Arabice translata eſſe dicuntur, ne dicam de Græcis Metaphraſibus Florentis Chriſtiani, & Petri Molinæi, latiniſq; tum ejuſdem Chriſtiani, tum Auguſtini Prevotii, Chriſtophori Loiſelli, Martini Opitii & Nicolaii Herbinii. Extant præterea ab eo compoſitæ *laudes vitæ ruſticæ* & cultiſſimæ aliquot *orationes in Senatu habitæ*, tum reſponſio ad Orationem quam ad Henricum, III. poſtea Galliæ (Regem tum Poloniæ Henricum I.) dixit Epiſcopus Uladislavienſis, ne dicam de Epiſtola qua illaudatum Nuptiarum Pariſienſium facinus tueri ac defendere non dubitavit.

VINCENTIUS FABRICIUS Hamburgenſis, Conſul Gedanenſis A. 1667. denatus frequenter laudatur à Claudio Sarravio in Epiſtolis, à Boxhornio Epiſt. p. 33. &c. *In Vincentii Fabricii Epiſtolis*, inquit Morhofius lib. 1. Polyhiſt. p. 310. *nativa quædam elegantia eſt, quam ejus quoque elaboratiſſima carmina oſtendunt.* Ejus Poëmata, & ſatyricon quod inſcribitur pranſus paratus quæ prodierant Amſt. 1638. 8. tum Epiſtolæ, Orationes, diſſertatio de Divitiis, de Parlamento Pariſienſi, Poſitiones Medicæ Miſcellaneæ & latina verſio diſſertationum quarundam Politicarum Pauli Parutæ junctim prodierunt edente filio Friderico Fabricio Lipſiæ 1685. 8. Obiit Vincentius A. 1667. Confer Acta Eruditor. A. 1686. p. 278. & Dictionarium Hiſtorico Criticum V. C. Petri Baylii.

VIPERTUS LUDOVICUS FABRICIUS JCtus vulgavit annotationes ad Joachimi Mynſingeri Obſervationes Camerales. Darmſtadii 1666. 4.

ULRICUS FABRICIUS Confluentinus JCtus in Richardi ArchiEpiſcopi Treverenſis aulam juvenis adſcitus per honorum & dignitatum gradus eo aſcendit, ut & ad arcaniora conſilia adhiberetur, & longinquiores gravioreſque legationes pro eo obiret, quemadmodum & legatus in Hiſpaniam eſt in reditu defunctus cum vix attigiſſet annum ætatis ſeptimum & triceſimum. Vitam ejus ſuccincte deſcripſit Juſtinus Goblerus, Goarinus JCtus in præfat. ad Ulrici Fabricii

*proceſſum*

Digitized by Google

*proceſſum judiciarium* poſtumum, una cum vita Petri Moſellani à Goblero ſcripta editum Baſil. 1541. 8. Ex illa pauca hæc quæ ſtudia ejus ſpectant excerpam: *Nec inter tot tantaſque curas & negotioſiſſimas occupationes unquam tamen niſi quando valetudo prohibebat, ſtudia intermiſit: ſed ſive domi ageret, ſive foris peregrinaretur, ſcribebat, meditabatur, componebat aliquid litteris litteratisque auribus dignum. Vidi equidem quæ è Græcis vertebat non inſcite, ludebat quandoque carmine, verſusque ſcribebat ex tempore quos ad chelim reſonabat, voce manuque juxta paratus, in omnibus his modeſtia ſingulari, & gravitate retenta. Elegantes & plurimas ſæpe exarabat Epiſtolas, ita ut ad Plinii Secundi gravitatem ac dictionem quam proxime videretur accedere. — — — Aldo etiam & Aſulano celeberrimis Venetiarum adeoque totius Italice typographis, veteres quoſdam Codices, nec paucos quidem nec mediocriter doctos, quorum diligens erat ac ſedulus per diœceſim Treverenſem ex auctoritate & diplomate Richardi archipræſulis inveſtigator, ſubminiſtraverat, alioſque aliis excudendos dederat. Tum & in ultima illa ad Cæſarem Carolum V. in Hiſpanias profectione, in qua occubuit, quoſdam ſecum extuliſſe, aut alioqui ſublatos eſſe veriſimile eſt, quos jam fruſtra è ſuo chirographo deſideramus, ut ſunt inter cætera duo libri Tertulliani de ſpectaculis, centum declamationes Fabii Quintiliani & nonnulli alii, qui illius occaſu naufragium & ipſi paſſi ſunt: ex quo ceu reliquiæ reſervati erant quos jam antea typographis communicavimus Macrobius,*

Digitized by Google

*crobius, Othones duo, Athanaſius, Cyrillus Græce ſcripti Codices. Neque enim tale quicquam quod aliunde ille ad publicum uſum acquiſiverat, nobis, etſi jure poſſemus, privatim unquam reſervandum duximus, ſed in commune omnibus ſtudioſis liberaliter viſum eſt impartiri.*

WERNERUS FABRICIUS Jetzehoa Holſatus, Chori Muſici Lipſiæ in templo Paulino Academico Director, & in æde Nicolai Organœdus haud incelebris *A.* 1679. ætatis 44. defunctus. Nil me pœniteat ſanum Patris hujus, qui amore, pia cura & inſtitutione optime de me promeritus, & arte ſua Muſica Principibus probatus Viris, utinam ne tam mature ereptus mihi fuiſſet. Exſtant ejus deliciæ Harmonicæ typis exſcriptæ Lipſiæ 1657. 4. Sed longe plura ejus generis, MSta à me & aliis horum ſcitamentorum amatoribus aſſervantur. Mortem magnis paſſibus appropinquantem, memini qui puer lecto ejus adſtabam exceptam ab eo hoc plauſu:

Nun habe ich überwunden Creutz / Elend / Angſt und Noth
Durch Chriſti Tod und Wunden bin ich verſöhnt mit GOtt.

Sive ut Joachimus Fellerus ὁ μακαρίτης qui Rector tum Academiæ, programmate Funebri illius memoriam decoravit, eandem ſententiam extulit latine:

*Nunc vici tabem atque crucem, cunctosque dolores,*
*Vulnera per CHRISTI nunc mihi parta ſalus!*

Effi-

Effigiem ipſius ære deſcriptam & Concioni quam in ejus funere habuit B.L. Joannes Thilo præmiſſam Valentinus Alberti Theologus atque Philoſophus Lipſienſis inclytus ὁ νῦν ἐν ἁγίοις, cujus me fideliſſimæ tutelæ moriens pater commiſit, hocce honoravit tetraſticho:

*Fabricii facies hoc vivida ſiſtitur ære,*
*Neſcia ſed ſiſti fama per ora volat.*
*Lipſia miratur dextramque pedemque ſonantem,*
*Orbem at per totum cantica ſcripta ſonant.*

Patrem habuit Albertum Fabricium Organœdum Flensburgenſem: fratrem minorem natu, etiamnum, atque diu precor adhuc ſuperſtitem Stephanum Fabricium Paſtorem Gardingenſem meritiſſimum, avum Wernerum Fabricium Paſtorem Suderavienſem prope Crempâ in Holſatia.

WOLFGANGUS AMBROSIUS FABRICIUS de ſignaturis plantarum ſcripſit. Prodiit libellus Norimbergæ A. 1653. 4.

WOLFGANGUS FABRICIUS CAPITO Hagenoæ Alſatiæ opido A. 1478. parente Senatore genitus, Medicinæ primum tum Theologiæ deniq; Jur. Canonici Doctor renunciatus, in Theologia tamen docenda acquievit, quod variis in locis ac denique Argentorati fecit in quam urbem venit A. 1523. (ut narrat Melchior Sebizius in appendice Chronologica ad B. D. Jo. Schmidii Conciones in Jubileum Gymnaſii Argentoratenſis A. 1638. p. 221.) factus ibi ſacrarum litterarum interpres & Paſtor ad D. Jun. Petrum, quod munus adhuc A. 1637. obiit, ſicuti patet ex Agen-

dis

Digitized by Google

dis Eccleſ. Argent. f. 24. Prius Cancellarius Cardinalis Moguntini, ut teſtatur Jo. Sturmius in Antipappo IV. part. 1. p. 7. Anno 1521. menſe Auguſto Canonicatum & Præpoſituram conſecutus eſt in Collegio Thomano à Leone Pontifice. Collegas habuit Bucerum, Antonium Firnium, Paſtorem Thomanum, qui primus ex Sacerdotum Argentinenſium ordine uxorem duxit, & Symphorianum Pollionem Presbyterum ætate grandem, primum ex iis qui Evangelium ſunt amplexi, & Paſtorem in æde S. Martini quæ erat in foro piſcario, ut docet idem Sturmius libro laudato p. 6. & 7. Obiit Fabricius A. 1541. ætatis anno 63. Confer ſi juvat quæ de illo referunt Melchior Adamus in Vitis Theologorum p. 41. ſeq. & ex eo Paulus Freherus in theatro virorum eruditor. p. 113. ſeq. tum quæ erudite annotata ſunt à Magnifico D. Joanne Fechtio in Apparatu ad Epiſtolas Marbachianas p. 167. ſeq. & Jo. Jacobo Hottingero parte 3. Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Helveticæ Germ. vulgatæ p. 16. 55. &c. Chriſtophorus vero Sandius uti in veteres Eccleſiæ doctores non paucos, ita in hunc quoque Capitonem injurius fuit quod eum antiTrinitariis adſcripſit, & in ſua antiTrinitariorum Bibliotheca familiam ducere juſſit. Scripta ejus ſunt: *Enarrationes in Prophetam Hoſeam*, Argent: 1528. 8. & *in Habacucum* ibid. Argent. 1526. 8.

*In Hexaëmeron explicatio* ibid. 1539. 8.

*Reſponſio de Miſſa, & Matrimonio, & jure Magiſtratus in Religionem.* ibid. 1540. 8.

*Epiſtola*

*Epiſtola ad Archi Epiſcopum Moguntinum*, & Paræneſis prior *S. Chryſoſtomi* ad Theodorum lapſum, latine verſa. Baſil. 1519. 4. Vertit & homiliam ejusdem Chryſoſtomi in dictum Apoſtoli: *utinam toleraſſetis paululum quiddam inſipientiæ meæ.* 2. Cor. XI. 16.

Suas quoque enarrationes in *Jonam* & *Malachiam* memorat, neſcio an editas, Bucero etiam laudatas.

Exſtant præterea ejus *Inſtitutionum Hebraicarum* libri II. Baſil. 1518. 8. Argentor. 1525. 8.

*Vita Joannis Oecolampadii*, quæ & Zwinglii Epiſtolis præfigitur A. 1548. fol.

*De formando à puero Theologo*, Epiſtola excuſa in fronte Phyſicorum Jacobi Summerhart.

*Præfatiuncula* præfixa libro *Martini Cellarii* (alio nomine *Borrhai*) *de operibus Dei* A. 1527.

Apponam & Catalogum ſcript. ejus Germanice editorum quem pridem texuit Joſias Simlerus:

*Apologia qua cauſas exponit cur civis factus ſit, prædicarit & diſputationem publicam petierit*, Argent. *A.* 1523.

*Sacerdotes teneri ſalvo ſuo honore, civili jurejurando ſe Magiſtratui obſtringere. A.* 1524.

*Quid ſentiendum & reſpondendum ſit de controverſia Lutheri & Caroloſtadii A.* 1524.

*Reſponſio ad Conradi Tregarii Auguſtinianorum Provincialis exhortationem. A.* 1524.

*Novæ & arcanæ revelationes à Joanne Fabri excogitatæ. A.* 1526.

*Catechiſmns. A.* 1534.

*Diſputatio de Doctoratu A.* 1535.

*Admi-*

Digitized by Google

*Admiranda hiſtoria & ſacra DEI admonitio ad Nicolaum Fry ab anabaptiſmo revocandum. A. 1534.*

*Defenſio contra quorundam ſontium confeſſionem Tabernis editam.*

*De diſputatione Badenſi Epiſtolæ duæ.*

*Precationes Pſalmorum ex Capitonis translatione. Argent.* 1536.

Præterea inedita ejus in Geneſin dictata priora *A.* 1526. & poſteriora 1636. In Deuteronomium 1533. In Eſaiam: (non abſoluta) 1538. *In* Canticum Canticorum 1526. In Matthæum dictata priora 1532. & poſteriora 1540. In utramque ad Timotheum & ad Titum ac Philemonem ſcriptas Epiſtolas A. 1531. Propoſitiones de Peccato Originali, & Epiſtolas.

Atque hæc de Fabriciis in præſenti dicta ſufficiant, in quibus non omnes, fateor, occurrunt æque memorabiles, ſed qualibuscunque illis perexiguum hoc in ſchediaſmate datum ſpatii nemo opinor invidebit. His ſi præteritos de induſtria à me, & Fabros inſuper velim addere, alteram centuriam facile impleverim. Sed jam quidem ſuffecerit levem hanc operam ſcriptoribus mihi cognominibus centum præſtitiſſe, ut diſtinguendo eos, qui propter multitudinem facile confundebantur, memoriæ hominum qua poſſem lucidius commendarem.

*F I N I S.*

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

N9<902133509

N9<902133509

Digitized by Google

Digitized by Google